

TNÚHU NÍ CHÍDÓ TNÙNÍ TÉ MÀTEÚ

*Nchaa cue téé ní xíndecu ndéé sanaha cǔtnàhá
vátá quíxí-gǎ Xítóhó Jesucristú
(Lc. 3:23-38)*

¹ Te ñaní tnáhá Xítóhó Jesucristú ní cuu ndíi Dàvíí ndíhi ndíi Àbrahám, cue téé ní xíndecu ndéé sanaha vihi-gá ñuyíú-a. Te duha ndùu cuendá dava-gá cue téé ní cuu ñaní tnáhá-gǎ ní xíndecu ndéé sanaha.

² Ndíi Àbrahám ní xóo ìⁿ déhe ndíi, te ndíi-án ñí xínani ndíi Isàác. Te déhe ndíi Isàác-án ñí cuu ndíi Jàcób, te déhe ndíi Jàcób-án ñí cuu ndíi Jùdá, te diu-ni ndíi Jàcób-án ñí cuu tǎtá dava-gá cue ñaní ndíi Jùdá-án. ³ Te déhe ndíi Jùdá-án ndíhi ñadìhí ndíi, ndíi Tàmár ní cuu ndíi Fàrés ndíhi ndíi Zàrá. Te déhe ndíi Fàrés-án ñí cuu ndíi Èsróm, te déhe ndíi Èsróm-án ñí cuu ndíi Àráám. ⁴ Te déhe ndíi Àráám-án ñí cuu ndíi Aminàdáb, te déhe ndíi Aminàdáb-án ñí cuu ndíi Nàsón, te déhe ndíi Nàsón-án ñí cuu ndíi Sàlmón. ⁵ Te ñadìhí ndíi Sàlmón-án ñí xínani-aⁿ Ràháb, te ní xóo ìⁿ déhe-yu ní xínani-dě Bòóz. Te ñadìhí ndíi Bòóz-án ñí xínani-aⁿ Rǔt, te ní xóo ìⁿ déhe-yu ní xínani-dě Òbéd, te déhe ndíi Òbéd-án ñí cuu ndíi Isàí. ⁶ Te déhe ndíi Isàí-án ñí cuu ndíi Dàvíí téé ní xíndaha ñàha xii cue ñáyiú isràél. Te déhe ndíi Dàvíí-án ndíhi ñadìhí ndíi ní cuu ndíi Salòmón. Te díhna-gá ndíi Uriás ní cándeca ndíi ñadìhí-án te dǎtnùní ní naqueheⁿ ñàha ndíi Dàvíí-án.

⁷ Te déhe ndíi Salòmón ní cuu ndíi Ròboám, te déhe ndíi Ròboám-án nĩ cuu ndíi Àbíás, te déhe ndíi Àbíás-án nĩ cuu ndíi Àsá. ⁸ Te déhe ndíi Àsá-án nĩ cuu ndíi Josáfát, te déhe ndíi Josáfát-án nĩ cuu ndíi Jòráam, te déhe ndíi Jòráam-án nĩ cuu ndíi Ùziás. ⁹ Te déhe ndíi Ùziás-án nĩ cuu ndíi Jòtám, te déhe ndíi Jòtám-án nĩ cuu ndíi Àcáz, te déhe ndíi Àcáz-án nĩ cuu ndíi Ezèquiás. ¹⁰ Te déhe ndíi Ezèquiás-án nĩ cuu ndíi Manàsés, te déhe ndíi Manàsés-án nĩ cuu ndíi Àmón, te déhe ndíi Àmón-án nĩ cuu ndíi Jòsíás. ¹¹ Te déhe ndíi Jòsíás-án nĩ cuu ndíi Jecòniás. Te ñu-ndíi ndíi Jòsíás-án nĩ cuu tătă nchaa dava-gá cue ñaní ndíi Jecòniás-án. Te dàvá-án nĩ quide yica cuè téé ñuú Babiloniá ndécá-güedé ñáyi israél cuáhán ñuú-güedé cuendá yàcán cundecú-yu.

¹² Te sátá nĩ yáha duca nĩ cuu, te ndíi Jecòniás ní xóo ñĩ déhe ndíi ndíi ñadíhi ndíi, te téé-án nĩ xínani-dě Salàtiél. Te déhe ndíi Salàtiél-án nĩ cuu ndíi Zorobàbél. ¹³ Te déhe ndíi Zorobàbél-án nĩ cuu ndíi Àbíúd, te déhe ndíi Àbíúd-án nĩ cuu ndíi Eliàquím, te déhe ndíi Eliàquím-án nĩ cuu ndíi Àzór. ¹⁴ Te déhe ndíi Àzór-án nĩ cuu ndíi Sàdóc, te déhe ndíi Sàdóc-án nĩ cuu ndíi Àquím, te déhe ndíi Àquím-án nĩ cuu ndíi Èliúd. ¹⁵ Te déhe ndíi Èliúd-án nĩ cuu ndíi Eleàzár, te déhe ndíi Eleàzár-án nĩ cuu ndíi Mátán, te déhe ndíi Mátán-án nĩ cuu ndíi Jàcób. ¹⁶ Te déhe ndíi Jàcób-án nĩ cuu ndíi Chée téé ní cuu yí tá Màríá xíchí nĩ cuu năná Jèsús Yaa ní tendaha Dütú Ndiõxí ní quixi ñuyíú-a.

¹⁷ Te sa ní cuu úxúú tnàhá cue téé cùu ñaní tnàhá ndíi Àbrahám ndécú dàvá-án, te dàtnùní ní cacu ndíi Dàvíí ñu-ndíi ñaní tnàhá ndíi. Te núú tnàhá

mée ndii Àbrahám ndihi ndii Dàvií ní cuu úxícúmí tnàhá-güedé. Te ducaⁿ te sa ní xínu úxícúmí-gã tucu-güedé ní cacu, te dătnùní ní tni ñaha cuè téé ñúú Babiloniá xii ñáyiú isràél ndécá ñaha-güedé xii-yu cuáháⁿ ñúú-güedé cuendá yacáⁿ cundecú-yu. Te sátá ñi yáha sá dúcáⁿ ñi cuu, te ní cacu úxúní tucu cue téé ní cuu ñaní tnáhá ndii Àbrahám ndihi ndii Dàvií, te dătnùní ní cacu Xítóhó Jesucrístú ñuyíú-a. Te núú tnàhá mée-gã ní cuu úxícúmí tnàhá-güedé.

*Ní cacu Jèsús
(Lc. 2:1-7)*

¹⁸ Te duha ní cuu cútnàhá ní cacu Xítóhó Jesucrístú, chi dàvá-áⁿ ñi xíndecu ñi xíchí cuéchí ñi xínani Màriá. Te xíchí-áⁿ sa ní cundáá tnúhu sá tnándaha-xi ndihi ñi téé nàni Cheé. Te cùmání-gã tnándaha-xi ndihi téé-áⁿ te Espíritú Yá Ndiõxí ní quide ní ngúhuⁿ déhe-xi. ¹⁹ Te té Chèé téé cuíni candeca ñaha xii xíchí-áⁿ ñi cutnùní iní-dé sá ñúhú déhe-xi. Te cùu-dé ñi téé quide ndáá, núu xiáⁿ duuⁿ ní sani iní-dé sá vă tnándaha-gá-dé ndihi-xi, te dicó-ni sá ñà túú ní cǎháⁿ-dé chi ní cuíni-dé sá vă cǎháⁿ cuéhé cǎháⁿ duha ñáyiú cuendá-xi. ²⁰ Te sátá dúcáⁿ ñi sani iní-dé te ní ngáva-dé ní xídí-dé, te núú sàní-dé ní sáháⁿ ñi espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiõxí ní xáhaⁿ-xi xii-dé:

—Yòhó té Chèé téé cùu ñaní tnáhá ndii Dàvií, yúhú cǎhí tnúhu-í xii-n sǎ ñà túú nǎ cani iní-n, tnándaha nahi-ni-n ndihi tá Màriá cuèi ñúhu déhe-xi, chi mee Espíritú Yá Ndiõxí ní quide-xi ducaⁿ ñi ngúhuⁿ déhe-xi. ²¹ Te na cǎcu déhe-xi-áⁿ te danani-n-dé Jèsús. Te ducaⁿ cùnani-dé, chi téé-áⁿ cada-dé cuendá sá vă cùndècu-gá cue ñaní tnáhá-dé

ñáyiú isràél ichi cuèhé ichi duha —duha ní xáhaⁿ espíritú-án xii té Chèé-án nùú sàní-dé.

²² Te ducaⁿ ñi cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiǒxí xii ñiⁿ téé ní cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha. Te téé-áⁿ ñi chídó tnùní-dé núú tütú-gá nàcuáa ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé, te duha ní xáhaⁿ-gǎ:

²³ Cundecu ñi xíchí cuéchí ndèé cuèé-gá.

Te òré ndécú ñi-xi vátá ñihí-gá yí-xi te ngúhuⁿ déhe-xi.

Te òré ná cǎcú dēhe-xi te danàni ñahá-yu Emànuél. Duha ní xáhaⁿ-gǎ xii téé-áⁿ ñi chídó tnùní-dé núú tütú-gá. Te tnúhu Emànuél-án quée-xí: Yá Ndiǒxí ndécú ndíhi-o. Núú xǎⁿ ducaⁿ ñi cuu vitna.

²⁴ Te òré ní ndiquíú ñiⁿ té Chèé-án te ní quide-dé nàcuáa ní xáhaⁿ espíritú-án xii-dé chi ní tnándaha-dé ndíhi tá Màriá. ²⁵ Dico ndi díⁿ ñi xíndecú-yu ndéé ní sáá nduu ñi cacu déhe-xi. Te òré ní cacu déhe-xi-án te ní dánání ñàha-dé Jèsús.

2

Cue téé cuángoto ñàha xii Jèsús

¹ Te Jèsús ní cacu-gá ñiⁿ ñuú nání Bèlén, te ñuú-án yíndèhu-xi distritú Jùdeá. Te dàvá-án cúnùu té Hèrodés yíndàha-dé ñáyiú. Te ñuú Jerusàlén ní quexìo cue téé véxi ndàa xio nacuáa quène nchíanchii, cue téé túha dàcuaha cuendá nchaa sá ndèé andíu. ² Te ndùcu tnúhu-güedé núú ñáyiú ñuú-án, te xǎhaⁿ-güedě:

—¿Vá cündèe ñiⁿ-ndó cǎchí tnúhu-ndo ndèé ndécú tèe quíndaha ñàha xii ñáyiú isràél-ǎⁿ? Chi ní xini-ndí ní quene chódíní-dě ndàa xio nacuáa quène nchíanchii, núú xǎⁿ véxi-ndí chi cuíní-ndí

quiní-ndí-dé te chiñuhu-ndí-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xií-yu.

³ Te òré ní níhí tée cùnuu nani Herodés tnúhu sá ndúcú tnúhu cue téé-áⁿ ndée ndécú tée quindaha ñàha xii ñáyiú isràél, te ñá túú tnàhí ní cùu váha iní-dé, te ñu-ni ducaⁿ ñà túú ní cùu váha iní tnàhá nchaa ñáyiú ñuú-áⁿ. ⁴ Te ní cana-dé cue téé cùu dútú cùnùu, ndihí cue téé dàcuaha ñàha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíí Moisés, te ní xícaⁿ tnúhú-dě núú-güedě núu xiní-güedé ndée cacu Crístú téé tendaha Yá Ndiöxí quixi ñuyúú-a.

⁵ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-dé:

—Íⁿ ñuú yíndèhu distritú Jùdeá cacu-dé, te ñuú-áⁿ nání-xí Bèlén, chi quee ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii íⁿ tée ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndée sanaha. Te duha ndùu tnúhu ní chídó tnùní-dé núú tütú-gá:

⁶ Ñuú Bèlén cúú-xí íⁿ ñuú lĩhli yíndèhu distritú Jùdeá, te ío-gá cùnùu-xi dacúúxí dàva-gá ñuú cùnùu yíndèhu distritú-áⁿ,

chi ñuú-áⁿ quee íⁿ tée ío cùnùu.

Te téé cunuu-áⁿ quindaha-dě ñáyiú cùu cuendá-í ñáyiú isràél.

Duha ní xáhaⁿ-gá xii tée ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá, te ducaⁿ ní chídó tnùní-dé núú tütú-gá —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii té Hèrodés.

⁷ Te sátá dúcáⁿ te té Hèrodés dayuhu ní cana-dé cue téé ndùcu tnúhu núu ndée ní cacu téé quindaha ñàha xii ñáyiú isràél, te ní xícaⁿ tnúhú-dě núú-güedě ná nduu cùu-xi nduu díhna nuu ní xiní-güedé chódíní. ⁸ Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Chí cuàháⁿ ñuú Bèlén te nducu tnũhu váha-ndo nũu ndée ní cacu téé ducaⁿ quíndaha ñaha xii ñáyiú israél. Te òré ná nàníhí-ndó-dě te quixi-ndo cächí tnũhu-ndo cuèndá quíhíⁿ-í tnàhá-í chiñuhu-í-dé — cächí-dé xãhaⁿ-dě xii-güedé.

⁹ Te sátá dúcáⁿ ñí xáhaⁿ tẽ Hèrodés-áⁿ te ní xica-güedé cuàháⁿ-güedé. Te chódíní ñí xiní-güedé ní quene ndàa xio nacuáa quène nchíanchii-áⁿ yòdo nuu-di núú-güedě cuàháⁿ. Te ní ngüíñí chódíní-áⁿ, te núú ñí ngüíñí-di-áⁿ yíndáa núú ndécú Jèsús. ¹⁰ Te òré ní xiní cue téé-áⁿ ñí ngüíñí chódíní-áⁿ núú yíndáa ndécú-gã, te ní cudíí víhí ìní-güedé. ¹¹ Te ducaⁿ te ní quexìo-güedé ndée núú cáá vèhe ndecu Jèsús. Te òré cuánguihu-güedé xítí vehe te ní xiní-güedé Jèsús ndécú-gã ndihí nãná-gã Màriá. Te ní ngüíñí xítí-güedě, te ní ngüíta-güedé ní cachí-güedé sá ìo càhnu cuu Jèsús. Te dàtnùní ní nacaáⁿ-güedé cãjá xínehe-güedé, te ní tava-güedé díhúⁿ cuàáⁿ, ndihí dúsa sá ìo váha sàháⁿ tnámí nàni insiensú, ndihí yúcú sã nání mìrrá ní taxi ndecu-güedé núú Jèsús cuèndá cuu-xi ñⁿ táhú sã cúú-xí-gã. ¹² Te Yá Ndiõxí ní cáháⁿ-gá núú sàní-güedé, te xãhaⁿ-gã xii-güedé sá vã náyãha-gá-güedé cáháⁿ ndihí-güedé té Hèrodés. Núu xíãⁿ cue téé-áⁿ cuãnuhú-güedé ingá ichi, te ñã túú-gã ní náyãha-güedé núú ndécú tẽ Hèrodés.

Cuàháⁿ-yu ndihí Jèsús nàcióⁿ Ègiptú

¹³ Te sátá ñí yáha cuãnuhú cue téé ní sãngoto ñaha xii Jèsús, te ní quexìo ñⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiõxí núú sàní té Chèé, te xãhaⁿ-xi xii-dé:

—Véxi-í càchí tnúhu-í xii-n sǎ ndàcáo-n, te ndee-n ñúú-a ndihí Jèsús, ndihí nǎná-gǎ cunu-ndo quĩhíⁿ-ndó nàcióⁿ Ègiptú, chi té Hèrodés tendaha-dě cue té quixi nanducu ñàha xii Jèsús cuendá cahni ñàha-güedě. Te yàcáⁿ cundecu-ndo nděé cachí tnúhu-í xii-n ndùu ndixi-ndo —cachí espíritú-áⁿ xǎhaⁿ-xi xii té Chèé núú sàní-dé.

¹⁴ Te té Chèé-áⁿ ñí ndacáo-dé, te niú ní xica-dé ndihí tá Màriá ndécǎ-yu Jèsús cuáháⁿ nàcióⁿ Ègiptú.

¹⁵ Te nàcióⁿ Ègiptú-áⁿ ndécǔ-yu ní xíhí té Hèrodés. Te ducaⁿ ñí cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí ìⁿ té ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndée sanaha ñí quide-dé núú-gǎ ní cáháⁿ-dé yuhu-gǎ, te duha ní xáhaⁿ-gǎ ní cáháⁿ-dé: “Nàcióⁿ Ègiptú ndécú Dèhe-í ní cùu, te ní xáhaⁿ-í xii-dé sá ndée-dě ñúú-áⁿ vǎ cùndècu-gǎ-dé”, duha ní xáhaⁿ-gǎ xii té ní cáháⁿ tnúhu-gǎ ní quide-dé núú-gǎ.

Té Hèrodés ní táúchíúⁿ-dě cahni-güedé cue landú

¹⁶ Te cue té ní sǎngoto ñàha xii Jèsús ní dándàhú-güedé té Hèrodés, chi ñá túú ní nàyáha-güedé cúñàha-güedě sá ñí naníhí-güedě Jèsús. Te sáta ñí cutnùní iní té Hèrodés sá ñí dándàhú ñáhá-güedě xii-dé te ní cudéeⁿ víhí-dě, te ní tendaha-dě cue té cuáháⁿ ñúú Bèlén, ndihí nchaa dava-gǎ ñúú cáá yàtni xiáⁿ cuendá cahni-güedé mee-ni cuè landú té. Te ndée cue landú íchí ñí cacu, ndihí ndée cue landú sa ní nútnahá úú cuíá-xi nchaa-güexi cahni-güedé ní xáhaⁿ-dě. Te ducaⁿ ñí quide-dé chi ní quide cuendá-dé nàcuáa ndùu tnúhu ní xáhaⁿ cuè té ní sǎngoto ñàha xii Jèsús nduu ñí xiní-güedé chódíní, núu xiáⁿ ducaⁿ ñí táúchíúⁿ-dě ní quide cue té-áⁿ.

17 Te ducaⁿ ñi cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí ndí Jeremiás té ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndí:

18 Ní tecú ndàhí víhí ñáyu ñuú Ràmá sá ndìhú iní-yu,

te ñáyu xĩndáhyú-áⁿ cúu-yu ñaní tnáhá tã Ràquél, te ndáhyú-yu cuèndá sá ñi xíhí déhe-yu.

Te ñáyu-áⁿ ñà túú ní cuíní-yu dàñá-yu sá ndìhú iní-yu cuèndá sá ñi xíhí déhe-yu.

Duha ní cachí ndí Jeremiás.

19 Te sátá ñi xíhí té Hèrodés te ní sáháⁿ tucu espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiõxí núú sàní té Chèé òré ndécú-dě nàcióⁿ Ègiptú, te ní xáhaⁿ-xi xì-dé:

20 —Véxi tucu-í cachi tnúhu-í xii-n sá ndácóo-n, te núhú-n ndìhí Jesús ndìhí náná-gã ñuú cue ñaní tnáhá-n ñáyu isràél cundecu-ndo, chi sa ní xíhí cue té cuíní cahni ñaha xì Jesús ní cùu —cachí espíritú-áⁿ xáhaⁿ-xi xì té Chèé núú sàní-dé.

21 Te té Chèé-áⁿ ñi ndacóo-dé, te ní ndee-dé ndìhí Jèsús ndìhí náná-gã cuánuhú-yu ñuú cue ñáyu isràél ñáyu cùu ñaní tnáhã-yu. 22 Te té Chèé ní níhí-dě tnúhu sá tẽ Arquelaú ní nucúnutnĩ-dé núú tãtá-dě té Hèrodés distritú Jùdeá yĩndàha-dé ñáyu. Te ní yùhú té Chèé-áⁿ, te ñà túú ní cuíní-dé quíhĩ-dé cundecu-dé distritú-áⁿ. Te Yá Ndiõxí ní cáháⁿ-gá núú sàní-dé, te ní xáhaⁿ-gã xii-dé sá quíhĩ-dé distritú Galileá, núu xiãⁿ yàcáⁿ cuáháⁿ-yu. 23 Te òré ní quexió-yu distritú Galileá, te ní sáháⁿ-yu ñi ñuú nání Nàzarét ní xĩndecú-yu. Te ducaⁿ ñi cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cachí cue té ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha sá Jèsús cuu-gá té ñuú Nazàrét.

3

*Té Juàá téè dàcuandute ñaha xii ñáyiú càháⁿ-dé
tnúhu Yá Ndiǒxí xítí yucu*

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Te ní xica nduu sá dúcáⁿ ñí cuu, te téè nàni Juaá téè dacuandute ñaha xii ñáyiú ní quexìo-dé yucu distritú Jùdeá càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiǒxí núú ñáyiú xítí yucu-áⁿ. ² Te xǎhaⁿ-dě xii-yu:

—Chí dándìxi túu iní sá ñà túú guìde váha-ndo ndècu-ndo, te dañ-ndo nchàa ichi cuehé ichi duha, chi sa ní cuyatni nduu ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-ndo —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

³ Te diu cuendá té Juàá-áⁿ ñí chídó tnùní ndíi Chàíá téè ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha, te duha ndùu tnúhu ní chídó tnùní ndíi cuendá-dé:

Tècú càháⁿ níhi ñíⁿ téè yìhi xítí yucu, te càchí-dé:

“Chí dǎná nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo,
te tñii-ndo ichi váha,

Te ducaⁿ càda-ndo cuendá cundecu túha-ndo chi véxi Yaá ío cùnùu”, duha quesaha téè-áⁿ.

Duha ndùu tnúhu ní chídó tnùní ndíi Chàíá-áⁿ cuendá té Juàá.

⁴ Te té Juàá-áⁿ ñí xóo cuihnu-dé dóó idi càméyu, te ñíⁿ ñíi ní cuu pǎnú xítí-dé, te ní xóo caxi-dé tíca làngóstá ndíhi ndudí ñúñú cuéchí. ⁵ Te ñáyiú ñúú

Jerusalén, ndíhi ñáyiú nchaa ñúú yíndèhu distritú Jùdeá, ndíhi ñáyiú nchaa ñúú cáá yàtni yúte Jòrdán ní sáháⁿ-yu ní xíndedóho-yu nàcuáa ní cáháⁿ té Juàá.

⁶ Te ní ngüíta-yu ní náhmá-yu nchaa cuéchi-yu núú Yá Ndiǒxí. Te òré ducaⁿ ñí náhmá-yu te ní dácúándute ñaha té Juàá xii-yu yúte Jòrdán.

⁷ Te vâi cue tée cùu fariséú ndìhi cue tée cùu saducéú cuáháⁿ-güedé núú ndécú tẽ Juáá cuíní-güedé dacuàndute ñaha-dé xii-güedé. Te òré ní quexìo-güedé núú ndécú-dẽ, te ní xáhaⁿ-dẽ xii-güedé:

—¡Nchaa nchòhó cúú-ndó dàtná ìⁿ cóó dǣéⁿ chi ío cuihna ìní-ndó! ¿Te nása ní cuu núu tnàhá nchòhó ndúcú-ndó nàcuáa cada-ndo cǎcu nihnu-ndo núú tnündòho cahnu vihi ta cuyatni ñaha xii-ndo véxi-i?

⁸ Te chí cádá vǎha vitna cundecu-ndo cuendá ducaⁿ cùtnuní sá nǐ dáñá-ndó nchàa ichi cuehé ichi duha ndècu-ndo. ⁹ Te vá càchí-ndó sǎ ío cǎhnu cuu-ndo cuendá sá cúú-ndó ñàní tnáhá ndǐ Abrahám. Chi cuèi ndée yúú te ndacu Yá Ndiǒxí ndada-gá ñáyíu te cuú-yu ñaní tnáhá ndǐ Abrahám. ¹⁰ Te caá chi ndècu túha-xi sá quèhndé-xi nchaa yutnu sá dúcáⁿ ñà túú cǎváha sǎvidí-xi-áⁿ, chí nchaa yutnu-áⁿ tèhndé-xi te cuángée-xi núú ñùhú cǎyú-xi. Te duha sǎtnàhá-xi ndoho nchaa ñáyíu ñǎ túú quide váha-áⁿ chí nchaa ñáyíu ñǎ túú quide váha cùú-yu dàtná nchaa yutnu sá ñà túú cǎváha sǎvidí-xi. ¹¹ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ yǔhú dǎcuàndute-í mee-ni ñáyíu ní dáñá nchàa ichi cuehé ichi duha. Dico nchìcúⁿ tucu ingá tée véxi, te tée-áⁿ taxi-dé Espíritú Yá Ndiǒxí cundecu ndìhi-ndo. Te cùu-xi datná ìⁿ ñuhú, chí ndada ndoo ndada nine-xi iní-ndó. Te tée-áⁿ ío-gá cúnùu-dé dàcúúxí yǔhú, chí yúhú cùú-í ìⁿ tée duuⁿ duuⁿ ñǎ túú tàú cuita nehe nǐ chàú-dé dico quide-í chìuⁿ-dé. ¹² Te tée-áⁿ sa véxi túha-dé sá cádá dǐⁿ ñaha-dé xii-o dàtná quide ñáyíu ndàda ndoo triú, chí ñáyíu-áⁿ sa nèhe túha-ná-yu yaxíⁿ-yu òré náñǎni cuendá ndada ndoó-yu. Te òré ndádá ndoó-yu triú-áⁿ te dàquee dǐⁿ-yu mihi-xi, te

tàxúha-yu mee-nă trîú-án te sàhmí-yu mihi-xi-án.
Te dàtná quidě-yu mihi trîú-án ducaⁿ sàtnahá-xi
cada ñaha téé-án xii nchaa ñáyiu ñá túú quide váha,
chi daquìhíⁿ ñáhá-dě xii-yu núú ñùhú núú càyú, te
ñuhú-án ñà túú tnàhí ndàhvá —càchí-dé xăhaⁿ-dě
xii-güedé.

Sàndute Jesús

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ Te Jèsús ní quee-gá distritú Galileá cuáháⁿ-gá
yúte Jòrdán núú ndécú tě Juàá cuendá dacuàndute
ñaha-dé xii-gá. ¹⁴ Te òré ní quexìo Jesús núú ndécú
tě Juàá, te ñá cuìní-dé dacuàndute ñaha-dé xii-gá ní
cùu, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Yúhú tàù-í sá dăcuàndute ñaha-n xii-í, te ñá
díú dà yúhú dacuàndute ñaha-í xii-n —càchí-dé
xăhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Queheⁿ dañă, chi dacuití xini ñuhu-xi ducaⁿ
cada-o nacuaa cundáá-ó núú Yă Ndiǒxí —càchí-gá
xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te té Juàá-án ñí sáháⁿ uuⁿ-dé tnúhu ní xáhaⁿ Jèsús
xii-dé. ¹⁶ Te ní dăcuàndute-dé Jèsús. Te òré ní
nene-gá xití ndute te ní xiní-gá nchìi andiù, te
ní quee Espiritú Yă Ndiǒxí véxi cuuⁿ-xi ngúndecu
ndihí ñaha-xi xii-gá, te dàtná cáá ìⁿ lómá cáá
Espiritú-án vëxi cuuⁿ-xi. ¹⁷ Te òré-án ñí tecú ní cáháⁿ
Yă Ndiǒxí ndéé andiù, te xăhaⁿ-gă xii Jèsús:

—Yòhó cúu-n Dëhe-í téé ío cùu iní-í te ío cùdíí iní
ñáhà-í xii-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii Jèsús.

4

*Sácuíhná quidé yíca-xi cada Jesús sá ñà túú tàú-gá
cada-gá ní cùu*

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ Te Espíritú Yă Ndiǒxí ndécá-xí Jèsús cuáháⁿ ìⁿ xití yucu cuendá yàcáⁿ cundecu tnaa-gá, te yàcáⁿ quexìo sácuíhná coto ndeé ñáhá-xí xì-gá te núu ndisa sá vă cáda-gă ìⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá.

² Te Jèsús ñá ní xèxi-gá údico nduu údico niú, te ducaⁿ te dătnùní ní xícáⁿ iní-gá caxi-gá. ³ Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo sácuíhná quidé yíca-xi cada Jesús ìⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá, te xăhaⁿ-xi xì-gá:

—Te núu ndisa sá cúú-n Dêhe Yă Ndiǒxí te cúñaha xì yúú-a na ndùu-xi paá —càchí-xi xăhaⁿ-xi xì-gá.

⁴ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Núú tùtú Yă Ndiǒxí càchí-xi: “Ñá díú mēe-ni paá candeca-xi iní ñăyiu ñuyíú, chi tnàhá nchaa tnúhu càháⁿ Yă Ndiǒxí candeca-xi iní-yu”, duha càchí-xi núú tùtú-gá —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-xi.

⁵ Te dătnùní sácuíhná-ăⁿ ndécá ñàha-xi xii-gá cuáháⁿ ñuú Jerusàlén, te yàcáⁿ ní xăhaⁿ-xi xì-gá cuásaá-gă díquí véñũhu càhnu sá ïo cùnuu núú ñăyiu isràél, ⁶ te dătnùní ní xăhaⁿ tùcu-xi xii-gá:

—Te núu ndisa cùu-n Déhe Yă Ndiǒxí te cuandèe ndava núú ñúhú cuendá quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tùtú-gá núú càchí-xi: “Yă Ndiǒxí tendaha-gă cue espíritú xínú cuèchi núú-gă quixi-xi cuendá coto ñàha-xi xì-n, te núú ndáhá-xí càundodo-n cuendá sá vă dănícuèhé yúú săhá-n”, duha càchí-xi núú tùtú-gá —càchí sácuíhná-ăⁿ xăhaⁿ-xi xì Jesús.

⁷ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Te cächí tucu-xi núú tùtú Yă Ndiöxí: “Vá cání ìní-n còto ndeé-n Dǔtú Ndiöxí Yaa cúú Ndiöxí-n cuendá-ni sá cuìní-n sá dácăcu nihnu ñaha-gă xii-n ñⁿ sá sání ìní-n càda-n”, duha cächí-xi núú tùtú-gá —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-xi.

⁸ Te sácuihná ndécá tùcu-xi Jesús cuáháⁿ ñⁿ núú tǐndúú dúcúⁿ, te uuⁿni ní dánèhé núú ñáhá-xí xii-gá nchaandi túhú nacióⁿ cáá ñùyíú, ndihi nchaa sá văha ió ñⁿ ñⁿ nacióⁿ-áⁿ. ⁹ Te ní xăhaⁿ-xi xii-gá:

—Te núu yòhó ngüíñí xítí-n nùù-í chiñuhu ñaha-n xii-í ñá, te taxi cuendá-í nchaa sá ñí dánèhé ñáhà-í-a cuu cuendá-n —cächí-xi xăhaⁿ-xi xii-gá.

¹⁰ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-xi:

—Xocuñí yòhó sácuihná nùú ndécù-í-a, chi vá cúú càda-í năcuáa cächí-n, chi núú tùtú Yă Ndiöxí cächí-xi: “Chiñuhu-ndo Dǔtú Ndiöxí Yaa cúú Ndiöxí-ndó, te diu-ni-gá cada-ndo nchaa năcuáa cáháⁿ-gá”, duha cächí-xi núú tùtú-gá —cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-xi.

¹¹ Te dătnùní sácuihná ñí dăñá-xí Jèsús ní xica-xi cuáháⁿ-xi. Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní xinu cuechi-xi nùú Jèsús.

*Distritú Galileá ní chisaha Jèsús chiùⁿ ní táhú Tătá-gă Dútú Ndiöxí cada-gá
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)*

¹² Te òré ní níhí Jèsús tnúhu sá ñí ngava té Juáá téé dăcuandute ñaha xii ñáyíu vecaá, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá distritú Galileá. ¹³ Te ñí ñà túú ní xǐndecu-gá ñuú Nazàrét, chi ní yăha-gá cuáháⁿ-gá ndeé ñuú Capèrnaúm yàcáⁿ ní xǐndecu-gá, te ñuú-áⁿ cáá yàtni yuhu lagúná, te yatni xíaⁿ cáá ñùhu nani

Zabulón, ndihĩ ñuhu nàni Neftalí. ¹⁴ Te ducaⁿ nĩ cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùnĩ ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha núú tùtú-gá núú càchí-xi:

¹⁵ Ñuhu nàni Zabulón, ndihĩ ñuhu nàni Neftalí, ñuhu-áⁿ yíndèhu-xi distritú Galileá, te xíaⁿ xĩndecu cue ñáyiú ñá túú cùu ñáyiú isràél, te càa-xi yatni yuhu lagúná te ndàa ingá xio yúte Jòrdán cúú-xí.

¹⁶ Te cue ñáyiú-áⁿ ndécũ-yu iĩⁿ núú néé chi ndécũ-yu ichi cuèhé ichi duha, te sáá nduu te cada iní-ndó sǎ ñáyiú-áⁿ queé-yu núú dìtò chi vá cùndècu-gá-yu ichi cuèhé ichi duha.

Te diu-nĩ ñáyiú-áⁿ cúũ-yu ñáyiú ta xíta nihnu duuⁿ cuáháⁿ,

dico sáá nduu te vá cuíta nihnu-gá-yu.

Duha ní chídó tnùnĩ ndíi núú tùtú-gá.

¹⁷ Te dàvá-áⁿ nĩ ngúíta Jèsús ní dánèhé-gá ñáyiú, te ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu:

—Chí dándìxi túu iní sá ñà túú quìde váha-ndo ndècu-ndo te dañà-ndo nchàa ichi cuèhé ichi duha, chi sa ní cuyatni nduu ndĩhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-ndo —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xií-yu.

Jèsús càháⁿ-gá cúmí tnàhá cue téé tnè chácá

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸ Te Jèsús ñúhú-gǎ ichi cuáháⁿ-gá tá yǎha-gá yuhu làgúná Galileá, te ní xiní-gá úú tnàhá cue téé xídáquèe-güedé ñunu-güedé xití ndute tnè-güedé chácá, chi quiti tnàhí-áⁿ cúú chiuⁿ-güedé tnè-güedé-di. Te iĩⁿ-dé nání-dě Xímú, àdi Pelú chi

úú òó-dé, te ñaní-dé cúú ìngá téé ndíhi-dé te téé-án nání-dě Ndríxí. ¹⁹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí dáñá chiúⁿ quide-ndo-án te quixi-ndo chìtnahá ñáhá-ndó xì-í, te taxi-í ìngá núú chiúⁿ cada-ndo chi quíhíⁿ-ndó dàcaháⁿ-ndó ñǎyiu cuendá tuha ñàhá-yu xii-í —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁰ Te òré-ni-án ní dáñá cuè téé-án ñunu-güedé, te ní tuha-güedé Jèsús.

²¹ Te ní xica tucu Jèsús cuáhán-gǎ luha-gǎ, te ní xini tucu-gǎ úú-gǎ tnàhá cue téé tñì chácá. Te ìⁿ téé-án nání-dě Jàcobó, te ñaní-dé cúú ìngá téé ndíhi-dé te téé-án nání-dě Juáá, te ndi ndúú-güedé cúú-güedé déhe té Zebèdeú. Te xǐxínucóo-güedé ndíhi tǎtá-güedé xití bàrcú xǐnatícu-güedé ñunu-güedé, te Jèsús ní cana ñaha-gǎ xii-güedé.

²² Te òré-ni-án ní dándóo-güedé bàrcú-güedé, ndíhi tǎtá-güedé, te ní tuha ñaha-güedé xii-gǎ.

Jèsús dànèhé-gǎ cuéhé víhí ñǎyiu

(Lc. 6:17-19)

²³ Te Jèsús tá xica ndodo-gǎ nihí distritú Galileá cuáhán tá dànèhé-gǎ ñáyiu tnúhu váha tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndióxi xii-yu. Te ndi tnahá ìⁿ ìⁿ ñuú sàá-gǎ te ducaⁿ cuǎnguihu-gǎ xití veñúhu dànèhé-gǎ ñáyiu tnúhu-án. Te ndi dííⁿ ndi dííⁿ núú cuéhé tnàhá ìⁿ ìⁿ ñáyiu dico nchaa-ní-yu ta quide tǎtna-gǎ cuáhán.

²⁴ Te ndéé nchaa ñáyiu yindehu distritú Síríá ní níhí-yu tnúhu nchaa nàcuáa quide Jèsús. Te ní queé-yu ñuú-yu te ndécá-yu nchaa ñáyiu tnàhá ndi dííⁿ núú cuéhé cuáhán núú ndécú Jèsús. Te cuèi

ñáyiú xǐyǐhí, ndihí ñáyiú ñá túú-gǎ càndá nihnu, ndihí ñáyiú yǐhí ñaha espíritú cúndihí yucu ñávǎha ndècá-yu cuáháⁿ núú-gǎ, te nchaá-yu ní quide tátna ñaha-gǎ xií-yu. ²⁵ Te ío vǎi ñáyiú ní chinchícúⁿ ñáhá xǐ Jesús, chí ní chinchícúⁿ ñáhá ñáyiú distritú Galileá, ndihí ñáyiú nchaa ñuú xǐndáa Dècápolís, ndihí ñáyiú ñuú Jerusálén, ndihí cue ñáyiú nchaa ñuú yǐndèhu distritú Jùdeá, ndihí ñáyiú xǐndecu yatní yúte Jòrdán ndàa xio quene nchícanhii.

5

Jèsús núcǎo-gá #ⁿ núú tǐndúú dánèhé-gá ñáyiú

¹ Te sátá nǐ xíní Jèsús sá cuèhé víhí ñáyiú nchícúⁿ ñáhá xǐ-gá, te ní xica-gá cuásaá-gá #ⁿ núú tǐndúú te xíaⁿ nǐ ngóo-gá, te cue téé xica cuu ndihí-gá ní nadúcúⁿ ndèè ñáhá-güedě xii-gá. ² Te ní ngüíta-gá dánèhé ñáhá-gǎ xii-güedé ndihí cue ñáyiú-áⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ:

*Cuèndá ñáyiú ío váha táhú-xi
(Lc. 6:20-23)*

³ —Váha táhú nchaa ñáyiú cùtnuní iní-xi sá ío-gá cúmǎnǐ-yu cudíú-yu núú Yǎ Ndiǒxí, chí ñáyiú-áⁿ nduu táhǔ-yu ndíhu ndaha ñàha-gǎ xií-yu.

⁴ Váha táhú nchaa ñáyiú ndàhyú sá ndíhú iní-yu, chí Yǎ Ndiǒxí cuáñaha-gǎ tnúhu ndee ìní cundecu ndihí-yu.

⁵ Váha táhú nchaa ñáyiú ndàhú iní-xi, chí ñáyiú-áⁿ nduu táhǔ-yu cundecú-yu #ⁿ xichi núú cuáñaha Yǎ Ndiǒxí xií-yu.

⁶ 'Váha táhú nchaa ñáyiú ío cuíní cada nchaa nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí, chi ñáyiú-áⁿ ío nduu vétú iní-yu.

⁷ 'Váha táhú nchaa ñáyiú cùndahú iní tnàha ñáyiú-xi, chi ñáyiú-áⁿ ñiú-ni ducaⁿ càda ñaha Yă Ndiöxí xii-yu cundàhú iní ñáhá-gă.

⁸ 'Váha táhú nchaa ñáyiú ní nduu ndoo ní nduu nine iní-xi, chi cue ñáyiú-áⁿ nduu táhũ-yu cundecú-yu ndihi Yă Ndiöxí.

⁹ 'Váha táhú nchaa ñáyiú càháⁿ dóho tnàha ñáyiú-xi nàcuáa cundecu ndihi váha tnàhá-yu, chi cùtnuní sá ñáyiú-áⁿ cuú-yu déhe Yă Ndiöxí.

¹⁰ 'Váha táhú nchaa ñáyiú ío ndòho ndecu ñuyíú-a sá cuendá sá quidě-yu nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí, chi ñáyiú-áⁿ nduu táhũ-yu ndíhu ndaha ñàha-gá xii-yu.

¹¹ 'Te cùu-ndo ñáyiú ío váha táhú-xi te núu na cùcuèhé ñáhá ñáyiú, àdi cada úhú ñáhă-yu xii-ndo, àdi dacao díquí ñáhă-yu nándi cuéchi neñúú xii-ndo sã cuendá-í. ¹² Te òré ducaⁿ na càda ñahá-yu xii-ndo te cudíí víhí-ní iní-ndó cundecu-ndo, chi ío váha càa sá ndécú àndiú nduu táhú-ndó cundecu ndihi-ndo nduu na saá-ndó yàcáⁿ cundecu-ndo, chi ñiú-ni ducaⁿ ñi xóo cada ñaha cuè ñaní tnáhă-yu xii cue téé ní xóo càháⁿ tnúhu Yă Ndiöxí ní xíndecu ndéé sanaha.

*Cuendá ñíí ndihi cuendá ñuhú
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)*

¹³ 'Te nchòhó cada iní-ndó sã cúú-ndó dàtná ñíí cuendá ñuyíú-a. Te ñíí chi nándihi-xi dico núu na ndúu víxiⁿ-xi, te ñá túú-gă nándihi-xi chi dăngoyo-ná-ó, te yăha ñáyiú xënihnú-yu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu nchohó chi cùu-ndo datná ñíí vâha

te núu na càda váha-ndo, te núu vá cáda váha-ndo te quee tíhú-ndó.

¹⁴ Te nchòhó cada iní-ndó sã cúú-ndó dàtná ìⁿ sá dáyèhé ndécú ñùyíú-a, chi sànu ichi-ndo ñáyiú ichi váha. Te nchòhó xìní-ndó sã núu ìⁿ ñúú cáá ìⁿ núú tìndúú te vá cúú càchí-ó sã nguiváha-xi. ¹⁵ Te ñá túú xìní-ó ìⁿ ñáyiú teñuhú-yu ìⁿ linterná te chiváha-yu xítí ìⁿ càjá, chi tàxi ndecú-yu núú ñinu cuendá cutnùní núú nchaa ñáyiú ndècu vehe. ¹⁶ Te ducaⁿ càda nchohó cada váha-ndo dàtná quidé ìⁿ ñuhú dayèhe-xi núú ñáyiú, te ducaⁿ quìní ñáyiú nàcuáa quìde-ndo ndecú-ndo, te tnàhá-yu cachí-yu sá ïo càhnu cuu Dútú Ndiòxí Yáá cúú Tátá-ndó ndècu andíu chi quìní-yu sá quidé váha-ndo ndècu-ndo.

Cuendá tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés

¹⁷ Te vá cání ìní-ndó sã yùhú véxi-í xocàni-í tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te ní vã cání ìní-ndó sã véxi-í xocàni-í tnúhu ní chídó tnùní cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí ndéé sanaha, chi yùhú véxi-í sá cáda-í nàcuáa càháⁿ nchaa tnúhu-áⁿ. ¹⁸ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ío ndáá càháⁿ-xi, chi dacuítí cùu nchaa nacuáa càháⁿ-xi. Te yáchí-gá naa andíu ndíi ñuyíú dàcúúxí sã quèe cáva ìⁿ tnúhu-áⁿ. ¹⁹ Núu xiãⁿ nchaa ñáyiú na càchí sá dává tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ñá túú xìní ñuhu-xi chi ñá túú cùnùu-xi, te ñáyiú-áⁿ diu-ni ducaⁿ dànehé-yu nchaa dava-gá tnàha ñáyiú-yu, te sá dúcáⁿ quidé-yu te vá cùnùu vihi-yu núú ndécú Yá Ndiòxí táxi tnùní-gá, chi cuú-yu dàtná ìⁿ ñáyiú nchìcúⁿ cuìí-nã. Dico nchaa ñáyiú nchìcúⁿ nihnu quìde nchaa nacuáa càháⁿ nchaa tnúhu-áⁿ, te diu-ni ducaⁿ dànehé-yu nchaa

dava-gá tnàha ñáyíu-yu, te ñáyíu-án ïo cunùu-yu núú ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá. ²⁰ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ïo xìní ñuhu-xí cada-ndo nchaa nacuaá càháⁿ Yá Ndiǒxí, te vá cáda-ndó dàtná xǐquide cue tée dànehé ñáhá xì ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi dàtná xǐquide cue tée cùu fariséú, chi núu na càda-ndo datná xǐquide cue tée-ánⁿ ñá, te vá ndúú tǎhú-ndó ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-ndo.

Jèsús càháⁿ-gá cuèndá ñáyíu cùdéén
(Lc. 12:57-59)

²¹ 'Te nchòhó sa xìní-ndó sǎ ncháá ñáyíu ní cuu ñaní tnáhá-ndó ñí xíndecu ndée sanaha ñí níhí-yu tnúhu sá vǎ cúú càhní-yu tnàha ñáyíu-yu, chi núu ducaⁿ na càda-yu te nacháhu-yu cuéchi-yu. ²² Dico vitna na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ núu ndédani càa-ndo na cudéeⁿ-ndó núú tnàha ñáyíu-ndo, te nacháhu-ndo sǎ dúcáⁿ quide-ndo, àdi núu na cǔcuèhé-ndó-yu te núú chítú núú tàcá cundáá cuéchi-ndo te núu ducaⁿ na càda-ndo, àdi núu nà cúu-ndo tnàha ñáyíu-ndo ìⁿ tnúhu vée vìhi, te cu-cuéchi vìhi xii-ndo chi quíhíⁿ-ndó núú ùhú núú ndàhú.

²³ 'Te xǎⁿ núu nchòhó òré ndécú ndíhi-ndo ìⁿ sá cuìní-ndó cuǎha-ndo Yá Ndiǒxí nduu tǎhú-gǎ, te òré cuáháⁿ-ndó cuǎñaha-ndo xì-gá, te òré ní quexìo-ndo núú dúcáⁿ cuǎñaha-ndo xì-gá sá ndúú tǎhú-gǎ, te ní ndacu iní-ndó sǎ ndécú ñáyíu ñá túú cùu váha iní ñáhá xì-ndo cuendá ìⁿ sá ñí cumání núú tnáhá-ndó. ²⁴ Te dàndóo-ndo sǎ dúcáⁿ nèhe-ndo cuáháⁿ nduu tǎhú Yá Ndiǒxí, te díhna-gá quíhíⁿ-ndó nàcaháⁿ cáhnú iní tnáhá-ndó ndíhi ñáyíu ñá túú cùu váha iní ñáhá xì-ndo-ánⁿ, te dàtnùní

ducaⁿ te quíhíⁿ-ndó cuăha-ndo Yă Ndiöxí sá ndúú tăhú-gă.

²⁵ Te núu ló ñⁿ-ndo ní sáháⁿ ñáiyu núú tée cùchiuⁿ ní sacáⁿ cuéchi-yu cuendá-ndó cuendá ñⁿ sá ní quide-ndo, te òré ní naníhí tnáhá-ndó ndìhí-yu cuáháⁿ-ndó núú tée cùchiuⁿ-áⁿ, te nacáháⁿ cáhnú ìní tnáhá-ndó ndìhí-yu cuendá sá vă cuăha cuendá ñáhá-gă-yu xii-ndo núú tē cùchiuⁿ, chi núu ducaⁿ na cādā-yu te tē cùchiuⁿ-áⁿ cuăha cuendá ñáhá-dě xii-ndo núú cuē tē cūu poleciá, te cue tē-áⁿ chihi ñaha-güedě vecaá xii-ndo. ²⁶ Te na cāchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să vă căcu-ndo te núu na ngáva-ndo vecaá ndéé nacháhu-ndo nchăa sá tău-ndó.

Cuendá cue ñáiyu ñá túú quide váha

²⁷ Te nchòhó sa xíní-ndó năcuăa ndūu tnúhu ní cáháⁿ cue tē ní xindecu ndéé sanaha, te duha ní cachí-güedé: “Nchaa cue tē vá cúú cǎháⁿ ndihí-güedé ñadihí te núu ñá díú ñadihí-güedé cúu-yu, te diu-ni ducaⁿ tūcu nchaa cue ñáiyu dīhí vá cúú cǎháⁿ ndihí-yu tē te núu ñá díú yǐ-yu cūu-güedé”, duha ní cachi-güedé. ²⁸ Dico yúhú cāchí tnúhu-í xii-ndo să ndēda-ni cāa cue tē na cūndehe ñⁿ ñadihí te núu na cāni ìní-güedé cundecu dīí ìní-güedé ndihí-yu te cada ìní-ndó să dàtná sá sà ní cáháⁿ ndihí ñaha-güedě xií-yu sá dúcáⁿ ñí sani ìní-güedé.

²⁹ Te núu ñⁿ xio tinūu-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá te tava-ndo, chi váha-gá sá ná cuíta te ñá díú ñihí ní ndúú yìqui cuñú-ndó quíhíⁿ-xi núú ùhú núú ndàhú. ³⁰ Te núu ñⁿ xio ndaha-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá

dúhá te quehndé-ndó, chi váha-gá sá ná cuíta ñⁿ
xio ndaha-ndo te ñá díú sã ñihí ní ndúú yìqui
cuñú-ndó quíhíⁿ-xi núú ùhú núú ndàhú.

Jèsús càháⁿ-gá cuèndá cue ñáyiu dàña tnaha

(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

³¹ Te nchòhó sa ñaha tucu-ndo nacuáa ní cáháⁿ
tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, te duha ní
cachí-güedé: “Te núu ñⁿ téé na dàña tnaha-dé
ndihí ñadihí-dé, te xìni ñuhu-xi cadúha-dé ñⁿ tutú
cuañaha-dé núú càháⁿ-xi sá ñí dáñá ñàha-dé”, duha
ní cachí-güedé. ³² Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo
sã cúú dàña ñⁿ téé ñadihí-dé, te núu cùtnuní ndáá
iní-dé sá cáháⁿ ndihí-aⁿ ingá téé. Dico núu ñá
túú dùcaⁿ quide-aⁿ te ñá túú ndùu váha-xi daña
ñàha-dé. Te núu ñá túú dùcaⁿ quide ñadihí-dé, te
cada iní-ó sã méé-dé ní sanu íchi ñaha-dé xii-aⁿ
cáháⁿ ndihí-aⁿ ingá téé te núu na dàña ñaha-dé.
Te téé na nàqueheⁿ ñaha xii ñaha ní dáñá ñàha
yí-xi-áⁿ, te diu-ni ñá túú ní quide váha-dé sá dúcáⁿ
ní naqueheⁿ-dé ñaha-áⁿ.

*Ñáyiu càcunehe ñaha xii Yá Ndiõxí cuèndá cutnùní
iní tnàha ñáyíu-yu sá ndàá cada-yu ñⁿ sá sání iní-yu
cada-yu*

³³ Te sa ñaha tucu-ndo nacuáa ní cáháⁿ tucu
cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chi cue téé-áⁿ ñí
cachí-güedé: “Te núu càcunehe-ndo Yá Ndiõxí núú
tnàha ñáyiu-ndo nacuáa cutnùní iní-yu sá ndàá
cada-ndo ñⁿ sá sání iní-ndó càda-ndo, te cada-ndo”,
duha ní cáháⁿ dóho tnàha-güedé. ³⁴ Dico yúhú
càchí tnúhu-í xii-ndo sã ñà túú ñà cacunehe-ndo
sã ndàá cada-ndo ñⁿ sá sání iní-ndó càda-ndo. Te
ni vã cácu nèhe-ndo andiu chi yàcáⁿ cúú-xí núú

núcõo Yá Ndiõxí táxí tnùní-gá. ³⁵ Te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo ñuyíú-a, chi tnàhá ñuyíú-a ndècu-gá, te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo ñuú Jerusàlén chi ñuú-áⁿ cúu cuendá-gá, te diu-gá cúu-gǎ Yaá ío cùnuu. ³⁶ Te ni vǎ cǎcú nèhe-ndo díquí-ndó chi nàha-ndo sá nì ñⁿ idi díquí-ndó ñǎ ndácú-ndó ndàda cuixíⁿ-ndó àdi ndada tnuu-ndo. ³⁷ Te váha-gá sá ñuú ñⁿ sá sání ìní-ndó càda-ndo, te cachí-ni-ndo: “Cuu cada-ndí, àdi vá cúu càda-ndí”, cachí-ni-ndo. Chi nchaa dava-gá sá chídó-ndó càháⁿ-ndó òré ducaⁿ sàni ìní-ndó càda-ndo ñⁿ sá cáda-ndó cùu-xi sá dácàhu ìní ñáhá yùcu ñávǎha.

Cuendá ñáyiú nàchinaa sá quidé ñàha tnaha ñáyiú-xi

(Lc. 6:29-30)

³⁸ Te sa nàha tucu-ndo nacuáa ní cáháⁿ tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chi cue téé-áⁿ ní cachí-güedé: “Ñáyiú na càda ñàha tnaha ñáyiú-xi ñⁿ sá ñà túú vǎha, te nanchòcáva-yu nachinaá-yu sá ñǎ quide ñàha tnàha ñáyiú-yu”, duha ní cachí-güedé. ³⁹ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ñà túú ñǎ cada-ndo nchàa cue ñáyiú cuihna ìní-xi te núu quide ñahá-yu ñⁿ sá ñà túú vǎha xii-ndo. Te núu ní canihá-yu ñⁿ xito te cuìní tucú-yu canihá-yu ingá xito te dañà-ndo na cànihá-yu. ⁴⁰ Àdi ní sacáⁿ cuéchi-yu núú cuè téé cùchiuⁿ cuendá-ndó, te cuìní-yu quendeé-yu dúhnú-ndó te dañà-ndo na cànehé-yu quíhíⁿ, te tnàhá-ni dóó ndíxí ndòdo-ndo dañà-ndo na canehé-yu quíhíⁿ. ⁴¹ Te núu quide yicá-yu caca-ndo dàtná úú kilómetrú cuido-ndo ndàchiúⁿ-yu ña, te chido-ndo úú-gá tucu kilómetrú

cuido-ndo ndàchiúⁿ-yu. ⁴² Te núu ió ìⁿ sá xìcáⁿ-yu núú-ndó te cuáñaha-ndo, àdi ió ìⁿ sá sánùú-yu núú-ndó te cuáñaha nùu-ndo.

Cuu iní-ó nchàa ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xì-o
(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³ 'Te sa nàha tucu-ndo nacuáa ní cachí tucu cue téé ní xíndecu ndéé sanaha, chí cue téé-áⁿ ní cachí-güedé: "Cuu iní-ndó cué ñáyiu ndècu ndihí váha-ndo, te cuu úhú iní-ndó cué ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xì-ndo", duha ní cachí-güedé. ⁴⁴ Dico yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ cúú ìní-ndó cué ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xì-ndo, te cáháⁿ váha-ndo cuendá cue ñáyiu càháⁿ úhú ñáhá xì-ndo, te cada-ndo sǎ vǎha sá cúú-xí cué ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xì-ndo, te cáháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiǒxí cuendá cue ñáyiu xǐcuèhé ñáhá xì-ndo, ndihí cuendá cue ñáyiu quíde úhú ñáhá xì-ndo. ⁴⁵ Te núu na càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ-í-a, te ducaⁿ te cutnùní sá cúú-ndó dǎhe Tǎtá-ndó Dǔtú Ndiǒxí Yaá ndécú àndiú. Te diú-gǎ cúú-gǎ Yaá quidé quène nchíanchii, te diú-ni-gǎ cúú-gǎ Yaá dácùuⁿ dáú ñuyíú-a, te ducaⁿ quíde-gǎ cuendá cuu-xi sá vǎha sá cúú-xí cué ñáyiu quíde váha, ndihí sá cúú-xí cué ñáyiu ñá túú quíde váha. ⁴⁶ Te núu nchòhó ná cúú ìní-ndó mèe-ni ñáyiu na cùu iní ñáhá xì-ndo, te vá càchí-ndó sǎ Yǎ Ndiǒxí taxi-gǎ sá ndúú tǎhú-ndó sǎ dúcáⁿ quíde-ndo, chí cuéi cue téé cuihna ìní-xi quíde cobrá ñáhá xì cue ñáyiu cuendá impuèstú ducaⁿ xǐquíde-güedé. ⁴⁷ Te núu mee-ni ñáyiu ndècu ndihí váha-ndo ïo váha cáháⁿ ndihí-ndó-yu, te vá càchí-ndó sǎ ïo váha quíde-ndo sá dúcáⁿ quíde-ndo, chí cuéi ndéé nchaa ñáyiu ñá túú xini dana cuendá Yǎ Ndiǒxí ducaⁿ xǐquidé-yu. ⁴⁸ Te duha ndùu

tnúhu càháⁿ-í cuendá sá nchòhó cada ndáá-ndó cùndecu-ndo datná quidé ndáá méé Tātá-ndó Dútú Ndiǒxí Yaá ndécú àndiu —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xica cuu ndihi-gá ndihi nchaa ñáyi.

6

Jèsús dánèhé-gá ñáyi nàcuá cadá-yu sá vâha

¹ Te Jèsús ndécú-ní-gá dánèhé-gá cue téé xica cuu ndihi-gá ndihi nchaa ñáyi, te xâhaⁿ-gá:

—Te òré quidé-ndó sâ vâha te vá cadá-ndó núú ñáyi cuendá-ni sá cuíní-ndó cãháⁿ váha-yu cuendá-ndó, chi núu núú ñáyi ducaⁿ na càda-ndo te Dútú Ndiǒxí Yaá cúú Tātá-ndó vâ táxí-gá sá ndúú tãhú-ndó. ² Te xîáⁿ núu nchòhó òré chindèe-ndo ñáyi ndàhú, te vá cûñaha-ndo xii cue ñáyi sá chindèe-ndo cue ñáyi ndàhú-áⁿ dàtná xîquide cue ñáyi dândahú méé-xí sâ quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé ndáá-yu, chi ñáyi-áⁿ ducaⁿ xîquidé-yu òré sâháⁿ-yu veñúhu, chi dâtecú tnúhu-yu nchaa ñáyi òré ducaⁿ chindee-yu ñáyi ndàhú. Te diu-ni ducaⁿ quidé-yu xâháⁿ-yu xii cue ñáyi sá chindèe-yu cue ñáyi ndàhú-áⁿ nchaa núú xícá cùú-yu, te ducaⁿ xîquidé-yu cuendá cuíní-yu cáháⁿ váha ñáyi cuendá-yu. Te yúhú na cãchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sâ ñà túú nã nduu táhú ñáyi-áⁿ núú Yã Ndiǒxí sá dúcáⁿ quidé-yu chi mee-ni núú tnàha ñáyi-yu cùdiú-yu. ³ Te nchòhó òré chindèe-ndo ñáyi ndàhú, te cuêi ñáyi ío-gá váha ndècu ndihi-ndo dico vá cûñaha-ndo sâ dúcáⁿ chindee-ndo cue ñáyi ndàhú-áⁿ, te ni cuè dava-gá ñáyi vá cûñaha-ndo. ⁴ Chi váha-gá sá ìní méé-ní-ndó ná cùhuⁿ sá dúcáⁿ chindee-ndo cue ñáyi ndàhú-áⁿ. Te núu

ducaⁿ na càda-ndo ña, te Dútú Ndiöxí Yaa cúu Tătă-ndó tàxi-gá sá ndúú tǎhú-ndó chi diu-ni mee-gǎ ndéhé-gǎ nàcuáa quìde-ndo ndecu-ndo.

Jèsús dǎnèhé-gá ñáyiú nàcuáa cáháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí
(Lc. 11:2-4)

⁵ 'Te nchòhó òré càháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiöxí, te vá cáda-ndó dàtná xǐquide cue ñáyiú dǎndahú méé-xí cǎchí sá quidé ndǎá te ñá ndǎá sá quidé ndǎá-yu, chi ñáyiú-áⁿ tnàhá iní-yu cunutnǎ-yu càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí òré yǐhí-yu veñúhu. Te diu-ni ducaⁿ xǐquidé-yu nchaa núú xícá cùú-yu, te ducaⁿ quidé-yu cuèndá sá cuìní-yu quini ñáyiú nàcuáa xǐquidé-yu. Te na cǎchí tnúhu ndǎá-í xii-ndo sǎ ñà túú nǎ nduu táhú ñáyiú-áⁿ núú Yǎ Ndiöxí sá dúcáⁿ quidé-yu chi mee-ni núú tnàha ñáyiú-yu cùdiú-yu. ⁶ Te nchòhó òré cuìní-ndó cáháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiöxí, te ndíhu ndedí nihnu-ndo xítí vehe-ndo, chi diu-gá cúu Tătă-ndó te ndècu ndihí ñaha-gá xii-ndo, te diu-ni mee-gǎ ndéhé ñaha-gá xii-ndo nàcuáa quìde-ndo, te núu ducaⁿ na càda-ndo te taxi-gá sá ndúú tǎhú-ndó.

⁷ 'Te òré càháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiöxí te vá sǔúní cuèndá-ni dacáa-ndó tnúhu cáháⁿ ndihí-ndo-gǎ dàtná xǐquide cue ñáyiú ñá túú xìní tnúhu-gá, chi ñáyiú-áⁿ sání iní-yu sá tédòho ñaha vìhi-gá Yǎ Ndiöxí xii-yu sá dúcáⁿ sǔúní dàcaá-yu tnúhu càháⁿ ndihí ñahá-yu xii-gá dico ñáhá. ⁸ Dico nchòhó, vá cáda-ndó dàtná xǐquide cue ñáyiú-áⁿ, chi mee Tătă-ndó Dútú Ndiöxí sa nàha-gá ná cúu nchaa sá xíní ñùhu-ndo cuéi òré vátá cǎcáⁿ-gá-ndó núú-gǎ. ⁹ Te duha cáháⁿ-ndó òré càháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiöxí:

Yòhó Tǎtá-ndĩ Dútú Ndiǒxí Yáá ndécú àndiù,
nchaa ñáyíu na càháⁿ-yu sá cúú-n Yáá ío yĩñùhu.

¹⁰ Te xìcáⁿ táhú-ndĩ núú-n sǎ ná sǎá nduu ndíhu
ndàhá-n-yu.

Te cada-n dàtná càchí iní-n ñùyíú-a dàtná quidé-n
àndiù.

¹¹ Te xìcáⁿ táhú-ndĩ núú-n sǎ táxí-n sǎ cóhó-ndĩ sá
cáxí-ndĩ ìⁿ nduu ìⁿ nduu.

¹² Te cada càhnu iní-n nchàa yícá cuěchi-ndĩ, chi
tnàhá nchúhú quidé càhnu iní-ndĩ nchaa sá
quidé ñàha tnaha ñáyíu-ndĩ.

¹³ Te vá dáñá-n dàcaháⁿ ñáhá yùcu ñávǎha xii-ndĩ
cada-ndĩ sá ñà túú vǎha, chi coto ñaha-n
xii-ndĩ cuèndá sá vǎ dúcáⁿ càda ñaha-xi.

Te diù-n cùu-n Yáá ío cùnuu nchaa nduu nchaa
quíú, te ío càhnu cuu-n, te diù-ni-n quìndaha
ñaha-n xii-ndĩ ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na
cùnduu.

Duha dànehé ñàhá-í xii-ndo càháⁿ ndihí-ndo Yǎ
Ndiǒxí.

¹⁴ Te núu nchòhó quidé càhnu iní-ndó nchàa sá
quidé ñàha tnaha ñáyíu-ndo, te ducaⁿ te Tǎtá-ndó
Dútú Ndiǒxí Yáá ndécú àndiù cada càhnu iní-gá
nchaa sá ñà túú vǎha quide-ndo tucu. ¹⁵ Dico núu
nchòhó vá cáda càhnu iní-ndó nchàa sá quidé ñàha
tnaha ñáyíu-ndo ña, te ni Dútú Ndiǒxí Yáá cúú
Tǎtá-ndó vǎ cáda càhnu iní-gá nchaa sá quidé-ndó
tùcu.

*Cuèndá ñáyíu ñà túú tnàhí ná xéxí ǎma càháⁿ
ndihí-yu Yá Ndiǒxí*

¹⁶ Te nchòhó, nduu ñà túú tnàhí ná xéxí-ndó
càháⁿ ndihí-ndo Yǎ Ndiǒxí, te vá cùndìyí-ndó dàtná

xĩquide nchaa ñáyiú dándahú méé-xí càchí sá quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé ndáá-yu, chi ñáyiú-áⁿ ducaⁿ xĩquidé-yu cuendá sá cuíní-yu cutnùní iní ñáyiú sá ñà túú tnàhí ná xéxí-yu càháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí. Te yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sã sã dúcáⁿ quidé-yu te ñá túú nã chindee ñàha-xi xií-yu cuendá níhí-yu ìⁿ sá ndúú tãhú-yu núú Yã Ndiöxí. ¹⁷ Dico nchòhó, nduu dùcaⁿ quide-ndo ñá túú tnàhí ná xéxí-ndó càháⁿ ndihí-ndo Yã Ndiöxí, te váha váha naquete-ndo nũú-ndó, te váha váha chihi-ndo cùcá ¹⁸ cuendá sá vã cútnùní iní ñáyiú sá ñà túú nã xéxí-ndó ndùu ducaⁿ caháⁿ ndihí-ndo Yã Ndiöxí. Te Dútú Ndiöxí Yaá cúú Tãtá-ndó ndècu ndihí-ndo diu-ni mee-gã ndéhé-gã nàcuáa quide-ndo ndecu-ndo, te diu-gá taxi-gá sá ndúú tãhú-ndó.

*Cuendá nchaa sá vãha nduu táhú-ó
(Lc. 12:33-34)*

¹⁹ Te vá cání iní-ndó cùu-ndo ñáyiú cuica nãndi sá cùndècu ndihí-ndo ñuyíú-a chi vá cúdí-xi, chi dava quee tíquidi, te dava caxi cudi ñùhu, àdi quíhu ñadúhú vehe-ndo te duhu-güedě. ²⁰ Te váha-gá chí ndúcú nàcuáa cada-ndo cuendá ducaⁿ ngündecu sá ndúú tãhú-ndó àndiu, te xíáⁿ cudí-xi cundecu ndihí-ndo nì caa nì quíhíⁿ, chi yàcáⁿ vá quée-gã tíquidi, te nì vã cáxí-gã cudi ñùhu, te nì vã quíní-gá-ndó ñadúhú duhu-güedě ndachíuⁿ-ndo. ²¹ Te núu cùu-ndo ñáyiú cuica ndècu ñuyíú-a, te diu-ni nchaa sá ndécú ndihí-ndo ñuyíú-a ñùhu iní-ndó. Àdi cuu-ndo ñáyiú quide nacuáa ngündecu sá ndúú tãhú-ndó àndiu, te diu-ni sá ndúú tãhú-ndó ndècu andíu-áⁿ ñúhú iní-ndó.

*Núú-ó cùu-xi datná ìⁿ ñuhú
(Lc. 11:34-36)*

²² 'Te cada iní-ndó sǎ núú-ndó cùu-xi datná ìⁿ ñuhú. Te núu núú-ndó cǎváha te cùtnuní iní-ndó nǎ cúú sǎ ndécú núú-ndó. ²³ Dico núu cùhú núú-ndó ñà túú cùtnuní cundehe-ndo ña, te ñà túú cùtnuní iní-ndó nǎ cúú sǎ ndécú núú-ndó. Te sá dúcáⁿ cùhú núú-ndó te cada iní-ndó sǎ ndécú-ndó dàtná ìⁿ núú néé. Te duha ndùu tnúhu cǎháⁿ-í chì núu sàni váha iní-ndó cuendá Yǎ Ndiǒxí ñá, te cùu vii cuu váha iní-ndó ndècu-ndo. Áⁿ te núu ñà túú sàni váha iní-ndó cuendá-gá ñá, te ñà túú tnàhí cùu váha iní-ndó ndècu-ndo. Te sá dúcáⁿ ñà túú sàni váha iní-ndó cuendá-gá te cada iní-ndó sǎ ndécú-ndó dàtná ìⁿ núú néé.

*Vá ndácú ìⁿ téé cunu cuechi-dě núú úú pàtróóⁿ
(Lc. 16:13)*

²⁴ 'Te ñi ìⁿ téé xìnú cuechi vá ndácú-dě cunu cuechi-dě núú úú pàtróóⁿ, chì téé-áⁿ cuu váha iní-dé núú ìⁿ pàtróóⁿ-dě te tní-dé nchaa tnúhu cǎháⁿ pàtróóⁿ téé cùu váha iní-dé núú-xi-áⁿ. Te núú ìngá tucu pàtróóⁿ-dě vá cúú vǎha iní-dé, te ñi vǎ tníⁿ-dě tnúhu cǎháⁿ ìngá téé-áⁿ. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu nchohó chì vá ndácú-ndó cùnu cuechi-ndo núú Yǎ Ndiǒxí te cuhuⁿ iní-ndó nchaa sá ió ñuyíú-a.

*Yá Ndiǒxí xító-gǎ nchaa ñáyiú cùu déhe-gá
(Lc. 12:22-31)*

²⁵ 'Te na cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vǎ ìo cani iní-ndó núu nása níhí-ndó sǎ cóhó sǎ cǎxí-ndó, te ñi vǎ ìo cani iní-ndó núu nása níhí-ndó dǒó cuihnu-ndo, chì cùnuu-gá méé-ndó dàcúúxí sǎ nchító-ndó, te ducaⁿ cùnuu-gá yiqui cùnú-ndó dàcúúxí dǒó sácúihnu-ndo. ²⁶ Te chí cǎdá cuendá sá ncháá quìti ndava ñà túú tnàhí ná xítú-güèdi,

te ni ñà túú ndèé cuáháⁿ-güedi nàtahu-güedi, te ni ñà túú ñà nàtàxúha-güedi, te ni ñà túú ndèé cáá yàcá-güedi, chi mee Tàtá-ó Dútú Ndiöxí Yáá ndécú àndiu xito ñaha-gá xii-güedi ñihí-güedi sá xéxí-güedi. Te núu cue quiti-áⁿ ducaⁿ xito ñaha-gá xii-güedi, ÿte uuⁿ-gá xító ñaha-gá xii nchòhó, chi nchòhó ío-gá cúnùu-ndo dacúúxí cuè quiti-áⁿ! ²⁷ Te cuèi nándi sá sání vihi iní-ndó ndècu-ndo, dico ñá ndácú-ndó càda-ndo nacuáa cuehnu-ndo cuèdicó ñⁿ yiqui-gă.

²⁸ 'Te vá ño cani iní-ndó núu nása ñihí-ndó dǎo cuihnu-ndo. Te chí cáda cuèndá nàcuáa sàhnu nchaa itá ío yucu, chi nchaa itá-áⁿ ñà túú quide chiuⁿ-xi, te ni ñà túú quèheⁿ-xi idi. ²⁹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ndǎi Salòmón cuèi ío vii ní xínduu dóó ñí xóo cuihnu ndíi, dico ñá túú nǔtnahá-xi nàcuáa càa nchaa itá, chi ío-gá vii càa nchaa itá. ³⁰ Te nchaa itá ío yucu tnaa-ñi cùdíi-xi, te yìchí-xi te sàhmi ñáyiu. Te cuèi ducaⁿ dico mee Yá Ndiöxí quidé-gă ío vii sàcúnduu-xi. Te núu nchaa itá-áⁿ ducaⁿ quide-gá xító-gă sàcúnduu vii-xi, te xǎⁿ cútnùní sá ño-gá coto ñaha-gă xii-ndo, dìcò-ni sá ñà túú sàndáa váha iní-ndó-gă. ³¹ Te xǎⁿ núu ñá túú xini ñuhu vihi-xi cani iní-ndó núu nása ñihí-ndó sá cóhó sá cáxí-ndó, àdi nása ñihí-ndó dóo cuihnu-ndo. ³² Chi nchaa ñáyiu ñá túú xini nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí mee-ni nchaa xǎⁿ ñúhú iní-yu. Dico nchòhó chi mee Tàtá-ndó Dútú Ndiöxí sa ñaha-gá ná cúú sá xini ñuhu-ndo. ³³ Te xǎⁿ núu ío xini ñuhu-xi sá cúhúⁿ iní-ndó sá Yá Ndiöxí yíndàha ñaha-gá xii-ndo, te ducaⁿ càda-ndo nchaa nacuáa cuení-gă, te ducaⁿ te taxi-gá nchaa sá xini ñuhu-ndo. ³⁴ Núu xǎⁿ vá ño cani iní-ndó nása cundecu-ndo ndùu tneé, chi cani iní-ndó nàcuáa

cada-ndo cùndecu-ndo vitna, chi nduu tněé-án te òré-nă te cutnùní nũu nása cada-ndo cùndecu-ndo. Chi nchòhó sa nàha-ndo sá ïo titní núú sǎ quidé-xí ìⁿ nduu ìⁿ nduu —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xìca cuu ndihi-gá ndihi nchaa ñáyiú.

7

*Vá càháⁿ cuèhé-ó cuèndá tnàha ñáyiú-o
(Lc. 6:37-38, 41-42)*

¹ Te Jèsús nděcuu-ni-gá dánèhé-gá cue téé xìca cuu ndihi-gá ndihi nchaa ñáyiú, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Vá càháⁿ cuèhé-ndó cuèndá tnàha ñáyiú-ndo, te ducaⁿ te Yá Ndiǒxí ñá túú nǎ tnúhu cúñaha-gǎ xii-ndo. ² Chi núu na càháⁿ cuèhé-ndó cuèndá tnàha ñáyiú-ndo, te Yá Ndiǒxí ío ìⁿ sǎ cǎdá ñàha-gǎ xii-ndo. Te núu nchòhó ná càháⁿ cuèhé víhí-ndó cuèndá tnàha ñáyiú-ndo te Yá Ndiǒxí ío-gǎ dandòho ñaha-gǎ xii-ndo. ³ ¿Te ná cuèndá ndéhé-ndó ìⁿ sǎ ñà túú vǎha quide tnaha ñáyiú-ndo te mee-ndo vìhi-gǎ quidé-ndó-í? Te sǎ dúcǎⁿ quide-ndo te cada iní-ndó sǎ ndéhé-ndó dàtnǎ ìⁿ mihi líhli ñùhu núú tnàha ñáyiú-ndo te mee-ndo ñùhu ìⁿ mihi cahnu-gǎ núú-ndó te ñà túú quide cuendá-ndó. ⁴ Te núu na nàcanu ichi-ndo tnaha ñáyiú-ndo cuèndá sǎ ñà túú quide váha-yu ndécú-yu, te mee-ndo vìhi-gǎ quidé-ndó ñá, te cada iní-ndó sǎ xǎhaⁿ-ndo xìi tnaha ñáyiú-ndo sǎ nátàva-ndo mihi líhli ñùhu núú-yu sǎ dúcǎⁿ quide-ndo, te mihi cǎhnu ñùhu núú méé-ndó ñà túú quide cuendá-ndó. ⁵ Te sǎ dúcǎⁿ quide-ndo te ío dándahú-ndó mée-ndo sǎ quidé ndǎá-ndó te ñà ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó, te xìni ñùhu-xi díhna-gǎ dañà-ndo nchàa sǎ ñà túú vǎha quide-ndo, te dǎtnùní ducaⁿ te cuu nacanu

ichi-ndo tnàha ñáyi-ndo cuendá nchaa sá ñà túú vâha quidé-yu.

⁶ 'Te nchaa ñáyi-ndo ío sàá iní-xi, te vá cáda yíca-ndó-yu cundedóho-yu tnúhu Yá Ndióxi, chi núu na cáda yica-ndó-yu te ngóo-yu cuu úhú iní ñáhâ-yu xii-ndo. Te ñáyi-áⁿ cúu-yu dàtná iná chi quiti-áⁿ núu na cuãñaha-o ñⁿ sá cuãñaha-o, te núu ñá túú cùtnuní iní-dí ná cúú xîáⁿ te tnî ñaha-dí xî-o. Te cúu tucú-yu dàtná cùchí chi quiti-áⁿ núu na chùcu-o núú-dí yúú vâha sá ío vii càa nani pér lá, te dîcô-nî cùnu sáhâ-dí chi ñá túú cùtnuní iní-dí sá cúú-xí yúú vâha.

*Cácáⁿ-ó núú Yá Ndióxi núu ná cuíní-ó
(Lc. 11:9-13; 6:31)*

⁷ 'Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sâ cãcáⁿ-ndó núú Yá Ndióxi te núu ná cuíní-ndó te taxi-gá, te vá dáñá ndéé-ndó cãcáⁿ-ndó núú-gã núu ná cuíní-ndó te ducaⁿ te níhí-ndó. Te cada iní-ndó sâ ñî quexîo-ndo vehe ñⁿ tnaha ñáyi-ndo te ní cáháⁿ-ndó, te ñáyi-áⁿ ñî tedóho ñàhá-yu xii-ndo te ní nacaáⁿ-yu yuyèhe. Te ducaⁿ cáda iní-ndó chi Yá Ndióxi tedóho ñaha-gã xii-ndo, te taxi-gá sá ná càcáⁿ-ndó núú-gã. ⁸ Chi nchaa ñáyi-ndo ducaⁿ xîquide, te Yá Ndióxi tédóho ñaha-gã xî-yu te níhí-yu sá cuíní-yu. Te dîu-nî ducaⁿ tùcu nchaa ñáyi-ndo na càcáⁿ núú-gã ñⁿ sá cuíní-yu, chi sãñaha-gã sá xîcáⁿ-yu núú-gã. Te dîu-nî ducaⁿ tùcu nchaa ñáyi-ndo ñá túú dàña ndéé xîcáⁿ núú Yá Ndióxi sá cuíní-yu chi níhí-yu.

⁹ 'Te nchòhó cue téé cúu tátá, ñá túú cùndee iní-ndó cuãñaha-ndo xîi cue déhe-ndo ñⁿ yúú caxi-güexi òré xîcáⁿ-güexi ñⁿ pàá núú-ndó càxi-güexi. ¹⁰ Te ñî ñà túú cùndee iní-ndó

cuăñaha-ndo ñⁿ cóo caxi-güexi òré xicáⁿ-güexi ñⁿ chácá nũú-ndó càxi-güexi. ¹¹ Te nchòhó cuèi ndée dau-na sàá iní-ndó dico sãha-ndo cuè déhe-ndo sã vãha xèxi-güexi oré ná cúú sã xicáⁿ-güexi núú-ndó càxi-güexi. Te núu nchòhó ducaⁿ quide-ndo, ìte uuⁿ-gá ducaⁿ quide Tátá-ndó Dũtú Ndiõxí Yáá ndécú àndiũ, chi taxi-gá sá vãha sá cúú-xí-ndó te núu na càcáⁿ-ndó nũú-gã!

¹² 'Te nchaa sá vãha cuiní-ndó càda tnaha ñáyiu-ndo, te cada-ndo tnàhá-ndó ndìhí-yu, chi ducaⁿ sànu ichi ñaha tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, te diu-ni ducaⁿ sànu ichi ñaha tucu nchaa tnúhu ní chídó tnùní cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndée sanaha.

Yuyèhe cuiñi

(Lc. 13:24)

¹³⁻¹⁴ 'Te xini ñuhu-xi nducu-ndo nacuáa cada-ndo tnè-ndo ichi Yá Ndiõxí. Te ichi-gá-áⁿ cúú-xí dàtná ñⁿ ichi cuiñi, àdi datná ñⁿ yuyèhe cuiñi. Te duha càháⁿ-í chi ío úhú xínu iní-ndó tnè-ndo ichi Yá Ndiõxí, te sacú-ni nchòhó cue ñáyiu ndècu ñuyíú-a tnè-ndo ichi-gá. Te nchaa ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha ta xíta nihnú-yu cuáháⁿ. Te ichi ndécú-yu-áⁿ cada iní-ndó sã cúú-xí ñⁿ ichi cahnu ichi quehéⁿ, àdi ñⁿ yuyèhe quehéⁿ. Te duha càháⁿ-í chi ío vãi ñáyiu ndécú-yu ichi-áⁿ.

Ndi ñⁿ nũú yutnu xini-ó nã yutnu cùu-xi cuendá sá sãvidí-xi

(Lc. 6:43-44)

¹⁵ 'Te càchí tnúhu-í xii-ndo sã ío quihi iní-ndó cùndecu-ndo cuendá sá vã dándàhú ñáhá cuè téé càchí sá càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndáá sá càháⁿ-güedé tnúhu-gá. Chi cue téé-áⁿ sànuu sá

quidé-güedě dàtná quidé mběé quiti ío váha iní-xi, dico ñá ndàá chi ñá túú ñùhu váha iní-güedé, chi quide-güedé dàtná quidé quiti dééⁿ quiti nàni yíhí. ¹⁶ Te òré quexìo-güedé núú ndécú-ndó te cada cuendá-ndó nàcuáa quide-güedé cuendá ducaⁿ cùtnuní iní-ndó ñá ñáyiú cùu-güedé. Te nchòhó xìní-ndó sá ñá túú cùuⁿ ndéhé yoho yàha stilé tnu ìñu, te ni ñá túú xìní-ndó cùuⁿ ngúxí ìñⁿ tnu ìñu. ¹⁷⁻¹⁸ Te xìní tucu-ndo sá ncháá yùtnu váha cùuⁿ sávídí váha, te nchaa yutnu váha-áⁿ ñá túú cùuⁿ sávídí sá ñá túú vǎha. Te nchaa yutnu sá ñá túú vǎha ñá túú cùuⁿ sávídí váha, chi mee-ni sávídí sá ñá túú vǎha cùuⁿ. ¹⁹ Te nchaa yutnu sá ñá túú cùuⁿ sávídí váha xèhndé-güedé, te cuánguee-xi núú ñùhú càyú-xi. Te ducaⁿ sátnahá-xi yáha nchaa cue téé dándahú ñáhá càchí sá càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí te ñá ndàá sá càháⁿ-güedé tnúhu-gá, chi quíhíⁿ-güedé núú ñùhú núú càyú. ²⁰ Te nchòhó cutnùní iní-ndó ñá ñáyiú cùu cue téé-áⁿ cuendá nchaa sá quidé-güedě.

Ñá ncháá ñáyiú ngúndecú-yu núú ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá

(Lc. 13:25-27)

²¹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sá ìo vǎi ñáyiú cachí-yu sá yǔhú cúu-í Xítóhó-yu, dico ñá ncháá-yu nduu táhǔ-yu cundecú-yu núú ndécú Tǎtǎ-í Dútú Ndiǒxí táxí tnùní-gá, chi mee-ni ncháa ñáyiú na càda nchaa nacuáa càháⁿ-gá ñáyiú-áⁿ nduu táhǔ-yu cundecú-yu núú ndécú-gǎ táxí tnùní-gá. ²² Te na sǎá nduu càda ndáá Yá Ndiǒxí cuéchi nchaa ñáyiú, te vǎi-yu cúñàhá-yu xii-í: “Yòhó Xítóhó Jesucristú nchúhú cúu-ndǐ ñáyiú ní càháⁿ tnúhu-n nàcuáa ní

cachí-n, te diu-ni-n nĩ cacunehe-ndĩ te ní sándáá iní ñáhá nchàa espíritú cùndĩhi yucu ñávãha xii-ndĩ ní quee-xi yĩqui cùñũ ñáyiu, te diu-ni yòhó ní chindee ñàha-n xii-ndĩ ní ndacu-ndĩ ní quide-ndĩ titnĩ núú sã vã yõo tnàhĩ ndàcu cada”, duha cùñàhá-yu xii-í dàvã-án. ²³ Dico yúhú cùñaha-ĩ xii-yu: “Ñá túú tnàhĩ xini ñáhã-í xii nchòhó nõu ndèé ñáyiu cùu-ndo, te chí xócuĩñĩ nchaa nchòhó ñáyiu quide nchaa sã cuèhé sã dúhá nõú ndécù-í-a”, duha cùñaha-ĩ xii-yu.

Íñ vehe ndècu cimièntú-xi ndihĩ ìñ vehe ñá túú cimièntú-xi

(Mr. 1:22; Lc. 6:47-49)

²⁴ Te nchaa ñáyiu sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te núu na tñĩ-yu, te ñáyiu-án cúũ-yu dàtná ìñ téé ío váha cùtnuní iní-xi. Chi téé-án nĩ dácáá-dẽ ìñ vehe, dico díhna-gá ní xete-dé ndèé ní tnahá-dé yúú cáxíⁿ te dàtnuní ní tava-dé cimièntú-xi. ²⁵ Te òré ní cuuⁿ dáú te ní ndee ndute ñuhu, te ní dándáá-xí ndèé núú cáá vèhe-án, dico ñá túú ní ndàcu-xi cuído-xi. Te ní quene tucu táchĩ ñĩhi dico ñá túú ní ndàcu-xi cuído-xi vehe-án, te ducaⁿ chí téé ní dácáá vèhe-án nĩ tava-dé cimièntú-xi núú yúú cáxíⁿ. Duha sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyiu tñĩ tnúhu càháⁿ-í. ²⁶ Dico nchaa ñáyiu sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te ñá túú cuini-yu tñĩ-yu, ñáyiu-án cúũ-yu dàtná ìñ téé ñá túú tnàhĩ cùtnuní iní-xi. Chi téé-án nĩ dácáá-dẽ ìñ vehe núú yúú mèn-ni ñuhu cúchĩ. ²⁷ Te òré ní cuuⁿ dáú te ní ndee ndute ñuhu, te ní dándáá-xí ndèé núú cáá vèhe-án, te ní quene táchĩ ñĩhi te íi-ni ní xido-xi vehe-án cuèndá sã nõú ñuhu cúchĩ nĩ sáá. Duha sãtnahá-xi cùu nchaa ñáyiu sàcúndedóho tnúhu càháⁿ-í te ñá túú cuini-yu

tníi-yu —duha ní dánèhé ñáhá Jèsús xii cue téé xìca cuu ndihi-gá ndihi nchaa ñáiyu.

²⁸ Te òré ní ndihi Jèsús sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá, te nchaa ñáiyu ní xíndedóho nchaa tnúhu ní cáháⁿ-gá ío ní cuñúhu-yu nàcuáa ní dánèhé ñáhá-gă xii-yu.

²⁹ Chi ní cáháⁿ-gá dàtná càháⁿ cue téé cùnui, te cùnui ndisa-gá, te ñá túú ní cáháⁿ-gá dàtná càháⁿ nchaa cue téé dàcuaha ñaha xii ñáiyu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés.

8

Jèsús quidé tătna-gá ñí téé tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

¹ Te Jèsús ní xica-gá cuánuu-gá dñí tĩndúú nũú dúcáⁿ ñí xíndecu-gá ní dánèhé-gá ñáiyu-án, te cuéhé víhí ñáiyu nchicúⁿ ñáhá xii-gá cuánuu. ² Te ní quexio ñí téé tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-ó nũú Jèsús, te ní ngüñí xítí-dě núú-gă, te xăhaⁿ-dě xii-gă:

—Mèstrú, véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nũu vá cùndèe iní-n càda tátna ñaha-n xii-í, chi cùtnuní iní-í sá ndácú-n —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gă.

³ Te Jèsús ní dácàá-gá ndaha-gá ní tendaha ñaha-gá xii-dé, te xăhaⁿ-gă:

—Cuu cada tátna ñaha-í xii-n, te vitna ndúha-n —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te òré-ni-án ñí xócuñí cuéhé tnàhá-dé. ⁴ Te Jèsús ní xăhaⁿ tùcu-gă xii-dé:

—Te vitna cuanùhú te vá yõo ñí cùñaha-n sã yũhú ní quide tátna ñaha-í xii-n, núú dũtú-ni cuàháⁿ cuendá sá ná quini ñáhá-dě xii-n sã ñí ndúha-n, te

cuáñaha-n sǎ ndúú tǎhú Yǎ Ndiǒxí dàtná ní cachí ndíi Moisés. Te ducaⁿ càda-n cuendá cutnùní iní ñǎyiu sǎ nǐ ndúha-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii téé ní quide tátna-gá-áⁿ.

Jèsús quidé tátna-gá ìⁿ téé xínu cuechi núú ìⁿ téé cùu capitáⁿ
(Lc. 7:1-10)

⁵ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ñuú Capèrnaúm. Te òré cuánguihu-gá ñuú-áⁿ te ní quexìo ìⁿ téé cùu capitáⁿ càháⁿ ndàhú-dé núú-gǎ, ⁶ te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nǔu vá cùndèe iní-n càda tátna-n ìⁿ téé xínu cuechi núú-í, chi cùhú-dé te càhú víhí tnàhá-dé, te ío ndòho-dé te ni ñǎ cùndèe-gá-dé candá nihnu-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

⁷ Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Te na quíhíⁿ-ó càda tátna-í-dé —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁸ Te téé cùu capitáⁿ-áⁿ nǐ xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, ñá túú tàú-í sǎ quǐhu-n ndèe xití vehe-í, chi cùu-í ìⁿ téé cùtexínu sǎ cúú-xí-n, te cáháⁿ-ni sǎ ndúha téé xínu cuechi núú-í te ndúha-dé. ⁹ Chi yúhú ndècu cue téé tàxi tnuní ñáhá xii-í, te ducaⁿ yǔhú tucu ndècu cue sandadú táxi tnùn-í. Te òré xǎhaⁿ-í xii ìⁿ-dé quíhíⁿ-dé ìⁿ chiùⁿ te cuáháⁿ-dé, te òré xǎhaⁿ-í xii ingá-dé quixi-dé te véxi-dé, te òré xǎhaⁿ-í xii ìⁿ téé xínu cuechi núú-í cada-dé ìⁿ chiùⁿ te quide-dé. Núu xǎⁿ yòhó cáháⁿ-ni sǎ ndúha téé xínu cuechi núú-í te ndúha-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii Jèsús.

¹⁰ Te Jèsús ío ní cuñúhu-gá sá dúcáⁿ nĩ cáhán tée cùu capitán-án, te ní xáhaⁿ-gă xii nchaa ñáyiú nchícúⁿ ñáhá xì-gá:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã vătă quíní-gá-í ní ñⁿ ñáyiú isràél, ñáyiú súúní ïo váha sàndáá iní ñáhá xì Yá Ndiǒxí dàtná sàndáá iní ñáhá tée-a xii-gá. ¹¹ Te na càchí tnúhu ndáá tucu-í xii-ndo sã ïo cuéhé ñáyiú quixi ndàa xio nacuáa quène nchíanchii, te ñiú-ni ducaⁿ ïo cuéhé tucú-yu quixi ndàa xio nacuáa quée tucu nchíanchii. Te nchaa ñáyiú-án naníhí tnáhă-yu ndihí té Àbráhám, ndihí té Isàác, ndihí té Jàcób núú ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá te yàcáⁿ cundecu ndihí ñáhá-yu xii-güedé.

¹² Te nchaa ñáyiú tàú nduu táhú cundecu núú ndécú Yá Ndiǒxí táxí tnùní-gá ní cùu, ñáyiú-án quee tíhŭ-yu, chí quíhíⁿ-yu ñⁿ xichi núú néé nŭú ïo ndohó-yu cundecu-yu, te yàcáⁿ ío ndáhí-yu, te ñicó rúhñú-nă cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu cuendá sá ndóhŏ-yu —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-yu.

¹³ Te Jèsús ní xáhaⁿ tùcu-gá xii tée cùu capitán-án:

—Yòhó tée ndècu ndihí tée cùhú cuanùhú vehe-n vîtna chí ndúha-dé chí ní sàndáá iní-n Yá Ndiǒxí —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-dé.

Te ñiú-ni òré ducaⁿ nĩ xáhaⁿ Jèsús xii tée cùu capitán-án nĩ ndúha tée xínu cuechi núú-dě.

Jèsús quidé tătna-gá năná ñadìhí té Pèlú
(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Te Jèsús ní xica-gá cuáhán-gá vehe té Pèlú, te òré ní quexìo-gá vehe-dé te ní xiní-gá cáá năná ñadìhí-dé cùhú-aⁿ ñùhu vihi-aⁿ cahni. ¹⁵ Te Jèsús ní tnii-gá ndaha ñaha cùhú-án, te òré-ni-án nĩ nchíco-aⁿ

cahni te ní ndacóo-aⁿ ní xinu cuechi-aⁿ núú-güedě ndihi-gá.

Jèsús quidé tātna-gá vại ñáyiú cùhú

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Te òré ní dáhu nchícanhii te ní quexìo ñáyiú núú ndécú Jèsús, te ndécá-yu vại ñáyiú yìhi ñaha espíritú cùndìhi yucu ñávǎha ní sáá núú-gǎ te ndèca tucú-yu vại ñáyiú tnàhá dava-gá núú cuèhé. Te ìⁿ-ní tnúhu ní cáháⁿ Jèsús ní tenàá-gá nchaa espíritú cùndìhi yucu ñávǎha yìhi ñaha xii nchaa ñáyiú-áⁿ, te ní quee-xi yiqui cùñú-yu cuáháⁿ-xi. Te tnàhá nchaa dava-gá ñáyiú cùhú-áⁿ nǐ quide tātna-gá. ¹⁷ Te ducaⁿ nǐ cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndíi: “Mee-gǎ cada tātna ñaha-gǎ xii-o, chi diu-gǎ xocàni-gǎ nchaa sá quidé ùhú yiqui cùñú-ó”, duha ní cachí ndíi.

Ñáyiú cuìní tuha ñaha xii Jèsús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Te òré ní xiní Jèsús sá ìo cuéhé ñáyiú xǐxúcu núú ndécú-gǎ, te ní xáhaⁿ-gǎ xii cue téé xìca cuu ndihi-gǎ sá quèe-gǎ ndihi-güedé bàrcú cuendá téhndé-gǎ ndihi-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná. ¹⁹ Te mei òré-áⁿ nǐ quexìo ìⁿ téé dàcuaha ñaha xii cue ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, te xǎhaⁿ-dě xii-gǎ:

—Mèstrú, cuìní-í canchicúⁿ ñáhà-í xii-n nděni ní cuu na quìhíⁿ-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gǎ.

²⁰ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Nchaa ñúcuui chi ndècu yaú cúú vèhe-güedi saquíhi-güedi, te nchaa cue quiti ndàva caa

tacá-güedi diquí yutnu. Dico yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó ncháa-ndo chi ñá túú ndéé cáá vèhe-í ñuyíú-a ndetatú-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-dé.

²¹ Te ñⁿ tée ní chitnahá ñáhá xii Jesús ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Jèsús, dañá na nùhú-í cundetu-í cuú tătà-í te chindúxi-í-dé dătnùní quixi-í chitnahá ñáhá dùcaⁿ-ná-í xii-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

²² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Daña ñăyiu ñá túú sàndáá iní ñáhá xii-í ná chindúxi tnàha meé-yu, chi ñăyiu-án cúu-yu dàtná ñăyiu ní xíhí cuèi ndècu-ní-yu núú ñuyíú-a, te yòhó canchicúⁿ ñáhá-ní xii-í —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-dé.

Jèsús ngání-gă táchí ndihí ndute làgúná

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ Te sáta dúcáⁿ te Jèsús cuánguee-gă bàrcú ndihí cue tée xica cuu ndihí-gă, te ní xica bàrcú-án cuáháⁿ-xi. ²⁴ Te ñini ñùhu barcú-án ichi cuáháⁿ-xi núú ndute ní xidí Jèsús, te ní ngúita-xi níhi vìhi quene táchí, te ta nàdachitú-xi ndute xití bàrcú cuáháⁿ. ²⁵ Te cue tée xica cuu ndihí-gă cuáháⁿ-güedé núú cáá-gă xidí-gă, te xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—¡Mèstrú, ndiquíú ìní chi dàcácu ñaha-n xii-o chi quée naa-o cuíní-xi! —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

²⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Ná cuendá ndéé ducaⁿ ïo yúhú-ndó? ¿Náa ñá túú sàndáá iní ñáhá ndìsa-ndo xii-í-ăⁿ? —càchí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Te Jèsús ní ndacóo-gă te ní tenàá-gă táchí-ăⁿ ndihí ndute-ăⁿ, te ní ngüíñí táchí-ăⁿ te ní nucúndecu

nahi-nă ndute làgúná-án. ²⁷ Te nchaa cue téé ñùhu xítí bàrcú-án nǐ cuñúhu-güedé sá dúcáⁿ nǐ quide-gá ní xíní-güedé, te ní xítñàha-güedé:

—¿Te ná téé cùu téé-a núu duha ní cáháⁿ-ni-dé te ní ngüíñí táchí te ní nucúndecu nahi-ni ndùte làgúná-a-i? —càchí-güedé xítñàha-güedé.

Cue téé ñuú Gàdará cue téé yíhi ñaha espíritú cündìhi yucu ñávǎha

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Te òré ní quèxio Jesús ndàa ingá xio yuhu làgúná yucu cue téé ñuú Gàdará, te úú tnàhá cue téé quide vehe núu yíndǔxi ndíyí ní quee-güedé cuáháⁿ-güedé núu ndécú Jèsús, te ndi nduú-güedé yíhi ñaha espíritú cündìhi yucu ñávǎha xii-güedé, te ío màñá-güedé chi vá yǒo tnàhí dàña-güedé yáha yatni núu ndécú-güedé. ²⁹ Te cue espíritú yíhi ñaha xii-güedé-án nǐ quide-xi níhi ní cáháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—¿Ná cuèndá véxi-ǒ Jèsús Déhe Dútú Ndiǒxí chidácá ñáhá-n xii-ndí? ¿Áⁿ sàma véxi-n dándoho ñaha-n xii-ndí? Te vátá sàá-gá nduu dùcaⁿ cada-n —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

³⁰ Te yatni xíaⁿ xǐxica cuu vài cuchí xǐxexi-güedi.

³¹ Te cue espíritú cündìhi yucu ñávǎha yíhi ñaha xii cue téé-án nǐ cáháⁿ ndàhú-xi núu Jèsús, te xǎhaⁿ-xi:

—Te núu vá dáñá-gǎ-n quíhi-ndí yiqui cùnú cue téé-a, te càháⁿ ndàhú-ndí núu-n sǎ dàña-n na quíhíⁿ-ndí quíhu-ndí yiqui cùnú nchaa cùchí-ǎⁿ —càchí cue espíritú-án xǎhaⁿ-xi xii-gá.

³² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii cue espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ:

—Chí táquèe yiqui cuñú cue téé-áⁿ te quíhíⁿ-ndó nŭu ndèé ichi quíhíⁿ-ndó —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii nchaa espíritú-áⁿ.

Te cue espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ nĩ quee-xi yiqui cùñú cue téé-áⁿ, te cuáháⁿ-xi cuánguihu-xi nchaa cùchí-áⁿ. Te cue quiti-áⁿ nĩ xinu-güedi duha ní quée-güedi ndàa núú dèhvá yuhu làgúná-áⁿ, te ní ngaunihnu-güedi xití ndute, te ní ndihi-güedi ní cáhá.

³³ Te cue téé xìto ñaha xii nchaa cuchí-áⁿ nĩ yùhú-güedé te ní xinu-güedé, te ní sáháⁿ-güedé ní cani-güedé cuèndú núú cuè ñáyiu ndècu xití ñuú nchaa nàcuáa ní cuu cuèndá cue téé ní xíhi ñaha nchàa espíritú cúndìhi yucu ñávăha-áⁿ. ³⁴ Te nchaa ñáyiu ñuú-áⁿ nĩ queé-yu cuáháⁿ-yu núú ndécú Jèsús. Te òré ní quexió-yu núú ndécú-gă te ní cáháⁿ ndàhú-yu núú-gă sá ná quèe-gă yucu ñuú-yu nùhú-gă.

9

Jèsús quidé tătna-gă ìⁿ téé cùhú ñá cúú-gă candá nihnu

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ Te sátá dúcáⁿ nĩ cuu te Jèsús cuándée-gă bàrcú cuáháⁿ-gă ní natehndé-gă ndàa ingá xio yuhu làgúná. Te xíaⁿ nĩ ndexìo-gă ñuú núú quidé ñuú-gă.

² Te xíaⁿ ndécú-gă ní quexìo cue téé nchìdo-güedé ìⁿ téé cùhú ñá cúú-gă candá nihnu ñùhu-dé xító, te Jèsús ní cutnùní iní-gă sá sàndáá ndisa iní ñáhá-güedé xii-gă nŭu ní xáhaⁿ-gă xii téé cùhú-áⁿ:

—Yòhó téé cùhú vá ndìhú-gá iní-n, chi sa ní quide càhnu iní-í nchaa cuéchi-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

³ Te sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ-gá nǔu xǎⁿ cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní sani iní-güedé: “Tée-a càháⁿ cuèhé-dé cuendá Yá Ndiöxí”, duha ní sani iní-güedé. ⁴ Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa sàni iní-güedé nǔu ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Ná cuendá ducaⁿ sàni cuehé sání dùha iní-ndó? ⁵ Te sá dúhá nǐ xáhaⁿ-í xii téé cùhú-a sá nǐ quide càhnu iní-í nchaa yíca cuéchi-dé, te xǎⁿ nchòhó ñá túú cùtnuní iní-ndó nǔu ndáá càháⁿ-í àdi ñá ndáá. Dico núu cúu-í-dé sá ndácóo-dé te caca-dé, te cutnùní ndáá iní-ndó nǔu ndáá càháⁿ-í àdi ñá ndáá, chi cundehe nǔú-ndó nàcuáa cada-í. ⁶ Te vitna na càda-í nàcuáa cutnùní iní-ndó nchàa-ndo sá yùhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ndecu ndihí-í tnúhu ndee iní ñuyíú-a sá cáda càhnu iní-í nchaa cuéchi ñáyiú —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te sáta dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-gǎ xii té cùhú-áⁿ:

—Ndacóo, te ndocani-n xító ñùhu-n véxi-áⁿ te núhú-n vèhe-n —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁷ Te òré-ni-áⁿ nǐ ndúha téé cùhú-áⁿ te ní ndacóo-dé te ní ndocani-dé xító ñùhu-dé ní quexìo-áⁿ te ní xica-dé cuánuhú-dé vehe-dé. ⁸ Te nchaa ñáyiú xíndecu-áⁿ ïo ní cuñúhu-yu sá dúcáⁿ nǐ quide Jèsús ní xiní-yu, te ní cachí-yu sá ïo càhnu cuu Yá Ndiöxí cuendá sá nǐ sáñaha-gǎ xii Jèsús tnúhu ndee iní cada-gá nchaa sá vǎ yǎo tnàhí ndàcu cada.

Jèsús càháⁿ-gá ìⁿ téé nàni Mateú chitnahá ñáhá-dě xii-gá

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹ Te Jèsús ní nucúhuⁿ tucu-gá ichi cuáháⁿ-gá, te ichi ñùhu-gá ní xiní-gá núcõo ìⁿ téé nàni Mateú quidé còbrá-dé ñáyiu chi cobràdór impuèstú cúú-dě, te ní xáhaⁿ-gá xii-dé:

—Màteú, néhé chitnahá ñáhá-n xii-í —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-dé.

Te té Màteú-áⁿ ñí ndacuíñí-dé ní chitnahá ñáhá-dě xii-gá.

¹⁰ Te ìⁿ xito ndècu Jèsús ìⁿ vehe, te yìhi-gá mèsá ndihì cue téé xìca cuu ndihì-gá xéxí ndihì ñaha-gá xii-güedé. Te tnàhá cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiu cuendá impuèstú yìhí ndihì-gá mèsá, te tnàhá tucu dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha yìhi ndihì-gá mèsá. ¹¹ Te sá ñí xiní cue téé cùu fariséú xéxí Jèsús ndihì nchaa cue téé-áⁿ, te ní xícáⁿ tnúhú-güedě núú cuè téé xìca cuu ndihì-gá, te xáhaⁿ-güedě:

—¿Ná cuendá ducaⁿ quide téé cùu mestrú-ndó xèxi-dé ndihì cue téé cuihna ìní-xi quide cobrá ñáhá xii ñáyiu cuendá impuèstú, ndihì nchaa dava-gá cue téé ndècu ichi cuehé ichi duha-i? —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě.

¹²⁻¹³ Te Jèsús ní tecú dóho-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní xáhaⁿ-güedě xii cue téé xìca cuu ndihì-gá, núú ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Nchaa ñáyiu ñá túú cùhú chi ñá túú xìni ñuhú-yu ñátátná, dico nchaa ñáyiu cùhú chi xìni ñuhú-yu ñátátná. Te yúhú véxi-í cáháⁿ-í ñáyiu cùtnuní ìní-xi sá ndécú cuèchi-xi cuendá dàñá-yu

nchaa sá cuèhé sá dúhá quidé-yu, te ñá túú vëxi-í cáháⁿ-í ñáyiú cáchí sá ñá túú ndècu cuéchi-xi. Te chí cádá cuèndá váha nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí núú tùtú-gá núú cáchí-xi: “Yúhú cuìní-í sá cúndàhú iní-ndó cuè tñaha ñáyiú-ndo, te ñá díú mề-ni sá cáhni-ndó quítì nduu táhù-í”, duha cáchí-gá núú tùtú-gá —cáchí Jèsús xăhaⁿ-gă xii-güedé.

*Cue tée ndùcu tnúhu núú Jèsús cuèndá ñáyiú ñá túú tnàhí ná xéxí áma càháⁿ ndihí-yu Yă Ndiöxí
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

¹⁴ Te cue tée xica cuu ndihí té Juáá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú ní sáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús, te xicáⁿ tnúhú-güedé núú-gă, te xăhaⁿ-güedé:

—Cuìní-ndí cáchí tnúhu-n nă cuèndá nchúhú, ndihí cue tée cùu fariséú ñá túú tnàhí ná xéxí-ndí áma càháⁿ ndihí-ndí Yă Ndiöxí, te cue tée xica cuu ndihí-n ñá túú dùcaⁿ quide-güedé —cáchí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gă.

¹⁵ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó xìní-ndó să vă cúú cùñaha-o xii ñáyiú ñùhu vico tnándaha sá vă cúú caxí-yu nini ndècu ndihí ñaha tée tnándaha xií-yu, dico sáá nduu vă cúndècu ndihí ñaha-gá tée tnándaha-áⁿ xií-yu, te dàvá-áⁿ te cahni iní-yu vá cáxi-yu cuèndá sá ndihú iní-yu.

¹⁶ Te nì vă yôo dándée luha dóó sáá ìⁿ dóó sa ní cuu tùhú víhí, chí dóó sáá-ăⁿ nàndiyi-xi te uuⁿ-gá ndata-xi dóó să nì cuu tùhú-áⁿ. ¹⁷ Te nì vă yôo chìhi ndidí sáá xití ìⁿ lamba sa ní cuu tùhú víhí, chí núu yoo ducaⁿ na càda te ndava lamba sa ní cuu tùhú-áⁿ chí ío níhi yócó ndidí-áⁿ, te cuíta-ni ndidí-áⁿ

te cuíta-ni lamba-án te núu ducaⁿ na càdá-yu, núu xíáⁿ xíní ñùhu-xi quée ndidí sáá-ǎⁿ xítí ñⁿ lamba saa cuendá ducaⁿ ñà túú nǎ cuu cováha-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá déhe yoco té Jàirú ndihi cuendá ñⁿ ñaha ní tnándeé dóó Jèsús

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo ñⁿ té cùnūu núú ndécú-gǎ, ñⁿ té tǎxi tnuní veñúhu, te ní ngüíñí xítí-dě núú-gǎ càháⁿ ndàhú-dé, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n nǔu vá cündèe iní-n quíhíⁿ-ó vèhe-í dandòto-n déhe yoco-í chi ní xíhí-xi tnávíí, te yúhú cútnùní iní-í sá nǔu quíhíⁿ-n tëndaha-n yiquí cuñú-xi te ndoto-xi —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁹ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndihi-dé ndihi cue té xica cuu ndihi-gá. ²⁰ Te ichi ñùhu-gá cuáháⁿ-gá ní sáháⁿ ñⁿ ñadìhí ní tnándeé-aⁿ yuhu dǒó-gǎ ndàa sátá-gǎ, te ñaha-áⁿ sa ní cuu úxúú cuía sǎ cùhú-aⁿ ngòyo ñaha níñí xii-aⁿ. ²¹ Te ducaⁿ nǐ quide-aⁿ chi ní sani iní-aⁿ sá nǔu ndacu-aⁿ tnándeé-aⁿ cuèdicó luha yuhu dóó Jèsús te ndúha-aⁿ ní sani iní-aⁿ. ²² Te Jèsús ní nchócótó-gǎ ndàa sátá-gǎ te ní xíní-gá ñadìhí-áⁿ, te ní xáhaⁿ-gǎ:

—Yòhó ñaha cùhú, vá ndìhú-gá iní-n vītna chi sa ní ndúha-n, chi ní sándáá iní ñáhá-n xì-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-aⁿ.

Te òré-ni-áⁿ nǐ ndúha ñaha cùhú-ǎⁿ.

²³ Te òré ní quexìo Jèsús vehe té cùnūu taxi tnuní veñúhu-áⁿ, te ní xíní-gá xǐndáhí víhí ñǎyiu, te xǐndecu mǔsicú. ²⁴ Te ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu:

—Chí táquèe xití vehe-a, chí xíchí-a ñá túú ní xíhí-xi chí dícó xidí-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

Te ní sácú ndeé ñáhǎ-yu xii-gá sá dúcáⁿ ñí cáháⁿ-gá, chí sá cúú-xí mèé-yu te ní xíhí ndisa xíchí-ǎⁿ. ²⁵ Te ñáyiú-áⁿ ñí queé-yu te cuánguihu Jèsús núú cándòdo xíchí ñí xíhí-áⁿ, te ní tñii-gá ndaha-xi te òré-ñi-áⁿ ñí ndacóo-xi. ²⁶ Te nchaa ñúú cáá yàtni xiáⁿ ñí níhí ñáyiú tñúhu nàcuáa ní quide Jèsús.

Jèsús quidé tǎtna-gá núú ǔú tnàhá cue téé cuàá

²⁷ Te sátá dúcáⁿ ñí cuu te ní xica Jèsús cuánuhú-gá, te ichi ñùhu-gá ní chinchícúⁿ ñáhá ǔú tnàhá cue téé cuàá xii-gá, te níhi càháⁿ-güedé, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—Yòhó Jèsús, téé cùu ñaní tnàhá ndǐ Dàvií, cundàhú iní ñáhá xii-ndǐ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

²⁸ Te òré ní nasáá Jèsús núú quidé vèhe-gá, te cue téé cuàá-áⁿ ñí quexìo-güedé ndéé núú-gǎ, te ní xicáⁿ tñúhú-gǎ núú-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ:

—¿Sàndáá iní-ndó sǎ yǔhú ndacu-í cada tátna-í núú-ndó-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Sàndáá iní-ndǐ sá díú yòhó Jèsús ndacu-n càda tátna-n núú-ndǐ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

²⁹ Te Jèsús ní dácáá-gá ndaha-gá ní tendaha-gǎ núú-güedé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te vitna, ndúha núú-ndó chí ní sàndáá iní-ndó sǎ díú yǔhú ndacu-í cada tátna-í núú-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

30 Te òré-ni-áⁿ nĩ ndúha núú-güedě, te Jèsús ní cáháⁿ víhí-gă dóho-güedé cuendá sá vă cáháⁿ-güedé nàcuáa ní cuu ní ndúha núú-güedě.

31 Te cue téé-áⁿ òré ní ndee-güedé núú ndécú Jèsús, te ní ngüíta-ni-güedé ní cani-güedé cuendú núú ñăyiu nàcuáa ní quide ñaha-gă xii-güedé. Te nchaa đava-gă ñuú cáá yàtni xíaⁿ nĩ sáháⁿ-güedé ní cani-güedé cuendú núú ñăyiu nàcuáa ní quide ñaha Jèsús xii-güedé.

Jèsús quidé tătna-gă ìⁿ téé ñìhì

32 Te íchí nĩ ndee cue téé ní ndúha núú-xi-áⁿ núú ndécú Jèsús, te ní quexìo ìⁿ úú ñăyiu ndécá-yu ìⁿ téé ñìhì yíhì ñàha espíritú cúndìhì yucu ñávăha.

33 Te Jèsús ní queñuhu-gă espíritú cúndìhì yucu ñávăha yìhì ñaha xii téé-áⁿ, te òré-ni-áⁿ nĩ cuu ní nacáháⁿ-dé. Te nchaa ñăyiu xĩndecu-áⁿ ò ní cuñúhu-yu, te ní xítñàhá-yu:

—Ñá túú tñàhì xìnì-ó ìⁿ téé duha cada ñuú nchoo cuè ñăyiu isràél ní cùu —cachí-yu xítñàhá-yu.

34 Te cue téé cùu fariséú ní ngüíta-güedé xítñàha-güedé:

—Tée-a chi sácúíhná chĩndèe ñaha-xi xii-dé quèñùhu-dé nchaa espíritú yíhì ñàha xii ñăyiu te òu-ni sácúíhná-ăⁿ táxí tñùnì-xi nchaa espíritú-áⁿ —càchí-güedé xítñàha-güedé.

Jèsús cúndàhú iní-gă ñăyiu

35 Te Jèsús cuáháⁿ-gă nchaa ñuú náhnú ndìhì nchaa ñuú lĩhì, te ndì tnahá ìⁿ ìⁿ ñuú sàá-gă te ducaⁿ cuănguìhu-gă ìⁿ ìⁿ veñúhu càa nchaa ñuú-áⁿ dánèhé-gă ñăyiu tñúhu váha, tñúhu sá sánú ìchi ñaha xií-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xií-yu.

Te ducaⁿ-ni ta quède tátna-gá nchaa ñáyi cuhú cuáháⁿ cuèi ndi dííⁿ ndi dííⁿ núu cuéhé tnàhá-yu ñⁿ ñⁿ-yu. ³⁶ Te sá ñi xini Jèsús sá ño vại ñáyi nchícúⁿ ñáhá xì-gá, te ní cundàhú iní ñáhá-gă xìi-yu chi ño ndihú iní-yu, te vá yõ nèhe cuendá ñáhá xìi-yu, te cùu-yu dàtná cue mbéé cue quiti ñá túu tòli-xi. ³⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xìi cue téé xìca cuu ndihí-gá:

—Nchòhó xini-ndó sá òré ná sàá nduu cùu nchaa sá xítú ñáyi te ño vại cuu. Te na cáchí tnúhu ndáá-í xìi-ndo sá dàtná ño vại sá xítú ñáyi cùu, ducaⁿ ño vại ñáyi cùmání cundedóho tnúhu-í, te ño sacú ñáyi dàcuaha ñaha xìi-yu. ³⁸ Núu xíáⁿ xini ñúhu-xi cácaⁿ-ndó núu Yá Ndiõxí Yáa cúu Xitohó-ndó ndihí-yu cuendá sá ná dàcaháⁿ-gá iní-yu cáháⁿ-yu tnúhu-gă núu nchaa dàva-gă tnàha ñáyi-yu cùmání cundedóho tnúhu-gă —cáchí-gă xáhaⁿ-gă xìi-güedé.

10

Jèsús sáñaha-gă tnúhu ndee iní xìi ndi ùxúú cue téé xìca cuu ndihí-gă

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ Te Jèsús ní cana-gá ndi ùxúú cue téé xìca cuu ndihí-gă, te ní sáñaha-gă xìi-güedé tnúhu ndee iní cundecu ndihí-güedé cuendá queñuhu-güedé nchaa espíritú cùndihí yucu ñávàha yìhi ñaha xìi ñáyi, ndihí cuendá sá cádá tátna-güedé nchaa dàva-gă ñáyi cuhú cuèi nándi núu cuéhé tnàhá-yu.

² Te duha xínani ndi ùxúú cue téé-áⁿ: téé cùnuu-gă nání-dě Xímú, àdi Pelú chi úu diu-dé, te ñaní-dé cúu tẽ Ndríxí, te tnàhá téé-áⁿ cúu-dě téé xìca cuu ndihí Jèsús, ndihí té Jàcobó ndihí ñaní té Jàcobó-áⁿ tẽ

nàni Juaá, te ndi nduú cue té-áⁿ cúu-güedě déhe té Zebèdeú. ³ Te tnàhá té Lìpé xícá cùu ndihi-gá, ndihi té Bartolòmé, ndihi té Măxí, ndihi té Mâteú té cùu cobradór impuéstú ní cùu, ndihi té Jàcobó déhe té Àlfeú, ndihi té Lèbeú té dānani-güedé Tàdeú, ⁴ ndihi té Xímú té ní cundihi cue té canānistá, ndihi té Jùdás Iscarioté té ní sáá nduu nĩ sáha cuendá ñáhá xii Jesús núú cuè té cùu úhú iní ñáhá xii-gá.

*Jèsús téndàha-gá ndi ùxúú cue té xica cuu ndihi-gá
quihíⁿ-güedé cáhāⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñăyiu
(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)*

⁵⁻⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii ndi ùxúú cue té xica cuu ndihi-gá sá quihíⁿ-güedé cáhāⁿ-güedé tnúhu-gá núú ñăyiu, te cūmānī-gă caca-güedé quihíⁿ-güedé, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sã méé-ní ñuú núú xĩndecu cue ñáyiu israél quihíⁿ-ndó cáhāⁿ-ndó tnúhu-í, te vá quihíⁿ-ndó nĩ ñuú yĩndèhu distritú Sāmariá, te nĩ vă quihíⁿ-ndó dāva-gă ñuú núú xĩndecu ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu israél. Te cue ñáyiu israél-áⁿ cúu-yu dàtná cue mbéé cue quiti ní xíta chi ta xíta nihnú-yu cuáhāⁿ. ⁷ Te cúñaha-ndo xii-yu sá sà ní cuyatni nduu ndihu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii-yu. ⁸ Te cada tátna-ndo nchāa ñáyiu cùhú cuēi ñáyiu tnàhá cuéhé sã dátèhyú nihnu-xi yiqui cūñú-yu, te queñuhu-ndo nchāa espíritú cūndihi yucu ñávāha yīhi ñaha xii ñáyiu, te dandòto-ndo cue ñáyiu sa ní xihí, te vá càcāⁿ-ndó yăhu-ndo núú ñăyiu òré cada-ndo nchāa chiuⁿ-áⁿ, chi sa nàha-ndo sá dìcò ducaⁿ nĩ taxi-í tnúhu ndee ìní ndécú ndihi-ndo.

⁹ 'Te vá cánèhe-ndo díhúⁿ cuu ichi-ndo, ¹⁰ te ni vǎ cánèhe-ndo ñunu cuhuⁿ ndachiuⁿ-ndo, te ni vǎ cánèhe-ndo ingá ichi dóó-ndó nàdama-ndo, te ni vǎ cánèhe-ndo úú-gá chàú-ndó chi ñiu-ni chàú yíhí-ndó-ǎⁿ xǎⁿ-ni quihi-ndo, te ni vǎ cánèhe-ndo tatnu, te ducaⁿ càda-ndo chi nchòhó sa nàha-ndo sá ncháá ñǎyiu quide chiuⁿ te ñiu-ni cuendá chiúⁿ quidé-yu ñihí-yu sá xéxǐ-yu.

¹¹ 'Te ndi tnahá ñuú ná quèxio-ndo te nducu-ndo ñǎyiu cùtnuní iní-ndó sǎ cúú-yu ñáyiu váha, te vehe ñáyiu-áⁿ cundecu-ndo ndée sáá nduu ndèe-ndo ñuú-áⁿ. ¹² Te òré quexio-ndo vehé-yu te cúñaha-ndo xii-yu: “Yá Ndiǒxí chindèe chitúu ñaha-gǎ xii-ndo ndècu-ndo”, duha cúñaha-ndo xii-yu. ¹³ Te núu ní cáháⁿ váha ndihí ñàhá-yu xii-ndo, te cuu-xi sá vǎha sá cúú-xǐ-yu cuendá tnúhu ní xáhaⁿ-ndo-ǎⁿ, dico núu ñá túú ní càháⁿ váha ndihí ñàhá-yu xii-ndo, te cúñaha-ndo xii-yu sá vǎ cúú-xǐ sǎ vǎha xii-yu tnúhu ní xáhaⁿ-ndo-ǎⁿ. ¹⁴ Te núu ní sáá-ndó ñiⁿ ñuú àdi ñiⁿ vehe, te núu ñá túú ní cǎháⁿ ndihí ñaha vǎha-yu xii-ndo te ni ñà túú ní cuìní-yu cundedóho-yu tnúhu càháⁿ-ndó te ndee-ndo ñuú-áⁿ àdi vehe-áⁿ, te naquidi-ndo tǐcá chúhmá ñi tní sáhá-ndó cuendá ná cùtnuní iní-yu sá ñà túú quide váha-yu. ¹⁵ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ sáá nduu te ío-gá dandòho ñaha Yá Ndiǒxí xii ñáyiu ducaⁿ na càda ñaha xii-ndo-áⁿ dàcúúxí ñáyiu ní xíndecu ñuú Sòdomá ndihí ñuú Gòmorrá.

Ndoho tnahá-ó cùndecu-o ichi Xítohó Jesucrístú

¹⁶ 'Te cada iní-ndó sǎ cúú-ndó dàtná cue mbée cue quiti cuáháⁿ núú ío yíhí. Te ducaⁿ

sătnahá-xi cùu-ndo chi yúhú tendaha ñaha-ĩ xii-ndo quĩhíⁿ-ndó núú xĩndecu cue ñáyi cuihna iní-xi, te ío váha cuáha-ndo cuendá nàcuáa cada-ndo dàtná quidé cõó, dico cunduu váha iní-ndó ñà túú nă cada-ndo dàtná quidé lõmá. ¹⁷ Te quihí iní-ndó chi cue ñáyi na cùu úhú iní ñáhá xii-ndo, te cuáha cuendá ñáhă-yu xii-ndo núú cuè té cùchiuⁿ, te caniha-güedě xii-ndo xití veñúhu-güedě. ¹⁸ Te dava tucu ñáyi cuu úhú iní ñáhá xii-ndo candeca ñahá-yu xii-ndo quĩhíⁿ núú cuè té cùnuu yĩndaha nacióⁿ, àdi núú dăva-gá cue té cùnuu sá cuendá-í. Te nchòhó níhí-ndó nàcuáa cada-ndo cáháⁿ váha-ndo cuendá-í núú-güedě ndihí núú cuè ñáyi ñà túú cùu ñáyi israhél. ¹⁹⁻²⁰ Dico òré cuáha cuendá ñáhă-yu xii-ndo núú nchàa cue té-áⁿ, te vá cání iní-ndó núu nása cunduu tnúhu cáháⁿ-ndó núú-güedě, chi òré-nă te níhí-ndó tnúhu cáháⁿ-ndó. Te ñà díú mèe-ndo cahu iní-ndó tnúhu cáháⁿ-ndó, chi mee Espíritú Yă Ndiõxí Yaa cúú Tătá-ndó dàcahú iní ñáhá-xí xii-ndo nacuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-ndó.

²¹ 'Te dava cue té cuáha cuendá-güedě ñaní-güedě núú cuè té cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedě, te dava cue té cùu tátá diu-ni ducaⁿ càda-güedě déhe-güedě, te diu-ni ducaⁿ càda ñaha dava cue ñáyi cùu déhe xii tătă-yu ndihí nănă-yu, chi cuáha cuendá ñáhă-yu núú cuè té cùchiuⁿ cuendá cahni ñaha-güedě xií-yu. ²² Te nchòhó chi nchaa ñáyi nguíta-yu cuu úhú iní ñáhă-yu xii-ndo sã cuendá-í. Te núu na càda ndee-ni iní-ndó cànchicúⁿ nihnu-ni-ndo ìchi-í cuèi nándi sá ná càda ñahá-yu xii-ndo ndée ná sã nduu vă cùndècu-gá-ndó ñùyíú-a ña, te nduu táhú-ndó

cùndecu-ndo ni caa ni quíhíⁿ ndihí Yá Ndiǒxí. ²³ Te núu ñⁿ ñuú cuení-güedé tñi ñaha-güedé xii-ndo càda úhú ñáhá-güedé sá cuendá-í, te cunu-ndo núu-güedé quíhíⁿ-ndó ìngá ñuú. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ cùmání-gǎ quíhíⁿ-ndó nchàa dava-gá ñuú núú xǐndecu ñáyiú isràél cáháⁿ-ndó tnúhu-í, te sa quixi tucu yúhú, Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo ñuyíú-a.

²⁴⁻²⁵ 'Te nchòhó xìní-ndó sǎ nì ñⁿ tée dàcuaha ñá túú cùnuu-dé dàcúúxí mèstrú-dé, te núu mèstrú tée-áⁿ nǎndi yǎha-dé ndécú-dé te tàú-dé nduu vétú iní-dé te núu tnáhá-dé yǎha-dé dàtná yǎha mèstrú-dé-áⁿ. Te ñi-ñi ducaⁿ sǎtnahá tucu-xi cùu ñⁿ tée xínu cuechí, chí ñá túú cùnuu-dé dàcúúxí pàtróón-dé, te nchaa sá yǎha pàtróón-dé-áⁿ te tàú-dé nduu vétú iní-dé te núu tnáhá-dé yǎha-dé dàtná yǎha pàtróón-dé-áⁿ. Te núu yúhú Yáá táxí tnùnì ñáhá xii-ndo cachí-yu sá cùu-í sácúíhná, te uuⁿ-gá ducaⁿ cùñáhá-yu xii nchòhó cue tée cùndihí-í.

*Vá yùhú-ó cuendá nchaa sá cáda ñàha ñáyiú xii-o
(Lc. 12:2-7)*

²⁶ 'Te nchòhó vá yùhú-ndó núú ñáyiú. Chí nchaa tnúhu sá cúu yùhu ni cuu vá cúu yùhu-gá, chí nchaa dacuítíi sǎ quée túu-xi núú ñáyiú. ²⁷ Te nchaa tnúhu sá càchí tnúhu-í xii-ndo núú méé núú ñⁿ-ó, cùu-xi tnúhu sá ndúú yùhu ni cuu datúu-ndo núú cuè ñáyiú cuèi núú chítú núú tàcá. ²⁸ Te xìni ñuhu-xi sá vǎ yùhú-ndó cuè ñáyiú cuèi na càhni ñahá-yu xii-ndo, chí ñi-ñi yiqui cùñú-ndó ndàcú-yu cahní-yu, dico ñá túú nǎgá ndacú-yu cada ñahá-yu xii-ndo. Te tàú-ndó sǎ Yá Ndiǒxí yùhú-ndó chí Yáá-áⁿ ndacu-gá danàa-gá yiqui

cùñú-ndó, te ndacu-gá daquìhíⁿ ñáhá-gă xii-ndo núú ùhú núú ndàhú.

²⁹ 'Te nchòhó xìní-ndó sǎ ndée úú tnàhá tǐlǎá cùyǎhu-dì núú ìíⁿ-ní dǐhúⁿ, te nì ìíⁿ-dì ñǎ túú xihí cùtexínu-dì chì ndée núu mee Yǎ Ndiǒxí Yáá cúú Tǎtá-ndó ná càchí-gá te xihí-dì. ³⁰ Dico nchòhó chì ío-gá néhé cuendá ñáhá Yǎ Ndiǒxí xii-ndo chì ndée idi díquí-ndó yǐndehu. ³¹ Núu xǎⁿ càchí-í sǎ vǎ yùhú-ndó chì cùnuu-gá-ndó dàcúúxí tǐlǎá cuèi vǎi vihi-güedi.

Nchaa ñáyiú dàtúu núú tnàha ñáyiú-xi sǎ ndécú ndìhí-yu Xítóhó Jesucrístú

(Lc. 12:8-9)

³² 'Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ncháá ñáyiú na dàtúu núú tnàha ñáyiú-xi sǎ ndécú ndìhí ñáhá-yu xii-í, te ducaⁿ te tnàhá yùhú dàtúu-í núú Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí Yáá ndécú àndiú sǎ ndécú ndìhí-í-yu. ³³ Dico nchaa ñáyiú na cùñaha xii tnàha ñáyiú-xi sǎ ñǎ túú ndècu ndìhí ñáhá-yu xii-í, te diu-ni ducaⁿ càda yùhú tucu chì cùñaha-í xii Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí Yáá ndécú àndiú sǎ ñǎ túú ndècu ndìhí-í-yu.

Ñǎ túú cùu ìíⁿnuu ñáyiú

(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ 'Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vǎ cání ínì-ndó sǎ yùhú véxi-í ñuyíú-a te cuu ìíⁿnuu-gǎ ñáyiú cun-decú-yu, chì da ngüíta-yu vǎ cúú ìíⁿnuu-gá-yu cun-decú-yu, te ducaⁿ chì nchaa ñáyiú vǎ quíndáá ínì ñáhá xii-í ñáyiú-áⁿ ngǒo-yu cuu úhú ínì-yu nchaa ñáyiú quíndáá ínì ñáhá xii-í. ³⁵ Te dava cue téé xǐndecu tǎtá-xi te ngóo-güedé cuu úhú ínì-güedé tǎtá-güedě, te diu-ni ducaⁿ càda cue ñáyiú

dìhí xĩndecu nǎná-xi, chi ngóo-yu cuu úhú iní-yu nǎná-yu, te diu-ni ducaⁿ càda tucu cue ñáyiu cùu sǎnu, chi ngóo-yu cuu úhú iní-yu nǎná yí-yu. ³⁶ Te ndi mèe-yu vehé-yu ngóo-yu vá cúú ìⁿnuu-gá-yu cundecú-yu.

³⁷ Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo sǎ ncháá ñáyiu ío-gá ná cùu iní tǎtá-xi àdi náná-xi dàcúúxí yǔhú, te ñáyiu-áⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndihí ñàhá-yu xii-í, te nchaa ñáyiu ío-gá ná cùu iní déhe ducuⁿ-xi, àdi déhe yoco-xí dàcúúxí yǔhú, te diu-ni ducaⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndihí ñàhá-yu xii-í. ³⁸ Te nchaa ñáyiu vá cáncǎcúⁿ nihnu ñaha xì-í cuendá sá yùhú-yu ndohó-yu dàtná ndoho-í ñáyiu-áⁿ ñà túú tàú-yu cundecu ndihí ñàhá-yu xii-í. ³⁹ Te cue ñáyiu na yùhú cuú sá cuendá-í te ñáyiu-áⁿ cuíta ni-hnú-yu, dico nchaa ñáyiu vá yùhú cuú sá cuendá-í, te ñáyiu-áⁿ nduu táhú-yu cundecú-yu ni caa ni quíhíⁿ ndihí Yá Ndiǒxí.

Cuendá sá ndúú tǎhú-ó
(Mr. 9:41)

⁴⁰ Te nchaa ñáyiu na quèheⁿ cuendá ñáhá xì-ndo te cada iní-yu sá tnàhá yùhú ní queheⁿ cuendá-yu. Te nchaa ñáyiu na quèheⁿ cuendá ñáhá xì-í, te cada iní-yu sá tnàhá Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí Yáá ní tendaha ñàha xii-í véxi-í ñuyúú-a ní queheⁿ cuendá-yu. ⁴¹ Te nchaa ñáyiu na quèheⁿ cuendá ìⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí cuendá sá quidé-dě chiuⁿ-gá, te dàtná-ni càa táhú cuǎñaha-gǎ nduu táhú tée ducaⁿ càháⁿ tnúhu-gá-áⁿ, diu-ni ducaⁿ cùnduu táhú cuǎñaha-gǎ nduu táhú ñáyiu ducaⁿ na quèheⁿ cuendá ñáhá xì-dé. Te nchaa ñáyiu na quèheⁿ cuendá ìⁿ tée quíde váha cuendá sá

dúcaⁿ quide váha-dé, te dàtná-ni càa táhú nduu táhú tée-án diu-ni ducaⁿ cùnduu táhú nduu táhú ñáyi na quèheⁿ cuendá ñáhá xì-dé. ⁴² Te nchaa ñáyi na cuãñaha ìⁿ yaxiⁿ ndute coho ìⁿ ñáyi cùu cuendá-í cuendá sá ñi tuha ñàhá-yu xii-í cuèi ñá túú cùnuu vihi-yu, te ñáyi ducaⁿ na cuãñaha ndute-án ñihí-yu sá ndúú tãhũ-yu núú Yã Ndiõxí — càchí Jèsús xãhaⁿ-gã xii-güedé.

11

Jèsús càháⁿ ndihí-gá cue té xica cuu ndihí té Juàá (Lc. 7:18-35)

¹ Te sáta ñi yáha ducaⁿ ñi xáhaⁿ Jèsús xii ndi ùxúú cue té xica cuu ndihí-gá, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá nchaa ñuú cáá yàtni xíaⁿ dánèhé-gá ñáyi tnúhu-gá.

² Te té Juàá yìhi-dé vecaá te ní níhí-dě tnúhu nchaa nàcuáa quide Xítoho Jesucristú. Te sáta dúcaⁿ te ní tendaha-dě ìⁿ úú cue té xica cuu ndihí-dé cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. ³ Te òré ní quexìo-güedé núú ndécú-gã, te xicáⁿ tnúhú-güedé núú-gã nàcuáa ní xáhaⁿ tẽ Juàá xii-güedé, te xãhaⁿ-güedé xii-gá:

—Véxi-ndí xicáⁿ tnúhú-ndí núú-n ñu sá díú-n cùu-n Cristú Yáá ní tendaha Yã Ndiõxí véxi ñuyíú-a, àdi sá cùndetu nahi-ni-ndí mei Yáa-áⁿ —càchí-güedé xãhaⁿ-güedé xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Chí cuánùhú te cani-ndo cuendú núú tẽ Juàá nchaa sá ñi xiní-ndó quide-í, ndihí nchaa nàcuáa nduu tnúhu ní cáháⁿ-í ní xíndedóho-ndo. ⁵ Te cúñaha-ndo xì-dé sá quidé tátna-í núú cuè ñáyi cuáá, te quide tátna-í cue ñáyi yacua, ndihí

cue ñáyiú tnàhá cuéhé sǎ dátèhyú nihnu-xi yiqui cùñú-yu, ndihi cue ñáyiú doho, nchaa ñáyiú-án quidé tǎtna-í, te ndũha-yu, te ndéé tnàhá cue ñáyiú sa ní xíhí dándòto-í cúñaha-ndo. Te cúñaha tùcu-ndo xii-dé sǎ nděcuu-í dánèhé-í nchaa ñáyiú ndàhú, tnúhu sǎ sánú ìchi ñaha xii-yu nàcuáa naníhí tǎhú-yu. ⁶ Te cúñaha tùcu-ndo xii-dé sǎ ìo váha tǎhú nchaa ñáyiú ñá túú quide sǎá iní-xi nchaa tnúhu càháⁿ-í, duha cúñaha-ndo xii-dé —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁷ Te sǎta nǐ yáha-güedé cuánuhú-güedé te ní ngüíta Jèsús ní cáháⁿ-gǎ núú ñáyiú cuendá té Juàá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Nchòhó ní sǎháⁿ ndéhé-ndó ìⁿ téé ndècu xití yucu, te téé-án ñà túú sǎni ìⁿ sǎni úú iní-dé, chi ñá túú quide-dé dàtnǎ quidé nchaa ité náhnú cuǎháⁿ-xi duha cuǎháⁿ-xi dàcǎⁿ òré quéné tǎchí.

⁸ Te nǐ ñà túú ní sǎháⁿ ndéhé-ndó ìⁿ téé nihnu dóó vǎha dóó vii càa. Te nchòhó xini-ndó sǎ ncháá ñáyiú nihnu dóó vǎha dóó vii càa xíndecú-yu vehe cue téé cùnuu yindaha ñáyiú. ⁹ Dico nchòhó chi ní sándéhé-ndó ìⁿ téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí, te ndáá sǎ díú ìⁿ téé càháⁿ tnúhu-gǎ cúú-dě, te cùnuu-gǎ-dé dàcúúxí dàva-gǎ cue téé càháⁿ tnúhu-gǎ. ¹⁰ Te díu cuendá té Juàá-án càháⁿ-xi núú tùtú Yǎ Ndiǒxí nàcuáa ní xǎhaⁿ-gǎ xii Crístú, te duha ní xǎhaⁿ-gǎ:

Tendaha-í ìⁿ téé cáháⁿ-dé tnúhu-í codonùu-dé núú-n,

cuendá dàtúha-dé ñáyiú cuendá quíndáá iní-yu tnúhu-n.

Duha ní xǎhaⁿ-gǎ, te ducaⁿ nǐ ngódó tnùnǐ núú tùtú-gǎ. ¹¹ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nǐ ìⁿ cue téé ñuyíú-a ñá túú cùnuu-güedé dàtnǎ

cúnùu té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáiyu. Te nchaa ñáiyu sa ta ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí vitna cuáháⁿ cúnùu-gá-ni tucú-yu dàcúúxí tẽ Juàá cuẽi cùu-yu ñáiyu ñá túú cùnùu dacúúxí dàva-gá ñáiyu yìndaha-gá.

¹² 'Te ndéé cútnàhá ní ngüita té Juàá tée dàcuandute ñaha xii ñáiyu càháⁿ-dé tnúhu Yá Ndiõxí ñuyíú-a, ndéé dàv-áⁿ nĩ ngüita ñáiyu cuení-yu sá ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xií-yu te ndùcu ndéé-yu quidé-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñaha-gá xií-yu. ¹³ Te nchaa cue téé ní xóo càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha nĩ càháⁿ-güedé sá díú-gã ndíhu ndaha-gã cue ñáiyu, te diu-ni ducaⁿ nĩ càháⁿ tucu ndíi Moisés ní ngódó tnùní núú tütú ndíi. Te diu-ni ducaⁿ cùnùu nchaa tnúhu-án càháⁿ-xi nàcuáa ndíhu ndaha Yá Ndiõxí ñáiyu ndéé ní sáa nduu nĩ ngüita té Juàá càháⁿ-dé tnúhu-gá ñuyíú-a. ¹⁴ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã cáda cuèndá-ndó, chi núú tütú Yá Ndiõxí càchí-xi sá ndíxí tẽ Èliás, te diu núú tẽ Èliás-áⁿ nĩ quide té Juàá. ¹⁵ Te nchaa nchòhó ñáiyu ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-í-a te ío váha chí cuáha cuèndá.

¹⁶ 'Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo nàcuáa sãtnahá-xi cùu ñáiyu ndècu vitna. Chi ñáiyu-án cúu-yu dàtná cue landú sácõo núú yáhu dàdiqui-güexi te níhi càháⁿ-güexi, te xĩtnàha-güexi ndi mee landú-güexi: ¹⁷ "Ní tiú-ndí yaá ndihi vïlu te ñá túú ní cuení-ndó càta-ndo. Te ío yica ìní ní xita yuhu-ndí te ñá túú ní ndáhyú-ndó", càchí-güexi xĩtnàha-güexi. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáiyu ndècu vitna, ¹⁸ chi té Juàá ío ndàhú ní xóo caxi-dé, te ni

ñà túú ní xõo coho-dé ndudí ndéhé yoho yàha stilé sá sà ní nduu-xi ndidí, te sá dúcáⁿ ní xóo cada-dé te ní cachí-yu sá nĩ xíndecu ndihí-dé espíritú cúndihí yucu ñávãha. ¹⁹ Te sátá nĩ quexìo yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, te xèxi-í xìhi-í quidè-í, te cächí-yu sá yũhú cúù-í ìⁿ tée xèxi vihi te xìhi vihi, te cächí tucú-yu sá cúù-í tée xìca cuu ndihí cue tée cuihna iní-xì quide cobrá ñáhá xií-yu cuendá impuèstú ndihí nchaa dava-gá cue tée ndècu ichi cuehé ichi duha, duha cächí-yu. Te ñáyiu ní tnahá tnúhu ndihí Yá Ndiõxí, ñáyiu-áⁿ quidè-yu sá vãha nàcuáa cutnùní sá mée-gã ío ndècu ndihí-gá sá xìní tnùní-gá —cächí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

Cuendá ñáyiu dava ñuú ñà túú sàndáá iní tnúhu Xítohó Jesucristú

(Lc. 10:13-15)

²⁰ Te Jèsús ní ngüíta-gá càháⁿ-gá dóho nchaa ñáyiu ñuú núú ío-gá vãi núú sã vã yõo tnàhí ndàcu cada ní quide-gá, chi nchaa ñáyiu ñuú-áⁿ ñà túú cuìní-yu ndixi túu iní-yu sá ñà túú quide váha-yu ndècú-yu, te xãhaⁿ-gã xií-yu:

²¹ —¡Ndàhú nchòhó cue ñáyiu ñuú Coràzín! ¡Te ndàhú nchòhó cue ñáyiu ñuú Bètsaidá! Chi núu dicó ñuú Tìrú ndihí ñuú Sídón ní quide-í nchaa sá vã yõo tnàhí ndàcu cada datná ní quide-í ñuú-ndó-á nĩ xìní-ndó ñà, te sá ndéé ama-gá cuihnú-yu dóo ndàhú te cunu cóo-yu núú yàa cuendá sá ndíxí cuèchi iní-yu sá ñà túú quide váha-yu ni cùu.

²² Dico sáá nduu te ío-gá dandòho ñaha Yá Ndiõxí xii-ndo dàcúxí ñáyiu ñuú Tìrú ndihí ñáyiu ñuú Sídón. ²³ Te nchòhó cue ñáyiu ñuú Capèrnaúm ío quide cahnu-ndo mee-ndo, te quide iní-ndó sã sà

cuándaa-ná-ndó àndiu, dico ñáhá chi núú ùhú núú ndàhú nduu táhú-ndó cùndecu-ndo. Te núú dícó ñuú Sòdomá ní quide-í nchaa sá vǎ yǎo tnàhí ndàcu cada datná ní quide-í ñuú-ndó nǐ xini-ndó ñá, te ñáyiu-áⁿ vǎ náǎ-yu chi cundecu-ni-yu ndéé vitna ni cùu. ²⁴ Te na cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ sàà nduu te ío-gǎ dandòho ñaha Yá Ndiǒxí xii-ndo dàcúúxí ñáyiu ñuú Sòdomá —cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiu ñuú-áⁿ.

Jèsús cuiní-gǎ sǎ túhá ñàha ñáyiu xii-gǎ

(Lc. 10:21-22)

²⁵ Te sǎtá xǎⁿ te Jèsús ní ngüíta-gǎ cǎháⁿ ndihi-gǎ Tǎtá-gǎ Dútú Ndiǒxí, te xǎhaⁿ-gǎ:

—Yòhó Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí, ío chǐñuhu ñaha-í xii-n chi diu-n tàxi tnuní-n àndiu ndihi ñuyíu-a, te dànehé-n cué ñáyiu nchaa tnúhu váha, te diu-ni ñáyiu-áⁿ cúu-yu ñáyiu ñá túú cùtnuní iní-xi nchaa tnúhu cǎháⁿ cue téé cǎchí sǎ ío túha, te nchaa tnúhu váha-áⁿ ñà túú dàtúu-n núú ñáyiu cǎchí sǎ ío túha te ío váha sàà díquí-xi. ²⁶ Chi ducaⁿ cuiní-n cùnduu —cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii Tǎtá-gǎ.

²⁷ Te xǎhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyiu xǐndecu-áⁿ:

—Mee Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí ní cǎchí-gǎ sǎ cúnùu-í núú nchàandi túhú sǎ ío. Te vǎ yǎo ñⁿ-gǎ xini nàcuáa sàni iní yúhú Déhe Dútú Ndiǒxí, chi ñⁿdii díí-ni mee-gǎ xini-gǎ nàcuáa sàni iní-í, te mee-í xini-í nàcuáa sàni iní méé-gǎ. Te nchaa ñáyiu cǎchí iní-í sǎ quini-yu nàcuáa sàni iní Tǎtá-í Dútú Ndiǒxí te xǐtnúhu-í-yu, te vǎ yǎo ñⁿ-gǎ xini chi diu-ni ñáyiu ducaⁿ xǐtnúhu-í-áⁿ xini-yu. ²⁸ Te nchaa nchòhó ñáyiu ñá túú ndècu váha, ñáyiu ñá túú ñihí nàcuáa cada cundecu váha iní-xi quixi-ndo túha ñaha-ndo xii-í nàcuáa ducaⁿ cùndecu váha iní-ndó. ²⁹ Te cuu

vii cuu váha iní-ndó tñi-ndo nchaa tnúhu càháⁿ-í, te ío dacuàha-ndo, te ducaⁿ càda-ndo chi yúhú ío càhnu iní-í, te ío ndàhú iní-í. Te núu ducaⁿ na càda-ndo te ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo. ³⁰ Te tñi-ndo nchaa tnúhu càháⁿ-í chi ñá túú cùu-xi ñⁿ sá vée, chi cada iní-ndó sá cúu-xí dàtná ñⁿ chiuⁿ ñamá —càchí-gá xăhaⁿ-gă xií-yu.

12

Cue téé xica cuu ndihi Jesús sahnú-güedé yoco triú nduu ndetátú ñáyi

(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

¹ Te ñⁿ nduu cùu-xi nduu ndetátú ñáyi ñùhu Jesús ichi ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te ta yăha-gá ndihi-güedé ñⁿ xichi núú cáá triú te xíxíhí-güedé docó nũu xíăⁿ ní ngüíta-güedé sahnú-güedé yoco triú-áⁿ, te ndihi ndaha-güedé quíⁿ-güedé quéé triú-áⁿ tá xèxi-güedé cuáháⁿ. ² Te cue téé cùu fariséú ní xiní-güedé nàcuáa quide cue téé xica cuu ndihi Jesús, núu ní xăhaⁿ-güedé xii-gá:

—¿Ná cuendá ducaⁿ quide cue téé xica cuu ndihi-n sahnú-güedé yoco triú, te vitna cùu-xi nduu ndetátú-i? Te ñá túú tàú-güedé ducaⁿ càda-güedé —càchí-güedé xăhaⁿ-güedé xii-gá.

³ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Náa ñá túú dàcuaha-ndo núú tùtú Yă Ndiôxí núú càháⁿ-xi nàcuáa ní quide ndíi Dàvíí cútnàhá ní xíhí ndíi docó ndihi cue téé ní xica cuu ndihi ndíi-ăⁿ? ⁴ Chi ndíi-áⁿ ñí quíhu ndíi vehe Yá Ndiôxí ní queheⁿ ndíi pàá ní cuu íí ndécú-ăⁿ ñí xexi ndíi ndihi cue téé ní xica cuu ndihi ndíi, te ñá túú tàú ndíi sá dúcáⁿ càda ndíi ndihi cue téé-áⁿ ní cùu, chi mee-ni cué dútú tàú-güedé

caxi-güedé pàá-áⁿ ní cùu. ⁵ Te náa ñá túú xíní-ndó nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú ndí Moisés sá ncháa cuè dúú vǎ ndètátú-güedé nduu cùu-xi nduu ndetátú-ǎⁿ? Te ñá díú ñⁿ cuéchi cùu-xi sá dúcáⁿ ñá túú ndètátú-güedé nduu cùu-xi nduu ndetátú. ⁶ Te na cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ yǔhú cùu-í tée ío-gá cúnúu ndecu ndíhi-ndo dacúúxí veñúhu sá ío cúnúu. ⁷ Dico nchòhó chi ñá tècú tnùní-ndó nàcuáa càháⁿ Yǎ Ndióxi núú tütú-gá núú cǎchí-xi: “Yúhú cuíní-í sá cúndàhú iní-ndó cuè tnaha ñáyi-ndo te ñá díú mèe-ni sá cǎhí-ndó quèti nduu táhú-í”, duha cǎchí-gá núú tütú-gá. Te núu dìcò nchòhó tècú tnùní-ndó ñá, te vǎ càháⁿ cuèhé-ndó cuèndá nchaa ñáyi ñá túú ndecu cuéchi-xi. ⁸ Te yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó ncháa-ndo, tnáhá-í ndécú ndíhi-í tnúhu ndee iní sá cùu-í nchaa ñáyi nàcuáa cadá-yu nduu ndètátú-ó-á —cǎchí-gá xǎháⁿ-gǎ xii-güedé.

Ñⁿ tée ní yíchí ñⁿ xio ndaha-xi

(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá, te cuánguihu-gá xití ñⁿ veñúhu. ¹⁰ Te xíaⁿ ndécú ñⁿ tée ní yíchí ñⁿ xio ndaha-dé. Te dava cue tée xǎndecu-áⁿ ndúcú-güedé nàcuáa cada-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé cuèndá-gá núú cuè tée cúnúu, te ní xícáⁿ tnúhú-güedé núú-gǎ, te xǎháⁿ-güedé:

—Cǎchí tnúhu xii-ndí núu cuu cada tátna-o ñⁿ tée cùhú nduu cùu-xi nduu ndetátú-ó ǎⁿ ñǎhá —cǎchí-güedé xǎháⁿ-güedé xii-gá.

¹¹ Te Jèsús ní xǎháⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó òré ná ngàunihnu ñⁿ mbéé-ndó ñⁿ déhvǎ cúnú te nàtava-ndo-dí cuéi cùu-xi nduu ndetátú-ó. ¹² Te ñⁿ ñáyi ío-gá cúnúu-yu dacúúxí ñⁿ

mbéé, núu xíáⁿ tàú-ó sǎ cádá-ó sǎ vǎha sá cúú-xí-yu
cuěi cùu-xi nduu ndetatú-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ
xii-güedé.

¹³ Te dǎtnùní ní xǎhaⁿ-gǎ xii téé cùhú ndaha-xi-áⁿ:
—Ndacani ndaha-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te téé-áⁿ nǐ ndacani-dé ndaha-dé, te òré-ni ní
ndúha ní nduu-xi dàtná cáá ìngá xio ndaha-dé.

¹⁴ Te cue téé cùu fariséú ní ndee-güedé xití veñúhu,
te ní ngúíta-güedé ndátnúhu-güedé nǔu nása
cada-güedé cahni-güedé Jèsús.

Nàcuáa sa ndèé tnuní cuèndá Jèsús

¹⁵ Te sǎtá nǐ cutnùní iní Jèsús nàcuáa cuìní-güedé
cada ñaha-güedé xii-gá te ní xica-gá cuáháⁿ-gǎ, te ío
vài ñáyiú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te tnàhá cue
ñáyiú cùhú nchìcúⁿ ñáhá xii-gá cuáháⁿ, te ní quide
tátna-gá cue ñáyiú-áⁿ. ¹⁶ Te ní xǎhaⁿ-gǎ xii-yu sǎ vǎ
càháⁿ-yu yoo cùu-gá. ¹⁷ Te ducaⁿ nǐ cuu chí ní quee
ndáá-xi nàcuáa ní xǎhaⁿ Yǎ Ndiǒxí xii ndíi Chàíá téé
ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha nǐ chídó tnùní
ndíi núú tütú-gá, te duha ndùu tnúhu ní xǎhaⁿ-gǎ:

¹⁸ Téé-a cùu-dé téé ní sani iní-í sǎ cúnú cuèchi-dé
núù-í,

te ío cùu iní-í-dé, te cùdíí ìní-í-dé.

Te yúhú cuáñaha-í Espíritú-í cundecu ndíhi-dé,
te diu-dé cúñaha-dé xii nchaa ñáyiú ñuyíú sǎ yúhú
ío ndáá quidè-í.

¹⁹ Te vǎ dácáá-dé tnúhu cáháⁿ-dé ndíhi ñáyiú, te ni
vǎ cáná sàa-dé òré cáháⁿ-dé,

te ni vǎ yǒo níhí tnúhu nása cáháⁿ-dé cuhuⁿ-dé ichi.

²⁰ Te ni ñà túú nǎ cada-dé cue ñáyiú cùu datná
íⁿ tnu ndǒó sǎ cuìní-xi tnáhnú, te diu-ni

ñáyi-u-áⁿ cúu tùcú-yu dàtná ìⁿ mèchá càndíl
sá ìo quène ñúhmá te cuìní-xi ndahvá.

Te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu ñáyi-u-áⁿ chi ñá túú ñìhí
ndéě-yu cundecú-yu sá cúu-xì-í, te mee-ni
să vǎha cada ñaha-dě xií-yu,

te ñi-u-ni ducaⁿ càda-dé ndéé sáá nduu cùtnuní iní
nchaa ñáyi-u sá ìo ndáá quidé-dě.

²¹ Te nchaa ñáyi-u ñìhí ñuyíú ìo cundee cùu cahnu
iní ñáhǎ-yu xii-dé.

Duha ní xáhaⁿ-gǎ xii ndíi Chàíá ní chídó tnùní ndíi
núú tùtú-gǎ.

*Càchí-güedé sá ndécú ndíi Jesús espíritú cúndíi
yucu ñávǎha*

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² Te ní quexìo ìⁿ úú cue téé núú ndécú Jèsús,
te ndèca-güedé ìⁿ téé ñìhí te cuàá-dé, te yìhí ñaha
espíritú cúndíi yucu ñávǎha xii-dé, te Jèsús ní
queñuhu-gǎ espíritú cúndíi yucu ñávǎha yìhí ñaha
xii-dé, te òré-ni-áⁿ ñì cuu ní nacáháⁿ-dé te ní
ndúha núú-dě. ²³ Te nchaa ñáyi-u xíndecu-áⁿ ìo ní
cuñúhu-yu sá dúcáⁿ ñì quide-gǎ, te ní xítñahá-yu:

—Váa téé-a cùu-dé ñaní tnáhá ndíi Dàvíí téé
tendaha Yǎ Ndiǒxí quixi ñuyíú-a —càchí-yu
xítñahá-yu.

²⁴ Te cue téé cùu fariséú ní tecú dóho-güedé
nàcuáa ndúu tnúhu xítñahá-yu, núu xǎⁿ ní
xítñaha-güedé:

—Téé-a ndèñuhu-dé nchaa espíritú cúndíi
sácuíhná yìhí ñaha xii ñáyi-u, chi ñi-u-ni sácuíhná-ǎⁿ
chíndèe ñaha-xi xii-dé te ñi-u-ni-xi tàxi tnuní-xi
nchaa espíritú-áⁿ —duha ní xítñaha-güedé.

25 Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu ní xítàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Te nchòhó xìní-ndó sã núu ìⁿ té yìndaha ìⁿ nacióⁿ vá cúú ìⁿnuu-dé ndìhì cue té cùndìhì-dé, te vá cùdĩ-dé cunuu-dě. Te òⁿni ducaⁿ sãtnahá tucu-xi cùu tucu cue té cùchiuⁿ ìⁿ ñúú, chì núu vá cúú ìⁿnuu-güedé cundecu-güedé, te vá cùdĩ-güedé cundecu-güedé taxi tnùní-güedé. Te òⁿni ducaⁿ sãtnahá tucu-xi cùu cue ñáyíu xĩndecu ìⁿ-ni vèhe, chì núu vá cúú ìⁿnuú-yu cundecú-yu te vá cùdĩ-yu cundecu càhnú-yu. 26 Te núu sácúíhná ducaⁿ quìde-xi queñuhu-xi cue espíritú cùndìhì-xi yìhì ñaha xii ñáyíu ña, te ñá túú cùu ìⁿnuu-xi ndecu-xi te núu ducaⁿ, te vá cùdĩ sácúíhná-ãⁿ cundecu-xi taxi tnùní-xi te núu ducaⁿ quìde-xi. 27 Te duha càháⁿ-í chì nchòhó càchí-ndó sã chĩndèe ñaha sácúíhná xii-í queñuhu-í nchaa espíritú cùndìhì-xi yìhì ñaha xii ñáyíu. Te núu yúhú quídé cuendá-ndó sã sácúíhná chĩndèe ñaha-xi xii-í, te xìnì ñuhu-xi cada cuendá-ndó yòo chĩndee ñaha xii cue té xica cuu ndìhì-ndo queñuhu-güedé nchaa espíritú cùndìhì yucu ñávàha yìhì ñaha xii ñáyíu. Te mee-güedě càchí-güedé sã nchòhó ñá túú càháⁿ ndáá-ndó sã dúcáⁿ càháⁿ-ndó. 28 Dico yúhú chì Espíritú Yã Ndiõxí chĩndèe ñaha-xi xii-í queñuhu-í nchaa espíritú cùndìhì sácúíhná yìhì ñaha xii ñáyíu, te sã dúcáⁿ chĩndee ñaha Espíritú-gá xii-í, xĩãⁿ cùtnùní sã sà ní sáá nduu cuìní-gá ndíhu ndaha ñàha-gá xii-ndo.

29 'Te nchòhó xìní-ndó sã cuè ñadúhú chì vá ndácú-güedě cuendá-ni quíhu-güedé duhu-güedě vehe ìⁿ téé ío ndee, chì díhna-gá xìnì ñùhu-xi

tni-güedé téé-áⁿ dacùtu ñaha-güedé xii-dé dătnùní ducaⁿ te ndacu-güedé duhu-güedé nchaa sá ndécú ndihi-dé.

³⁰ Te nchaa ñáyiú ñá túú cùndihi ñaha xii-í, te cùu úhú iní ñáhă-yu. Te nchaa ñáyiú ñá túú chindee ñaha xii-í, te dàquee tihŭ-yu chiúⁿ quide-í.

³¹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã ncháá ñăyiú quide nchaa sá cuèhé sá dúhá cuu cada càhnu iní ñáhá Yă Ndiôxí xií-yu, te diu-ni ducaⁿ cùu cada cahnu iní-gá nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-yu. Dico cue ñăyiú na càháⁿ úhú cuendá Espiritú-gá, te ñăyiú-áⁿ vă cádá càhnu iní ñáhá tnàhí-gá xií-yu. ³² Te nchaa ñăyiú na càháⁿ úhú cuendá yúhú Téé cùu ñanı tnáhă-yu ncháá-yu, te cuu cada càhnu iní ñáhá Yă Ndiôxí xií-yu. Dico cue ñăyiú na càháⁿ úhú cuendá Espiritú-gá te vă cádá càhnu iní ñáhá tnàhí-gá xií-yu cuèi vitna ndècu vîvŭ-yu, te cuèi na cùú-yu.

Ndi dŭⁿ nŭú yutnu xini-ó nă yutnu cùu-xi cuendá sá sâvidí-xi
(Lc. 6:43-45)

³³ Te nchòhó xini-ndó sã ndi dŭⁿ nŭú yutnu xini-ó nă yutnu cùu-xi cuendá sá sâvidí-xi, te xini-ó sã ncháá yutnu váha cùuⁿ mee-ni sâvidí váha, dico nchaa yutnu sá ñá túú váha te cùuⁿ mee-ni sâvidí sá ñá túú váha. Te duha càháⁿ-í cuendá cada cuendá váha-ndo năcuáa ndùu chiúⁿ quide-ndo iⁿ iⁿ-ndo cuendá ducaⁿ cùtnuní ná ñăyiú cùu-ndo. ³⁴ Dico nchòhó cúú-ndó dătná iⁿ cóó dĕĕⁿ chi ío cuihna iní-ndó, te vă cáni iní-ndó sã ndácú-ndó càháⁿ-ndó iⁿ tnúhu váha, chi ío cuihna iní-ndó. Te nchòhó xini-ndó sã ncháá ñăyiú càháⁿ-yu nani véxi iní-yu.

³⁵ Te nchaa ñáyiú váha iní-xi càháⁿ-yu tnúhu váha, chi diu-ni tnúhu váha-áⁿ ñúhú iní-yu. Te nchaa ñáyiú cuihna iní-xi càháⁿ-yu tnúhu cuèhé tnúhu duha, chi diu-ni tnúhu cuèhé tnúhu duha-áⁿ ñúhú iní-yu. ³⁶ Te na cächí tnúhu-í xii-ndo sá ná sáá nduu càda ndáá Yá Ndiöxí cuéchi nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ñuyíú-a, te nchaa tnúhu cuèhé tnúhu duha càháⁿ-ndó cãháⁿ-gá sá ñà túú ní quide váha-ndo sá dúcáⁿ nĩ cãháⁿ-ndó tñúhu-áⁿ. ³⁷ Te nàcuáa nduu tnúhu ní cãháⁿ-ndó ñⁿ ñⁿ-ndo, te ducaⁿ cãháⁿ Yá Ndiöxí te núu ndècu cuéchi-ndo àdi ñá túú ndècu cuéchi-ndo. Te núu ñá túú cuéchi-ndo te cãcu-ndo, dico núu ndècu cuéchi-ndo te vá cãcu-ndo — cächí-gá xãhaⁿ-gã xii cue téé cùu fariséú-áⁿ.

Cue téé cuiní sá cáda Jèsús ñⁿ sá vã yõo tnàhí ndàcu cada

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ Te cue téé cùu fariséú, ndihí cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chidó tnùní ndíi Moisés xãhaⁿ-güedë xii Jèsús:

—Mèstrú, cuiní-ndí cada-n ñⁿ sá vã yõo tnàhí ndàcu cada cuendá ducaⁿ cùtnuní iní-ndí sá Yá Ndiöxí chindëe ñaha-gá xii-n —cächí-güedë xãhaⁿ-güedë xii-gá.

³⁹ Te Jèsús ní xãhaⁿ-gã xii-güedé:

—Ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha ñá túú cuiní-yu tñí-yu tnúhu càháⁿ Yá Ndiöxí, te ñáyiú-áⁿ cuiní-yu cada-í ñⁿ sá vã yõo tnàhí ndàcu cada nacuáa cutnùní iní-yu núu ndáá sá Yá Ndiöxí chindëe ñaha-gá xii-í. Dico yúhú chi ñá túú nãgá cada-í quini-yu, chi sa nihí-yu tnúhu nàcuáa ní yáha ndíi Jònás téé ní xóo cãháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te diu-ni ducaⁿ yãha yúhú tucu. ⁴⁰ Chi

ndíi Jònás-án nĩ xúhuⁿ ndíi úní nduu úní niú xití ìⁿ chácá cáhnú vîhi nani ballená. Te ñiu-ni ducaⁿ yáha yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, chí úní nduu úní niú cuhuⁿ-í xití ñuhu. ⁴¹ Te na sàá nduu càda ndáá Yá Ndiòxí cuéchi nchaa ñáyiú ndècu ñuyíú-a, te dàvâ-án cachí nchaa ñáyiú ñuú Nñivé sá ñà túú ní quide ndáá nchaa ñáyiú ndècu vitna, te ducaⁿ cãháⁿ-yu chí mèé-yu ní dáñã-yu ichi cuèhé ichi duha cútnáhá ní sáháⁿ ndíi Jònás ñuú-yu ní cáháⁿ ndíi tnúhu Yá Ndiòxí núñ-yu. Dico vitna iha ndècu ndíhi ñaha-ndo xii yúhú, te ñiu-í ío-gá cúnùu-í dàcúúxí ndíi Jònás. ⁴² Te nduu càda ndáá Yá Ndiòxí cuéchi nchaa ñáyiú, te dàvâ-án quini-ndó ìⁿ ñadihi ñaha ní xíndaha ìⁿ nacióⁿ cáá ndàa xio datni núú quéné nchĩcanchii, te ñaha-án ïo xica nĩ xíndecu-aⁿ te ní sáháⁿ-aⁿ ní xíndedóho-aⁿ nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Salòmón, chí ndíi-án ïo ní sáá sá xíní tnùní ndíi. Te tnáhá ñaha-án cãháⁿ-aⁿ sá ñà túú ní quide ndáá nchaa ñáyiú ndècu vitna. Dico vitna iha ndècu ndíhi ñaha-ndo xii yúhú, te ñiu-í ío-gá cúnùu-í dàcúúxí ndíi Salòmón.

Espíritú cúndíhi yucu ñávãha sá nánchòcáva xito cùu uú

(Lc. 11:24-26)

⁴³ Te òré ná quée ñàha ìⁿ espíritú cúndíhi yucu ñávãha xii ìⁿ ñáyiú, te cuáháⁿ-xi ndùcu-xi ìⁿ xi-chi núú cúndècu-xi te ñá nìhí-xi te ní sani iní-xi: ⁴⁴ “Váha-gá núhú tucu-í núú nĩ xíndecu-í”, duha ní sani iní-xi. Te cuánuhú-xi, te òré ní nasáá-xi, te ní xíní-xi sá cáá ìní ñáyiú-án dàtná cáá-nã ìⁿ vehe ní natíhú ní nduu vii-ná te vá yõo-gá ndécú. ⁴⁵ Te sátá dúcáⁿ te ní xica-xi cuáháⁿ-xi cuándúcú-xi ùsá tnáhá espíritú cúndíhi-xi sá nèhé víhí-gã xĩquide. Te òré

ní níhí-xi cue espíritú-áⁿ te ndèca ñaha-xi cuáháⁿ cuendá ngúndecu ndihí-xi ñáyiú-áⁿ. Te ñáyiú-áⁿ uuⁿ-gá nándi yáha-yu dàcúúxí ndèé díhna. Te diu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi yáha nchaa ñáyiú cuihna ìní-xi ndècu ñuyiú-a vitna —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

Cue ñaní Jèsús ndihí nãná-gã

(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo náná-gã ndihí cue ñaní-gá cuìní-yu cáháⁿ ndihí ñàhá-yu xii-gá, te ní ngúnu tníi-yu ndàa quehé vehe núú ndécú-gã.

⁴⁷ Te ìiⁿ cue ñáyiú xĩndecu-áⁿ nĩ xáhãⁿ-yu xii-gá:

—Ní quexìo náná-n ndihí cue ñaní-n xĩnutnĩi-yu quehé, te cuìní-yu cáháⁿ ndihí ñàhá-yu xii-n —càchí ñáyiú-áⁿ xáhãⁿ-yu xii-gá.

⁴⁸ Te ní xáhãⁿ-gã xii ñáyiú ducaⁿ xãhaⁿ xì-gá-áⁿ:

—Te cachí tnúhu yóndi-gá ñáyiú cùu datná nãná-í ndihí dàtná cue ñaní-í —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii ñáyiú-áⁿ.

⁴⁹ Te ní dánèhé ñàhá-gã nchaa cue téé xica cuu ndihí-gá, te ní xáhãⁿ-gã xii ñáyiú-áⁿ:

—Cue téé-a cùu-güedé dàtná nãná-í, ndihí dàtná cue ñaní-í. ⁵⁰ Te nchaa ñáyiú na càda nchaa nacuaa càháⁿ Tãtà-í Dútú Ndiõxí Yaá ndécú àndiú, te ñáyiú-áⁿ cúu-yu dàtná nãná-í, ndihí dàtná cue ñaní-í, ndihí dàtná cue cúha-í —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii ñáyiú ducaⁿ nĩ dáyãha tnúhu núú-gã-áⁿ.

13

Nàcuáa quìde téé cuángacáⁿ triú

(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Te diu-ni nduu-ãⁿ ní quee Jèsús vehe núú ndécú-gã, te ní xica-gá cuáhãⁿ-gá ní ngóo-gá yuhu

làgúná. ² Te ío cuéhé ñăyiu ní tacá núú ndécú-gă. Te sá dúcáⁿ ïo cuéhé ñăyiu núu ní quée-gá xití ñⁿ bàrcú nútñ^ñ xití ndute làgúná-áⁿ, te núú xiăⁿ ní ngóo-gá, te nchaa ñăyiu-áⁿ xixúcu-yu yuhu làgúná-áⁿ. ³ Te Jèsús ní ngüíta-gá ní cani-gá titní cuèndú núŭ-yu nàcuáa tecú tnùnı-yu nchaa nàcuáa ndùu tnúhu-gá, te xăhaⁿ-gă xiı-yu:

—İⁿ tée cuángacáⁿ-dé triú, ⁴ te òré ní ngüíta-dé dăngoyo-dé triú-áⁿ, te dava ní quene ndava ní ngava ndée ichi, te ní xinı cue tılaá te ní na-datácá-güedi. ⁵ Te dava ní ngava ñuhu yadi núú yıhı vıhi yúú, te ndıhı-nı ní xınu-xi chi ñá túú cāvıhi ñuhu. ⁶ Dico òré ní nayehé te ñá túú ní cùndee inı-xi chi ní yıchı-xi, chi ñá túú ní ñıhı quıhıⁿ cùnú yóho-xi. ⁷ Te dava ní ngava núú yúcú ndıquıⁿ tnu iñu, te ñⁿnuu-nı nı xınu-xi ndıhı tnu iñu. Te tnu iñu-áⁿ nı sahnu-xi te ní dánáá-xı nchaa triú sá nı xınu-áⁿ. ⁸ Dico dava-gá triú ní ngava núú ndécú ñùhu cocoⁿ te xiăⁿ ío váha ní cuu, chi núú ñⁿ-ní triú-áⁿ te dava yoco-xi ní nguıhı ócó úxı triú-xi, te dava yoco-xi ní nguıhı únıdico triú-xi, te dava yoco-xi ní nguıhı ñⁿ cièndú triú-xi. ⁹ Te vitna nchaa nchòhó ñăyiu ní xındedóho tnúhu ní cáháⁿ-ı-a, te ío váha chí cuăha cuèndá —càchı-gá xăhaⁿ-gă xiı-yu.

Cue tée xıca cuu ndıhı Jèsús ndúcú tnúhu-güedé núú-gă ná cuèndá cánı-gă cuèndú núú ñăyiu
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Te cue tée xıca cuu ndıhı Jèsús ní sáháⁿ-güedé ndée núú-gă, te xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ndùcu tnúhu-ndí núú-n nũ ná cuendá ducaⁿ mée-ni cuendú cáni-n nũú ñáiyu —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

¹¹ Te ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Nchòhó chi sa càchí tnúhu Yá Ndiöxí xii-ndo ñⁿ sá vátá quíní-gá-ndó, chi càchí tnúhu-gá nàcuáa quide-gá ndíhu ndaha-gã ñáiyu, dico dava-gá ñáiyu chi ñá túú ñá xáhaⁿ-gã xií-yu. ¹² Te nchaa ñáiyu sa tècú tnùní te uuⁿ-gá cuita tecú tnùní-yu quíhíⁿ, te nchaa ñáiyu ñá túú tècú tnùní te uuⁿ-gá vã tècú tnùní-yu. ¹³ Te xíáⁿ nũ duha càni-í mee-ni cuendú núú-yu, chi cuéi na quíní-yu nchaa nàcuáa cuu dico ni vã cútnùní iní-yu ná cuendá ducaⁿ cùu, te cuéi na cùndedóho-yu dico ni vã tècú tnùní-yu. ¹⁴ Te ñu cuendá ñáiyu-áⁿ ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndí Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha ñí chídó tnùní ndíí núú tùtú-gá núú càchí-xi:

Nchaa nchòhó cùndedóho-ndo tnũhu càháⁿ-í, dico ni vã tècú tnùní-ndó, te cuéi na quíní-ndó nchaa nàcuáa cada-xi, dico ni vã cútnùní iní-ndó ñá cuendá ducaⁿ quide-xi.

¹⁵ Te ducaⁿ chi cùu-ndo ñáiyu ío sàá iní-xi, te cùu-ndo ñáiyu ñá túú tècú tnùní tnúhu càháⁿ-í, te cùu tucu-ndo datná cue ñáiyu cuáá chi ñá túú cuíní-ndó càda cuendá-ndó tnũhu-í, te ni ñá túú cuíní-ndó cùndedóho-ndo, te ni ñá túú cuíní-ndó tècú tnùní-ndó, te ni ñá túú cuíní-ndó nàtuha ñaha-ndo xii-í cuendá cada càhu iní-í nchaa yíá cuéchi-ndo nàcuáa ío váha cuu iní-ndó cùndecu-ndo. Duha ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndí Chàíá ní chídó tnùní ndíí núú tùtú-gá.

16 'Dico nchòhó chi ío váha táhú-ndó chi cùtnuní iní-ndó nchàa nacuáa quide-í, te cùtnuní tucu iní-ndó nchàa nacuáa ndùu tnúhu càháⁿ-í. 17 Te na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ío vãi cue tée ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha ndìhì nchaa dava-gá ñáyiu váha iní-xi ní cuiní-yu cundèhé-yu nchaa sá ndéhé-ndó vitna quide-í dico ñá túú ní xíní-yu, te ní cuiní tucú-yu cundedóho-yu nchaa tnúhu ndèdóho-ndo vitna cáháⁿ-í te ñá túú ní xíndedóho-yu.

Jèsús càháⁿ-gá nàcuáa quèe-xi cuendá téé cuángacáⁿ triú

(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

18 'Te vitna cundedóho váha-ndo na cächí tnúhu-í xii-ndo nàcuáa quèe-xi cuendú téé cuángacáⁿ triú ní caní-í núú-ndó. 19 Te triú sá ñí quene ndava ní ngava ndéé ichi, xíãⁿ cúu-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu sá cáháⁿ nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii-yu, dico ñá túú ní cuiní-yu tñí-yu, chi sácuihná cuáháⁿ-xi nàdatuhú-xi iní-yu cuendá sá vã cáncñícúⁿ nihnú-yu nàcuáa cáháⁿ tnúhu-áⁿ.

20 Te triú sá ñí ngava ñuhu yadi núú yíhí vîhi yúú-ãⁿ, xíãⁿ cúu-xí dàtná ñáyiu ní xíndedóho tnúhu Yá Ndiõxí te díí iní ní tñí-yu tnúhu-gá, 21 dico òré ná ngũlta ñáyiu cúcuèhé ñáhã-yu xii-yu àdi nándi-gá sá yãha-yu sá cuendá tnúhu-gá, te ñá cundèe iní-yu chi dàñá-yu tnúhu-gá cuendá sá ñà túú nihí ndéé-yu.

22 Te triú sá ñí ngava núú yúcú ndíquínⁿ tnu iñu-áⁿ, xíãⁿ cúu-xí dàtná ñáyiu ní tecú dóho-xi tnúhu Yá Ndiõxí dico cuèé cuèé ní nacuanaá-yu tnúhu-gá, chi cuendá mee-ni sã ío ñuyíú-a ñuhu iní-yu, ndìhì cuendá sá ío sàni iní-yu cuu cuicá-yu, te mee-ni

nchaa xíǎn ñúhú iní-yu te ñá túú ñúhu iní-yu tnúhu sá ñí xíndedóho-yu-ánⁿ nàcuáa cada váha-yu cundecú-yu. ²³ Dico triú sá ñí ngava núú ndécú ñúhu cocoⁿ-ánⁿ, xíǎn cúú-xí dàtná ñáyiú ní xíndedóho tnúhu Yá Ndiǒxí te quidé-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-gá. Te cada iní-ndó sǎ ñáyiú-ánⁿ cúú-yu dàtná triú sá ñí nguíhi yoco-xi ócó úxí triú-xi, ndíhi triú sá ñí nguíhi yoco-xi únídico triú-xi, ndíhi triú sá ñí nguíhi yoco-xi ñⁿ ciendú triú-xi. Ducaⁿ sǎtnahá-xi cúú-yu chí ío váha quidé-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá nchaa cúhú sǎ ñà túú vǎha xǐnu xití triú

²⁴ Te Jèsús ní caní-gá ñⁿ cuendú núú ñáyiú nàcuáa tecú tnùní-yu tnúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Te vitna na càní-í ñⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyiú. ñⁿ téé ío váha triú ní sacáⁿ-dé núú ñúhú-dě. ²⁵ Dico xití niú ní sáháⁿ ñⁿ téé cùu úhú iní ñáhá xii-dé, te ní dǎngoyo-dé ndíquíⁿ yúcú sǎ ñà túú vǎha núú ñí sacáⁿ-dé triú-ánⁿ.

²⁶ Te òré vitna váha váha ní nguíta-xi quène yoco nchaa triú-ánⁿ, te ní xínu coyo nchaa yúcú sǎ ñà túú vǎha-ánⁿ. ²⁷ Te cue téé xínu cuechi núú tée ní sacáⁿ triú-ánⁿ ñí xítnúhu ñàha-güedé xii-dé sá dúcáⁿ ñí xínu cúhú sǎ ñà túú vǎha-ánⁿ núú triú-dé, te xǎhaⁿ-güedé: “Pàtróón, ¿nása ní cuu núu ní xínu cúhú sǎ ñà túú vǎha núú triú-n, te ío váha càa triú ní sacáⁿ-n ní cùu?”, cachí-güedé xǎhaⁿ-güedé. ²⁸ Te téé cùu patróón-güedé-ánⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii-güedé: “ñⁿ téé cùu úhú iní ñáhá nàhi xii-í ducaⁿ ñí quide-dé ní sáháⁿ-dé ní dǎngoyo-dé ndíquíⁿ cùhú sǎ ñà túú vǎha-ánⁿ núú triú-í núu ducaⁿ ñí xínu coyo-xi”,

càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé. Te cue téé xínu cuechi núú-dě ní xǎhaⁿ-güedé xii-dé: “Te núú cuíní-n te quíhíⁿ-ndí tnuhu-ndí nchaa cúhú sǎ ñà túú vǎha ní xínu núú triú-n”, càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-dé. ²⁹ Te téé cùu xítóhó triú-áⁿ ñí xǎhaⁿ-dě xii cue téé xínu cuechi núú-dě-áⁿ: “Ñáhá, vá quíhíⁿ-ndó tnuhu-ndo, chi òré tnuhu-ndo te tnàhá-ni triú quene chi càa vihi cúhú-áⁿ. ³⁰ Váha-gá chí dáñá ná cuìhnu nahi ndéé ná cùu triú, te dǎtnùní nducu-í cue téé quíhíⁿ-güedé tnuhu-güedé nchaa cúhú sǎ ñà túú vǎha-áⁿ, te dacùtu nuhní-güedé te cahmi-güedé, te dǎtnùní nàquehndé-güedé triú nacani-güedé te nataxúha-güedé xití yacá-í”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé —duha ní caní Jèsús cuèndú núú-yu.

Cuèndá ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá
(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹ Te Jèsús ní caní tucu-gá ingá cuèndú núú ñáyíu nàcuáa tecú tnùní-yu tnúhu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-yu:

—Na càni-í ìⁿ cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyíu. Ìⁿ téé ní queheⁿ-dé ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá te nèhe-dé cuáháⁿ ní sacáⁿ-dé núú ñúhú-dě. ³² Te ndíquíⁿ yutnu-áⁿ ìo chàhu, dico òré ná xínu-xi te sàhnu-gá-xi dàcúxí nchàa cúhú, te cue quiti ndàva núú tàchí cádùha-güedi tacá-güedi núú dìté-xi —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

Nàcuáa quide levadurá
(Lc. 13:20-21)

³³ Te Jèsús ní xǎhaⁿ tùcu-gá xii ñáyíu:

—Te na càchí tnúhu tucu-í xii-ndo nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyíu. Ìⁿ

ñadìhí ní chihi-aⁿ levadùrá úní arròbá yuchi triú,
te levadùrá-áⁿ nǐ quide-xi ní ndaa nihí yusaⁿ-áⁿ —
càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xií-yu.

Mee-ni cuèndú ní caní Jèsús núú ñǎyiu
(Mr. 4:33-34)

³⁴ Te mee-ni cuèndú ní caní Jèsús núú ñǎyiu ndi
tnahá òré ní dánèhé ñáhá-gǎ xií-yu tnúhu-gá. ³⁵ Te
ducaⁿ nǐ quide-gá chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní
chídó tnùní ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí
ndéé sanaha núú tùtú-gá núú càchí-xi:

Mee-ni cuèndú caní-í núú ñǎyiu òré danèhé-í-yu
tnúhu-í cuèndá tecú tnùní-yu,
te nchaa tnúhu sá vǎtá yǒo-gá cundedóho
danèhé-í-yu, te nchaa tnúhu-áⁿ ndúú
yùhu-xi ndéé cútnàhá ní ngáva ñuyíú.
Duha ní chídó tnùní téé-áⁿ núú tùtú-gá.

Jèsús càháⁿ-gá nàcuáa quèe-xi cuendá cùhú sǎ ñà
túú vǎha càa xití triú

³⁶ Te Jèsús ní dándácá-gǎ ñáyiu te cuánuhú-gá
vehe, te cue téé xìca cuu ndihí-gá ní xáhaⁿ-güedě
xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí nása quèe-xi cuendá
cùhú sǎ ñà túú vǎha càa xití triú —càchí-güedě
xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedě:

—Tée càchí-í ní sacáⁿ triú cávǎha-áⁿ cúú yǔhú Téé
cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo. ³⁸ Te nchaa núú
nǐ sacáⁿ téé-áⁿ triú cúú-xí ñùyíú. Te tatá váha-áⁿ
cúú-xí cuè ñáyiu yìndaha ñaha Yá Ndiǒxí. Te nchaa
cùhú sǎ ñà túú vǎha-áⁿ cúú-xí ñáyiu yìndaha ñaha
sácuíhná. ³⁹ Te téé ní dǎngoyo ndíquíⁿ cùhú sǎ ñà

túú vǎha núú triú-áⁿ cúú-dě mee sàcuíhná. Te nduu nàtehndé-nǎ triú-áⁿ cúú-xí nduu ndihí nihnu-ná nchaa sá ío ñuyíú-a. Te nchaa ñáyiú nàquehndé triú-áⁿ cúú-yu mee-ni cuè espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiǒxí. ⁴⁰ Te dàtná cada cue téé quíhíⁿ tnuhu nchaa cúhú sǎ ñà túú vǎha-áⁿ dacùtu nuhní-güedé te cahmi-güedé, ducaⁿ sǎtnahá-xi yáha nchaa ñáyiú cùndihí yucu ñávǎha na sàá nduu. ⁴¹ Te yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo tēndaha-í nchaa espíritú xínú cuèchi núú-í quíhíⁿ-xi nadatàcá-xi nchaa ñáyiú sànu ichi cue tnaha ñáyiú-xi ichi cuèhé ichi duha, ndihí nchaa dava-gá ñáyiú ñà túú quide vǎha, te nchaa ñáyiú-áⁿ xīndecú-yu nchaa núú ndécú cuè ñáyiú yīndaha-í. ⁴² Te cue espíritú-áⁿ daquíhíⁿ-xi cue ñáyiú-áⁿ núú ñùhú núú càyú, te yàcáⁿ ío ndáhyú-yu te òíó rúhñú-nǎ cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu sá ndóhǒ-yu. ⁴³ Te nchaa ñáyiú quide nchaa nacuáa cuíní Tǎtǎ-yu Dútú Ndiǒxí, ñáyiú-áⁿ ío cunúú-yu cundecú-yu núú ndécú-gǎ táxí tnùní-gá, chí cuú-yu dàtná nchícanhii dayèhé-yu cundecú-yu núú ndécú-gǎ. Te nchaa nchòhó ñáyiú ndèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-í-a, te ío vǎha chí cuǎha cuèndá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuèndá ñⁿ sá ío ndèyáhu

⁴⁴ Te Jèsús xǎhaⁿ tucu-gá xii-güedé:

—Na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yǎ Ndiǒxí xii ñáyiú. ñⁿ téé ní naníhí-dě ñⁿ sá ío ndèyáhu yīndúxi ñⁿ xichi, te ní nachindúxi tucu-dé òu-ni núú ñí naníhí-dě-áⁿ, te ío ní cudíí òn-í-dé sá dúcáⁿ ñí naníhí-dě xǎⁿ. Te ní xica-dé cuánuhú-dé

te ní nadico-dě nchaa sá ndécú ndìhi-dé, te ní nacuaaⁿ-dé ñuhu núú dúcáⁿ ñi naníhi-dě xiǎⁿ.

Cuèndá ñⁿ sá ïo ndèyáhu nàni pèrlá

⁴⁵ 'Te na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyiu. ñⁿ téé quide ndáhú ndúcú-dě sá nání pèrlá sá ïo ndèyáhu. ⁴⁶ Te ní naníhi-dě ñáyiu ndècu ndìhi ñⁿ pèrlá sá ïo-gá ndèyáhu, te ní xica-dé cuánuhú-dé te ní nadico-dě nchaa sá ndécú ndìhi-dé, te ní sáháⁿ-dé ní saaⁿ-dé pèrlá sá ïo-gá ndèyáhu-áⁿ.

Cuèndá ñunu tnì-güedé chácá

⁴⁷ 'Te na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyiu. Cue téé tnì chácá ñi dáquëe-güedé ñunu-güedé xití ndute làmár tnì-güedé chácá, te dàcá nuu dàcá nihnu chácá cuǎnguee-güedi xití ñunu-áⁿ. ⁴⁸ Te òré ní cutnùnì iní-güedé sá ñi chítú ñunu-güedé, te ní natava-güedé ní nene yuhu làmár, te ní ngüíta-güedé nácǎxi-güedé nchaa chácá-áⁿ. Te nchaa chácá vǎha dàquëe-güedé-di xití tídihi, te nchaa chácá nèhé dǎngoyo-güedé-di. ⁴⁹ Te dàtná ní quide cue téé-áⁿ ducaⁿ càda cue espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiǒxí ná sǎá nduu vǎ cùndècu-gá nchaa sá ïó ñuyíú-a, chi cue espíritú-áⁿ daquëe dñⁿ-xi nchaa ñáyiu ní quide váha tnuú nchaa ñáyiu ñǎ túú ní quide váha. ⁵⁰ Te nchaa ñáyiu ñǎ túú ní quide váha-áⁿ daquìhíⁿ ñáhá-xí xì-yu núú ñùhú núú càyú, te yàcáⁿ ïo ndáhyú-yu, te dìcò rúhñú-nǎ

cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu cuendá sá ndóhō-yu
—càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii cue tée xica cuu ndihi-gá.

*Cuendá cue tée ndècu ndihi sá nǐ quee túu díhna
ndihi sá nǐ quee túu saa*

⁵¹ Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gǎ núú-güedě, te
xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—¿Ní tecú tnùní-ndó nàcuáa ndùu nchaa tnúhu
ní cáháⁿ-í-ǎⁿ? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ní tecú tnùní-ndí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě
xii-gá.

⁵² Te ní xáhaⁿ tùcu Jèsús xii-güedé:

—Te núu ñⁿ tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa
tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés ná cùtnuní iní-dé
nàcuáa quide Yá Ndiǒxí ndíhu ndaha-gǎ ñáyiú, te
tée-áⁿ cúú-dě dàtná ñⁿ tée cùu xítóhó vehe. Te
tée cùu xítóhó vehe-áⁿ nǐ queñuhu-dé nchaa sá nǐ
quee túu díhna ndècu ndihi-dé, ndihi nchaa sá nǐ
quee túu saa. Te ducaⁿ sǎtnhá-xi cùu tée-áⁿ te
núu na cùtnuní iní-dé nàcuáa quide Yá Ndiǒxí ndíhu
ndaha-gǎ ñáyiú —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús ndécú-gǎ ñuú núú nǐ sahnu-gá

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Te sátá nǐ yáha ducaⁿ nǐ cani Jèsús cuendú
núú-güedě, te ní xica-gá cuánuhú-gá. ⁵⁴ Te ní
ndexiò-gá ñuú núú cúú ñuú-gá, te cuánguihu-gá
xítí veñúhu càa ñuú-áⁿ te ní ngúita-gá dánèhé-gá
ñáyiú. Te nchaa ñáyiú ndédóho nchaa tnúhu
càháⁿ-gá xicuñúhu-yu, te xítnàhá-yu:

—¿Nása ní cuu núu ío váha cùtnuní iní tée-a
nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-dé, te quide-dé nchaa
sá vǎ yǒo tnàhí ndàcu cada-i? ⁵⁵ Te dícó déhe tée cùu

carpinterú ndihí tá Màriá cúú-dě, te ñaní-dé cúú tẽ Jàcobó, ndihí té Chèé, ndihí té Xĩmú, ndihí té Jùdás.

⁵⁶ Te cue cúha-dé ndécú ndihí ñahá-yu xii-o ñúú-a. ¿Te nása ní quide-dé nũu ndéé dàcáⁿ ío váha cùtnuní iní-dé nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-dé-i? —càchí-yu xĩtnàhá-yu.

⁵⁷ Te ñá túú ní cuìní-yu cáháⁿ ndihí váha-yu Jèsús, dico mee-gã ní xáhaⁿ-gã xií-yu:

—Te nũu iⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ná nàsáá-dé ñúú-dé, te nchaa ñáyiú ñúú-dé-áⁿ ndihí nchaa ñáyiú cùu ndimee-dé ñá túú nèhé-yu sá yĩñùhu núú-dě, dico cue ñáyiú nchaa dava-gá ñúú chi nèhé-yu sá yĩñùhu núú-dě —càchí-gá xãhaⁿ-gã xií-yu.

⁵⁸ Te ñá túú ní quide Jèsús titní núú sã vã yõo tnàhí ndàcu cada ñúú-áⁿ, chi ñá túú ní cuìní-yu quindáá iní ñáhã-yu xii-gá.

14

Nàcuáa ní cuu ní xihí té Juáá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Te diu-ni dàvá-áⁿ nĩ níhí tẽ Hèrodés tnúhu nchaa nàcuáa quide Jèsús, te té Hèrodés-áⁿ cúú-dě tée tàxi tnuní distritú Galileá. ² Te ní xáhaⁿ-dẽ xii nchaa cue tée ndècu ndihí-dé:

—Tée dii cuèndú-xi nĩhí-ó-áⁿ cùu-dé té Juáá tée dàcuandute ñaha xii ñáyiú, tée ní xihí ní cùu te ní ndoto-dé nũu dàcáⁿ ndácú-dě quidé-dě nchaa sã vã yõo tnàhí ndàcu cada —cachí-dé xãhaⁿ-dẽ xii-güedé.

³ Te ducaⁿ nĩ cáháⁿ té Hèrodés chi mee-dě ní táuchíúⁿ-dẽ ní tni ñaha-güedé xii té Juáá, te ní

dácútú ñàha-güedé xii-dé, te ní chihi ñàha-güedě vecaá. Te ducaⁿ ñi quide té Hèrodés-áⁿ sã cuendá ñàha nàni Herodiás, ñàha ní cándeca ñaní-dé té Lìpé, te ní naqueheⁿ ñàha-dě xii-aⁿ ndèca ñàha-dé. ⁴ Te té Juàá ní xáhaⁿ-dě xii té Hèrodés:

—Ñá túú ní quide váha-n dùha ní naqueheⁿ-n ñàha ní cándeca ñaní-n —duha ní xáhaⁿ tẽ Juàá xii té Hèrodés.

⁵ Te sá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ tẽ Juàá-áⁿ xii té Hèrodés, te ní cuíní té Hèrodés-áⁿ cahni-dé té Juàá-áⁿ, dico ñá túú ní cùyi-dé chi ní yùhú-dé núú cuè ñáyi, chi nchaá-yu ní cutnùní iní-yu sá tẽ Juàá cúú-dě iⁿ tée càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí. ⁶ Te iⁿ nduu ní quide té Hèrodés vico vehe-dé ní quide càhnu-dé nduu ñi cacu-dé. Te ndècu iⁿ déhe yoco ñàha nani Herodiás-áⁿ, te xíchí-ãⁿ ñi quíhu-xi xití vehe núú cúú vico-áⁿ ñi xita saha-xi. Te núcóo té Hèrodés ndihí cue tée ní cáháⁿ-dé ndéhé-güedě, te ío ní cudíí iní-dé nàcuáa ní xita xíchí-ãⁿ. ⁷ Te té Hèrodés-áⁿ ñi cacunehe-dé ndéé Yá Ndiõxí nàcuáa cutnùní iní xíchí-ãⁿ sã ndàá cuañaha-dě nũu ná cúú sã ná càcáⁿ-xi núú-dě. ⁸ Te xíchí-ãⁿ ñi dácáhu iní ñáhá náná-xi xii-xi ná cúú sã càcáⁿ-xi núú tẽ Hèrodés, núú xíãⁿ ní xáhaⁿ-xi xii-dé:

—Cuíní-í quehndé-n díquí tẽ Juàá tée dàcuandute ñàha xii ñáyi te taxi-n, dico na cùhuⁿ iⁿ xití cóhó taxi-n —càchí-xi xáhaⁿ-xi xii-dé.

⁹ Te sá dúcáⁿ ñi xáhaⁿ-xi, te ní cundiýí té Hèrodés, dico ñá túú ní ñhí-dě nása cada-dé, chi ndèdóho ñáyi òré ní cacunehe-dé Yá Ndiõxí sã ndàá cuañaha-dě iⁿ sã ná càcáⁿ-xi núú-dě. Te ní quide-dé nàcuáa ní xáhaⁿ-xi. ¹⁰ Chi ní táuchíúⁿ-dě ní sáhán cue tée ní xehndé-güedé díquí tẽ Juàá òré yíhí-dě

vecaá. ¹¹ Te ní chihi-güedé díquí-dě ìⁿ xítí cóhó te nèhe-güedé cuánuhú ní sáñaha-güedě xii xíchí-ǎⁿ, te xíchí-ǎⁿ nǐ nacuáñaha-xi xii náná-xi.

¹² Te cue téé xìca cuu ndihí té Juàá-ǎⁿ nǐ sáháⁿ-güedé ní naqueheⁿ-güedé yíquí cùñú-dé ní chindúxi-güedé, te dǎtnùní ní sáháⁿ-güedé ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús nàcuáa ní cuu.

Jèsús dácàxi-gá úhúⁿ mǐl cue téé te dǎⁿ ñáyiu dǐhí ndihí landú

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Te Jèsús ní níhí-gǎ tnúhu nàcuáa ní cuu ní xíhí té Juàá. Te sátá xǐǎⁿ te cuánguee-gá ìⁿ bàrcú cuáháⁿ-gá ìⁿ xichi núú ñà túú ñáyiu ndècu, dico nchaa ñáyiu xǐndecu nchaa ñuú cáá yàtni xíaⁿ nǐ níhí-yu tnúhu sá cuáháⁿ-gá, te ní queé-yu ñuú-yu xìca sahá-yu cuáháⁿ núú quídě-yu cuendá quexìo Jesús. ¹⁴ Te òré ní quexìo Jesús núú cuáháⁿ-gá, te ní quene-gá bàrcú, te ní xiní-gá cuéhé víhí ñáyiu xǐxúcu-yu xíaⁿ, te ní cundàhú iní ñáhá-gǎ xii-yu, te ní quide tátna-gá nchaa ñáyiu cùhú ndihí-yu. ¹⁵ Te sátá nǐ cuaa te ní sáháⁿ cue téé xìca cuu ndihí Jesús núú-gǎ, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sa ní cuu dandàca-n nchaa ñáyiu-a chi sa ní cuaa, te na quihíⁿ-yu nchaa ñuú cáá yàtni iha cuaáⁿ-yu sá cáxí-yu, chi núú ndécú-ó iha ñá túú tnàhí ná ió —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

¹⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñáhá, vá dándàca-í-yu, váha-gá mee-ndo chǐ cuáñaha sǎ ná càxí-yu —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁷ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ñá túú năgá ndécú ndìhi-ndí, chi úhúⁿ duha-ná pàá ndìhi úú-nă chácá ndécú ndìhi-ndí —càchi-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

¹⁸ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cânèhe paá-áⁿ ndìhi chácá-ăⁿ táquixi iha —cachí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

¹⁹ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii nchaă ñáyiú sá ná ngõo-yu nchaá-yu núú ité cuí cãa xiáⁿ, te ní queheⁿ-gá ndi úhúⁿ pàá-áⁿ ndìhi ndi ndùú chácá-ăⁿ te ní ndacoto-gá andiú, te ní ndacáⁿ táhú-gă núú Yă Ndiõxí, te dătnùní ní táhú cuèchi-gá pàá-áⁿ te ní sãñaha-gă xii cue téé xica cuu ndìhi-gá ní dăcăhñu-güedé cue ñáyiú ní xexí-yu. ²⁰ Te nchaá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. Te sátá nĩ túhú cóhõ-yu te ní nadatàcá-güedé nchaă sá nĩ quendóo, te ní chítú ùxúú tnáhá tídihi mee-ni sã nĩ quendóo. ²¹ Te nchaă ñáyiú ní xexi-áⁿ nĩ xínu úhúⁿ mĩ mee-ni cuè téé chi mee-ni cuè téé-áⁿ nĩ quíúndehu, te dñⁿ cue ñáyiú dìhí ndìhi cue landú.

Jèsús xicá-gă núú ndute

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

²² Te òré-ni-áⁿ nĩ xăhaⁿ Jèsús xii cue téé xica cuu ndìhi-gá sá quëe-güedé bàrcú téhndé-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná, te mee-gă quendóo-gá cada ndee ìní tnáhá-gă ndìhi cue ñáyiú. ²³ Te sátá nĩ yáha ní quide ndee ìní tnáhá-gă ndìhi cue ñáyiú, te medìi-gá ní xica-gá cuásaá-gá ñⁿ tìndúú cáá yàtni xiáⁿ cuëndá cáháⁿ ndìhi-gá Yă Ndiõxí, te diu-ni medìi-gá ndécú xiáⁿ nĩ cundiquiⁿ. ²⁴ Te bàrcú sá ñúhú cuè téé xica cuu ndìhi-gá-áⁿ sa cuáháⁿ-xi ndéé cuádava xití làgúná-áⁿ, te níhi vìhi quene táchí ndàa

ichi cuáháⁿ-xi, te dàcandau ndeé-xi ndute nchaa òñi-xi. ²⁵ Te tàcuíhndá váhi-gá tá xìca Jesús núú ndute cuáháⁿ tá cùyatni-gá bàrcú-áⁿ. ²⁶ Te cue téé xìca cuu ndihi-gá ní xíní ñáhá-güedě xii-gá tá xìca-gá núú ndute cuáháⁿ, te ní yùhú-güedé te níhi ní cáháⁿ-güedé te xǐtnàha-güedé:

—¡Híⁿ àlmá! —càchí-güedé xǐtnàha-güedé.

²⁷ Te Jèsús ní cáháⁿ-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñíí cunduu-ndo vǎ yùhú-ndó, chi yùhú cúu-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁸ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Mèstrú, te núu òu-n te tauchìuⁿ sá tnàhá-í ná càca-í núú ndute quixi tnahá ñàhá-í xii-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

²⁹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Taquixi —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Te té Pèlú ní nuu-dé núú bàrcú, te ní ngüíta-dé tá xìca-dé núú ndute cuáháⁿ cuátnahá ñáhá-dě xii-gá.

³⁰ Te ní cutnùní iní-dé sá ò níhi xìco táchí, te ní ngüíta-dé yùhú-dé. Te òré-ni-áⁿ tá quèe naa-dé xití ndute cuáháⁿ ní cùu, te níhi ní cáháⁿ-dé xǎhaⁿ-dě xii Jèsús:

—¡Mèstrú, vá dáñá-n quèe naa-í xití ndute! —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

³¹ Te òré-ni-áⁿ nǐ tñi Jèsús ndaha-dé, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—¿Ná cuendá ñá túú sàndáá ndisa iní ñáhá-n xii-í sàni ñiⁿ sani úú iní-n-i? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

³² Te òré cuánguee Jèsús ndihi té Pèlú xití bàrcú, te òré-ni-áⁿ nǐ ngüíñí táchí. ³³ Te cue téé ñùhu xití bàrcú-áⁿ nǐ ngüíñí xití-güedě núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedě xii-gá:

—Sá ndàá sá cuítí sǎ díú yòhó cúú-n Dēhe Dútú Ndiǒxí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

Jèsús quidé tǎtna-gá ñáyiú cùhú ñⁿ xichi núú nání Gènesarét
(Mr. 6:53-56)

³⁴ Te ní quexìo Jèsús ndihì cue téé xìca cuu ndihì-gá ndàa ingá xio yuhu làgúná, te núú ñǎ quexìo-gá ndihì-güedé-áⁿ nání-xí Gènesarét. ³⁵ Te nchaa ñáyiú xǐndecu xiáⁿ ñǎ cutnùní iní-yu sá díú-gǎ ní quexìo, te ní dátècú tnúhu-yu nchaa dava-gá ñáyiú xǐndecu yatni xiáⁿ sǎ ñǎ quexìo-gá. Te ndècá-yu nchaa ñáyiú cùhú ndécú ndihì-yu cuáháⁿ núú ndécú Jèsús. ³⁶ Te nchaa ñáyiú cùhú-áⁿ ñǎ ngüíta-yu càháⁿ ndàhú-yu núú Jèsús sá ná dàña-gá tnándeé-yu cuèdìcò luha yuhu dǒó-gǎ cuèndá ndúha-yu, te cue ñáyiú cùhú, ñáyiú ní tnándeé yuhu dǒó-gǎ ní ndúha-yu.

15

Cuèndá nchaa sá quidé-xí ngǔndecu cuéchi ñáyiú
(Mr. 7:1-23)

¹ Te sǎtá dúcáⁿ te ñⁿ ǔú cue téé cùu fariséú ní quee-güedé ñuú Jerusálén, ndihì cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés ní quexìo-güedé núú ndécú Jèsús, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

² —¿Ná cuèndá cue téé xìca cuu ndihì-n ñǎ túú nàquete-güedé ndaha-güedé òré caxi-güedé nàcuáa ní cachí cue ñaní tnáhá-ó ñǎ xǐndecu ndéé sanaha-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó tucu, ¿ná cuendá ñá túú quide-ndo nacuaá ní cachí Yá Ndiõxí cada-ndo, núu da nàcuáa ta quide cue téé ñuyíú-a quide-ndo-i? ⁴ Te Yá Ndiõxí càchí-gá núú tùtú-gá: “Canehe-ndo sã yíñùhu núú tãtã-ndó ndìhi núú nãná-ndó”, càchí-gá. Te càchí tucu-gá ingá xichi núú tùtú-gá: “Nchaa ñáyiú na càháⁿ úhú tãtã-xi àdi náná-xi te cahni ñaha-güedë xii-yu”, duha càchí-gá núú tùtú-gá. ⁵ Dico nchòhó càchí-ndó sã cuè ñáyiú chi cuu cúñahá-yu xii tãtã-yu àdi nánã-yu: “Vá cúú chindee ñaha-ndí xii-n, chi sá táxi-ndí xii-n ni cùu, xiãⁿ ní nduu cuendá Yá Ndiõxí”, cuu duha cúñaha ñáyiú xii tãtã-yu àdi nánã-yu càchí-ndó. ⁶ Te càchí-ndó sã cuè ñáyiú ducaⁿ na cúñaha xii tãtã-xi àdi náná-xi te ñá túú-gã tàú-yu chindée-yu ni tãtã-yu ni nãã-yu. Te ducaⁿ quide-ndo chi ní dáquéé tihú-ndó nàcuáa ní cachí Yá Ndiõxí cada-ndo, te mee-ni nàcuáa ta quide cue téé ñuyíú-a véxi nchìcúⁿ nihnu-ndo quide-ndo. ⁷ ;Te nchòhó cúú-ndó ñáyiú ío dàndahú méé-xí, chi càchí-ndó sã quidé ndáá-ndó te ñá ndàá sá quidé ndáá-ndó! Te ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùní ndíi Chàíá téé ní xóo cáháⁿ tnùhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha núú tùtú-gá núú càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ-gá cuendá-ndó, te duha ní cachí-gá:

⁸ Ñáyiú-a càchí-yu sá ío càhnu cuu-í dico dìcò-ni yuhu càháⁿ-yu,

chi duuⁿ duuⁿ ñá túú ñùhu iní ñáhã-yu xii-í.

⁹ Te àúⁿ nã cuu chĩñuhu ñahá-yu xii-í chi ñá túú vëdana ndéé nándĩhi-xi,

chi cue ñáyiú-a dàcuahá-yu cue tnàha ñáyiú-yu nàcuáa cundecú-yu, dico mee-ni tnùhu sá ñí cahu iní cue ñáyiú ñuyíú-a càháⁿ-yu.

Duha ní chídó tnùní ndí Chàíá núú tùtú Yá Ndiòxí nàcuáa ní cáháⁿ-gá cuendá-ndó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁰ Te ní xáhaⁿ-gǎ xii cue ñáyyiu:

—Chí táquixi ndehe iha, te cundedóho váha-ndo tnũhu na càháⁿ-í, te ío váha cuáha-ndo cuendá.

¹¹ Nchaa sá xéxí-ndó chí ñá túú nǎ quidé-xí ñí-ndó, dico nchaa sá cuèhé sá dúhá sàni ñí-ndó càháⁿ-ndó nchàa xǎⁿ quidé-xí ndècu cuèchi-ndo —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

¹² Te cue téé xica cuu ndíhi-gá ní sáháⁿ-güedé ndéé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—Véxi-ndí càchí tnũhu-ndí xii-n sǎ cuè téé cùu fariséú ñá túú cùu váha ñí-güedé cuendá tnũhu ní cáháⁿ-n —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

¹³ Te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchaa ñáyyiu ñá túú cùu cuendá Tǎtà-í Dútú Ndiòxí cuíta nihnú-yu, chí ñáyyiu-áⁿ cúu-yu dàtná nchaa cúhú sǎ ñá túú nàndíhi te tnũhu ñáyyiu.

¹⁴ Te vá cádá cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ cue téé-áⁿ, chí cùu-güedé dàtná cue ñáyyiu cuàá sácuíta nehe tnàha. Te nchòhó xìní-ndó sǎ nũ ñáyyiu cuàá ná cuíta nèhe tucú-yu ingá ñáyyiu cuàá, te ndí ndùú-yu quée-yu déhvá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁵ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dǎ xii-gá:

—Cachí tnũhu xii-ndí nàcuáa quèe-xi tnũhu ní cáháⁿ-n-ǎⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dǎ xii-gá.

¹⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ:

—¿Náa tnàhá nchòhó ñá túú ní tècú tnùní-ndó nàcuáa ndùu tnũhu ní cáháⁿ-í núú ñáyyiu-ǎⁿ ñǎ?

¹⁷ Nchaa sá xéxi-yu cuánguee-xi xití-yu, te dàtnùní náyǎha ñaha-xi xii-yu. ¹⁸ Dico nchaa tnũhu cuèhé

tnúhu duha càháⁿ-yu xiǎⁿ véxi quene-xi iní-yu, te diu nchaa xiǎⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu. ¹⁹ Te iní-yu-áⁿ cácu ñihnu nchaa sá cuéhé sá dúhá, chi sàni cuéhé sání dùha iní-yu, te sàhni-yu tnàha ñáyiú-yu, te cue téé càháⁿ ndihí-güedé ñáyiú dihi te ñá díú ñadihi-güedé cúu-yu. Te diu-ni ducaⁿ quide cue ñáyiú dihi càháⁿ ndihí-yu cue téé te ñá díú yíi-yu cùu-güedé, te cuéi téé te cuéi ñadihi mee-ni ìchi díi ñí cúdíi ñí-yu cundecú-yu, te dùhu ndachiuⁿ tnahá-yu, te dàcuandehndé-yu, te càháⁿ cuéhé-yu cuendá tnàha ñáyiú-yu. ²⁰ Te nchaa xiǎⁿ quidé-xí ndècu cuéchi-yu, dico ñá díú sǎ ñà túú ndàhá-yu dàtná ní cachí cue téé ndéé sanaha, chi xiǎⁿ ñá túú quide-xi cuendá ngúndecu cuéchi-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Íⁿ ñadihi ñaha cùu ñaní tnáhá ñáyiú canàneá ní sándáá iní-aⁿ Jèsús

(Mr. 7:24-30)

²¹ Te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní sáa-gá yucu cue téé ñuú Tìrú, ndihí yucu cue téé ñuú Sídón.

²² Te íⁿ ñadihi ñaha cùu ñaní tnáhá ñáyiú canàneá ndécú yàtni-aⁿ xiǎⁿ, te níhi ta càháⁿ-aⁿ ní quexìo núú ndécú Jèsús, te xǎhaⁿ-aⁿ xii-gá:

—¡Mèstrú, ñaní tnáhá ndíi Dàvíi, cundàhú iní ñáhá xii-í cada tátna-n dēhe yoco-í! Chi yíhi ñaha espíritú cundíhi yucu ñávǎha xii-xi te ío dándoho ñaha-xi —cachí-aⁿ xǎhaⁿ xii-gá.

²³ Dico Jèsús ñá túú tnàhí ní cǎháⁿ-gá, te cue téé xica cuu ndihí-gá ní sáháⁿ-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—Cúñaha xìi ñaha-áⁿ ná nùhú-aⁿ, chi ío níhi càháⁿ-aⁿ nchìcúⁿ ñáhá-áⁿ xìi-o —cachí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

²⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yá Ndiǒxí ní tendaha ñàha-gá xii-í véxi-í mee-ni ñùú núú xǐndecu cue ñáyiu isràél, chi ñáyiu-áⁿ cúu-yu dàtná cue mběé cue quiti ní xíta, chi ta xíta nihnú-yu cuáháⁿ —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

²⁵ Te ñadhí-áⁿ nǐ sáháⁿ-aⁿ ndée núú Jèsús ní ngüíñí xítí-áⁿ, te xăhaⁿ-aⁿ xìi-gá:

—¡Mèstrú, chindee ñàha xii-í! —càchí-aⁿ xăhaⁿ-aⁿ xìi-gá.

²⁶ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-aⁿ:

—Vá cúú chindee-í cue ñáyiu ñá túú cùu ñáyiu isràél, chi ñⁿ-ni cùu-xi núu na quèheⁿ-o paá cúú cuendá cue landú te cuáha-o ìná caxi-di —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-aⁿ.

²⁷ Dico ñaha-áⁿ nǐ xáhaⁿ-aⁿ xìi-gá:

—Ndáá càháⁿ-n, dico cue iná chi nàdatacá-güedi sá ngóyó yùhu cóhó xǐtohó-güedi —càchí-aⁿ xăhaⁿ-aⁿ xìi-gá.

²⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-aⁿ:

—¡Yòhó ñaha cùhú déhe-xi, ío váha sàndáá iní ñáhá-n xìi-í! Te na càda-í nàcuáa cuíní-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-aⁿ.

Te òré-ni-áⁿ nǐ ndúha déhe-aⁿ.

Jèsús quidé tătna-gá vài ñáyiu cùhú

²⁹ Te sátá dúcáⁿ nǐ cuu te Jèsús ní xica-gá cuáháⁿ-gá ní yáha-gá yuhu làgúná distritú Galileá, te cuásaá-gá ñⁿ tǐndúú te xíaⁿ nǐ ngóo-gá. ³⁰ Te xíaⁿ núcǒo-gá ní quexìo cuéhé víhí ñáyiu, te ndècá-yu

ñáyi yacua, ndihi ñáyi ní yíchí ñⁿ xio ndaha-xi, ndihi ñáyi cuàá, ndihi ñáyi ñìhí, te vài dava-gá cue ñáyi cùhú tnàhá dava-gá núú cuèhé ndécá-yu ní quexìo núú ndécú-gă. Te ní taxi ndecu ñàhá-yu núú Jèsús te ní quide tátna ñaha-gă xií-yu te ní ndúha-yu. ³¹ Te nchaa ñáyi xíndecu-áⁿ ïo ní cuñúhu-yu sá dúcáⁿ ñí xini-yu ní cuu ní nacáháⁿ nchaa ñáyi ñìhí, ndihi cuèndá sá ñí ndúha nchaa cue ñáyi yacua, ndihi cuèndá sá ñí ndúha cue ñáyi ní yíchí ñⁿ xio ndaha-xi, ndihi cuèndá sá ñí ndúha núú cuè ñáyi cuàá. Te nchaá-yu ní cachí-yu sá ïo càhnu cuu Yá Ndiõxí Yáá cúú Ndiõxí cue ñáyi isràél.

Jèsús dácàxi-gá cúmí mîl cue téé te ñⁿ ñáyi ñìhí ndihi landú
(Mr. 8:1-10)

³² Te Jèsús ní cana-gá cue téé xica cuu ndihi-gá, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yúhú cùndàhú iní-í nchaa ñáyi-a, chi sa ní cuu úní nduu ndecu ndihi ñàhá-yu xii-o ïha, te ñá túú tnàhí-gá sá cáxí-yu, te ñá túú cuìní-í naten-daha-ï-yu núhú tnámă-yu vehé-yu, chi ná ndèé cuáháⁿ cuneé-yu docó ichi —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

³³ Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—¿Te ndèé níhí-ó să cuăñaha-o càxi nchaa ñáyi-a, te ïo cuèhé-yu te ñá túú nă ïo ïha chi cùu-xi xití yucu-ï? —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

³⁴ Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú-gă núú-güedé, te xáhaⁿ-gă:

—¿Ná daha-gá pàá ndécú ndihi-ndo-ï? —cachí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Ndècu ndihi-ndí úsá-gá tnàhá pàá ndihi ìⁿ ùú-gá chácá —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

³⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii nchaa ñăyiu sá ná ngôo-yu nchaá-yu, te ní ngóo-yu. ³⁶ Te ní queheⁿ-gá ndi úsá pàá-áⁿ ndi ìⁿ ùú-gá chácá-ăⁿ, te ní ndacáⁿ táhú-gă núú Yă Ndiôxí, te dătnùní ní táhú cuèchi-gá pàá-áⁿ ndihi chácá-ăⁿ te ní săñaha-gă xii cue téé xica cuu ndihi-gá ní dăcăhñu-güedé nchaa ñăyiu-áⁿ.

³⁷ Te nchaá-yu ní xexí-yu ní ndahá xití-yu. Te sátá nǐ túhú cóhó-yu te ní nadatàcá-güedé nchaa sá nǐ quendóo, te ní chítú úsá tnàhá tídihi mee-ni sǎ nǐ quendóo-áⁿ.

³⁸ Te núú nchaá ñăyiu ní xexi te ní xínu cúmí mǐl mee-ni cuè téé chí diu-ni cue téé-áⁿ nǐ quiúndehu, te diⁿ cue ñăyiu dihi ndihi cue landú.

³⁹ Te sátá dúcáⁿ te Jèsús ní dándácá ñàha-gá xií-yu, te cuánguee-gá bàrcú cuáháⁿ-gá yucu cue téé ñuú Măgdalá.

16

Cue téé cùu fariséú ndihi cue téé cùu saducéú xăhaⁿ-güedě xii Jèsús cada-gá ìⁿ sá vǎ yôo tnàhí ndàcu cada

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

¹ Te cue téé cùu fariséú ndihi cue téé cùu saducéú ní sáá-güedé núú ndécú Jèsús xító ndée ñàhá-güedě xii-gá, te xăhaⁿ-güedě sá ná cadá-gă ìⁿ sá vǎ yôo tnàhí ndàcu cada cundehe-güedé nàcuáa cutnùní iní-güedé nñu ndáá sá Yă Ndiôxí ní tendaha ñàha-gá xii-gá véxi-gă ñuyíú-a. ² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó chi òré tá cuàa cuáháⁿ te ndàcoto-ndo andiu, te càchí-ndó: “Ío váha cada-xi tneé chi càa vícò tícuèhé andiu”, duha càchí-ndó. ³ Te òré dátneé ndàcòto tucu-ndo andiu, te càchí-ndó: “Vá cáda váha-xi nduu vitna chi tícuèhé andiu, te càa vícò”, duha càchí-ndó. ¡Dico nchòhó cúú-ndó ñáyiú ío dándahú méé-xí sá quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé ndáá-ndó! Te cùtnuní iní-ndó nàcuáa quíde-xi andiu, dico ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa quèe-xi nchaa sá quidé Yá Ndiòxí vitna. ⁴ Dico nchaa nchòhó ñáyiú ndècu ñuyíú vitna ío cuihna iní-ndó, te ñá túú cuíní-ndó càda ndáá-ndó núú Yá Ndiòxí, te cuíní-ndó càda-í ñⁿ sá vǎ yǎo tnàhí ndàcu cada dico ñá túú nǎgá cada-í, chi diu-ni nàcuáa ní quide Yá Ndiòxí ndíi Jònás diu-ni ducaⁿ càda tucu-gá vitna —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ducaⁿ te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndíhi cue téé xica cuu ndíhi-gá.

Cuèndá cue téé cùu fariséú ndíhi cuèndá cue téé cùu saducéú
(Mr. 8:14-21)

⁵ Te òré ní quexìo ndíhi ñaha-gá xii-güedé ndàa ingá xio yuhu làgúná, te ní ndacu iní-güedé sá ñí cunaa-güedé canehe-güedé pàá quíhíⁿ caxi-güedé. ⁶ Te Jèsús ní cáháⁿ-gá dóho-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ío quíhi iní-ndó cùndecu-ndo, te vǎ cáda cuèndá tnàhí-ndo lèvadurá cue téé cùu fariséú ndíhi cue téé cùu saducéú —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁷ Te ní ngüíta-güedé xǐtnàha-güedé:

—Cuèndá sá ñà túú ní cǎnehe-o pàá quixi xǎⁿ duha càháⁿ-gá —càchí-güedé xǐtnàha-güedé.

⁸ Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu xĩtnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Nchòhó chi ñá túú sàndáá iní ñáhá vǎha-ndo xìi-í nǔu xǎⁿ da sá ñà túú ní cǎnehe-ndo pàá quixi cǎháⁿ-ndó. ⁹ ¿Te náa ñá ndácú ìní-ndó sǎ nǔú ùhúⁿ-ni pàá, te ní taxi-í ní dǎcǎhñu-ndo nǐ xexi úhúⁿ mǐl cue téé, chi diu-ni cue téé-áⁿ nǐ quiúndehu, te sátá nǐ túhú cóhó-güedě te ní chítú tǐtǐ ní tǐdihi mee-ni sǎ nǐ quendóo-ǎⁿ? Te ñá tècú tnùní-ndó nàcuáa quèe-xi nacuáa ní quide-í. ¹⁰ ¿Te náa ñá ndácú tucu iní-ndó sǎ nǔú ùsá-ni pàá te ní taxi-í ní dǎcǎhñu tucu-ndo nǐ xexi cúmí mǐl cue téé, chi diu-ni cue téé-áⁿ nǐ quiúndehu, te sátá nǐ túhú cóhó-güedě te ní nadatàcá-ndó nchàa sá nǐ quendóo, te ní chítú tǐtǐ ní tǐdihi mee-ni sǎ nǐ quendóo-ǎⁿ? ¹¹ Dico nchòhó chi ñá túú ní quide cuendá-ndó nàcuáa ndùu tnúhu cǎháⁿ-í òré ní cachí-í sá vǎ quéhéⁿ cuendá-ndó lèvadurá cue téé cùu fariséú ndihì cue téé cùu saducéú, chi ñá díú cuendá pàá ní cǎháⁿ-í—càchí-gá xǎhaⁿ-gã xii-güedé.

¹² Te sátá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ Jèsús xii cue téé xìca cuu ndihì-gá, te ní tecú tnùní-güedé sá xǎhaⁿ-gã xii-güedé sá vǎ tníí-güedě tnúhu cǎháⁿ cue téé cùu fariséú ndihì cue téé cùu saducéú, te ñá díú cuendá levadurá sá quíhu yuchi cuǎha pàá ní cǎháⁿ-gá.

*Té Pèlú xǎhaⁿ-dě xii Jèsús sá díú-gã cúú-gã Cristú
(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)*

¹³ Te Jèsús ní quexìo-gá yucu cue téé ñuú Cèsareá Fìlipú, te ní xícáⁿ tnúhú-gã núú cuè téé xìca cuu ndihì-gá, te xǎhaⁿ-gã xii-güedé:

—¿Yoo cùu yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo cachí cue ñáyi-u-va? —càchí-gá xháhaⁿ-gá xii-güedé.

¹⁴ Te ní xháhaⁿ-güedě xii-gá:

—Davá-yu càchí-yu sá cúú-n ndïi Juàá téé ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyi-u, te davá-yu càchí-yu sá cúú-n tē Èliás, te davá-yu càchí-yu sá cúú-n ndïi Jeremiás téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, àdi cuu-n ingá téé ní xóo cáháⁿ tnúhu-gá ndéé sanaha, duha càchí-yu —càchí-güedé xháhaⁿ-güedě xii-gá.

¹⁵ Te Jèsús ní xícáⁿ tnúhú tùcu-gá núú-güedě, te xháhaⁿ-gá xii-güedé:

—Te nchòhó, ¿yoo sàni iní-ndó cùu-í-i? —càchí-gá xháhaⁿ-gá xii-güedé.

¹⁶ Te té Xímú, àdi Pelú chi úú diu-dé, ní xháhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó cúú-n Crìstú Yaa ní tendaha Yá Ndiöxí véxi ñuyíú-a, te diu Yá Ndiöxí cúú-gá Yaa ndécú nchàa nduu nchaa quíú, te yòhó cúú-n Dèhe-gá —càchí-dé xháhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁷ Te Jèsús ní xháhaⁿ-gá xii-dé:

—Yòhó té Xímú déhe té Jònás, ío váha táhú-n chi mee Tàtá-í Dútú Ndiöxí ní dácáhu ìní ñáhá-gá xii-n nàcuáa cunduu tnúhu cáháⁿ-n, te ñá díú ñⁿ ñáyi-u ñuyíú-a ducaⁿ ni dàcahu iní ñáhă-yu xii-n tnúhu-áⁿ.

¹⁸ Te yúhú xháhaⁿ-í Pelú xii-n, te tnúhu-áⁿ quée-xí yúú, chi quée ndáá-xi nàcuáa nàni-n, chi cuu-n ñⁿ téé vá cání ñⁿ caní úú iní-xi canu ichi-n cué ñáyi-u nàcuáa cundecu ndihí ñáhă-yu xii-í. Te nchaa ñáyi-u cùu cuendá-í vá ndácú yùcu ñávăha dacuïta nihnu ñaha-xi xii-yu. ¹⁹ Te yúhú taxi-í tnúhu ndee

ìní cundecu ndihi-n cuèndá cunuu-n nǔú cuè ñáyíu yìndaha ñaha Yá Ndiǒxí, te nchaa sá ná càháⁿ-n sǎ cúú-xí sǎ vǎha, te ñi-ni ducaⁿ càháⁿ Yǎ Ndiǒxí, te nchaa sá ná càháⁿ-n sǎ ñà túú cùu-xi sǎ vǎha, te ñi-ni ducaⁿ càháⁿ tucu-gá, chi quìde-n nacuáa cuíní-gá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

²⁰ Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ Jèsús xii cue téé xìca cuu ndihi-gá sǎ vǎ yǒo cúñaha-güedé sǎ díú-gǎ cúú-gǎ Cristú Yaa ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a.

*Jèsús càháⁿ-gá sǎ cáhní ñàha-güedé xii-gá
(Mr. 8:31-9:1; Lc. 9:22-27)*

²¹ Te ndéé dàvá-áⁿ ñi ngüíta Jèsús xǎhaⁿ-gǎ xii cue téé xìca cuu ndihi-gá:

—Dacuíí sǎ quíhíⁿ-í ñuú Jerusàlén, te yàcáⁿ cue téé cùu sacuéhé nǔú ñáyíu isràél, ndihi cue dútú cúnùu, ndihi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés, nchaa cue téé-áⁿ ño dandòho ñaha-güedé xii-í, te cahni ñaha-güedé, dico nduu úní sǎ cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²² Te té Pèlú ní cana-dé Jèsús ñiⁿ xio, te ní ngüíta-dé ténàá ñáhá-dé xii-gá, te xǎhaⁿ-dè:

—¡Sǎ vǎ càchí Ndiǒxí sǎ dúcáⁿ ndòho-n chi ñà túú tàù-n sǎ dúcáⁿ ndòho-n! —cachí-dé xǎhaⁿ-dè xii-gá.

²³ Te ndàa sátá Jèsús nútnǎi té Pèlú òré ducaⁿ xǎhaⁿ-dè xii-gá nǔu ní nchócuñnu-gá, te xǎhaⁿ-gǎ xii-dé:

—¡Xocuíí yòhó yucu ñǎvǎha núù-í-a chi dicó quidé tneñu-n! Chi ñà túú sàni iní-ǒ dàtná sání iní Yǎ Ndiǒxí chi ñi-ni sàni iní-ǒ ndihi dava-gá cue ñáyíu ndècu ñuyíú-a —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

24 Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa cue téé xica cuu ndihí-gá:

—Nchaa ñáyiú cuíní chitnahá ñáhá xì-í, te xìni ñuhu-xi dañá-yu vá cádá-gǎ-yu sá sání ìní méě-yu, te ío cada ndee ìní-yu cundecu túha-yu ndohó-yu cuendá-í, te cuěi na ndohó-yu dàtná ndoho-í. 25 Te nchaa ñáyiú cuíní sá ñà túú tnàhí ná yáha cundecu ñuyíú-a cuíta nihnú-yu, dico nchaa ñáyiú ñá túú tnàhí yùhú cuěi nándi sá ná yáha-yu cundecú-yu ñuyíú-a sá cuendá-í, te ñáyiú-áⁿ naníhí tàhú-yu. 26 Te cuěi nchaandi túhú sá ío ñuyíú-a na nìhí ñáyiú cundecu ndihí-yu, dico núu diu nchaa xǎⁿ ná càda cuíta nihnú-yu te ñá túú vèdana nàndíhi-xi sá dúcáⁿ ndècu ndihí-yu nchaa xǎⁿ. Te nì ìⁿ sá ío ñuyíú-a vá chindèe ñaha-xi xií-yu cuendá naníhí tàhú-yu. 27 Te ndáá quéé-xí tnùhu càháⁿ-í, chi na quìxi tucu yùhú Téé cùu ñaní tnáhǎ-yu nchaá-yu, te dàvá-áⁿ quíní-yu sá ío càhnu cuu-í dàtná càhnu cuu Tàtá-í Dútú Ndiǒxí, te quixi-í ndihí cue espíritú xínú cuèchi núú-gǎ, te dàvá-áⁿ cuǎha-í nchaa ñáyiú sá ndúú tǎhǔ-yu nàcuáa ndùu sá nǐ quidé-yu ìⁿ ìⁿ-yu. 28 Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ío dava nchòhó ñáyiú ndècu iha vitna vá cùú-ni-ndo, chi cundecu-ni-ndo ndèé quíní-ndó quìxi tucu yùhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo taxi tnuní-í nchaa ñáyiú —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

17

*Ní nadáma dóó Jèsús ndihí núú-gǎ
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)*

1 Te núú ìñú nduu sá dúcáⁿ nǐ cáháⁿ Jèsús, te ní xica-gá cuásaá-gá ìⁿ yucu dùcúⁿ, te ndèca-gá té

Pèlú, ndihí té Jàcobó, ndihí té Juàá ñaní té Jàcobó-án cuásaá. Te úní tnàhí-ni cue téé-án ndécá-gă cuásaá. ² Te yucu-án ndécú-gă ní nadáma núú-gă ndihí dóó-gă, te núú-gă súúní dàtásaⁿ-xi dàtná quidé-xí núú nchĩcanchii, te dóó-gă súúní nĩ nduu cuixíⁿ dàtná cáá ñùhú cuixíⁿ. ³ Te òré-ni-án nĩ xiní-güedé ndíi Moisés ndihí té Èliás nútnĩ-güedé ndihí-gá ndátnũhu ndihí ñaha-güedě xii-gá. ⁴ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii Jèsús:

—Mèstrú, ¡váha ní cuu sá ndécú-ó ìha vitna! Te núu cuíní-n, te na dàcaa-ndí úní tnàhá vehe tnu-vixíⁿ, te ñⁿ cuu cuèndá-n, te ñⁿ cuu cuèndá té Moisés, te ñⁿ cuu cuèndá té Èliás —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

⁵ Te nini dùcaⁿ caháⁿ té Pèlú ní quexìo ñⁿ vícò núú ndécú-güedě ní dádăhu ñaha-xi xii-güedé te súúní chàhnchí. Te xití vícò-ăⁿ nĩ tecú ní caháⁿ Yă Ndiõxí, te xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Tée-a cùu-dé Déhe-í téé ío cùu iní-í, te ío cùdĩ iní-í-dé, te cundedóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ-dé —duha ní xáhaⁿ-gă xii-güedé.

⁶ Te sá dúcáⁿ nĩ caháⁿ Yă Ndiõxí ní tecú dóho cue téé xìca cuu ndihí Jèsús te ío ní yùhú-güedé, te ní ngüĩnĩ xití-güedě te ní nuu núú-güedě ndàa núú ñúhú. ⁷ Te Jèsús cuáháⁿ-gá núú xĩndecu cue téé xìca cuu ndihí-gá, te ní tendaha ñàha-gá, te xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí ndácuĩnĩ, vá yùhú-ndó —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

⁸ Te òré ní ndanehe núú-güedě, te ñá túú-gă ní xiní-güedé cue téé úú-án chi mee-nă Jèsús. ⁹ Te òré cuánuu ndihí ñaha Jèsús xii-güedé tĩndúú-ăⁿ, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Vá yõo cúñaha-ndo nì ìⁿ sá nǐ xini-ndó nǔú nì sáá-ó-á, te cuu cáháⁿ-ndó dico ndéé ná yǎha ndoto yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sá cùú-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁰ Te cue tée xìca cuu ndihí-gá ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuìní-ndí cachí tnúhu-n nǎ cuendá cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés càchí-güedé sá dǐhna-gá té Èliás quixi, te dǎtnùní quixi Yaa tendaha Yǎ Ndiõxí quixi ñuyíú-a —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

¹¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ndáá sá códó nùu ìⁿ tée quixi-dé te cada-dé dàtná ní quide té Èliás te tée-áⁿ cada ndáá-dé nchaa nàcuáa cùu. ¹² Te na càchí tnúhu-í xii-ndo vǐtna sá sǎ ní quixi tée ní quide dàtná ní xóo cada té Èliás, te cue ñáyiú ñá túú ní cùtnuní iní-yu sá díú-dě, te ní quide ñahá-yu xii-dé nchaa nàcuáa ní quixi iní mée-yu, te diu-ni ducaⁿ càda ñaha tucú-yu xii yúhú Tée cùu ñaní tnáhǎ-yu nchaá-yu, chi dandòho ñahá-yu xii-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹³ Te cue tée xìca cuu ndihí-gá ní cutnùní iní-güedé sá cuendá ndíi Juàá tée ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiú ní cáháⁿ-gá.

Jèsús quidé tǎtna-gá ìⁿ tée cuechi tnàhá cuéhé xǎyǐhí

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Te Jèsús ní nasáá-gá ndihí cue tée ní sáá ndihí-gá tindúú-ǎⁿ núú xǐndecu vǎi ñáyiú, te ní quexìo ìⁿ tée núú-gǎ ní ngüíñí xítí-dě, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

15 —Mèstrú, cundàhú iní déhe-í chi tnàhá-dé cuéhé xiyíhí, te ío dándoho ñaha-xi xii-dé, te ní cuu vài xito daquéé ñaha-xi núú ñùhú xii-dé, te ní cuu vài tucu xito dangaunihnu ñaha-xi ndute xii-dé. 16 Te sa ndèca-í-dé ní quixi núú cuè téé xìca cuu ndihí-n dico ñá túú ní ndàcu-güedé cada tátna ñaha-güedé xii-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dē xii-gá.

17 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii nchaa ñáyu xǐndecu-án:
—Nchaa nchòhó ñáyu ndècu ñuyíú-a, ío sàá iní-ndó chi ñá túú cuíní-ndó quíndáá iní-ndó Yǎ Ndiǒxí, te ní cuu vài nduu guíde ndee iní-í nchaa sá quidé-ndó. ¿Te ná ndéé ama vá dúcáⁿ-gǎ cada-ndo-í? Te chí cándèca téé cùhú-án táquixi iha —cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-yu.

18 Te Jèsús ní tenàá-gá espíritú cúndihí yucu ñávǎha yíhí ñaha xii téé-áⁿ, te ní quee ñaha-xi xii-dé, te òré-ni-áⁿ ní ndúha-dé.

19 Te sátá dúcáⁿ te òré ndécú mée Jesús ndihí cue téé xìca cuu ndihí-gá, te ní xícáⁿ tnúhú-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí ná cuèndá ñá túú ní ndàcu-ndí queñuhu-ndí espíritú cúndihí yucu ñávǎha yíhí ñaha xii téé-áⁿ —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

20 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te ñá túú ní ndàcu-ndo, chi ñá túú sàndáá ndisa iní-ndó Yǎ Ndiǒxí. Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ núu nchòhó quíndáá ndisa iní-ndó Yǎ Ndiǒxí cuèdicó luha líí dàtná lǐhli ndíquíⁿ yutnu nàni mostázá, te ducaⁿ te cuu cúñaha-ndo xii ñⁿ tindúú xocuñí-xi núú ndécú-xí te xocuñí-xi. Te nchaa núú sǎ vǎha ndacu-ndo càda-ndo te

núu na quèndáá iní ndisa-ndo Yă Ndiöxí. ²¹ Te xìnì ñuhu-xi sá ïo cáháⁿ ndihi-ndo-gă te ñă túú tnàhí ná caxi-ndo cǎháⁿ ndihi-ndo-gă, te ducaⁿ te ndacu-ndo quèñuhu-ndo espíritú cùndìhi yucu ñávǎha yìhi ñaha xii ñáyiu, dàtná cúú espíritú sá yìhí ñàha xii téé-ǎⁿ ní cùu —cachí-gá xǎhaⁿ-gă xii-güedé.

Jèsús càháⁿ tucu-gá sá cáhní ñàha-güedé xii-gá
(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²² Te nini xica cuu Jèsús ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá distritú Galileá, te ní xǎhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo sáá ìⁿ nduu te cuáha cuèndá ñáhá-güedé xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá, ²³ te cahni ñaha-güedé xii-í dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xǎhaⁿ-gă xii-güedé.

Te sá dúcáⁿ ñí xǎhaⁿ-gă xii-güedé, te ío ní ndíhú iní-güedé.

Díhúⁿ cuèndá veñúhu

²⁴ Te òré ní quexìo Jèsús ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá ñuú Capèrnaúm, te cue téé quide cobrá díhúⁿ cuèndá veñúhu ní sáháⁿ-güedé ní cáháⁿ ndihi-güedé té Pèlú, te xǎhaⁿ-güedé:

—¿Chǎhu mèstrú-ndó úú díhúⁿ sǎ nání drǎcmá cuèndá veñúhu ǎⁿ ñáhá? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-dé.

²⁵ Te té Pèlú ní xǎhaⁿ-dè:

—Chǎhu-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dè xii-güedé.

Te té Pèlú cuánguìhu-dé xití vehe núú ndécú Jèsús, te díhna-gá ní cáháⁿ-gá, te xǎhaⁿ-gă xii-dé:

—Xímú, ¿nása sàni iní-n, ná cúú ñáyiu quide cobrá ñáhá cuè téé yìndaha ñáyiu ndècu ñuyíú-a cuèndá nchaa sá ndúú yǎhu ñuú-güedé ndihi cuèndá nchaa

díhúⁿ sǎ ngàútnàha, cue ñáyiú ñuú-güedé ǎⁿ cuè ñáyiú véxi xica quide cobrá-güedé? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

²⁶ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Cue ñáyiú véxi xica quide cobrá-güedé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Te núu ducaⁿ te cue ñáyiú ñuú-güedé ñǎ túú nǎ chǎhu-yu te núu ducaⁿ. ²⁷ Dico cuendá sá vǎ yǒo dasátú-ó ínì-xi, te cuàháⁿ làgúná te dàquée-n sǎ tñíⁿ-n chǎcá xití ndute, te chácá dǐhnanuu na tàva-n te cundehe-n yùhu-di, chì yǐhì ìⁿ díhúⁿ cuèxíⁿ. Te díhúⁿ-ǎⁿ canehe-n quǐhíⁿ cháhu-n cuendá-í ndihì cuendá-n, chì díhúⁿ-ǎⁿ sa tnahá quéyǎhu cuendá-ó ndì ndúú-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

18

Cue téé ndùcu tnúhu núú Jèsús yoo ío-gá cúnùu
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Te sátá dúcáⁿ te cue téé xica cuu ndihì Jèsús ní sáháⁿ-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé xii-gá:

—Cachí tnúhu xii-ndí, yoo ío-gá cúnùu núú cuè ñáyiú yìndaha ñaha Yá Ndiǒxí —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

² Te Jèsús ní cana-gá ìⁿ té lǐhli te ní sanutnǐ ñaha-gǎ xii-dé cuádava tnuú-güedé. ³ Te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ núu vá dáñá-ndó nchàa sá ñǎ túú vǎha quide-ndo, te nduu ndàhú ínì-ndó dàtná ndàhú ínì té lǐhli-a, te vá ndúú tǎhú-ndó ndǐhu ndaha ñaha Yá Ndiǒxí xii-ndo. ⁴ Te ñáyiú quide datná quidé tǎ lǐhli-a

ndàhú iní-yu, te ñá túú quide cahnú-yu mée-yu, ñáyiú-án ïo cunúú-yu núú ndécú Yă Ndiöxí táxí tnùní-gá. ⁵ Te nchaa ñáyiú na quèheⁿ cuendá ñⁿ landú dàtná té lìhli-a cuendá sá cúú ñí ñáhă-yu xii-í ñá, te cada iní-yu sá yǎhú ní queheⁿ cuendá-yu — cächí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

*Quihi iní-ó vă cündècu-o ichi cuehé ichi duha
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)*

⁶ Te Jèsús xăhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Te núu ñⁿ té na dàcaháⁿ-dé cue ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii-í cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá, te váha-gá sá ná dàcutu ndeé-güedé ñⁿ yúú yǒdó dǔcúⁿ-dê, te dàquée ñaha-güedé xii-dé xití ndute làmár, te ñá díú să cündècu-dé ducaⁿ càda-dé. ⁷ ¡Te ndàhú ní cuu nchaa ñáyiú xǎndecu ñuyíú-a, chi coo cue tée dacàháⁿ ñáhá xii-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá te dacuití să dúcáⁿ càda-xi! ¡Dico ndàhú ní cuu cue tée ducaⁿ na dàcaháⁿ ñáhá xii-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá!

⁸ Te núu ñⁿ xio ndaha-ndo àdi ñⁿ xio sáhá-ndó quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te quehndé-ndó ná cuíta, chi váha-gá sá nánihí tàhú-ndó cuèi na cuíta ñⁿ xio ndaha-ndo àdi ñⁿ xio sáhá-ndó, te ñá díú să quǎhíⁿ-ndó ñìhí ní ndúú-ndó núú ñùhú núú càyú. ⁹ Te núu ñⁿ xio tinùu-ndo quide-xi quide-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te tava-ndo na cuíta-xi, chi váha-gá sá nánihí tàhú-ndó cuèi na cuíta ñⁿ xio tinùu-ndo, te ñá díú să ndì ndúú xio núú-ndó quǎhíⁿ-ndó núú ñùhú núú càyú.

*Cuendá ñⁿ mběé quiti ní xíta
(Lc. 15:3-7)*

¹⁰ 'Te vá dáquèe tihú-ndó cuè ñáyiú cùu cuendá-í cuèi cùu-yu ñáyiú ío ndàhú iní-xi. Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sã cuè espíritú xínú cuèchi núú Yã Ndiõxí, cue espíritú néhé cuendá ñáhá xii-yu ñuyíú-a, nchaa-ni nduu nchaa-ni òré ndécú-xí núú Tãtà-í Dútú Ndiõxí Yaa ndécú àndiú. ¹¹ Te ducaⁿ chì yúhú Tée cùu ñani tnáhá-ndó nchaa-ndo véxi-í ñuyíú-a dàcácu nihnu-í ñáyiú núú ùhú núú ndàhú, ñáyiú ta xíta nihnu cuáháⁿ.

¹² '¿Te nása sàni iní-ndó cuendá ñⁿ tée ndècu ñⁿ ciendú mbée-xi?, chì núu na cuíta ñⁿ-di te dàndóo-dé cùmídíco sãhúⁿ cùmí-di cundecu-di ñⁿ yucu te quíhíⁿ-dé cúnúndúcú-dě quítì ní xíta-áⁿ.

¹³ Te núu na nàníhí-dě-di, te nchòhó sa cùtnuní iní-ndó sã ìo-gá cudíí ìní-dé cuendá quítì ní xíta-áⁿ òré naníhí-dě-di dàcúúxí cùmídíco sãhúⁿ cùmí quítì ñá túú ní xíta-áⁿ. ¹⁴ Te ducaⁿ sãtnahá-xi quíde Tátá-ó Dútú Ndiõxí Yaa ndécú àndiú, chì cuíní-gá sá vã cuíta ni ñⁿ cue ñáyiú cùu cuendá-gá.

*Cada càhnu iní-ó sã quidé ñàha tnahá ñáyiú-o
(Lc. 17:3)*

¹⁵ 'Te núu ñⁿ ñáyiú ndècu ndìhi-ndo ní quidé-yu ñⁿ sá ñà túú tàu-yu cadá-yu sá cúú-xí-ndó, te cáháⁿ-ndó dõho-yu núú méé núú ñⁿ-ndó ndìhí-yu cuendá sá ná ndìxi cuèchi iní-yu sá ñà túú quíde váha-yu. Te núu ní tñí-yu tnúhu ní xáhaⁿ-ndo xii-yu, te ní ndacu-ndo ñí nacanú ichi-ndõ-yu.

¹⁶ Te núu ñá túú ní cuíní-yu tñí-yu tnúhu xãhaⁿ-ndo xii-yu, te nducu-ndo ñⁿ àdi úú tnàhá cue tée canehe núú-güedě cuendá cundedóho-güedě nàcuáa ndùu tnúhu ndàtnúhu-ndo ndìhí-yu. ¹⁷ Te tnàhá cue

tée-áⁿ cǎháⁿ-güedé dóho-yu, dico núu ni tnũhu cǎháⁿ cue tée-áⁿ ñà túú ní cuiní-yu tñí-yu, te dàtúu-ndo nũú dàva-gá ñáyíu ndècu ndìhi-ndo ichi Xítóhó Jesucristú cuendá cutnùní iní-yu nàcuáa quíde ñáyíu-áⁿ. Te núu ñáyíu ndècuéchi-áⁿ ñà túú ní cuiní-yu tñí-yu tnũhu sá ñí xáhaⁿ dàva-gá cue ñáyíu ndècu ichi-gá, te cada-ná iní-ndó sǎ cúũ-yu ñáyíu ñà túú ndècu ichi Yá Ndiõxí dàtná cue tée cuihna iní-xi quíde cobrá ñáhá xii ñáyíu cuendá impuestú.

18 'Te na cǎchí tnũhu ndáá-í xii-ndo sǎ nũu nchòhó ná cǎchí-ndó sǎ ndécú cuéchi ñáyíu, te ñíu-ni ducaⁿ cǎháⁿ Yá Ndiõxí, àdi cǎchí-ndó sǎ ñà túú cuéchi-yu te ñíu-ni ducaⁿ cǎháⁿ tucu-gá, te ducaⁿ chi nchòhó quíde-ndó nàcuáa cǎháⁿ-gá.

19 'Te na cǎchí tnũhu-í xii-ndo sǎ nũu úú tnàhá-ndó cùu ñínnuu-ndo cǎháⁿ ndìhi-ndo Tǎtà-í Dútú Ndiõxí Yáa ndécú àndíu xicáⁿ-ndó nũú-gǎ nũu ná cúú sǎ cuiní-ndó, te taxi-gá nũu ná cúú sǎ xicáⁿ-ndó nũú-gǎ. 20 Te núu úú tnàhá-ndó àdi úní tnàhá-ndó ñí natacá-ndó ñí xichi cuendá sǎ ñúhú iní ñáhá-ndó xii-í, te xíaⁿ ndécú ndìhi ñaha-í xii-ndo —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

21 Te té Pèlú ní sáháⁿ ndehe yatni-dé núú Jèsús, te xǎhaⁿ-dè xii-gá:

—Mèstrú, cǎchí tnũhu xii-í ná daha xito cada cǎhnu iní-í tnàha ñáyíu-í te núu ñí sǎ ná càda ñahá-yu xii-í. ¿Cuèdìcò úsá xito-ǎⁿ? —cǎchí-dé xǎhaⁿ-dè xii-gá.

22 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Yúhú cǎchí-í sǎ ñà díú-ní úsá xito cada cǎhnu iní-n-yu, chi únídico úxí xito ndìhi úsá ndìhi úsá xito cada cǎhnu iní-n-yu —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

Cuendá tée ñà túú quíde cǎhnu iní tnàha ñáyíu-xi

23 Te xăhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Na càni-í ìⁿ cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùn-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. Ìⁿ téé yìndaha ñaha xii ñáyiu ní sani iní-dé sá cáda ndáá-dé ndìhi cue téé xìnu cuechi núú-dě cuèndá nchaa sá tàú-güedé núú-dě.

24 Te òré sa ní ngúndecu túha-dé te ní quexìo ìⁿ téé xìnu cuechi núú-dě. Te téé-áⁿ tàú-dé cuéhé víhí dǐhúⁿ núú-dě, chi tàú-dé úxí mǐl dǐhúⁿ sá nání tàlentú. 25 Te téé xìnu cuechi-áⁿ ñà túú dǐhúⁿ ndécú ndìhi-dé nacháhu-dé sá tàú-dé núú pàtróóⁿ-dě-áⁿ, núu xǎⁿ ní táuchíúⁿ téé cùu pàtróóⁿ-dě-áⁿ dico ñaha-güedé xii-dé ndìhi ñadìhí-dé ndìhi cue déhe-dé ndìhi nchaa sá ndécú ndìhi-dé cuèndá nchaá-yu cuú-yu ñáyiu ñà túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi, te ducaⁿ te ndéyáhu sá tàú-dé núú pàtróóⁿ-dě. 26 Te téé xìnu cuechi-áⁿ nǐ ngüíñí xítí-dě núú pàtróóⁿ-dě, te xăhaⁿ-dě: “Pàtróóⁿ, càhán ndàhú-í núú-n sá ìo ndee ìo càhnu cada iní-n sá dúhá tàú-í núú-n, te ñà túú nǎ canì iní-n chi nacháhu-í nchaa sá tàú-í núú-n”, càchí-dé xăhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě. 27 Te téé cùu pàtróóⁿ-dě-áⁿ nǐ cundàhú iní ñáhá-dě xii-dé, te ní quide càhnu iní ñáhá-dě, te ní dàñá ñaha-dé cuánuhú-dé. 28 Te téé xìnu cuechi-áⁿ nǐ naníhí-dě ìⁿ téé xìnu cuechi ndìhi-dé ichi cuánuhú-dé, te téé ní naníhí-dě-áⁿ tàú-dé sacú-ni dǐhúⁿ núú-dě chi ìⁿ cièndú-ni dǐhúⁿ denàriú tàú-dé. Te ní tni-dé téé tàú núú-dě-áⁿ dácüèhné ñáhá-dě xii-dé, te xăhaⁿ-dě: “Nacháhu sá tàú-n núú-í”, càchí-dé xăhaⁿ-dě. 29 Te téé tàú-áⁿ nǐ ngüíñí xítí-dě núú téé dii núú-xi tàú-dé-áⁿ, te xăhaⁿ-dě: “Càhán ndàhú-í núú-n sá cáda càhnu iní ñáhá-n xì-í sá tàú-í núú-n, te nacháhu cuèé-í nchaa sá tàú-í núú-n”, càchí-dé xăhaⁿ-dě. 30 Dico téé

dii nũú-xi tàú-dé-áⁿ ñà túú ní cuíní-dé cada ndee iní-dé cundetu-dé nacháhu cuée téé-áⁿ sã tàú-dé, chi ní chihi ñaha-dě vecaá cuendá yàcáⁿ quihi-dé ndée nacháhu-dé nchaa sá tàú-dé. ³¹ Te ðava-gá cue téé xĩnu cuechi ní xiní-güedé nàcuáa ní quide téé-áⁿ, te ní cudéeⁿ-güedé núú-dě, te ní sáháⁿ-güedé ní xĩtnũhu-güedé téé cùu patróóⁿ-güedé sá dúcáⁿ nĩ quide-dé. ³² Te téé cùu patróóⁿ-güedé-áⁿ nĩ cana-dé téé ducaⁿ nĩ quide-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě: “Yòhó cúú-n ìⁿ téé ío cuihna iní-xi xĩnu cuechi núú-í, chi yúhú ní quide càhnu iní ñáhà-í xii-n cuendá nchaa sá tàú-n núú-í òré ní cáháⁿ ndàhú-n. ³³ Te tnàhá yòhó tàú-n dùcaⁿ cada-n cada cahnu iní-n tée xĩnu cuechi ndihi-n núú-í cuendá nchaa sá tàú-dé núú-n dàtná ní quide ñaha-í xii-n nĩ quide càhnu iní-í cuendá nchaa sá tàú-n”, cächí tée cùu patróóⁿ-áⁿ xãhaⁿ-dě xii téé ducaⁿ nĩ quide-áⁿ. ³⁴ Te téé cùu patróóⁿ-áⁿ nĩ cudéeⁿ víhí-dě sá dúcáⁿ nĩ quide téé-áⁿ, te ní táúchíúⁿ-dě dandòho ñaha-güedé xii-dé ndée nacháhu-dé nchaa sá tàú-dé —duha ní caní Jèsús cuendú núú-güedé.

³⁵ Te xãhaⁿ tùcu-gá xii-güedé:

—Dàtná ní quide téé cùu patróóⁿ-áⁿ nĩ dándóhó-dě téé tàú núú-dě-áⁿ ducaⁿ càda ñaha Tàtá-í Dútú Ndiõxí Yáá ndécú àndiũ xii-ndo, te núu vá ní yùhu nĩ iní-ndó càda cahnu iní-ndó sã quidé ñaha tnaha ñáyiũ-ndo xii-ndo —cachí-gá xãhaⁿ-gá xii-güedé.

19

*Jèsús càháⁿ-gá cuendá cue ñáyiũ dàña tnaha
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)*

¹ Te sátá nǐ yáha ducaⁿ nǐ cáháⁿ Jèsús, te ní ndee-gá distritú Galileá cuáháⁿ-gá ndàa ingá xio yúte Jòrdán yucu distritú Jùdeá. ² Te ío cuéhé ñáyiú nchicúⁿ ñáhá xli-gá cuáháⁿ, te yàcáⁿ ní quide tátna-gá nchaa ñáyiú cùhú.

³ Te ní quexìo ìⁿ úú cue tée cùu fariséú núú ndécú Jèsús xító ndèé ñáhá-güedě xii-gá nǔu nása cunduu tnúhu cáháⁿ-gá, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Véxi-ndí xìcáⁿ tnúhú-ndí núú-n, ¿cuu dañá ìⁿ téé ñadìhí-dé nǔu ndědani càa ìⁿ sá ñà túú cundáá-yu-ǎⁿ? —càchí-güedě xáhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedě:

—Te nchòhó, ¿náa ñà túú dàcuaha-ndo núú tùtú Yǎ Ndiǒxí, te diu núú tùtú-gá càháⁿ-xi sá cùtnàhá ní cadúha-gá ñáyiú, te téé ñadìhí ní cadúha-gá-ǎⁿ?

⁵ Te duha càchí tucu-xi núú tùtú Yǎ Ndiǒxí nàcuáa ní cáháⁿ-gá: “Cue téé na nìhí ñadìhí-xi te dǐⁿ-ná cada-güedě tátá-güedě ndihi nǎná-güedě, chi ñadìhí-nǎ-güedě cuu cuu ndihi-güedě, te cada iní-ndó sǎ ìⁿ-nǎ yiqui cùñú cuú-yu cundecú-yu”, duha càchí Yǎ Ndiǒxí núú tùtú-gá. ⁶ Te xǎⁿ nǔu cada iní-ndó sǎ cuè ñáyiú úú-áⁿ ìⁿ-nǎ yiqui cùñú cúu-yu, te ñà túú-gǎ ndi dǐⁿ ndi dǐⁿ yiqui cuñú cúu-yu. Núu xǎⁿ ñà túú ndùu váha-xi dañá cuè téé ñadìhí-güedě, chi mee Yǎ Ndiǒxí ní cachí-gá sá cúú úu-yu cundecú-yu —càchí Jèsús xáhaⁿ-gǎ xii-güedě.

⁷ Te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Te núu ducaⁿ, ¿te ná cuendá ndíi Moisés ní cachí ndíi sá nǔu ìⁿ téé cuíní-dé dañá-dě ñadìhí-dé, te cuu cadúha-dé ìⁿ tutú núú càháⁿ-xi sá nǐ dáñá-dě ñadìhí-dé, te ducaⁿ te cuu dañá ñàha-dé ní cachí ndíi vǎⁿ? —càchí-güedě xáhaⁿ-güedě xii-gá.

⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te ducaⁿ nǐ cachí ndíi Moisés sá cúú dàña-ndo ñadihí-ndó, chi nchòhó ío sáá iní-ndó, dico ndée díhna chi ní tecú tnúhu nchaa cue téé sá vǎ dáña-güedě ñadihí-güedé. ⁹ Dico yúhú cǎchí tnúhu-í xii-ndo sǎ núu ìⁿ téé na dàña-dé ñadihí-dé te naqueheⁿ-dé ingá ñadihí te ío nèhé quidé-dě, te núu ñá díú cuendá sá cǎháⁿ ndihí-aⁿ ingá téé ducaⁿ na dàña ñaha-dé. Te sá dúcáⁿ cuendá-ní na dàña ìⁿ téé ñadihí-dé, te ìⁿ-ní cuěchi cùu-xi ndihí cuěchi quide téé ndèca ñadihí te cǎháⁿ ndihí-dé ingá ñadihí — cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁰ Te cue téé xìca cuu ndihí-gǎ ní xáhaⁿ-güedě xii-gǎ:

—Te núu ducaⁿ cùu cuendá cue téé ndihí ñadihí-güedé, te váha-gǎ sá vǎ cǎndèca cue téé ñadihí — cǎchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gǎ.

¹¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ñá ncháá ñǎyiu ducaⁿ ndúu táhǔ-yu cundecú-yu, chi mee-ní ñǎyiu ní cachí Yǎ Ndiǒxí sá dúcáⁿ tnàhí nduu táhú cundecu mee. ¹² Te ío cue téé ducaⁿ tnàhí ní nduu táhú-güedě ndée òré ní cacu-güedé sá vǎ cǎndèca-güedé ñadihí. Te ío cue téé ñá ndácú-güedě candeca-güedé ñadihí cuendá sá nǐ quide ñaha dàva-gǎ cue tnàha téé-güedé xii-güedé. Te dava-güedé ñá túú cǎndeca-güedé ñadihí chi cuíní-güedé sá vǎ dáña ndèé-güedé cunu cuechi-güedě núú Yǎ Ndiǒxí. Te nchaa cue téé ducaⁿ nǐ nduu táhú núú Yǎ Ndiǒxí cundecu mee, te váha-ní te núu na cùndecu mee-güedé — cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús xìcáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuèndá landú
(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)*

¹³ Te ñⁿ úú ñáyi ndécá-yu landú lǐhli cuáháⁿ núú Jèsús, chi cuíní-yu sá téndàha ñaha-gá xii-güexi, te cacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuèndá-güexi. Te cue téé xìca cuu ndihi-gá ní ngüíta-güedé ténàá ñáhá-güedé xií-yu, te xǎhaⁿ-güedé sá vǎ dúcáⁿ càdá-yu. ¹⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Chí dáñá ná quìxi nahi cue landú lǐhli-án nǔù-í-a, te vá càdí-ndó ìchi-güexi, chi dàtná cúú vǎha iní cue landú lǐhli-án ducaⁿ cùu váha iní cue ñáyi yìndaha ñaha Yǎ Ndiǒxí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹⁵ Te ní tendaha ñaha-gá xii-güexi, te ní xícáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí cuèndá-güexi, te sátá dúcáⁿ nǐ quide-gá te ní xica-gá cuáháⁿ-gá.

*Íⁿ téé cuica càháⁿ ndihi-dé Jèsús
(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)*

¹⁶ Te ñⁿ téé cuechi nǐ quexìo-dé núú ndécú Jèsús, te xìcáⁿ tnúhú-dě núú-gǎ, te xǎhaⁿ-dě xii-gá:

—Yòhó Mèstrú, cùu-n téé ío váha iní-xi, te cuíní-í nǔu vá cùndéé iní-n càchí tnúhu-n nǎ cúú sǎ vǎha cada-í cuèndá nduú táhù-í cundecu-í ndihi Yǎ Ndiǒxí nǐ caa nǐ quíhíⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁷ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—¿Te cùtnuní iní-n nàcuáa nduú tnúhu càháⁿ-n sǎ yǔhú váha iní-ǎⁿ?, chi ñⁿdìi díí-ni Yǎ Ndiǒxí ío váha iní-gá. Te núu cuíní-n nàníhí táhú-n te tníi-n nchàa tnúhu càháⁿ Yǎ Ndiǒxí, tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii ñáyi nàcuáa cadá-yu cundecú-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

¹⁸ Te téé cuechi-ǎⁿ ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—¿Te nděndida càa tnúhu càháⁿ Yă Ndiöxí cada-í-i? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Te duha ní cachí Yă Ndiöxí cada ñáyu: “Vá cáhni-ndó tnàha ñáyu-ndo, vá càháⁿ ndihí-ndo ñàdihí te núu ñá díú ñàdihí-ndó cùu-yu, te ducaⁿ-ni nchòhó cue ñáyu dîhí tucu vá càháⁿ ndihí-ndo tēe te núu ñá díú yî-ndo cuu-güedé, te vá dúhú-ndó să ndécú ndihí tnaha ñáyu-ndo, vá dácàcu-ndo cuéchi neñúú sá cúu-xí tnàha ñáyu-ndo. ¹⁹ Te canehe-ndo să yîñuhu núú tătá-ndó ndihí núú năná-ndó, te cundàhú iní-ndó tnàha ñáyu-ndo dàtná cundàhú iní-ndó mēe-ndo”, duha ní cachí Yă Ndiöxí cada ñáyu —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-dé.

²⁰ Te tēe cuechi-ăⁿ ní xăhaⁿ-dě xii-gá:

—Nchaa xîăⁿ ní ngüita-í quidè-í ndéé cúnahá cúu lăndú-í, ¿te vitna nágá cúmăní cada-í-i? —càchí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

²¹ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Te núu cuiní-n cùu-n îⁿ tēe ío váha cada ndáá, te cuaháⁿ dico-n nchăa sá ndécú ndihí-n, te díhúⁿ-n cuăha táhú-n cuē ñáyu ndàhú, te ducaⁿ te nduu táhú-n ngündecu váha-n nűú ndécú Yă Ndiöxí táxi tnùnî-gá. Te sátá ná yăha ducaⁿ càda-n te quixi-n chîtnahá ñáhă-n xîi-í —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-dé.

²² Te sá dúcáⁿ nî xăhaⁿ Jèsús xii-dé te ío ní cundîyî-dé, chi ío cuica-dē, te ní xica-dé cuaháⁿ-dé.

²³ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii cue tēe xîca cuu ndihî-gă:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să ío úhú quíndáá iní ñaha cuē ñáyu cuica xîi Yă Ndiöxí cuendá ndíhu ndaha ñàha-gă xîi-yu. ²⁴ Te na càchí

tnúhu tucu-í xii-ndo sǎ yǎchí-gá yáha ñⁿ càméyu yaú ñⁿ yiqui tícú dàcúúxí sǎ quíndáá iní ñⁿ ñáyíu cuica Yǎ Ndiǒxí cuendá ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu — cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁵ Te sǎ dúcáⁿ ñí cǎháⁿ Jèsús, xǎⁿ ío ní cuñúhu cue téé xíca cuu ndihí-gá, te ní ngüíta-güedé xǐtnàha-güedé:

—¿Yoo naníhí tǎhú te núu ducaⁿ vǎiⁿ? — cǎchí-güedé xǐtnàha-güedé.

²⁶ Te Jèsús ní ndacoto-gá núú-güedé, te xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchaa ñáyíu ñuyíú-a chi vá ndácũ-yu ná cadá-yu nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xií-yu, dico mee-gǎ chi ndacu-gá ndíhu ndaha ñàha-gá xií-yu chi nchaandi túhú sǎ vǎha ndàcu-gá quídé-gǎ — cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁷ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Nchúhú ní dándõo-ndí nchaa sǎ ndécú ndihí-ndí, te ní tuha ñàha-ndí xii-n, ¿te ná cúú sǎ ñihí-ndí nduu táhú-ndí sǎ dúcáⁿ ñí quide-ndí-i? — cǎchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

²⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na cǎchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ná sàá nduu, nduu saa nchaa sǎ ío andíu ndíhi ñuyíú-a, te dàvá-áⁿ cunucóo yúhú Téé cùu ñaní tnàhá-ndó nchàa-ndo ñⁿ núú xilé váha, te nchaa ñáyíu quíní-yu sǎ ío cǎhnu cuu-í, te nchòhó cue téé ní tuha ñàha xii-í tnàhá-ndó cùnucóo-ndo núú ñⁿ caa xilé váha ndí ùxúú tnàhá-ndó, te xǎⁿ cunucóo-ndo càda ndáá-ndó cuěchi ndí ùxúú xichí cue ñáyíu isràél. ²⁹ Te nchaa ñáyíu na dándóo vehe-xi, àdi ñaní-xi, àdi cúha-xi, àdi tátá-xi, àdi náná-xi, àdi

ñadihí-xi, àdi déhe-xi, àdi ñuhu-xi, te núu ducaⁿ na càdá-yu sá cuendá-í te ío-gá cuéhé sá cuãñaha Yá Ndiõxí cundecu ndihí-yu, te ñá díú-ní xǎⁿ chi tnàhá nduu táhǔ-yu cundecú-yu ndihí-gá nì caa nì quíhíⁿ. ³⁰ Te dava ñáyu cùnūu ndecu ichi Yá Ndiõxí vitna, ñáyu-áⁿ sǎá nduu te vá ïo-gá cunùú-yu dàtná cùnùú-yu vitna, te dava ñáyu nchìcúⁿ ñá túú cùnūu vitna, ñáyu-áⁿ sǎá nduu te ío cunùú-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

20

Cuendá cue téé quide chiuⁿ

¹ Te xǎhaⁿ tucu Jesús xii cue téé xica cuu ndihí-gá: —Na càni-í ñⁿ cuendú núú-ndó cuendá tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndihu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyu. ñⁿ téé ní xitu-dé yoho yàha stilé, te ñⁿ nduu ní queue-dé nehé-ni cuándúcú-dě cue téé cada chiūⁿ núú dúcáⁿ nǐ xitu-dé yoho yàha stilé-áⁿ. ² Te òré ní níhí-dě cue téé cada chiūⁿ-áⁿ, te ní quide ndáá-dé ndihí-güedé sá chǎhu ñaha-dě xii-güedé ñⁿ díhúⁿ denàriú ñⁿ nduu. Te sáta dúcáⁿ te ní tendaha ñàha-dé xii-güedé cuáháⁿ-güedé cada chiūⁿ-güedé núú dúcáⁿ nǐ xitu-dé yoho yàha stilé-áⁿ. ³ Te dǎtnùní ní xica tucu-dé cuáháⁿ-dé dàtná òré caá ñⁿ dátneé cuándúcú-gǎ-dé cue téé cada chiūⁿ núú nǐ xitu-dé yoho yàha stilé-áⁿ, te ní xiní-dé xǐnutnǐ ñⁿ ũú cue téé núú yǎhu te ñá túú nǎ chiūⁿ xíquide-güedé. ⁴ Te ní xǎhaⁿ-dě xii-güedé: “Ñá túú cùdana cuyáchí-ndó càda-ndo chiūⁿ-í te chǎhu ñaha-ǐ xii-ndo nàcuáa tàú-xi cundu-ǎⁿ”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé. Te cue téé-áⁿ nǐ sáha-güedé tnúhu cada chiūⁿ-güedé te ní

xica-güedé cuáháⁿ-güedé. ⁵ Te téé ní xitu yoho yàha stilé-áⁿ nǐ xica tucu-dé dàtná òré caúxúú nduu cuándúcú-gǎ-dé cue téé cada chiúⁿ-dé, te ní níhí tucu-dé cue téé cada chiúⁿ. Te ní quee tucu-dé dàtná òré caá úní sacuaa, te diu-ni ducáⁿ nǐ quide tucu-dé. ⁶ Te ní quee tucu-dé dàtná òré caá úhúⁿ sacuaa cuándúcú-gǎ-dé cue téé cada chiúⁿ-dé, te ní xiní-dé xǐnutnǐi ìⁿ úú cue téé diu-ni núú yǎhu-áⁿ te ñá túú nǎ chiúⁿ quide-güedé, te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé: “Sànuu sá nchòhó ní cuu nchàca vitna ñá túú nìhí-ndó chiúⁿ cada-ndo”, cachí-dé xáhaⁿ-dě xii-güedé. ⁷ Te cue téé-áⁿ nǐ xáhaⁿ-güedé xii-dé: “Ñá túú nìhí-ndí chiúⁿ cada-ndí chi vá yǎo ndùcu ñaha xii-ndí”, cǎchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-dé. Te ní xáhaⁿ-dě xii-güedé: “Yúhú taxi-í chiúⁿ cada-ndo, te quíhíⁿ-ndó núú nǐ xitu-í yoho yàha stilé yàcáⁿ cada chiúⁿ-ndo, te cháhu ñaha-í xii-ndo nàcuáa tàú-xi cunduu”, cǎchí-dé xáhaⁿ-dě xii-güedé. ⁸ Te sáta nǐ dáhu nchíanchii, te téé dii chiúⁿ-xi-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii téé tàxi tnuní ñáhá xii cue téé quide chiúⁿ-áⁿ: “Cúñaha xii nchaa cue téé quide chiúⁿ-áⁿ ná quíxí-güedé te cháhu-n-güedé, te díhna-gá cue téé nchícúⁿ cuíi-nǎ cuánguihu núú chíúⁿ ngüíta-n cháhu-n, te ndéé núú nǐ ndihi-ná cháhu-n cué téé cuánguihu díhna nuu-gǎ núú chíúⁿ”, cǎchí-dé xáhaⁿ-dě xii téé tàxi tnuní ñáhá xii cue téé quide chiúⁿ-áⁿ. ⁹ Te díhna-gá cue téé cuánguihu caá úhúⁿ sacuaa ní quexìo-güedé cuèndá cháhu ñaha-dé, te ní cháhu ñaha-dé ìⁿ caa díhúⁿ denàríú xii ìⁿ ìⁿ-güedé. ¹⁰ Te sáta nǐ cháhu-dé dava-gá cue téé ní quide chiúⁿ. Te ndéé núú nǐ ndihi-ná ní cháhu-dé cue téé cuánguihu díhna nuu-gǎ núú chíúⁿ. Te cue

tée-áⁿ nǐ sani iní-güedé sá vái-gǎ cháhu ñaha-dě xii-güedé, dico ñáhá chi ñⁿ caa-ni díhúⁿ denàriú ní cháhu ñaha-dě xii ñⁿ ñⁿ-güedé. ¹¹ Te cue tée-áⁿ nǐ queheⁿ cuendá-güedé díhúⁿ-güedě dico ñá túú ní quide váha-xi iní-güedé. ¹² Te ní xáhaⁿ-güedě xii tée dii chiuⁿ-xi ní quide-güedé: “¿Ná cuendá cue tée nchícúⁿ cuíⁿ-ná cuánguihu núú chíúⁿ ñⁿ-ni nǐ cháhu ñaha-n xii-ndí ndíhi-güedé, te ñⁿdi oré duha ní quide chiuⁿ-güedé? Te nchúhú nchàca nchaa ní sahani iní-ndí ní quide chiuⁿ-ndí, te ní ndoho-ndí cahni, te ñⁿ-ni nǐ cháhu ñaha-n xii-ndí ndíhi-güedé”, càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii tée dii chiuⁿ-xi ní quide-güedé. ¹³ Te tée dii chiuⁿ-xi ní quide-güedé-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii ñⁿ tée-áⁿ: “Yòhó, ñá túú quide-í ñⁿ sá ñà túú tàú-í cada-í sá cúú-xi-n, chi ní quide ndáá-ó sǎ díú-ní ñⁿ díhúⁿ denàriú cháhu ñaha-í xii-n ñⁿ nduu. ¹⁴ Te vitna queheⁿ díhúⁿ cuendá nduu-n te núhú-n, chi yúhú cuíní-í sǎ ñⁿ-ní chǎhu ñaha-í xii-n ndíhi cue tée nchícúⁿ cuíⁿ-ná cuánguihu núú chíúⁿ. ¹⁵ Chi yúhú cuu-ni cada-í nání cuíní-í ndíhi díhúⁿ-í, ¿adi dico ñá túú quide váha-xi iní-n sǎ dúhá cùndahú iní-í cue tée-áⁿ ducaⁿ chǎhu-í-güedé?”, càchí tée cùu patróóⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii tée-áⁿ. Duha ndùu cuendú cání-í núú-ndó. ¹⁶ Te duha càháⁿ-í chi dava ñáyíu cùnuu ndecu ichi Yá Ndióxi vitna sáá nduu te vá cúnùu vihi-gá-yu dàtná cúnùú-yu vitna, te dava ñáyíu ñá túú cùnuu vitna sáá nduu ío cúnùú-yu. Te ío cuéhé ñáyíu càháⁿ ñáhá Yá Ndióxi xií-yu dico sacú-ni-yu nduu táhú-yu cundecú-yu ndíhi-gá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús càháⁿ tucu-gá sá cáhní ñàha-güedé xii-gá
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)*

17 Te ñùhu Jesús ichi cuásaá-gá ñuú Jerusàlén ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te ní cana ñaha-gã xii-güedé ní naníhí tnáhá-güedé ndihi-gá, te ta ndàtnúhu ndihi ñaha-gã xii-güedé cuáháⁿ, te xãhaⁿ-gã xii-güedé:

18 —Vitna ñùhu-o ichi cuásaá-ó ñuú Jerusàlén, te yàcáⁿ cuáha cuendá ñáhá-güedé xii yúhú Téé cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo núú cuè téé cùu dútú cùnùu, ndihi núú cuè téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés. Te ñuú cue téé-áⁿ cùñaha-güedé xii dava-gá cue téé sá cáhni ñaha-güedé xii-í. 19 Te cuáha cuendá ñáhá-güedé xii-í núú cuè téé ñá túú cùu cue téé isràél, te cue téé-áⁿ cudíquí ndeé ñáhá-güedé xii-í, te caniha-güedé ndihi ñí, te dàtnùní cata caa ñaha-güedé xii-í núú cùrúxí te núú cùrúxí-áⁿ cuú-í, dico nduu úní sá cùú-í te ndoto-í —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

*Nǎná tǎ Jǎcobó ndihi té Juáá cuíní-aⁿ sá cùnùu-güedé ndihi Jèsús
(Mr. 10:35-45)*

20 Te cue déhe té Zebèdeú té Jàcobó ndihi té Juáá ndécá ñaha náná-güedé xii-güedé cuáháⁿ núú ndécú Jèsús, te òré ní quexìo-aⁿ ndihi-güedé núú ndécú-gã te ní ngüíñí xítí-áⁿ núú-gã cuendá cuíní-aⁿ ndàtnúhu ndihi ñaha-aⁿ xì-gá cuendá sá cúú-xí cuè déhe-aⁿ. 21 Te cùmání-gã cáháⁿ-aⁿ te ní xícáⁿ tnúhú Jèsús núú-aⁿ, te xãhaⁿ-gã:

—¿Ná cuíní-n? —càchí-gá xãhaⁿ-gã xii-aⁿ.

Te ní xáhaⁿ-aⁿ xì-gá:

—Véxi-í càháⁿ ndàhú-í núú-n núu vá cùndèe iní-n cùnucóo ñí déhe-í-a xio cùha-n, te ingá-dé

cunucóo-dé xio dàtni-n na saá nduu cùnucóo-n nũú táxí tnùnín-n —càchí-án xǎhaⁿ-aⁿ xii-gá.

²² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii úú cue téé-án:

—Nchòhó, ñá túú cùtnuní váha iní-ndó nàcuáa ndùu sá xicáⁿ-ndó nũú-í. ¿Te náa cundee ìní-ndó dàndoho ñaha ñáyiú xii-ndo dàtná dandòho ñahá-yu xii-í, te cundee tùcu iní-ndó càhni ñahá-yu xii-ndo dàtná cahni ñahá-yu xii-í-ǎn? —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Cundee ìní-ndí yáha-ndí nchaa nàcuáa càháⁿ-n-ǎn —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

²³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ndáá sá cündèe iní-ndó ndòho-ndo nchaa nacuáa ndoho-í, dico sá dúcáⁿ cuìní-ndó sǎ ñⁿ-ndó cùnucóo-ndo xio cuha-í, te ñⁿ-ndo cùnucóo-ndo xio datni-í, te xǎⁿ chi ñá díú yǔhú tàú-í cachí-í nũu sá cúú cùnucóo-ndo àdi sá vǎ cúú cùnucóo-ndo, chi mee Tǎtà-í Dútú Ndiǒxí cachí-gá te núu ná cúú ñǎyiú nduu táhú cunucóo dǐñi-í dàvá-án —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁴ Te òré ní níhí ǔxí-gá cue téé xica cuu ndihi-gá tnúhu nàcuáa ndùu sá cuìní cue téé úú-án, te ní cudééⁿ-güedé núú cuè téé úú-án. ²⁵ Te Jèsús ní cana-gá nchaa cue téé xica cuu ndihi-gá, te ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Nchòhó xìní-ndó sǎ cuè téé yìndaha nacióⁿ quidé-güedé sá ïo cùnuu-güedé, te nchaa dava-gá cue téé cùnuu ndihi-güedé quidé-güedé tnàhá-güedé sá ïo cùnuu-güedé. ²⁶ Dico nchòhó chi vá dúcáⁿ càda-ndo, chi núu dava-ndo cuìní-ndó cùnuu-ndo, te xìní ñuhu-xi cunu cuechi núú tnàhá-ndó te vá cádá-ndó sǎ cùnùu-ndo. ²⁷ Te núu dava-ndo

cuiní-ndó quène cáva-ndo, te cuu-ndo dàtná cue ñáyiú ñá túú tnàhí dàñá quee núú chíúⁿ pàtróóⁿ-xi cunu cuechi núú tnáhá-ndó. ²⁸ Te cada-ndo dàtná quidé yùhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo, chí yùhú véxi-í ñuyíú-a dico ñá díú sá cúnú cuèchi ñáyiú núù-í chí véxi-í sá cúnú cuèchi-í núù-yu. Te cuú-í ñuyíú-a cuendá vai-yu cácu nihnú-yu núú ùhú núú ndàhú —càchí-gá xàhaⁿ-gă xii-güedé.

*Jèsús quidé tătna-gá núú úú tnàhá cue téé cuàá
(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)*

²⁹ Te òré ní quee Jèsús ñuú Jericó ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te cuéhé víhí ñáyiú nchícúⁿ ñáhá xì-gá cuáháⁿ. ³⁰ Te yuhu ìchi cuáháⁿ-gá xīnucóo úú tnàhá cue téé cuàá, te cue téé-áⁿ ní cutnùní ini-güedé sá Jèsús ñúhú-gă ichi-áⁿ te ní ngüíta-güedé níhi càháⁿ-güedé, te xàhaⁿ-güedé xii-gá:

—Yòhó Mèstrú, ñaní tnáhá ndi Dàvíí, cundàhú iní ñáhá xì-ndí! —càchí-güedé xàhaⁿ-güedě xii-gá.

³¹ Te cue ñáyiú tènaá ñáhă-yu xii-güedé, te xăhăⁿ-yu sá ná càdí-güedé yuhu-güedé, dico uuⁿ-gá níhi ní càháⁿ-güedé, te xàhaⁿ-güedě xii-gá:

—Yòhó Mèstrú, ñaní tnáhá ndi Dàvíí, cundàhú iní ñáhá xì-ndí! —càchí-güedé xàhaⁿ-güedě xii-gá.

³² Te ní ngüíñí Jèsús te ní cana ñaha-gă xii-güedé, te ní xícáⁿ tnúhú-gă núú-güedě, te xàhaⁿ-gă:

—¿Ná cuiní-ndó càda ñaha-í xii-ndo-i? —càchí-gá xàhaⁿ-gă xii-güedé.

³³ Te ní xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, cuíní-ndí sá cáda tátna-n núú-ndí cuèndá cundehe-ndí —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

³⁴ Te Jèsús ní cundàhú iní ñáhá-gă xii-güedé, te ní tendaha-gă núú-güedé. Te òré-ni ní ndúha núú-güedé, te nchícúⁿ ñáhá-güedé xii-gá cuáháⁿ.

21

Jèsús cuànguihu-gá ñuú Jerusàlén

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Te òré sa ta cùyatni Jèsús ndihi cue téé xíca cuu ndihi-gá ñuú Jerusàlén, te ní quexìo-gá ndihi-güedé yatni víi-nă ñuú Bètfaqé, te xíaⁿ cáá yùcu nani Olívú. Te ní ndatnúhu-gá ndihi úú cue téé xíca cuu ndihi-gá, ² te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cuáháⁿ ñuú cáá yàtni yacáⁿ, te òré quexìo-ndo yacáⁿ te nanihí-ndó ìⁿ búrru dìhí ndètñí-di ndihi déhe-di, te nandaxi-ndo-güèdi te candeca-ndo-güèdi quixi. ³ Te núu íó ñáyiú dàdahaⁿ ñaha xii-güèdi, te cúñaha-ndo xíi-yu sá yùhú Yaá xíca cùu ndihi-ndo xini ñuhu-í-güèdi, te ndíhi-ni natendaha-í-güèdi núhú-güèdi cúñaha-ndo —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴ Te ducaⁿ ñí cuu chí ní quee ndáá-xi nàcuáa ní chídó tnùnì ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí ndéé sanaha núú tùtú-gá núú càchí-xi:

⁵ Chí cùñaha cuè ñáyiú ñuú Sìón ná cáda cuèndá-yu, chí véxi téé yìndaha ñaha xii-yu yòdo-dé ìⁿ búrru lìhli déhe ìⁿ búrru quiti sa xido, te cùu-dé ìⁿ téé ío ndàhú iní-xi. Duha ní chídó tnùnì ìⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiòxí ndéé sanaha núú tùtú-gá.

⁶ Te cue téé xica cuu ndihi-gá ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní quide-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-gá xii-güedé cada-güedé. ⁷ Te ní ndexìo-güedé ndécá-güedé ìⁿ búrru dìhí ndihi déhe-di, te ní sacáⁿ ndodo-güedé dóo-güedé sátá-güedi, te dǎtnùní cuásaá Jèsús sátá ìⁿ-di ní ngódó ñàha-gá xii-di. ⁸ Te ío cuéhé ñáyiú ta sàcáⁿ-yú dóo-yú ichi cuáháⁿ-gá cuendá núú dǎo-yú-áⁿ yǎha-gá ndihi quiti yòdo-gá. Te davá-yú xèhndé-yú ndaha yùtnu ñúú tá sàcáⁿ-yú cuáháⁿ. ⁹ Te nchaa ñáyiú yòdonuu núú-gá ndihi nchaa ñáyiú nchìcúⁿ ndàa sátá-gá ní ngüíta-yú níhi càháⁿ-yú, te càchí-yú:

—Ío càhnu cuu Yaá cúú ñàní tnáhá ndíi Dàvíí! ;Te Yá Ndiǒxí ío na chìndee ñaha-gá chí cùu-gá Yaá ní tendaha Yá Ndiǒxí véxi quide núú-gá! ;Te ndéé nchaa sá ío andíu na càchí-xì sá ío càhnu cuu-gá! —duha càchí-yú.

¹⁰ Te òré cuánguihu Jèsús ñúú Jerusàlén, te nchaa ñáyiú ñúú-áⁿ nǐ ngüíta-yú xícuáa-yú, te davá-yú ní ngüíta-yú xǐtnàhá-yú:

—¿Yoo cùu téé-ǎⁿ? —càchí-yú xǐtnàhá-yú.

¹¹ Te davá-yú xǐtnàhá-yú:

—Tée-ǎⁿ cúú-dě Jèsús téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí, te cùu-dé téé ñúú Nazàrét ñúú yíndèhu distritú Galileá —càchí-yú xǐtnàhá-yú.

Jèsús ñá túú tnàhá iní-gá nàcuáa xǐquide ñáyiú xítí veñúhu

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹² Te Jèsús cuánguihu-gá xítí veñúhu càhnu sá ío cùnuu, te xítí veñúhu-áⁿ xǐndecu ñáyiú quide ndáhú nádìcò-yú, ndihi ñáyiú xǐsaaⁿ, te nchaa-yú ní

queñuhu ñaha Jèsús xii-yu quehé, te ní dánduá-gá mèsá nchaa ñáyiù dàma díhúⁿ, ndihi nchaa xilé sácõo nchihi ñáyiù dìco lómá xíndecu xití veñúhu-áⁿ.
¹³ Te ní xáhaⁿ-gã xii-yu:

—Núú tùtú Yă Ndiõxí càháⁿ-xi nàcuáa ní càháⁿ-gá, te ní cachí-gá: “Vehe-í cúú-xí núú càháⁿ ndihi ñaha ñáyiù xii-í”, duha ní càháⁿ-gá càchí-xi núú tùtú-gá. Dico nchòhó quidé-ndó vèhe-gá vehe ñadúhú —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-yu.

¹⁴ Te xíaⁿ ndécú Jèsús ní quexìo cue tée cuáa ndihi cue tée yacua, te ní quide tátna ñaha-gã xii-güedé te ní ndúha-güedé. ¹⁵ Te cue dútú cúnúu ndihi cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyiù nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés ní xiní-güedé ní quide Jèsús sá vă yõo tnáhi ndàcu cada, te ndèdóho tucu-güedé níhi xícáháⁿ cue landú xití veñúhu càhnu sá ïo cùnuu-áⁿ, te càchí-güexi: “Ío càhnu cuu Yaá cúú ñàní tnáhá ndii Dàvií”, càchí-güexi. Te ní cudééⁿ-güedě, ¹⁶ te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—¿Ndèdóho-n nàcuáa càháⁿ cue landú-ăⁿ ñă? —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Ndèdóho-í, te nchòhó náa ñă túú dàcuaha-ndo núú tùtú Yă Ndiõxí núú càháⁿ-xi cuendá cue landú-ăⁿ, te duha càchí-xi:

Yòhó ní quide-n sã cuè landú vitna sàdi, ndihi cue dava-gá landú,

chiñuhu ñaha-güexi xii-n nàcuáa tàú-xi cunduu.

Duha càchí-xi núú tùtú-gá —càchí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

¹⁷ Te xíaⁿ nĩ dándõ ñaha Jèsús xii-güedé, te ní xica-gá cuáháⁿ-gá ñuú Bètaniá, yàcáⁿ ní xíndecu-gá niú-áⁿ.

Jèsús xǎhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí sá vǎ cúúⁿ-gǎ sávidí-xi

(Mr. 11:12-14, 20-26)

¹⁸ Te nduu tnée-áⁿ nehé-ni cuáháⁿ tucu Jèsús ñuú Jerusàlén, te ichi ñùhu-gá ní xíhí-gá docó. ¹⁹ Te ní xiní-gá ìⁿ yutnu ngǔxí nútnǎ ìⁿ xio yuhu ichi, te ní xica-gá cuáháⁿ ndéhé-gǎ núu ndée sávidí-xi, dico ñá túú nǎ ndée chi mee-ni ndàha-xi ndee. Te ní xáhaⁿ-gǎ xii yutnu ngǔxí-áⁿ:

—¡Vitna te vǎ ìⁿ ndùu-gá cuuⁿ sávidí-n! —
càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-xi.

Te òré-ni-áⁿ ñí yíchí yutnu ngǔxí-áⁿ. ²⁰ Te sá dúcáⁿ ñí cuu ní xiní cue téé xica cuu ndihí Jesús, te ío ní cuñúhu-güedé, te ní xicáⁿ tnúhú-güedé núú-gǎ, te xǎhaⁿ-güedé:

—¿Ná cuendá ndée dàcáⁿ ío ndihí ní yíchí yutnu ngǔxí-áⁿ-i? —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gǎ.

²¹ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ núu nchòhó quíndáá ndisa iní-ndó Yǎ Ndiǒxí, te vǎ cání ìⁿ cani úú iní-ndó, te ñá díú-ní sǎ ñí quide-í-a ní xiní-ndó ndàcu-ndo cada-ndo, chi ndée tǐndúú-a xocuǐñí-xi núú ndécú-xí te núu cúñaha-ndo sǎ xocuǐñí-xi te quíhíⁿ-xi quée-xi xiti lámár. Te ñu ducaⁿ càda-xi te núu na quíndáá iní-ndó. ²² Te nchaa sá ná càcáⁿ-ndó núú Yǎ Ndiǒxí òré càháⁿ ndihí-ndo-gǎ te taxi-gǎ te núu sàndáá ndisa iní-ndó sǎ táxí-gǎ sǎ xicáⁿ-ndó núú-gǎ —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Jèsús ndécú ndihí-gǎ tnúhu ndee ìni
(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

23 Te Jèsús cuánguihu-gá xití veñúhu càhnu sá ïo cùnūu danehé-gá ñáyiu, te xíaⁿ ndécú-gă ní quexìo cue dútú cùnūu ndihi cue téé cūu sacuéhé nūú ñáyiu isràél, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Cuìní-ndí cachí tnúhu-n xii-ndí nása ndūu tnúhu ndee ìní ndécú ndihi-n nūu quide-n nándi sá quidé-n, ¿te yoo ducaⁿ ñí taxi tnúhu ndee ìní-áⁿ xii-n-i? —càchí-güedě xáhaⁿ-güedě xii-gá.

24 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedě:

—Yúhú tnàhá-í cuìní-í cácaⁿ tnúhu-í ñⁿ sá cácaⁿ tnúhu-í nūú-ndó, te nūu na càchí tnúhu-ndo te cachí tnúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tnúhu ndee ìní duha quide-í. 25 Te chí càchí tnúhu xii-í yoo ní táuchíúⁿ ñí dácúándute ndí Juàá ñáyiu, ¿Yá Ndiǒxí áⁿ cuè téé ñuyíú-a ní táuchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndí?, te chí càchí tnúhu —càchí-gă xáhaⁿ-gă xii-güedě.

Te ní ngüíta-güedě xítnàha-güedě:

—¿Nása cūñaha-o? Chi nūu na cūñaha-o sã Yă Ndiǒxí ní táuchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndí Juàá ñá, te quesaha-dě: “¿Ná cuendá ñá túú ní sàndáá ìní-ndó tnūhu ní cáháⁿ ndí vàiⁿ?”, quesaha-dě. 26 Te nūu na cūñaha-o sã cuè ñáyiu ñuyíú-a ní táuchíúⁿ dùcaⁿ ní quide ndí ña, te cudééⁿ ñáyiu nūú-ó, chi nchaá-yu càchí-yu sã Yă Ndiǒxí ní xáhaⁿ-gă xii ndí sã càháⁿ ndí tnúhu-gá nūú ñáyiu —càchí-güedě xítnàha-güedě.

27 Te ní xáhaⁿ-güedě xii Jèsús:

—Ñá túú xini-ndí yoo ní táuchíúⁿ dùcaⁿ ní dácúándute ndí Juàá ñáyiu —càchí-güedě xáhaⁿ-güedě xii-gá.

Te ní xáhaⁿ-gă xii-güedě:

—Te núu ducaⁿ te ni yǔhú vá cǎchí tnúhu-í xii-ndo yòo ní taxi tnúhu ndee ìní duha quíde-í — cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuèndá ñⁿ téé ndíhi úú déhe-dé

²⁸ Te Jèsús ní xáhaⁿ tucu-gá xii-güedé:

—Na cǎni-í ñⁿ cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùn-í-ndó tnúhu cǎháⁿ-í. ñⁿ téé ndècu úú déhe-dé, te ní xáhaⁿ-dē xii déhe-dé téé sacuéhé-gǎ: “Yòhó déhe-í, véxi-í cǎháⁿ ndàhú-í núú-n núu vá cúndèe ìní-n cuánùndaha ñaha-n xii-í cada chiuⁿ-o núú nǐ xitu-í yoho yàha stilé”, cǎchí-dé xǎhaⁿ-dē. ²⁹ Te ní xáhaⁿ dēhe-dé xii-dé: “Vá quíhíⁿ-í cada chiuⁿ-í núú chíuⁿ-n”, cǎchí-dé xǎhaⁿ-dē xii tǎtá-dē. Dico cuéé ní nacani ìní-dé te ní sǎháⁿ-dé ní quíde chiuⁿ-dé núú chíuⁿ tǎtá-dē. ³⁰ Te téé-án nǐ sǎháⁿ tucu-dé ní xáhaⁿ-dē xii déhe-dé té líhli-gá núu vá cúndèe ìní-dé cuánùndaha ñaha-dé, te ní xáhaⁿ dēhe-dé-án xii-dé: “Cuu cuánùndaha ñaha-í xii-n”, cǎchí-dé xǎhaⁿ-dē. Dico ñá túú ní sǎháⁿ-dé cada chiuⁿ-dé. ³¹ Te vitna chí cǎháⁿ núu ndédacáa cue téé úú-án nǐ quíde-güedé sá cuìní tǎtá-güedé —cǎchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Téé cùu sacuéhé-gǎ, téé ní cǎháⁿ ndíhi-dé díhna —cǎchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na cǎchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ncháá cue téé cuíhna ìní-xi quíde cobrá ñáhá xii ñáyiú cuèndá impuèstú, ndíhi cue ñáyiú dìhí xǐndecu ichi díí ìní yáchí-gá ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiǒxí xii cue téé-án ndíhi cue ñáyiú dìhí-án dàcúúxí nchòhó. ³² Chi ndíi Juáá téé ní xóo dacuàndute ñaha xii ñáyiú ní cǎháⁿ ndíi nàcuáa cadá-yu cundecú-yu, dico nchòhó chi

ñá túú cuení-ndó quèndáá iní-ndó nàcuáa ní cáháⁿ ndíi, dico cue té cuihna iní-xi quède cobrá ñáhá xii ñáyi cuèndá impuèstú, ndíhi cue ñáyi dèhí xíndecu ichi díi iní, chi sàndáá iní-güedé ndíhi-yu tnúhu ní cáháⁿ ndíi. Te nchòhó cuèi ndèhe-ndo sá sàndáá iní cue ñáyi-áⁿ nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi, dico ñá túú cuení-ndó ndíxi cuèchi iní-ndó cuèndá nchaa sá cuèhé sá dúhá quède-ndo cuèndá tní-ndo tnúhu ní cáháⁿ ndíi —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

*Cuèndá cue té cuihna iní-xi
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)*

³³ Te xáhaⁿ tucu Jesús xii-güedé:

—Cundedóho-ndo na càni tucu-í ingá cuèndú núu-ndó cuèndá tecú tnúni-ndó tnúhu càháⁿ-í. ñⁿ té ní nacúxi-dé mee-ní yòho yaha stilé núu ñúhú-dě, te ní chidoco-dě cuèndá sá vǎ cúú dàñú, te ní cadúha-dé núu quíhni-dě ndéhé yoho yàha stilé-áⁿ òré ná cùu, te ní cadúha-dé ñⁿ xító dùcúⁿ núu cáúndòdo cue té coto nchaa yoho yàha stilé-áⁿ.

’Te ní sáá ñⁿ nduu quèe-dé quíngaca cuu xica-dě te ní dándòo ndaha-dě sá ñí xitu-dé-áⁿ xii ñⁿ úú cue té xini tnáhá ndíhi-dé cuèndá cada chiúⁿ-güedé, te ní ndatnúhu-güedé sá òré ná cúú te cuu cuèndá dava-güedé, te ducaⁿ te ní quee-dé cuáháⁿ-dé. ³⁴ Te sátá ñí sáá nduu ñí cuu ndéhé nchaa yoho yàha stilé sá ñí xitu-dé-áⁿ, te ní xáhaⁿ-dě xii ñⁿ úú cue té xinu cuechi núu-dě: “Chí cuáháⁿ cácaⁿ-ndó sǎ cúú cuèndá-í núu cuè té ní dándòo ndàha-í nchaa yoho yàha stilé sá ñí xitu-í”, càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-güedé.

³⁵ Te cue té ní dándòo ndaha-dě nchaa yoho yàha stilé sá ñí xitu-dé-áⁿ ñí tní-güedé cue té xinu cuechi núu-dě-áⁿ, te ñⁿ-dé ní cani-güedé, te ñⁿ-dé ní sahani ñaha-güedě, te ingá-dé ní sáñaha-güedě

yúú. ³⁶ Te téé ní xitu yoho yàha stilé-áⁿ nǐ tendaha-dě titní-gá tucu cue téé xínu cuechi núú-dě cuáháⁿ-güedé cuángácáⁿ-güedé sá cúú cuendá-dé núú cuè téé ní dándóo ndaha-dě sá nǐ xitu-dé-áⁿ, dico diu-ni ducaⁿ nǐ quide ñaha cuè téé-áⁿ xii cue téé xínu cuechi núú-dě-áⁿ.

³⁷ 'Te téé cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ nǐ sani iní-dé: “Váha-gá nǔu tendaha-ĩ déhe-í-a núhú-dé, chi òré quíní ñáhá-güedě xii-dé te canehe-güedé sá yíñùhu núú-dě”, duha ní sani iní-dé. Te ní tendaha-dě déhe-dé cuánuhú-dé.

³⁸ Dico òré ní xiní cue téé quide chiuⁿ-áⁿ déhe téé cùu xítóhó nchaa yoho yàha stilé-áⁿ, te ní xítñàha-güedé: “Tée-áⁿ téé véxi nduu táhú ñuhu-a ndihí nchaa sá cáá nǔú-xi, dico cahni-o-dě te mee-o ndúu táhú-ó sǎ ndúú táhú-dě”, càchí-güedé xítñàha-güedé. ³⁹ Te ní tñii-güedé téé-áⁿ te ndéca ñaha-güedé cuáháⁿ ñⁿ xio yuhu ñuhu-áⁿ, te ní sahni ñaha-güedě xii-dé —duha cuáháⁿ cuendú ní cani Jèsús núú-güedě.

⁴⁰ Te ní xáhaⁿ tucu Jèsús xii-güedé:

—¿Te nchòhó sa cùtnuní iní-ndó nǎsa cada ñaha xítóhó ñuhu-áⁿ xii cue téé-áⁿ ñǎ? —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

⁴¹ Te cue téé-áⁿ nǐ xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Tée cùu xítóhó ñuhu-áⁿ nǔhú-dé, te vá cúndàhú iní-dé cue téé cuihna iní-xi-áⁿ chi cahni ñaha-dě xii-güedé, te dándóo ndaha-dě ñuhu-dé xii cue téé cùtnuní iní-dé cada ndáá cuendá ndi tnahá cúúⁿ ndéhé nchaa yoho yàha stilé sá nǐ xitu-dé-áⁿ te cuáñaha-güedě xii-dé sá cúú cuendá-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Te nchòhó, náa ñá túú dàcuaha-ndo núú tùtú Yá Ndiõxí núú cächí-xi:

Yúú sã ñí dáquée tĩhú cue tée dàcaa vehe, ní cuu-xi yúú cúnùu vitna.

Chi mee Dũtú Ndiõxí ducaⁿ ñí cachí-gá cunduu, te cùu-xi ñⁿ sá ìo cùñúhu-o vitna.

Duha cächí-xi núú tùtú-gá. ⁴³ Te duha cãháⁿ-í chi Yá Ndiõxí cada-gá te vá ñihí-ndó tnũhu ndee ìní cundecu ndihí-ndo cuendá ndíhu ndaha ñàha-gá xii-ndo, chi tnũhu ndee ìní-áⁿ cundecu ndihí cue ñáyiu cada ndáá cuendá ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii-yu. ⁴⁴ Te yúú sã cúnùu-áⁿ cúú-xí yũhú, te nchaa ñáyiu ñá túú tnìi tnũhu-í cùú-yu dàtná ñⁿ ñáyiu ndúa núú yũú-ãⁿ te tnàhnú duúⁿ-yu, àdi núu na tàù ñáhá-xí xii-yu, te dacàchi duuⁿ ñaha-xi — cachí-gá xãhaⁿ-gã xii-güedé.

⁴⁵ Te sá dúcáⁿ ndùu cuendú ní cani Jèsús te cue tée cùu dũtú cúnùu-áⁿ, ndihí cue tée cùu fariséú ní cutnùní ìní-güedé sá cuendá-güedé ní cãháⁿ-gá.

⁴⁶ Te ní cuiní-güedé tnìi ñaha-güedé xii-gá òré-áⁿ dico ñá túú ní cùyì-güedé, chi ní yùhú-güedé cue ñáyiu, chi ní cutnùní ìní-yu sá cúú-gã ñⁿ tée cãháⁿ tnũhu Yá Ndiõxí.

22

Cuendá ñⁿ vico tnãndaha

¹ Te Jèsús ní ngũita tucu-gá cání-gã ingá cuendú núú-güedé, te xãhaⁿ-gã:

² —Na càni tucu-í ingá cuendú núú-ndó cuendá tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiu. ñⁿ tée yĩndaha ñàha xii ñáyiu ní quide-dé ñⁿ vico ní dátñãndaha-dé déhe ducuⁿ-dé. ³ Te ní tendaha-dé cue tée xĩnu cuechi

núú-dě cuáháⁿ-güedé cuángana-güedé cue ñáyiú sa ní cáháⁿ-dé cuhuⁿ vico, dico ñáyiú-áⁿ ñà túú ní cuíní-yu quíhíⁿ-yu. ⁴ Te ní xáhaⁿ tùcu-dé xii dava-gá cue téé xínu cuechi núú-dě: “Quíhíⁿ-ndó cũñaha-ndo xii cue ñáyiú sa ní cáháⁿ-í cuhuⁿ vico sá sà ní quide túha-í sá cáxí-yu, te sa ní sahní-í ndicutu ndíhi nchaa dava-gá quiti ní dánúcuĩhnu-í, te nchaa sa ní quide túha-í, te na quixí-yu cuhúⁿ-yu vico càchí-í cũñaha-ndo”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii cue téé xínu cuechi núú-dě-áⁿ. ⁵ Dico ní ñⁿ ñáyiú ní cáháⁿ-dé-áⁿ ñà túú ní cuíní-yu quíhíⁿ-yu cuhúⁿ-yu vico. Chi ñⁿ-yu ní sáháⁿ-yu ní quide chiúⁿ-yu núú ñúhũ-yu, te ingá-yu ní sáháⁿ-yu ní nadicó-yu núú nándi cùu ndáhú quidě-yu. ⁶ Te dava-gá-yu ní tñí-yu dava cue téé xínu cuechi núú tée quide vico-áⁿ, te ní canihá-yu ndée ní sahní ñàhá-yu xii-güedé. ⁷ Te téé yìndaha ñaha xii ñáyiú quide vico-áⁿ ñí cudééⁿ víhí-dě sá dúcáⁿ ñí quidě-yu, te ní tendaha-dě cue sandàdú-dé ní sáháⁿ-güedé ní sahní-güedé cue ñáyiú ducaⁿ ñí quide-áⁿ, te ní sahmi-güedé nchaa vehe càa ñuú-yu. ⁸ Te sátá dúcáⁿ te ní xáhaⁿ-dě xii dava-gá cue téé xínu cuechi núú-dě: “Nchaa sa ndècu túha, te cue ñáyiú ní cáháⁿ-í cuhuⁿ vico-a ní cùu ñà túú-gǎ tàú-yu sá cùhũ-yu. ⁹ Te chí cuáháⁿ nděni ní cuu te cáháⁿ-ndó nchàa ñáyiú na nàníhí-ndó ìchi na quixí-yu cuhúⁿ-yu vico-a”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé. ¹⁰ Te cue téé xínu cuechi-áⁿ ñí quee-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní cáháⁿ-güedé nchaa ñáyiú ní naníhí-güedé ìchi, te cuèi ñáyiú váha iní-xi, te cuèi ñáyiú cuihna iní-xi, te ní chítú-yu núú cúú vico-áⁿ.

11 'Te sátá dúcáⁿ te téé yìndaha ñáyiú quìde vico-áⁿ nĩ quíhu-dé xití vehe ní xíndéhé-dě cue ñáyiú ñùhu vico-áⁿ, te ní xiní-dé ìⁿ téé ñùtnahá tnuú-yu te ñá túú càa dóó-dě dàtná cáá dǒó níhnú cuè ñáyiú ñùhu vico-áⁿ. 12 Te ní xáhaⁿ-dě xii téé-áⁿ: “¿Tǎta, nása ní cuu cuánguihu-ǒ iha, te ñá túú càa dóó-n dàtná cáá dǒó níhnú cuè ñáyiú ñùhu vico tnándaha-i?”, càchí-dé xáhaⁿ-dě xii téé-áⁿ. Dico téé-áⁿ ñá túú ní nĩhí-dě tnúhu cáháⁿ-dé. 13 Te téé yìndaha ñáyiú quìde vico-áⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xii cue ñáyiú xínu cuechi núú mèsá: “Chí tníí tée-áⁿ te dacùtu-ndo-dé, te queñuhu-ndo-dě ná quíhíⁿ-dé cundecu-dé ìⁿ xichi núú néé nǔú ìo ndoho-dé, te yàcáⁿ ìo ndáhyú-dé te dìcǒ rúhñú-nǎ cuu núhu-dé sá sàtú iní-dé sá ndóhó-dě”, càchí-dé xáhaⁿ-dě xii cue ñáyiú xínu cuechi núú mèsá-áⁿ. 14 Te duha ndùu cuendú càháⁿ-í chí ìo cuéhé ñáyiú càháⁿ ñáhá Yǎ Ndiǒxí xií-yu, dico sacú-ni-yu nduu táhǔ-yu cundecú-yu ndihí-gá —càchí-gá xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuèndá impuèstú

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

15 Te cue téé cùu fariséú ní sáháⁿ-güedé ìⁿ xichi ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé datícánuu-güedé Jèsús núú tnúhu càháⁿ-gá cuèndá ducaⁿ nĩhí-güedé nàcuáa cada-güedé cacáⁿ cuéchi-güedé cuèndá-gá. 16 Te ní tendaha-güedé ìⁿ úú cue téé cùndihí-güedé, ndihí cue téé cùndihí té Hèrodés cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. Te òré ní quexìo-güedé núú ndécú-gǎ, te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Mèstrú, nĩhí-ndí tnúhu sá ìo ndáá càháⁿ-n, te càháⁿ ndáá-n nàcuáa càháⁿ Yǎ Ndiǒxí cundecu-o

ñùyíú-a, te cuëi nděda-ni càa ñáyíu ñⁿ-ni càháⁿ-n ndíhí-yu chi ñá túú quide cuendá-n cuëi ná ñáyíu cùú-yu. ¹⁷ Te cachí tnúhu xii-ndí, núu váha-ni

quide-ndí sá chăhu-ndí té Cèsár tée ío cùnūu cuendá impuèstú áⁿ ñăhá —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

¹⁸ Dico Jèsús ní cutnùní iní-gá sá xító ndée ñăhá-güedě xii-gá, núu ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Nchòhó cue tée dândahú mée-xí sá quidé ndăá te ñá ndăá sá quidé ndăá-ndó, ¿ná cuendá xító ndée ñăhá-ndó xii-í? ¹⁹ Chí dănèhé ñăhá xii-í ñⁿ díhúⁿ sá chăhu-ndo cuendá impuèstú nūu nása càa —cachí-gă xăhaⁿ-gă xii-güedé.

Te ní dănèhé ñăhá-güedě xii-gá ñⁿ díhúⁿ sá nání dènaríu. ²⁰ Te òré ní xini-gá díhúⁿ-ăⁿ te ní xícáⁿ tnúhú-gă nūú-güedě, te xăhaⁿ-gă:

—Chí càchí tnúhu yoo nūú-xi ndée ndíhi yoo diu-xi ndeé —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-güedé.

²¹ Te ní xăhaⁿ-güedě xii-gá:

—Núú tě Cèsár ndée ndíhi diu-dé —càchí-güedé xăhaⁿ-güedě xii-gá.

Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—Te nūu ducaⁿ te chí năcuăha té Cèsár sá cúú cuendá-dé, te sá cúú cuendá mée Yă Ndiöxí te xiăⁿ năcuăha-ndo-gă —càchí-gă xăhaⁿ-gă xii-güedé.

²² Te cue tée-án ío ní cuñúhu-güedé sá dúcáⁿ ní cáháⁿ-gă, te ní natnî-güedé ichi cuánuhú-güedé.

Cuendá cue ñáyíu ndoto

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³ Te diu-ni nduu-ăⁿ ní quexìo ñⁿ úú cue tée cùu saducéú nūú ndécú Jèsús. Te cue tée-án ñă túú sàndăá iní-güedé sá ndótó cuè ñáyíu ní xíhí, te ní xăhaⁿ-güedě xii-gá:

24 —Mèstrú, ndíi Moisés ní cachí ndíi sá nũu ìⁿ tée ndècu ñadihí-xi cuú-dé te quendóo ñadihí-dé, te núu ñá túú dèhe-dé ní xõo ndihí-aⁿ te tée cùu ñani-dé naqueheⁿ-dé ñaha ní quendóo quèé-áⁿ cuendá coo dèhe-dé ndihí-aⁿ cuendá ñani-dé tée ní xíhí-áⁿ. 25 Te ñuú-ndí-a ní xíndecu úsá tnàhá cue tée mee-ni ndí ñani-güedé. Te tée díhna ní níhí ñadihí-dé te ñá túú ní cùdíi-dé cundecu-dé chi ní xíhí-dé, te ni ìⁿ dèhe-dé ñá túú ní xõo ndihí ñadihí-dé-áⁿ. Te tée cùu uú ní nàqueheⁿ-dé ñaha ní quendóo quèé-áⁿ. 26 Dico ní xíhí tucu-dé, te ni ìⁿ tucu dèhe-dé ñá túú ní xõo ndihí ñaha-áⁿ, te diu-ni ducaⁿ ní yáha tée cùu uní, te ní xínu ndí ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedé xii ñaha-áⁿ dico diu-ni ducaⁿ ní xíhí-güedé. 27 Te ndéé núú ní ndihí-ná te ní xíhí tnàhá ñadihí-áⁿ. 28 Te na sàá nduu ndòto-güedé ndihí ñaha-áⁿ, ¿te ndèdacàa-güedé ñadihí-güedé cuu-aⁿ-i? Chi ndí ùsá-güedé ní cándeca ñaha-güedé xii-aⁿ —càhí-güedé xàhaⁿ-güedé xii-gá.

29 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—Ní xíta nchòhó tnúhu càháⁿ-ndó, chi ñá túú xíní-ndó nàcuáa càháⁿ Yă Ndiõxí núú tütú-gá, te ni ñá túú cùtnuní iní-ndó sã díú-gá ndácú-gá quidé-gá nchaandi túhú sá vãha. 30 Te na càhí tnúhu-í xii-ndo sã òré ná sàá nduu ndòto nchaa ñáyíu ní xíhí, te dàvã-áⁿ vã yõo-gá dasaⁿ dèhe yoco-xi chi vã yõo-gá candeca tnàha, chi cuu-ná-yu dàtná cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiõxí. 31 ¿Te náa ñá túú quide cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ Yă Ndiõxí núú tütú-gá núú càháⁿ-gá cuendá cue ñáyíu ní xíhí-áⁿ? Te duha càhí-gá: 32 “Yúhú cùú-í Ndiõxí tẽ Àbrahám, ndihí té Isàác, ndihí té Jàcób”, duha

càchí-gá núú tùtú-gá. Te cue téé-áⁿ chi cuèi ní xíhí-güedé núú ñùyíú-a, dico sá cúú-xí Yă Ndiǒxí chi ndècu vívú-ni-güedě. Chi diu-gá cúú-gă Ndiǒxí mee-ni cuè ñáyíu xĩndecu vívú, te ñá túú cùu-gá Ndiǒxí cue ñáyíu ñá túú ndècu vívú —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

³³ Te sá dúcáⁿ ñĩ cáháⁿ-gá ní xíi-gá cue téé-áⁿ, te ío ní cuñúhu nchaa ñáyíu cuëndá sá ïo váha ndùu tnúhu ní cáháⁿ-gá.

Tnúhu sá ïo-gá cúnùu
(Mr. 12:28-34)

³⁴ Te cue téé cùu fariséú ní xiní-güedé ní sadí Jèsús yuhu cue téé cùu saducéú, chi ñá túú ní ñíhí-gă-güedé tnúhu cúñaha-güedě xii-gá, te cue téé cùu fariséú-áⁿ ñĩ natacá-güedé te cuáháⁿ-güedé núú ndécú Jèsús. ³⁵ Te ñⁿ téé cùu fariséú-áⁿ ïo váha cùtnuní iní-dé nàcuáa ndùu nchaa tnúhu ní chídó tnùnĩ ndíi Moisés te xító ndeé-dé Jèsús, te xăhaⁿ-dě xii-gá:

³⁶ —Mèstrú, cachí tnúhu ndědacàa tnúhu sá ñĩ chídó tnùnĩ ndíi Moisés ío-gá cúnùu cada-o —cachí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

³⁷ Te Jèsús ní xăhaⁿ-gă xii-dé:

—Duha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu: “Cuu iní-ndó Dütú Ndiǒxí Yaá cúú Ndiǒxí-ndó ñĩ yuhu ñĩ iní-ndó, te caní iní-ndó càda-ndo datná cuení mée-gă, te mee-ni tnúhu váha caní iní-ndó nàcuáa cuu vii cuu váha-ndo nũú-gă”, ³⁸ duha càháⁿ tnúhu sá ïo-gá cúnùu. ³⁹ Te duha càháⁿ tucu ingá tnúhu cùu uú sá ïo cùnùu, te sa yatni ñⁿ-ni cùu-xi ndíhi tnúhu díhna nuu, te càchí-xi: “Cuu iní-ndó tnàha ñáyíu-ndo dàtná cúú ìní-ndó mée-ndo”, duha càháⁿ

tnúhu cùu uú-án. ⁴⁰ Te cuèndá úú tnúhu-a ní cáá nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés nàcuáa cada ñáyiú, te diu-ni cuèndá úú tnúhu-a ní cáá tnúhu ní cáháⁿ nchaa cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí ndéé sanaha —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

Yoo cùu Xítohó Jesucrístú
(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹ Te ndècu ducaⁿ-ni cue téé cùu fariséú núú ndécú Jèsús. ⁴² Te ní xícáⁿ tnúhú-gá núú-güedé, te xáhaⁿ-gá:

—Cuíní-í cachí tnúhu-ndo yòo déhe-xi cùu Cristú Yaá tendaha Yá Ndiõxí quixi ñuyíú-a —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

Te ní xáhaⁿ-güedé xii-gá:

—Déhe ndíi Dàvií cúú Yàá-án —càchí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gá.

⁴³ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gá xii-güedé:

—¿Te nása càchí-tu-ndo sã déhe ndíi Dàvií cúú Crístú Yaá tendaha Yá Ndiõxí quixi ñuyíú-a, te mee ndíi Dàvií-án ní dácáhu ìní ñáhá Espíritú Yá Ndiõxí xii ndíi, te ní cachí ndíi sá Crístú Yaá tendaha Yá Ndiõxí quixi ñuyíú-a cùu-gá Xítohó ndíi? Te duha ní cachí ndíi:

⁴⁴ Dútú Ndiõxí ní xáhaⁿ-gá xii Yaá cúú Xítohó-í:

“Ngóo xio cùha-í, te yúhú cada-í te nchaa sá cúú ùhú ìní ñáhá xii-n canehe-xi sá yíñùhu núú-n.”

Duha ní xáhaⁿ Dútú Ndiõxí xii Yaá cúú Xítohó-í, càchí ndíi. ⁴⁵ ¿Te nása cùu Cristú déhe ndíi Dàvií, te mee ndíi ní cachí ndíi sá cúú-gá Xítohó ndíi? —càchí Jèsús xáhaⁿ-gá xii-güedé.

⁴⁶ Te ni ñⁿ-güedé ñá túú-gă ní ñhí-güedě tnúhu cúñaha-güedě xii-gă. Te ndée nduu-ăⁿ ñà túú-gă ní cùyii-güedé ná tnúhu cácaⁿ tnúhú-güedě núú-gă.

23

Jèsús cãháⁿ-gă cuendá cue téé cùu fariséú ndihi cuendá cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ Te Jèsús ní cáháⁿ ndodo-gă núú nchaa ñáyiu, ndihi núú cuè téé xica cuu ndihi-gă, te xăhaⁿ-gă:

²—Cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndii Moisés, ndihi cue téé cùu fariséú ndécú ndihi-güedé tnúhu ndee ìní cáháⁿ-güedé nchaa tnúhu sá ñi chídó tnùní ndii Moisés-áⁿ.

³ Te cada-ndo nàcuáa dānehé ñáhá-güedě xii-ndo, dico vá cáda-ndó dàtná xíquide-güedé, chi tucu nduu tnúhu cãháⁿ-güedé, te tucu quide-güedé. ⁴ Te quide-güedé dàtná quidé ñáyiu dàcuído ñⁿ tnaha ñáyiu-xi ñⁿ sá ïo véé, te mée-yu ni lùha ñá túú cuíní-yu cuidó-yu. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu-güedé chi dānehé ñáhá-güedě xii-ndo nàcuáa cada-ndo, dico mee-güedě chi ni lùha ñá túú cuíní-güedé cada-güedé nàcuáa dānehé ñáhá-güedě xii-ndo. ⁵ Te mee-ni ndùcu-güedé nàcuáa quide-güedé cuendá quíní ñáyiu sá ïo cùu cahnu-güedé. Te ndée xindá sá ndée ñⁿ úú tnúhu Yá Ndióxi tneé-güedé ndihi ndaha-güedé, te tnáhá ìní-güedé sá ïo-gă cunduu quèhéⁿ xindá-áⁿ dàcúúxí xindá dava-gă ñáyiu. Te tnáhá tucu ìní-güedé sá ïo-gă cunduu nàni núú dǒó sácúihnu-güedé dàcúúxí dǒó sácúihnu dava-gă-yu.

⁶ Te ndi tnahá òré sácǒo vico, òré quíhu-güedé mèsá caxi-güedé te ïo-gă cúdí ìní-güedé cunucóo-güedé

núú xilé núú sácõo cue téé cùnuu-gá, te diu-ni ducaⁿ quide tucu-güedé cuëi xití veñúhu. ⁷ Te nchaa núú xicá cùu-güedé cuiní-güedé sá ndíhi tnúhu yíñùhu cáháⁿ ndíhi ñaha ñáyiú xii-güedé, te cuiní tucu-güedé sá cǔñahá-yu xii-güedé mèstrú.

⁸ 'Dico nchòhó vá cǔñaha-ndo xii ñáyiú sá cǔñahá-yu mèstrú xii-ndo, chi nchòhó ñⁿ-ni cùu-ndo ndecu-ndo, chi ducaⁿ ñⁿdii-ni yúhú Yaá ní tendaha Yá Ndiõxí véxi ñuyíú-a cùu-í Mèstrú ndécú ndíhi ñaha-í xii-ndo. ⁹ Te ñⁿdii-ni Dútú Ndiõxí Yaá ndécú àndiu cuu-gá Tǎtá-ndó, núú xiǎⁿ vá cáháⁿ-ndó sǎ dàva cue téé ñuyíú-a cùu-güedé tǎtá-ndó. ¹⁰ Te ni vǎ cání ìní-ndó càda-ndo nacuáa cáháⁿ ñáyiú sá cúnùu-ndo, chi ñⁿdii-ni yúhú Crístú Yaá ní tendaha Yá Ndiõxí véxi ñuyíú-a cùnuu-í. ¹¹ Te ñáyiú ío-gá cúnùu ndecu ndíhi-ndo, ñáyiú-án cúu-yu ñáyiú xínu cuechi núú-ndó. ¹² Te nchaa ñáyiú quide cahnu mee-xi ñáyiú-áⁿ vǎ cúu-yu ñáyiú cùnuu, te nchaa ñáyiú ñá túú quide cahnu mee-xi ñáyiú-áⁿ cunùu-yu.

¹³ 'Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi nchòhó cue téé cùu fariséú, cùu-ndo cue téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi sàdí-ndó ìchi ñáyiú ñá dáñá-ndó ndíhu ndaha ñaha Yá Ndiõxí xii-yu, te ni mée-ndo ñá túú quide-ndo nacuáa ndíhu ndaha ñaha-gá xii-ndo, te ni dàva-gá cue ñáyiú cuiní sá ndíhu ndaha ñaha-gá xii-yu ñá dáñá-ndó.

¹⁴ 'Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyiú nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíhi

nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó cuè téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi quèndeé-ndó vèhe cue ñáyíu quèé, te ío naha càháⁿ ndìhì-ndo Yǎ Ndiǒxí cuèndá cuìní-ndó sǎ vǎ yǒo cutnùní iní-xí nàcuáa quide-ndo. Te sǎ dúcáⁿ quide-ndo te ío-gǎ ndoho-ndo núú ùhú núú ndàhú dàcúúxí dàva-gǎ ñáyíu.

15 'Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndìhì nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó cuè téé ío dándahú méé-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó, te ndàhú ní cuu-ndo chi sàhni iní-ndó cuǎháⁿ-ndó nděni ní cuu dàcaháⁿ-ndó ñáyíu cuèndá cuìní-ndó tñí-yu ichi ndècu-ndo. Te òré ná xǐnu iní-yu tñí-yu ichi ndècu-ndo-áⁿ te uuⁿ-gǎ cuíta ni-hnú-yu dàcúúxí mèe-ndo.

16 'Te nchòhó cúú-ndó dàtná cue ñáyíu cuáá, chi ñá cùnùní iní-ndó nàcuáa canu ichi-ndo ñáyíu, te ndàhú ní cuu-ndo chi càchí-ndó: “Ìⁿ ñáyíu na càcunehe veñúhu càhnu sǎ ïo cùnùu oré cuìní-yu cutnùní iní tnàha ñáyíu-yu sǎ ndǎá cadá-yu ìⁿ sǎ sání iní-yu cadá-yu, te vǎ cúú cuèchi xii-yu cuèi vǎ cadǎ-yu. Dico núu na càcu nehé-yu díhúⁿ cuááⁿ yíhí xítí veñúhu-áⁿ te cuu cuèchi xii-yu te núu vǎ cadǎ-yu sǎ ñí cachí-yu cadá-yu”, duha càchí-ndó.

17 'Nchòhó cúú-ndó cuè téé ío ñí dǐquí-xi, te cùu-ndo datná cue ñáyíu cuáá chi ñá tècú tnùní-ndó! Te vǎ càchí-ndó sǎ ïo-gǎ cùnùu díhúⁿ cuááⁿ dàcúúxí veñúhu, chi diu cuèndá veñúhu-áⁿ ñí cuu íí dǐhúⁿ cuááⁿ-áⁿ. 18 Te càchí tucu-ndo: “Ìⁿ ñáyíu na càcunehe xító núú sácǒdó sǎ ndúú tǎhú

Yă Ndiöxí òré cuèní-yu cutnùní iní tnàha ñáyíu-yu sá ndàá cadá-yu ìⁿ sá sání ìní-yu cadá-yu, te vá cúú cuèchi xií-yu cuèi vá cadă-yu, dico núu na càcu nehé-yu sá ndúú tǎhú Yă Ndiöxí yódó núú xító-áⁿ te cuu cuèchi xií-yu te núu vá cadă-yu sá ñí sani iní-yu cadá-yu”, duha càchí-ndó. ¹⁹ Te cùu-ndo cue téé ío ñí dǐquí-xí, te cùu-ndo datná cue ñáyíu cuàá chi ñá tècú tnùní-ndó! Te vá cání ìní-ndó sǎ ìo-gá nándǐhi sá ndúú tǎhú Yă Ndiöxí sácǒdó núú xító núú sácǒdó tnàhí sá ndúú tǎhú-gǎ-áⁿ dàcúúxí mèe xító-áⁿ. ²⁰ Chi nchaa ñáyíu ducaⁿ càcunehe xító-áⁿ, te tnàhá-ni sá yódó núú-xí càcu nehé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu. ²¹ Te nchaa ñáyíu ducaⁿ càcunehe veñúhu càhnu sá ìo cùnūu te ñá díú mèe-ni veñúhu càcu nehé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu, chi tnàhá-ni Yă Ndiöxí Yáa cúú cuendá veñúhu-áⁿ cǎcú nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu. ²² Te nchaa ñáyíu càcunehe andiū cuendá cutnùní iní tnàha ñáyíu-yu sá ndàá cadá-yu ìⁿ sá sání ìní-yu cadá-yu, te ñá díú mèe-ni andiū cacu nehé-yu chi tnàhá-ni núú núcǒo Yă Ndiöxí táxí tnùní-gá cǎcú nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu, te tnàhá mèe-gǎ cǎcú nèhé-yu òré ducaⁿ càháⁿ-yu.

²³ Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíi nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó cuè téé ío dándahú mèe-xí sǎ quidé ndǎá te ñá ndǎá sǎ quidé ndǎá-ndó. Te cuèi núú ùxí xichi yúcu mǎntá ñihí-ndó, te sǎñaha-ndo ìⁿ xichi xii Yă Ndiöxí, te diū-ni ducaⁿ quide-ndo yúcu nání àní, ndíi yúcu nání còminú, dico ndàhú ní cuu-ndo chi ñá túú quide cuendá-ndó nàcuáa càháⁿ nchaa tnúhu sá ìo-gá cùnūu sanu ichi ñaha

xii-ndo, te tnúhu-án càchí-xi sá ïo xini ñuhu-xi cada ndáá-ndó cùndecu-ndo, te cundàhú iní-ndó cuè tnaha ñáyi-ndo, te quindáá iní-ndó Yá Ndiöxí, te cada-ndo nchaa nacuáa ndùu tnúhu càháⁿ-ndó, te nchaa tnúhu-án cúú-xí tnúhu sá ïo cùnùu xini ñuhu-xi cada-ndo nacuáa càháⁿ-xi, dico vá dáñá ndèé-ndó càda-ndo nchaa dava-gá nàcuáa càháⁿ tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii-ndo. ²⁴ ¡Te nchòhó cúú-ndó dàtná cue ñáyi-ndó, chi ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa canu ichi-ndo ñáyi, chi quide cuendá-ndó mée-ni nchaa tnúhu sá ñá túú ïo cùnùu, dico nchaa tnúhu sá ïo-gá cùnùu xini ñuhu-xi cada cuendá-ndó ñá túú quide cuendá-ndó!

²⁵ 'Te nchòhó cue téè dàcuaha ñaha xii ñáyi nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíi nchòhó cue téè cùu fariséú, cùu-ndo cue téè ío dàndahú méé-xí sá quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé ndáá-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi cùu-ndo datná cue ñáyi nàquete sátá-ni tàsáⁿ ndíi sátá-ni còhó te xití-xi càndehe caduha-ni. Te ducaⁿ sàtnahá-xi cùu-ndo chi mee-ni sá ndécú ndíi tnaha ñáyi-ndo ñuhu iní-ndó, te nándi dàndahú-ndö-yu te quèheⁿ-ndo sá ndécú ndíi-yu. ²⁶ Te nchòhó cue téè cùu fariséú, cúú-ndó dàtná cue ñáyi-ndó, chi ñá túú cùtnuní iní-ndó nàcuáa ndùu sá quidé-ndó. Te ío xini ñuhu-xi sá cáda-ndó nàcuáa nduu ndoo nduu nine iní-ndó cuendá ndacu-ndo càda-ndo sá vaha, te xíⁿ nùu chí cáda dàtná xiquide ñáyi nàquete ndaa xití tàsáⁿ ndíi ndaa xití cóhó.

²⁷ 'Te nchòhó cue téè dàcuaha ñaha xii ñáyi nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndíi nchòhó cue téè cùu fariséú, cùu-ndo cue téè ío dàndahú méé-xí sá quidé ndáá te ñá ndáá sá quidé

ndää-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi cùu-ndo datná núú yíndüxi ndíyí núú nì cuáha vii te ní nacáhyú sã cuixín, dico xití yaú-án chi cãdehe caduha chi mee-ni yiqui ndíyí ñùhu. ²⁸ Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu-ndo chi sãnuu sá cúú-ndó cuè téé váha dico iní-ndó chi mee-ni sã cuèhé sá dúhá ñùhu, te ío dándahú-ndó mée-ndo sá quidé ndää-ndó te ñá ndää sá quidé ndää-ndó.

²⁹ 'Te nchòhó cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyíu nchaa tnúhu ní chídó tnùnì ndíi Moisés, ndíi nchòhó cue téé cùu fariséú, cúú-ndó cuè téé ío dándahú méé-xí sã quidé ndää te ñá ndää sá quidé ndää-ndó. Te ndàhú ní cuu-ndo chi càdúha-ndo nchaa núú nĩ nguíndüxi cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te ío vii quide-ndo nchaa núú sã nĩ cuáha núú yíndüxi cue ñáyíu ní quide váha ní xíndecu ñuyíú-a. ³⁰ Te càchí-ndó: "Te núu dícó nchoo nĩ xíndecu-o cùtnàhá ní xíndecu cue ñaní tnàhá-ó ndéé sanaha, te vá chíttnàhá-ó-güedé cahni-o cuè téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí dàvá-án ní cùu", duha càchí-ndó. ³¹ Te sá dúcáⁿ càháⁿ-ndó, te xiãⁿ cútnùnì sá ííⁿ-ní cùu-ndo ndíi cue ñaní tnàhá-ndó cuè téé ní xíndecu ndéé sanaha, cue téé ní sahni ñaha xii cue téé ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí dàvá-án. ³² Te núu ducaⁿ te chí dáyíu cava chiúⁿ ní tausaha-güedé.

³³ 'Te nchòhó cúú-ndó cuè téé ío cuihna iní-xi, chi cùu-ndo datná cóó déeⁿ! Te nchòhó vá nìhí-ndó nàcuáa cada-ndo cãcu nihnu-ndo núú ùhú núú ndàhú. ³⁴ Te cuèndá xiãⁿ núu tendaha-í cue téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí quixi núú-ndó, ndíi cue téé cùu mestnú danèhé ñáhá xii-ndo tnúhu-gá, ndíi cue téé ío váha cùtnùnì iní-xi cuèndá cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú-ndó.

Dico nchòhó chi da cùu úhú iní-ndó-güedě, chi dava-güedé cahni-ndo-güedě, te dava-güedé cata caa-ndo-güedě núú cùrúxí, te dava-güedé cani-ndo-güedě xití veñúhu, te ndi tnahá ñuú ndi tnahá ñuú quíhíⁿ-ndó nànducu-ndo-güedé cuèndá cada úhú iní-ndó-güedě. ³⁵ Te sá dúcáⁿ ná càda-ndo, te ndadíquí-ndó cuè téé ní quide ndáá ní xíndecu ní xíhí ní sahani ñaha cuè ñaní tñáhá-ndó. Te ndéé ndíi Àbél téé ío váha ní quide ndáá ní xíndecu ní sahani-güedé ndadíquí-ndó, ndíhi nchaa dava-gá cue téé ní sahani-güedé, ndíhi ndéé ndíi Zacàriá déhe ndíi Berèquíás téé ní sahani-güedé ndéé núú ní ndíhi-ná ndadíquí-ndó, te ndíi-áⁿ ní sahani-güedé mei tnúú veñúhu càhnu sá ío cùnuu ndíhi xító núú sácódó sá ndúú tǎhú Yǎ Ndiǒxí, te nchaa cue téé-áⁿ ndadíquí-ndó chi dàtná tnúhu mee-ndo ní sahani-ndo cuè téé-áⁿ, chi ñu-ni ñaní tñáhá mèe-ndo ducaⁿ ní sahani ñaha xii-güedé. ³⁶ Te na càhí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ nchàa cue téé ní quide ndáá ní xíndecu ní sahani-güedé, nchaa cue téé-áⁿ ndadíquí nchaa ñáyíu ndècu vitna — cachí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

*Jèsús càháⁿ-gá cuèndá ñáyíu ñuú Jerusàlén
(Lc. 13:34-35)*

³⁷ Te xǎhaⁿ Jèsús xii ñáyíu ñuú Jerusàlén:

—Nchòhó ñáyíu ñuú Jerusàlén sàhni-ndo cue téé ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi càháⁿ tnúhu-gá núú-ndó, te mee-ni ndíhi yúú sáhní-ndó dàva-güedé. ¡Te yúhú titní xito ní cuíní-í coto ñaha-í xii-ndo dàtná quidé nchùxi xito-güedi déhe-güedi sàquíhi-güedi xití ndíxíⁿ-güedi, dico nchòhó ñá túú ní cuíní-ndó,

te diu-ni ducaⁿ sàni iní-í ndéé vitna! ³⁸ Te na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã sã nduu te ío ndàhú yáha ñuú-ndó, te vá cündècu-gã-ndó. ³⁹ Te na cächí tnúhu tucu-í xii-ndo sã vã quíní ñáhã-gã-ndó xii-í, dico sãá nduu quíní ñáhã tucu-ndo, te dàvá-áⁿ cachí-ndó: “Ío cànno cuu Yaá ní tendaha Dũtú Ndiõxí véxi”, duha cachí-ndó —cächí-gã xáhaⁿ-gã xii-yu.

24

*Jèsús cächí-gã sã ngóyó vèñúhu
(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)*

¹ Te Jèsús ní quee-gã veñúhu cànno sã ío cùnno, te mei òré ní queheⁿ-gã ichi quíhíⁿ-gã ìⁿ xichi, te ní sãndehe yatni cue téé xica cuu ndíhi-gã dñi-gã, te xáhaⁿ-güedé xii-gã:

—Cundehe vèñúhu-a nã ío váha ní sãá —cächí-güedé xáhaⁿ-güedé xii-gã.

² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gã xii-güedé:

—Na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ncháá sã ndéhé-ndó-á vitna saá nduu te vá cündùu-gã-xi dàtná cáá-xí vitna, chi ní ìⁿ-gã yúú vã códó nchíhi tnaha-xi chi ndíhi ngoyo —cächí-gã xáhaⁿ-gã xii-güedé.

*Nàcuá cada-xi nduu ta cùyatni naa ñuyú-a
(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)*

³ Te Jèsús ní sãá-gã ndíhi cue téé xica cuu ndíhi-gã yucu Ólívú, te xiáⁿ nĩ ngóo-gã te núú núcõo-gã-áⁿ nĩ sáhãⁿ cue téé xica cuu ndíhi-gã, te dayuhu nĩ xáhaⁿ-güedé xii-gã:

—Cuíní-ndí cachí tnúhu-n nã nduu dùcaⁿ cada-xi ngoyo veñúhu cànno sã ío cùnno, ndíhi nándi

cùu sá cádá-xí òré sa ta cùyatni nduu quixi tucu-n ñuyíú-a, ndihi òré sa ta cùyatni naa-xi — cachí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Ío quíhi iní-ndó cùndecu-ndo cuendá sá vǎ yǎo dandàhú ñáhá xii-ndo. ⁵ Chi ío cuéhé cue téé coo ñuyíú, te danàni-güedé méé-güedě dàtná nánì-í, te cachí-güedé: “Yúhú cúù-í Crìstú Yáá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a”, duha cachí-güedé. Te sá dúcáⁿ cǎháⁿ-güedé te ío vǎi ñáyíu dandàhú-güedé. ⁶ Te níhí-ndó tnǔhu nàá-güedé nděni ní cuu, dico vǎ yùhú-ndó chi dacuitíí sǎ dúcáⁿ càda-xi, dico vátá sàá-gá nduu nàa ñuyíú òré ducaⁿ càda-xi. ⁷ Chi cue téé ìⁿ nàcióⁿ nàá-güedé ndihi cue téé ingá nàcióⁿ, te titní ñúú ngúíta-güedé nàá-güedé, te titní xichi ñuyíú coo tnamá, te titní tucu xichi ñuyíú quixi cuéhé, te titní tucu xichi ñuyíú ïo níhi tnáa. ⁸ Te nchaa xǎⁿ cuu-xi tnúndòho sá vítná vǎha váha quèsaha sá cúú-xí cuè ñáyíu xǐndecu ñuyíú.

⁹ Te cue ñáyíu na cùu úhú iní ñáhá xii-ndo cuáha cuendá ñáhǎ-yu núú cuè téé cùchiuⁿ cuendá caniha-güedě xii-ndo, te dava-ndo càhni ñaha-güedé, te nchaa ñáyíu cuu úhú iní ñáhǎ-yu xii-ndo sǎ cuendá-í. ¹⁰ Te dàvǎ-áⁿ ïo vǎi ñáyíu dàñá-yu sá sàndáá iní-yu Yá Ndiǒxí, te ngóo-yu cuu úhú iní tnáhǎ-yu, te cuáha cuendá tnáhǎ-yu núú cuè téé cùchiuⁿ. ¹¹ Te ío vǎi cue téé cachí-güedé sá cǎháⁿ-güedé tnúhu Yá Ndiǒxí te ñá ndáa sá cǎháⁿ-güedé tnúhu-gá, te ducaⁿ ïo vǎi ñáyíu dandàhú-güedé. ¹² Te dàvǎ-áⁿ cunuu mée-ni nchaa sá cuéhé sá dúhá càdá-yu, te vǎi-yu vǎ cúú iní-gá-yu tnàha ñáyíú-yu. ¹³ Dico nchaa ñáyíu

na càda ndee-ni iní canchicúⁿ nihnu ñaha-ni xii-í, ñáyiⁿ-áⁿ naníhí tàhú-yu. ¹⁴ Te nihí ñuyíú quíhíⁿ ñáyiⁿ cáháⁿ-yu tnúhu váha, tnúhu sá cáháⁿ nàcuáa ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiöxí xii ñáyiⁿ, te sátá ná nihí nchaa ñáyiⁿ tnúhu-áⁿ te naa ñuyíú.

¹⁵ Te ndíi Dániél téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha ní chídó tnúni ndíi cuèndá ñⁿ sá dáquèe tihú Yá Ndiöxí cundecu ñⁿ xichi núú ní cuu íí, te xíáⁿ cada-xi sá vǎ cúndecu-gá ni ñⁿ ñáyiⁿ xíáⁿ. Te cada cuèndá váha-ndo nàcuáa ní cáháⁿ ndíi, chi nduu na quíni-ndó xíáⁿ cundecu-xi núú dúcáⁿ ní cuu íí, ¹⁶ te dàvá-áⁿ nchaa ñáyiⁿ xíndecu distrítú Júdeá xíní ñùhu-xi cunú-yu quíhíⁿ-yu xití yucu. ¹⁷ Te nchaa ñáyiⁿ ndáa ndódó díquí véhé-xí vǎ ndíhu-gá-yu vehé-yu quehéⁿ-yu ñⁿ ndachíuⁿ-yu canehé-yu quíhíⁿ. ¹⁸ Te nchaa ñáyiⁿ cuáháⁿ yucu vá nùhú-gá-yu vehé-yu cúnúquehéⁿ-yu dóo-yu. ¹⁹ Te ndàhú ní cuu nchaa ñáyiⁿ dñí ñùhú dēhe-xi, ndíhi cue ñáyiⁿ dñí xíndeca déhe vitna sàdi na saá nduu dùcaⁿ cada-xi! ²⁰ Te nchòhó, chí càcáⁿ táhú núú Yá Ndiöxí cuèndá sá vǎ dúcáⁿ ndòho-ndo yóo quidé vǎxiⁿ-xi, te ni vǎ dúcáⁿ ndòho-ndo nduu cuu-xi nduu ndetatú-ndó. ²¹ Chi dàvá-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi ñuyíú, te vátá ííⁿ ndùu-gá coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ ndéé cútnàhá ní ngáva ñuyíú, chi dñu-ni dàvá-áⁿ coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te ni núú cuáháⁿ núú vǎxi vá cóo-gǎ tnúndòho-áⁿ. ²² Te Yá Ndiöxí càchí-gá sá vǎ ïo vǎi nduu coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ sǎ cuèndá nchaa ñáyiⁿ ní cáháⁿ-gá cundecu ndíhi-gá. Chi núú vǎi nduu na coo tnúndòho-áⁿ te vǎ yǎo cácu nihnu.

²³ Te núú ïo ñáyiⁿ càchí-yu xii-ndo: “Chí cúndèhe

iha, chi iha ní quexìo Cristú Yaa ní tendaha Yă Ndiöxí véxi ñuyíú-a”, àdi cachí-yu: “Chí cündèhe yacáⁿ chi yacáⁿ ndécú-gă”, cächí-yu ña. Te vá quìndáá iní-ndó tnũhu cãháⁿ-yu. ²⁴ Chi coo cue tée cachí-güedé sá cúú-güedě Yaa ní tendaha Yă Ndiöxí véxi ñuyíú-a, te dava-güedé cachí-güedé sá cúú-güedě cue tée cãháⁿ tnúhu Yă Ndiöxí dico ñá ndáá sá cúú-güedě cue tée cãháⁿ tnúhu-gá, te cada-güedé titní núú sã vă yõo tnàhí ndàcu cada cuendá dandàhú-güedé ñáyíu. Te cani iní-güedé dandàhú-güedé ndéé cue ñáyíu ní cáháⁿ Yă Ndiöxí cundecu ndíhi-gá. ²⁵ Te duha ndùu tnúhu cãháⁿ-í dátũha ñaha-í xii-ndo. ²⁶ Te núu cächí-yu xii-ndo: “Xití yucu-ãⁿ ní quexìo Yaa ní tendaha Yă Ndiöxí véxi ñuyíú-a”, cächí-yu. Te vá quìndáá iní-ndó quĩhíⁿ-ndó, àdi cachí-yu: “Vehe-ãⁿ ndécú Yaa ní tendaha Yă Ndiöxí véxi ñuyíú-a”, cächí-yu. Te vá quìndáá iní-ndó tnũhu cãháⁿ-yu. ²⁷ Chi dàtná xìní nchaa ñáyíu quide-xi oré sáá ndúté dàyehé-xi ní càa xico ñuyíú ducaⁿ càda-xi oré quixi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo chi nchaá-yu quini ñáhã-yu xii-í. ²⁸ Te nchòhó xìní-ndó sã ncháá núú yúcú yìqui cuñú ní xihí te yacáⁿ tàcá nchaa ndixíí xéxí-güèdi.

Nàcuáa cada-xi òré quixi tucu Tée cùu ñaní tnáhá cuè ñáyíu

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ Te na yãha-ni coo tnúndòho cahnu vihi-áⁿ, te vá dáyehé-gá nchíanchii, te ni vă dáyehé-gá yóó, te ngoyo nchaa chódíní ndéé andíu, te quidi-xi andíu ³⁰ nàcuáa cutnùní iní ñáyíu sá sã véxi yúhú Tée cùu

ñaní tnáhă-yu nchaá-yu. Te cue ñáyiú nihíi ñuyíú ndăhyú-yu sá ndihú iní-yu òré ducaⁿ càda-xi, te nchaá-yu quini ñáhă-yu xii-í quee-í andiu quixi-í ichi xití vícô, te quini-yu sá ïo cahnú cuu-í, te quide-í nchaa sá vâha. ³¹ Te tauchiúⁿ-í cue espíritú xínú cuèchi núù-í níhi tíú-xi cútú nadatàcá-xi nchaa ñáyiú ní cáháⁿ-í chitnahá ñáhá xii-í xíndecu ní càa xico ñuyíú.

³² Te nchòhó sa xini-ndó nàcuáa quide yutnu ngúxí, chi yutnu-áⁿ ndúú yùte núú dìté-xi te nàtáhú ndaha-xi. Te òré ducaⁿ quide-xi te càchí-ndó sã sà ní cuyatni nuu cahni. ³³ Te diu-ni ducaⁿ sãtnahá-xi cada-xi ñuyíú-a òré ná quini-ndó càda-xi nchaa nacuáa ní cáháⁿ-í, te cutnùní iní-ndó sã sà ní cuyatni vii-nã nduu nàa ñuyíú. ³⁴ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã òré vátá cùú-gá nchaa ñáyiú xíndecu ñuyíú-a vitna, te cada-xi nchaa nàcuáa ní cáháⁿ-í. ³⁵ Te andiu ndihí ñuyíú-a chi ndihí nihnu-xi, dico tnúhu-í chi vá ndihí nihnu-xi chi cùu-xi tnúhu ndáá cuiti.

³⁶ Dico ñá túú cùtnuní ná nduu quixi tucu-í, te ni ñà túú cùtnuní ná òré chi vá yôo xini, te ni cuè espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiôxí ñá túú xini-xi ná nduu quixi-í, te ni mée yúhú Téé cùu Déhe Dútú Ndiôxí ñá túú xini-í ná nduu quixi tucu-í, chi ñndií díi-ni mee-gă xini-gă nũu ná nduu quixi-í.

³⁷ Te nduu na quixi tucu yúhú Téé cùu ñaní tnáhă-ndó nchaa-ndo ñuyíú-a te cada-xi dàtná ní quide-xi cútnahá ní xíndecu ndíi Nôé. ³⁸ Chi nchaa ñáyiú ní xíndecu dàvá-áⁿ òré vátá ndáá-gă ndute ñuyíú, te xèxí-yu xihí-yu quidé-yu, te davá-yu ìó-yu vico tnăndaha, te davá-yu dásáⁿ-yu déhe yòcô-yu

candeca ñaha tẽe, te ducaⁿ-ni xĩquidé-yu ndée ní sáá nduu cuãguee té Nõé xití bàrcú. ³⁹ Te ñá túú ní cùtnuní iní-yu nàcuáa cada-xi ñuyíú ndée ní sáá nduu nĩ ngüíta-xi ní cuuⁿ dáú nĩ ndaa ndute ñuyíú nĩ dánáá ñàha-xi xií-yu. Te diu-ni ducaⁿ sãtnahá tucu-xi cada-xi nduu na quixi tucu yúhú Tée cùu ñaní tnáhã-yu nchaá-yu ñuyíú-a, chi nduu ñà túú nã yíhí iní-yu te quixi tucu-í. ⁴⁰ Te dàvá-án nũu úú tnáhá cue tée yíhi-güedé xití yucu, te ñⁿ-dé ndanchita te ñⁿ-dé quendóo. ⁴¹ Àdi úú ñáyiú dñí nchícõ-yu ñⁿ-ni vèhe, te ñⁿ-yu ndanchita te ñⁿ-yu quendóo.

⁴² 'Te duha ndùu tnúhu càháⁿ-í cuendá nchòhó cundecu túha-ndo, chi ñá túú xìní-ndó nã òré quixi tucu yúhú Yaá cúú Xĩtohó-ndó. ⁴³ Te nchòhó xìní-ndó sã nũu ñⁿ tée cùu xĩtohó vehe xìní-dé ná òré cúú-xí niú quíhu ñadúhú vehe-dé duhu-güedé, te quíhi iní-dé cundecu-dé cuendá sá vã dáñá-dé quíhu ñadúhú-ãⁿ vehe-dé duhu-güedé, dico ñá túú xìní-dé. ⁴⁴ Te duha càháⁿ-í chi nchòhó xìní ñùhu-xi cundecu túha-ndo, chi na cuáháⁿ òré ñá túú nã yíhí iní-ndó quèxio yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo.

*Cuendá ñⁿ tée xĩnu cuechi
(Lc. 12:41-48)*

⁴⁵ 'Te na càni-í ñⁿ cuendú núú-ndó. ñⁿ tée xĩnu cuechi núú ñⁿ patróóⁿ cúú-dé ñⁿ tée ío váha tècú tnùní, te quide ndáá-dé ndécú-dé. Te ñⁿ xito ní dándõ ndaha ñàha patróóⁿ-dẽ xii-dé nchaa cue ñáyiú ndècu vehe-dé cuendá coto ñàha-dẽ xii-yu cuãñaha-dẽ sá cáxi-yu òré tàú-xi caxí-yu, te tée cùu patróóⁿ-án nĩ quee-dé cuáháⁿ-dé. ⁴⁶ Te váha

táhu tée xínu cuechi-áⁿ te núu nděcuu-dé quidé-dě nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ patróóⁿ-dě cada-dé mei òré ní nasáá patróóⁿ-dě-áⁿ. ⁴⁷ Te na cächí tnúhu ndáá-í xii-ndo sá tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ cũñaha-dě xii-dé sá quíndàha-dé nchaa sá ndécú ndìhi-dé. ⁴⁸ Dico núu tée xínu cuechi-áⁿ ní cùu-dé ìⁿ tée cuihna ìní-xi, te ngóo-dé canì iní-dé sá cùyàa patróóⁿ-dě vá násàa ndìhi-dé. ⁴⁹ Te ngũíta-dé canì-dé nchaa dava-gá cue ñáyiù xínu cuechi ndìhi-dé, te ngóo-dé caxi-dé coho-dé cada-dé ndìhi nchaa cue tée quihu. ⁵⁰ Te ìⁿ nduu òré ñá túú yìhi iní-dé nasáá patróóⁿ-dě, ⁵¹ te ío dandòho ñaha patróóⁿ-dě xii-dé, chi daquìhíⁿ ñáhá-dě xii-dé núú xíndecu cue ñáyiù ní cachí sá nĩ quide ndáá te ñá ndàá sá nĩ quide ndáá-yu. Te òucaⁿ sãtnahá-xi dandòho ñaha Yá Ndiõxí xii ñáyiù, chi daquìhíⁿ ñáhá-gã xii-yu ìⁿ xichi núú ò ndohó-yu te yàcáⁿ ío ndáhyú-yu, te dìcò rúhñú-nã cuu núhu-yu sá sàtú iní-yu sá ndóhõ-yu —cächí-gá xáhaⁿ-gã xii-güedé.

25

Cuendá úxí ñáyiù dîhí

¹ Te xáhaⁿ tùcu Jesús xii-güedé:

—Na càni-í ìⁿ cuendú núú-ndó nàcuáa tecú tnùnì-ndó nàcuáa cada-xi òré ndìhu ndàha ñàha Yá Ndiõxí xii ñáyiù. Te úxí tnàhá ñáyiù dîhí ñáyiù cuechi nĩ quehén-yu lìntéñă-yu, te cuáhán-yu ìⁿ xichi núú cóó vico tnándaha cuendá cundetú-yu quexìo tée tnándaha. ² Te úhúⁿ ñáyiù cuechi-ăⁿ ò váha cùtnunì iní-yu, te úhúⁿ-yu ñáhá. ³ Te ndì ùhúⁿ ñáyiù cuechi òucaⁿ ñá túú cùtnunì iní-xi-áⁿ ñà túú ní cãnehé-yu sá nděe lìntéñă-yu. ⁴ Dico

ndi ùhúⁿ ñáyiⁿ cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ néhě-yu sá nděe linterná-yu. ⁵ Te téⁿ tnándaha-áⁿ cùyàa-dé quexìo-dé núú ndétú ñàhá-yu-áⁿ, te nini dùcaⁿ cuyaa-dé ní tñi ñaha sàní xií-yu ní xídí-yu. ⁶ Te cùu-xi datná dava niú níhi ní cáháⁿ dava-gá ñáyiⁿ, te càchí-yu: “Sa véxi téⁿ tnándaha, chí táquèe quehé queheⁿ cuendá-ndó-dě”, càchí-yu. ⁷ Te ndi ùxí ñáyiⁿ cuechi-ăⁿ nĩ ndacóo-yu quide túha-yu linterná-yu. ⁸ Te ndi ùhúⁿ ñáyiⁿ cuechi ñà túú cùtnuní iní-xi-áⁿ nĩ xáhăⁿ-yu xii cue ndi ùhúⁿ ñáyiⁿ cùtnuní iní-xi-áⁿ: “Chí táxí nùu luha sá nděe linterná-ndó ná nděe linterná-ndi chí ñà cuení-xi cáyú mee-ni ndàhvá”, càchí-yu xáhăⁿ-yu. ⁹ Te cue ñáyiⁿ cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ nĩ xáhăⁿ-yu: “Vá táxí nùu-ndí chí vá tnàhá canehe chiúⁿ mee-ndí, te váha-gá chí cuàháⁿ cuaaⁿ-ndo núú cuè ñáyiⁿ xídíco cuendá sá vă cúmăní xii-ndo, te vá cúmăní xii nchúhú tucu”, càchí-yu xáhăⁿ-yu. ¹⁰ Te nini cuăháⁿ ndi ùhúⁿ ñáyiⁿ ducaⁿ ñà túú cùtnuní iní-xi-áⁿ cuăguaaⁿ-yu sá nděe linterná-yu ní quexìo téⁿ tnándaha. Te ndi ùhúⁿ ñáyiⁿ cuechi cùtnuní iní-xi-áⁿ nĩ queheⁿ cuendá ñàhá-yu xii-dé, te cuánguihu ndihí ñàhá-yu xii-dé núú cóo vico tnándaha, te sátá dúcáⁿ te ní nandedí yuyèhe. ¹¹ Te òré ní nasáa cue ñáyiⁿ cuechi ñáyiⁿ ní sânguaaⁿ sá nděe linterná-xi-áⁿ, te ní ngüíta-yu càháⁿ-yu xĩnutñiⁿ-yu ndàa sátá yuyèhe ndaa quehé, te xáhăⁿ-yu xii téⁿ tnándaha-áⁿ: “¡Tăta, nacaáⁿ yuyèhe na quihu-ndí!”, càchí-yu xáhăⁿ-yu xii-dé. ¹² Te téⁿ tnándaha-áⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xií-yu: “Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo să nchòhó ñà túú tàú-ndó quihu-ndo vico-a, chí ñà túú tnàhá tnúhu ndihí ñaha-ndo xii-í”, càchí-dé xáhaⁿ-dě xií-yu —

cachí Jèsús xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

¹³ Te xǎhaⁿ tucu Jèsús xii-güedé:

—Ío quihi iní-ndó cùndecu-ndo, chi ñá túú xìní-ndó nǎ nduu, te ni ñà túú xìní-ndó nǎ òré quixi tucu yúhú Tée cuu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo — cachí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuèndá cue téé ní ndóo ndaha dǐhúⁿ
(Lc. 19:11-27)

¹⁴ Te xǎhaⁿ tucu Jèsús xii-güedé:

—Na càni tucu-í ingá cuèndú núú-ndó nàcuáa tecú tnùní-ndó nàcuáa cada-xi òré ndíhu ndaha ñàha Yá Ndiǒxí xii ñáyiu. Ìⁿ téé sa ñùhu ichi-ná-dé sǎ cáca-dě quíngaca cuu xica-dě, te ní cana-dé cue téé xínu cuechi núú-dě cuèndá dàndóo ndaha ñàha-dé dǐhúⁿ-dě xii-güedé.

¹⁵ 'Te nàcuáa ndùu chiuⁿ quide ìⁿ ìⁿ-güedé te ducaⁿ dǐhúⁿ nǐ sǎñaha-dě xii-güedé, te ìⁿ-dé ní sǎñaha-dě úhúⁿ tnàhá dǐhúⁿ sǎ ìo yahu nàni tal-entú, te ingá-dé ní sǎñaha-dě úú tnàhá dǐhúⁿ-ǎⁿ, te ingá-dé ní sǎñaha-dě ìⁿ dǐhúⁿ-ǎⁿ, te dǎtnùní ní quee-dé cuáháⁿ-dé. ¹⁶ Te téé ní queheⁿ cuèndá úhúⁿ tnàhá dǐhúⁿ sǎ nání tàlentú ní quide-dé ndáhú ndíhi-xi te ní níhí tucu-dé úhúⁿ-gǎ tucu tnàhá dǐhúⁿ-ǎⁿ. ¹⁷ Te ñiu-ni ducaⁿ nǐ quide tucu téé ní níhí úú dǐhúⁿ sǎ nání tàlentú-ǎⁿ, chi ní quide-dé ndáhú te ní níhí tucu-dé úú-gǎ tucu tnàhá. ¹⁸ Dico téé ní níhí ìⁿ-ni dǐhúⁿ-ǎⁿ chi ña ní chiváha-dé dǐhúⁿ pàtróóⁿ-dě, chi ní xete-dé ìⁿ yaú te ní chindúxi-dé.

¹⁹ 'Te ní cuu cuéhé nduu sǎ nǐ quee pàtróóⁿ-güedě-ǎⁿ ní sǎngaca cuu-dé, te ní nasáá-dé te ní ngúita-dé quidé ndǎá-dé ndíhi-güedé cuèndá dǐhúⁿ sǎ nǐ dándóo ndaha ñàha-dé xii-güedé. ²⁰ Te

tée ní quendóo ndaha ũhúⁿ tnàhá díhúⁿ-ǎⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě: “Pàtróóⁿ, náu úhúⁿ tnàhá díhúⁿ sǎ nĩ dándóo ndaha ñaha-n xii-í-a, te ní sáháⁿ-í ní quide-í ndihí-xi ndáhú te ní chídó-xí ũhúⁿ-gá tucu tnàhá, te náu-a naqueheⁿ cuendá-n”, cǎchí-dé xǎhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-dě. ²¹ Te tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xii-dé: “Ío váha ní quide-n, te vitna quide ñaha-í xii-n ìⁿ tée váha tée quide ndáá, te sǎ sàcú díhúⁿ nĩ dándóo ndaha ñaha-í xii-n te ní quide ndáá-n, te sǎ dúcáⁿ nĩ quide-n te vǎi-gá taxi cuendá ñàhà-í xii-n. Te vitna cuu cundecu-n nũú ndécù-í, te ío cudíí ìní-ó cundecu ndihí tnaha-o”, cǎchí tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii-dé. ²² Te sǎtá dúcáⁿ te tée ní quendóo ndaha ũú tnàhá díhúⁿ sǎ nání tàlentú-áⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-güedě: “Pàtróóⁿ, náu úú tnàhá díhú sǎ nĩ dándóo ndaha ñaha-n-a, te ní sáháⁿ-í ní quide-í ndihí-xi ndáhú, te ní chídó-xí ũú-gá tucu tnàhá, te náu-a naqueheⁿ cuendá-n”, cǎchí-dé xǎhaⁿ-dě xii pàtróóⁿ-güedě. ²³ Te ní xáhaⁿ tée cùu patróóⁿ-áⁿ xii-dé: “Ío váha ní quide-n, te vitna quide ñaha-í xii-n ìⁿ tée váha tée quide ndáá, te sǎ sàcú díhúⁿ nĩ dándóo ndaha ñaha-í xii-n te ní quide ndáá-n, te sǎ dúcáⁿ nĩ quide-n te vǎi-gá taxi cuendá-í. Te vitna cuu cundecu-n nũú ndécù-í, te ío cudíí ìní-ó cundecu ndihí tnaha-o”, cǎchí tée cùu patróóⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii-dé. ²⁴ Te tée ní ndóo ndaha ìⁿ-ni díhúⁿ-ǎⁿ nĩ xáhaⁿ-dě xii tée cùu patróóⁿ-dě-áⁿ: “Pàtróóⁿ, yúhú sa nàha-í sǎ yòhó cúú-n ìⁿ tée ndùcu mee-ni sǎ cúú-xí mèe-xi te tàhu-n chiuⁿ cuáhán nchúhú cue tée xínu cuechi núú-n sàcáⁿ-ndí triú, te òré ná nàtaxi tnaha-ndí, te yòhó dicó-nǎ náqueheⁿ

cuendá-n tàxúha-n. ²⁵ Te núu xǎⁿ ní yùhú-í cada-í ndáhú ndìhi díhúⁿ-n, te ní sáháⁿ-í ní xete-í ìⁿ yaú te ní chindúxi-í, te náu díhúⁿ-n-áⁿ naqueheⁿ cuendá-n”, càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii téé cùu patróóⁿ-áⁿ. ²⁶ Te téé cùu patróóⁿ-áⁿ ñí xáhaⁿ-dě: “Yòhó cúú-n ìⁿ téé cuìhna ìní-xi xìnu cuechi núù-í te cuhndu-n, te núu yòhó sání ìní-n sǎ cúù-í ìⁿ téé tàuchiùⁿ cuáháⁿ-ndó sàcáⁿ-ndó triú te òré nàtáxi tñaha-ndo, te yúhú dìcò-nǎ náquèheⁿ cuendá-í nàtáxúha-í. ²⁷ Te núu sàni ìní-n sǎ dúcáⁿ quide-í, te dasaⁿ núu-n díhúⁿ-í te cúñaha-n chǎhu-yu díquí-xi ni cùu, te òré ndexìo-í te sa ngódó lùha-gá díquí-xi naqueheⁿ-í ní cùu”, cachí-dé xǎhaⁿ-dě xii téé xìnu cuechi-áⁿ. ²⁸ Te téé cùu patróóⁿ-áⁿ ñí xáhaⁿ-dě xii dava-gá cue téé ndècu ndìhi-dé: “Chí quèndèé ìⁿ díhúⁿ sǎ nání tàlentú néhé tǎe-áⁿ, te cuáha-ndo tǎe nèhe úxí tñahá ñiú-ni díhúⁿ-ǎⁿ. ²⁹ Chí cue téé sa ndècu ndìhi te níhí-gǎ-güedé cundecu ndìhi-güedé, te ni vǎ níhí-gǎ-güedé ndèé cundecu nchaa sǎ cündècu ndìhi-güedé. Te cue téé ñá túú nǎ ndécú ndìhi vai, te nchaa sǎ ndécú ndìhi-güedé vá cündècu ndìhi-gǎ-güedé. ³⁰ Te téé xìnu cuechi ñá túú vǎdana nàndìhi-áⁿ, chí tñí-dě te daquìhíⁿ-ndó-dě ìⁿ xichi núú néé núú ìo ndoho-dé, te yàcáⁿ ndáhyú-dé, te dìcò rúhñú-nǎ cuu núhu-dé sǎ sàtú ìní-dé sǎ ndóhó-dě”, càchí téé cùu patróóⁿ-áⁿ xǎhaⁿ-dě xii-güedé. Duha sǎtnahá-xi ndoho nchaa ñáyiú ñá túú quide váha —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Cuendá cue ñáyiú ní quide váha ndìhi cuendá cue ñáyiú ñá túú ní quide váha

³¹ Te xǎhaⁿ tùcu Jesús xii-güedé:

—Te nduu na quìxi tucu yúhú Tée cùu ñaní
 tnáhá-ndó nchaa-ndo, te quixi-í ndihi nchaa cue
 espíritú xínú cuèchi núù-í, te nchaa ñáyiú quiní-yu
 sá ïo càhnu cuu-í, te dàvá-áⁿ cunucóo-í núú táxí
 tnùn-í, te ío cuñúhu ñáyiú sá ïo càhnu cuu-í.
³² Te dàvá-áⁿ nataká nchaa ñáyiú xĩndecu ní càa
 xico ñuyíú cundecú-yu núù-í, te cada-í-yu dàtná
 quidé ñⁿ toli oré táú dñⁿ-dé nchaa mběé ndihi
 nchaa chivá chi dñⁿ taxi ndecu-dé nchaa mběé,
 te dñⁿ taxi ndecu-dé nchaa chivá. ³³ Te ducaⁿ
 sãtnahá-xĩ cada-í chi nchaa ñáyiú ní quide ndáá
 núù-í ñáyiú-áⁿ taxi ndecu-í-yu xio cùha-í, te nchaa
 ñáyiú cuihna ìní-xĩ ñá túú ní cuìní cada ndáá núù-í
 ñáyiú-áⁿ taxi ndecu-í-yu xio dàtni-í. ³⁴ Te ducaⁿ
 te yúhú tée ío cùnuu cúñaha-ĩ xii ñáyiú na cùndecu
 xio cuha-í: “Nchaa nchòhó ñáyiú ní quide váha
 ñaha Tãtà-í Dútú Ndiõxí, chí nèhé chi vitna ní
 sáá nduu cùndecu-ndo núú ndécú-gã táxí tnùn-í-gã,
 chi ndéé cútnàhá ní ngáva ñuyíú sa ndècu túha
 tnàhí núú ndécú-gã-áⁿ sã nchòhó nduu táhú-ndó
 cùndecu-ndo. ³⁵ Te ducaⁿ chi òré xihí-í docó te
 ní taxi-ndo sã ñĩ xexi-í, te òré yìchí-í ndute te ní
 taxi-ndo ndùte ní xihí-í, te òré ñùhù-í ichi te ní
 taxi-ndo vèhe ní ndetatú-í. ³⁶ Te òré xíní ñùhu-í
 dóó cuihnu-í te ní taxi-ndo, te òré ní cuhú-í te
 ní quixi coto ñaha-ndo xì-í, te òré ní xihí-í vecaá
 te ní quixi tucu-ndo ñĩ quixi coto ñaha-ndo xì-í”,
 duha cúñaha-ĩ xii nchaa ñáyiú-áⁿ. ³⁷ Te nchaa ñáyiú
 ducaⁿ ñĩ quide ndáá-áⁿ cũñahá-yu xii-í: “Yòhó
 Yaá cúú Xitohó-ndí, ñĩ ñⁿ xito ñá túú ní tàxi-ndí
 sá cáxí-n òré xihí-n dòcò, te ñĩ ñⁿ xito ñá túú ní
 tàxi-ndí ndute coho-n òré yìchí-n. ³⁸ Te ñĩ ñá túú

ní tàxi-ndí vehe ndetatú-n òré ñùhú-n ìchi, te ni ñà túú ní tàxi-ndí dóó cuihnu-n òré xíní ñùhu-n. ³⁹ Te ni ñà túú ní quìxi coto ñaha-ndí xii-n òré ní cuhú-n, te ni ñà túú ní quìxi coto ñaha-ndí xii-n òré ní xíhi-n vècaá”, duha quesàhá-yu cúñàhá-yu xii-í. ⁴⁰ Te yúhú téé cùnuu cúñaha-í xii-yu: “Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã ncháá sã vãha ní quide-ndo sã cúú-xí nchàa ñáyiu xĩndecu ichi-í cuèi ío ndàhú xĩndáa-yu, te sá dúcáⁿ nĩ quide-ndo sã vãha sá cúú-xĩ-yu, te cada iní-ndó sã mèe-í ducaⁿ nĩ quide-ndo nĩ xito ñaha-ndo xii-í”, duha cúñaha-í xii-yu.

⁴¹ Te dǎtnùní cúñaha-í xii ñáyiu na cùndecu xio datni-í: “Nchaa nchòhó ñáyiu ní xíta nihnu chí xócuíñí núú ndécù-í-a, chi nchòhó ní nduu táhú-ndó cùndecu-ndo núú ñùhú núú càyú, diu-ni núú nĩ quide túha-í cundecu sácúíhná ndíhi nchaa espíritú cúndíhi-xi, te yàcáⁿ cundecu-ndo nĩ caa ni quíhíⁿ. ⁴² Chi yúhú òré xihí-í docó te ñà túú ní tàxi-ndo sá cáxí-í, te ni òré yìchí-í ndute te ñà túú ní tàxi-ndo ndute coho-í. ⁴³ Te ni òré ní xúhuⁿ-í ichi ñà túú ní tàxi-ndo vehe ndetatú-í, te ni òré xíní ñùhu-í dóó cuihnu-í te ñà túú ní tàxi-ndo, te ni òré ní cuhú-í te ñà túú ní quìxi-ndo quixi coto ñaha-ndo xii-í, te ni òré ní xíhi-í vècaá te diu-ni ducaⁿ nĩ quide-ndo ñà túú ní quìxi-ndo quixi coto ñaha-ndo xii-í”, duha cúñaha-í xii-yu. ⁴⁴ Te ñáyiu-án cùñàhá-yu xii-í: “Yòhó Yaá cúú Xĩtohó-ndí ni ìhⁿ xito ñà túú ní xíní-ndí òré xihí-n dòcò cuendá taxi-ndí sá cáxí-n, te ni ìhⁿ xito ñà túú ní xíní-ndí òré yìchí-n ndute cuendá taxi-ndí ndute coho-n, te ni ìhⁿ xito ñà túú ní xíní-ndí cuhuⁿ-n ìchi cuendá

taxi-ndí vehe ndetatú-n, te ni ìⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré xíní ñùhu-n dóó cuendá taxi-ndí dóó cuìhnu-n, te ni ìⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí òré cùhú-n cuendá quixi coto ñaha-ndí xii-n, te ni ìⁿ xito ñá túú ní xíní-ndí quìhi-n vècaá cuendá quixi coto ñaha-ndí xii-n”, duha quesàhá-yu cúñàhá-yu xii-í. ⁴⁵ Te yúhú cúñaha-í xii-yu: “Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ sǎ cuendá sǎ ñà túú ní quide-ndo ìⁿ sǎ vǎha sǎ cúú-xí cuè ñáyiu ndècu ìchi-í cuèi ío ndàhú xǐndáa-yu, te sǎ dúcáⁿ nǐ quide-ndo ñà túú ní quide-ndo sǎ vǎha sǎ cúú-xǐ-yu, te cada iní-ndó sǎ mée-í ducaⁿ nǐ quide-ndo ñà túú ní quide-ndo sǎ vǎha sǎ cúú-xì-í”, duha cúñaha-í xii-yu. ⁴⁶ Te nchaa ñáyiu-áⁿ quǐhíⁿ-yu núú ùhú núú ndàhú nǐ caa nǐ quǐhíⁿ. Te nchaa ñáyiu ní quide ndáá núú-í ní xíndecu ñuyíú-a, ñáyiu-áⁿ nduu táhǔ-yu ío váha cundecú-yu nǐ caa nǐ quǐhíⁿ —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

26

Cue tée cùu úhú iní ñáhá xii Jesús ndúcú-güedé nàcuáa cada-güedé tnǐ ñaha-güedé xii-gǎ

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Te sǎtá nǐ yáha ducaⁿ nǐ cáháⁿ Jèsús, te ní xǎhaⁿ-gǎ xii cue tée xìca cuu ndìhi-gǎ:

² —Nchòhó sa xíní-ndó sǎ cùmání ùú-gǎ nduu te coo vico pàscuá, te càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ yúhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchàa-ndo tnǐ ñaha-güedé xii-í, te cuáha cuendá ñáhá-güedé núú cuè tée cùu úhú iní ñáhá xii-í, te cata caa ñaha-güedé núú cùrúxí te núú cùrúxí-áⁿ cuú-í —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

³ Te ñi-u-ni òré càháⁿ ndihi Jèsús cue téé xica cuu ndihi-gá ní nataká cue téé cùu dútú cúnùu, ndihi cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyi u nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés, ndihi cue téé cùu sacuéhé núú ñáyi u israhél. Te mei quèhé vehe núú cúú vèchiuⁿ té Caifás téé cùu dútú ño-gá cúnùu ní nataká-güedé. ⁴ Te xiáⁿ ñi ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé dandàhú-güedé Jèsús cuèndá tñi ñaha-güedé xii-gá, te cahni ñaha-güedé. ⁵ Te ní xitnàha-güedé:

—Váha-gá sá vǎ tñí-ó Jèsús mei ndùu vico, chi núu ducaⁿ na càda-o te ío dusaⁿ càda ñáyi u —càchí-güedé xitnàha-güedé.

*Íiⁿ ñadihi chíhí-áⁿ àcití díquí Jèsús
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)*

⁶ Te ndècu Jèsús ñuú Bètaniá vehe ñiⁿ téé nàni Xímú, téé ní tnahá cuéhé sǎ dátèhyú nihnu-xi yíquí cùñú-ó. ⁷ Te xiáⁿ ndécú-gǎ ní quexìo ñiⁿ ñadihi néhé-áⁿ ñiⁿ sá ñi cuáha yúú vǎha nàni alabastrú, te xití xiǎⁿ ñúhú àcití sàháⁿ tnámí sǎ ño ndèyáhu. Te yíhi Jèsús mèsá xéxi-gǎ, te ñaha-áⁿ ñi sàháⁿ-aⁿ ní sódó-aⁿ àcití ñúhú xití xiǎⁿ díquí-gǎ. ⁸ Te òré ní xiní cue téé xica cuu ndihi Jèsús sá dúcáⁿ ñi quide ñaha-áⁿ te ní cudééⁿ-güedé, te ní ngüíta-güedé xitnàha-güedé:

—Ñá túú quide váha ñaha-ǎⁿ dàcáⁿ quidé-áⁿ dacuíta-aⁿ acití-ǎⁿ. ⁹ Chi váha-gá núu cuyáhu acití-ǎⁿ ní cùu chi ío ndèyáhu, te díhúⁿ cuyáhu acití-ǎⁿ cuu cuèndá cue ñáyi u ndàhú ní cùu —cachí-güedé xitnàha-güedé.

¹⁰ Te Jèsús ní cutnùní iní-gá nàcuáa ndùu tnúhu xitnàha-güedé, núu ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Vá dásàtú-ndó ìní ñàdìhí-a, chi sá nǐ quide ñaha-aⁿ xii-í cúú-xí ìⁿ sá vǎha. ¹¹ Chi cue ñáyíu ndàhú ducaⁿ-ni cùtnahá ñáyíu-áⁿ tnuú-ndó, díco yúhú chi vá ncháá ndùu cundecu ndihì ñaha-í xii-ndo ñùyíú-a. ¹² Te sá dúhá nǐ quide ñaha ñàdìhí-a xii-í ní sódó-aⁿ àcití díquì-í, te xǎⁿ cada iní-ndó sǎ sà quide túha-aⁿ yiqui cùñú-í cuendá nguíndǔxi-xi. ¹³ Te na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sǎ ndèni ní cuu nihì ñuyíú ná càháⁿ ñáyíu tnúhu-í, te cáháⁿ-yu tnàhá cuendá ñàdìhí-a cuendá quini nchaa ñáyíu nàcuáa ní quide-aⁿ te ducaⁿ vǎ nàcuànaá-yu —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Té Jùdás ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha cuendá-dé Jèsús núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá xii-gá (Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

¹⁴ Te sáta dúcáⁿ te té Jùdás Iscàrioté ní sáháⁿ-dé ní ndatnúhu-dé ndihì cue téé cùu dútú cúnùu. Te núú tnàhá té Jùdás-áⁿ cúú ùxúú cue téé xìca cuu ndihì Jèsús. ¹⁵ Te ní xáhaⁿ-dě xii cue téé cùu dútú cúnùu-áⁿ:

—¿Ndědau cháhu ñaha-ndo xii-í te taxi cuendá-í Jèsús xii-ndo-i? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

Te cue dútú-ǎⁿ nǐ xáhaⁿ-güedě xii-dé sá cuǎñaha-güedě ócó úxí díhúⁿ cuixín, te dǔu-ni ducaⁿ nǐ sǎñaha-güedě xii-dé. ¹⁶ Te ndéé òré ní queheⁿ cuendá té Jùdás-áⁿ dǐhúⁿ, te ní nguíta-dé ndúcú-dě nàcuáa cada-dé cuáha cuendá-dé Jèsús núú-güedě.

Cùdini Jèsús ndihì cue téé xìca cuu ndihì-gá (Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

17 Te ní sáá nduu nĩ quesaha vico xexi ñáyiú pàá sá ñà túú yìhi levadurá diu-ni vico pàscuá, te cue téé xica cuu ndihi Jesús ní sándehe yatni-güedé dñi-gá, te xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, véxi-ndí xicáⁿ tnúhú-ndí núú-n nũu ndèé cuíní-n càda túha-ndí cuèndá cudìni-o sacuaa nduu vico pascuá —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá.

18 Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cuáháⁿ xití ñuú-ăⁿ, te yacáⁿ naníhí-ndó ñⁿ téé cùtnuní iní-ndó sã sã xiní ñáhá-dě xii-o, te cúñaha-ndo xii-dé: “Yáá cúú Mèstrú càchí-gá sã sã ní cuyatni nduu vã cùndècu-gá ñuyíú-a, te vehe-n cuíní-gá cada-gá vico pàscuá ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá”, duha cúñaha-ndo xii téé-áⁿ —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

19 Te cue téé xica cuu ndihi-gá-áⁿ nĩ xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní quide-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii-güedé, te ní quide túha-güedé sã cudìni-güedé ndihi-gá sacuaa nduu vico pascuá-áⁿ. 20 Te òré sa ní cundiquiⁿ te cuánguihu Jèsús ndihi ndi ùxúú cue téé xica cuu ndihi-gá mèsá cuèndá cudìni-gá ndihi-güedé. 21 Te nini xèxi-gá ndihi-güedé ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Na càchí tnúhu ndáá-í xii-ndo sã díú ñⁿ nchohó cue téé xica cuu ndihi-í cuáha cuèndá ñáhá-ndó xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá —càchí-gá xáhaⁿ-gă xii-güedé.

22 Te sá dúcáⁿ nĩ xáhaⁿ-gă xii-güedé te nchaa-güedé ní ngüíta-güedé cùndìyí-güedé, te da ñⁿ da ñⁿ-güedé ní ngüíta-güedé xáhaⁿ-güedě xii-gá:

—Mèstrú, ¿ñá díú yǔhú ducaⁿ sàni iní-n càda-í-u?
—càchí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gá.

²³ Te ní xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Tée nacaxi ndihí-í ñⁿ-ni cóhó caxi-ndí, téé-án
cuǎha cuendá ñáhá-dě xii-í núú cuè téé cùu úhú iní
ñáhá. ²⁴ Te yúhú Tée cùu ñani tnáhá-ndó nchàa-ndo
ñuhu ichi-í cuáháⁿ-í yáha-í nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú
Yǎ Ndiǒxí, dico ndàhú ní cuu téé ducaⁿ na cuǎha
cuendá ñáhá xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá,
chi váha-gá sá vǎ cǎcú tée-áⁿ cundecu-dé ní cùu,
te ñá díú sǎ nǐ cacu-dé te ducaⁿ càda-dé —càchí-gá
xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁵ Te sátá dúcáⁿ te ní cáháⁿ té Jùdás téé cuáha
cuendá ñáhá xii-gá, te xǎhaⁿ-dě:

—Mèstrú, ¿te náa sàni iní-n sǎ yǔhú cuáha cuendá
ñáhá-í xii-n núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá xii-n-áⁿ?
—càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Diu-n —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

²⁶ Te nini cùdini cue téé xica cuu ndihí Jesús
ní queheⁿ-gá pàá, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ
Ndiǒxí, te dǎtnùní ní táhú cuèchi-gá te ní ngüíta-gá
dǎcǎhñu-gá cue téé xica cuu ndihí-gá-áⁿ, te xǎhaⁿ-gǎ
xii-güedé:

—Chí quéhéⁿ pàá-a caxi-ndo, te cada iní-ndó sǎ
yìqui cuñú-í cúu-xí —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

²⁷ Te ní queheⁿ-gá vàsú ñúhú ndùdí ndéhé yoho
yàha stilé, te ní ndacáⁿ táhú-gǎ núú Yǎ Ndiǒxí, te
dǎtnùní ní ngüíta-gá sǎñaha-gǎ xii-güedé cuendá
coho-güedé luha luha sǎ ñúhú xití-xi, te xǎhaⁿ-gǎ
xii-güedé:

—Chí cóhó nchàa nchohó ndudí ndéhé yoho yàha stilé ñúhú xìtí vàsú-a. ²⁸ Te cada iní-ndó sǎ cúú-xí dàtná níñi-í sǎ cáti òré cahni ñaha-güedě xii-í, te sǎ dúcáⁿ càti níñi-í xǎⁿ cutnùní ndáá sǎ Yǎ Ndiǒxí cada-gá ingá núú sǎ vǎha sǎ cúú-xí vǎi ñáyiu dàtná ní cachí-gá cada-gá, te ío vǎi ñáyiu cada càhnu iní-gá cuéchi-yu. ²⁹ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ vítá-nǎ duha xìhi ndihi ñaha-í xii-ndo ndudí ndéhé yoho yàha stilé-a, te vá cóhó ndihi ñaha-gá-í xii-ndo, dico na sǎá nduu nànihí tnáhá-ó núú ndécú Tǎtǎ-í Dútú Ndiǒxí táxí tnùnigá te dàvá-áⁿ cada iní-ndó sǎ dàtná sǎ cóhó ndihi ñaha tucu-í xii-ndo chí ío cudí^í iní-ó —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Té Pèlú cúñaha-dě xii ñáyiu sǎ ñà túú xìní-dé Jèsús (Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰ Te Jèsús ní xita-gá ñⁿ ndudú ndihi cue téé xica cuu ndihi-gá, te dàtnùní ní xica-gá cuáháⁿ-gá ndihi-güedé yucu Òlívú. ³¹ Te yàcáⁿ ní xáhaⁿ-gǎ xii-güedé:

—Na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ ncháá-ndó dàndóo ñaha-ndo xì-í niú vitna, chí quee ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tùtú Yǎ Ndiǒxí núú càchí-xi: “Yúhú cuáha-í tnúhu cahni-güedé téé cùu toli, te nchaa mběé-dě ndihi-güedé cuténuu”, duha càchí-xi núú tùtú-gá. ³² Dico na ndòto-í te codonuu-í núú-ndó quíhⁿ distritú Galileá —càchí-gá xǎhaⁿ-gǎ xii-güedé.

³³ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Te cuéi nchaa-güedé ná dàndóo ñaha-güedé xii-n, dico yúhú chí vá dándóo ñaha-í xii-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gá.

³⁴ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gă xii-dé:

—Na cächí tnúhu ndáá-í xii-n sǎ nùú vitna cùmání-gă cana ìⁿ lǐhi, te úní xito cáháⁿ-n nùú ñǎyiu sá ñà túú xìní ñáhàⁿ-n xì-í —cächí-gă xǎhaⁿ-gă xii-dé.

³⁵ Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—Cuěi na cùú ndìhi ñaha-í xii-n dico vá càháⁿ-í nùú ñǎyiu sá ñà túú xìní ñáhàⁿ-í xii-n —cächí-gă xǎhaⁿ-dě xii-gá.

Te nchaa dava-gă cue téé xica cuu ndìhi-gă òu-ni ducaⁿ ñí xáhaⁿ-güedě xii-gá.

Jèsús càháⁿ ndìhi-gă Yǎ Ndiǒxí ìⁿ xichi núú nání Gètsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ Te Jèsús ní quexìo-gă ndìhi cue téé xica cuu ndìhi-gă ìⁿ xichi núú nání Gètsemaní, te xiáⁿ ñí xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Chí cúnúcõo iha cundet-ndo na quèíⁿ-í yàcáⁿ cáháⁿ ndìhi-í Yǎ Ndiǒxí —cächí-gă xǎhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁷ Te ndèca-gă té Pèlú, ndìhi ndi ndùú déhe té Zebèdeú cuáhàⁿ, te ní ngüíta-xi súúní ndìhú iní-gă.

³⁸ Te ní xáhaⁿ-gă xii cue téé úní-án:

—Súúní ndìhú iní-í dàtná sá cùú-í, te chí quéndõo nchòhó iha te vá cùdú-ndó chí yúhú vá cùdú-í —cächí-gă xǎhaⁿ-gă xii-güedé.

³⁹ Te sa ñùñchií luha ní xica ndehe Jèsús núú ndécú-güedě, te ní ngüíñí xítí-gă te ní nuu núú-gă ndàa núú ñúhú, te ní ngüíta-gă càháⁿ ndìhi-gă Tǎtá-gă Dútú Ndiǒxí, te xǎhaⁿ-gă:

—Yòhó Tǎtá mée-í, càháⁿ ndàhú-í núú-n nùu vá cùndèe iní-n tàunihnu ñaha-n xii-í cuendá sá vǎ

ndóhò-í ná sàá òré, dico vá cádá-n nàcuáa càchí iní mée-í, chi cada-n nàcuáa càchí iní mée-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii Tătá-gă Dútú Ndiöxí.

⁴⁰ Te sátá nǐ yáha ní cáháⁿ ndihi-gă Tătá-gă Dútú Ndiöxí, te cuánuhú-gă núú nǐ dándöo-gă cue téé úní-áⁿ te xǐxídí-güedé òré ní nasáá-gă, te ní xăhaⁿ-gă xii té Pélú:

—¿Náa ñá cündée iní-ndó vă cùdú-ni-ndo cuëdicó ñⁿ òré nini càháⁿ ndihi-í Yă Ndiöxí-ăⁿ? ⁴¹ Te chí quëndöo tucu te cuhuⁿ iní-ndó vă cùdú-ndó, te cáháⁿ ndihi-ndo Yă Ndiöxí cuendá sá vă dăcàháⁿ ñáhá yücu ñávăha xii-ndo càda-ndo sá ñă túú tàú-ndó càda-ndo. Te xíní ndáá-í sá nchòhó cuíní-ndó càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ-í dicó-ni sá ñă túú ñihí ndée-ndó —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii-güedé.

⁴² Te xito cùu uú cuáháⁿ tucu Jèsús cáháⁿ ndihi-gă Tătá-gă Dútú Ndiöxí, te xăhaⁿ-gă:

—Yòhó Tătá mée-í, te núu vá cündée iní-n tàunihnu ñaha-n xii-í cuendá sá vă ndóhò-í, te cada nàcuáa càchí iní mée-n —càchí-gá xăhaⁿ-gă xii Tătá-gă Dútú Ndiöxí.

⁴³ Te òré ní yáha ní cáháⁿ ndihi-gă Tătá-gă Dútú Ndiöxí, te cuánuhú tucu-gă núú xǐndecu cue téé úní xícá cùu ndihi-gă-áⁿ, te xídí-ni tucu-güedé òré ní nasáá-gă, te ducaⁿ nǐ quide-güedé chí súúní ñùhu saní núú-güedé. ⁴⁴ Te ní dándöo ñaha tùcu Jèsús xii-güedé xíaⁿ, te cuáháⁿ tucu-gă xito cùu úní cáháⁿ ndihi tucu-gă Tătá-gă Dútú Ndiöxí, te diu-ni tnúhu sá sà ní xăhaⁿ-gă xii Tătá-gă Dútú Ndiöxí, diu-ni tnúhu-áⁿ nǐ xăhaⁿ tùcu-gă. ⁴⁵ Te sátá nǐ yáha ní cáháⁿ ndihi-gă Tătá-gă Dútú Ndiöxí, te cuánuhú tucu-gă núú ndécú cuè téé xica cuu ndihi-gă-áⁿ, te òré ní nasáá-gă, te ní xăhaⁿ-gă xii-güedé:

—¿Te náa xidí-ni tucu-ndo? Te sa ní sáá òré cuáha cuendá ñáhá-güedě xii-í núú cuè téé ndècu ichi cuehé ichi duha. ⁴⁶ Dico vitna chí ndácõo na quihíⁿ-ó, chí sa véxi téé cuáha cuendá ñáhá xii-í núú cuè téé cùu úhú iní ñáhá —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-güedé.

*Ní tn̄i-güedé Jèsús ndécá ñàha-güedé xii-gá cuáháⁿ
(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)*

⁴⁷ Te càháⁿ dúcáⁿ-ní Jèsús ní quexìo té Jùdás. Te núú tnàhá téé-áⁿ cúú ùxúú tnàhá cue téé xica cuu ndihi-gá ní cùu te ducaⁿ n̄i quide-dé. Te ndihi-dé v̄ai cue téé ní quexìo te dava-güedé x̄inehe-güedé machití, te dava-güedé x̄inehe-güedé carrutí. Te cue téé-áⁿ n̄i tendaha ñàha cue dútú cùnùu, ndihi cue téé cùu sacuéhé n̄úú ñ̄yiu israh̄el. ⁴⁸ Te té Jùdás téé cuáha cuendá ñáhá xii-gá-áⁿ sa ní xitn̄uhu-dé cue téé-áⁿ n̄acuáa cada-dé cuáha cuendá-dé Jèsús núú-güedě, te duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Cundehe-ndo t̄ee na t̄eyuhu-í te téé-áⁿ tn̄i-ndo-dě chi téé-áⁿ cúú-dě téé ndèé iní-ndó —duha ní xáhaⁿ-dě xii-güedé.

⁴⁹ Te sátá dúcáⁿ n̄i xáhaⁿ-dě xii-güedé, te ní s̄andehe yatni-dé núú Jèsús, te ní xáhaⁿ-dě xii-gá:

—¡Ración Mèstrú! —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

Te ní t̄eyuhu ñàha-dé xii-gá. ⁵⁰ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gá xii-dé:

—Yòhó téé ní chitnahá ñáhá xii-í, ¿ná cuiní-n n̄úu véxi-n n̄úu-í? —càchí-gá xáhaⁿ-gá xii-dé.

Te òré-ni-áⁿ n̄i tn̄i ñàha cuè téé ndihi té Jùdás-áⁿ xii Jèsús, te ndèca ñàha-güedé xii-gá cuáháⁿ.

⁵¹ Te ìⁿ cue téé ndihi Jèsús ní tava-dé machití-dé, te ní xehndé-ni-dé ìⁿ xio lóho ìⁿ téé x̄inu cuechi núú

dútú cúnùu te ní quendeé duuⁿ lóho-dé. ⁵² Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii téé ducaⁿ nǐ xehndé lóho téé-áⁿ:

—Nachihi machití-n ñi-xi, chi nchaa cue téé na nàá ndihi machití cahni-güedé tnàha ñáyiu-güedé te diu-ni ndihi machití cuú méé-güedé tucu. ⁵³ Te na càchí tnúhu-í xii-ndo sǎ núu yúhú cuíní-í cácu-í te cáháⁿ ndihi-í Tǎtǎ-í Dútú Ndiǒxí, te tendaha-gǎ cuéhé víhí espíritú xínú cuèchi núú-gǎ quixi-xi dàcácu ñaha-xi xii-í. ⁵⁴ Dico núu ducaⁿ na càda-í te vá quéé ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tùtú Tǎtǎ-í Dútú Ndiǒxí núú ndéé tnuní sǎ dàcuítí xini ñuhu-xi nándi ndoho-í —càchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁵⁵ Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii cue téé ducaⁿ nǐ tñi ñaha xii-gǎ-áⁿ:

—Nchaa-ni nduu ní xiní-ndó nǐ xóo cunucóo-í xití veñúhu càhnu sǎ ïo cúnuu ní xóo danèhé-í ñáyiu, te ñá túú ní tñi ñaha-ndo xii-í, ¿te ná cuèndá vitna quide ñaha-ná-ndó xii-í dàtná quidé-ndó ñi ñadúhú, nèhe-ná-ndó màchití nèhe-ná-ndó càrrutí ní quexìo ní tñi ñaha-ndo xii-í? ⁵⁶ Dico dacuítí sǎ dúhá càda-xi nacuáa quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ cue téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha nǐ ngódó tnuní núú tùtú-gǎ —càchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xii-güedé.

Te nchaa cue téé xica cuu ndihi-gǎ ní xinu-güedé ní dándõ ñaha-güedé xii-gǎ.

Jèsús ndécú-gǎ jùndá

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Te cue téé ní tñi ñaha xii Jèsús ndécá ñaha-güedé xii-gǎ cuáháⁿ núú tǎ Calfás téé cùu dútú cúnùu-gǎ. Te núú ndécú dútú cúnùu-gǎ-áⁿ

sa ní tacá cue tée dàcuaha ñaha xii ñáyi nchaa tnúhu ní chídó tnùn ndí Moisés, ndí cue tée cùu sacuéhé nùú ñáyi israhél cuendá cada-güedé jündá. ⁵⁸ Te té Pèlú xica xica-ni nchicúⁿ ñáhá-dě xii-gá cuáháⁿ ní sáá-dé ndéé quehé vehe núú ndécú tée cùu dútú cùnù-gá-áⁿ, te xíaⁿ nĩ ngóo-dé ndí cue tée cùu poleciá cuendá cuíní-dé quíní-dé nása cada ñaha-güedě xii Jèsús.

⁵⁹ Te cue tée cùu dútú cùnù, ndí cue tée cùu sacuéhé nùú ñáyi israhél, ndí nchaa dava-gá cue tée xĩndecu jündá ndúcú-güedě nàcuáa cada-güedé dacàa-güedé ìⁿ cuéchi díquí Jèsús cuéi cùu-xi ìⁿ sá ñá ndáa cuendá níhí-güedě nàcuáa cada-güedé cahni ñaha-güedě xii-gá. ⁶⁰ Te vại cue tée ní ngüita-güedé dacàa-güedé cuéchi díquí-gá, dico ñá túú ní cùndee tnúhu-güedé chi mee-ni tnúhu ndehnde cùu-xi. Te sátá dúcáⁿ te ní quexìo tucu úú tnàhá cue tée dàcuandehnde-güedé, ⁶¹ te xáhaⁿ-güedě xii nchaa cue tée xĩndecu jündá:

—Véxi-ndí càchí tnúhu-ndí xii-ndo sã tée-a càchí-dé sá dāngòyo-dé veñúhu càhnu sá ìo cùnùu núú chíñúhu-o Yá Ndiõxí, te dandaa-dé ingá veñúhu saa, diu-ni núú cáá tnàhí veñúhu-ǎⁿ, te xití úní-ni nduu sa nadaxĩnu-dé, duha càchí-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě.

⁶² Te té cùu dútú cùnù-gá-áⁿ nĩ ndacuíñí-dé, te xáhaⁿ-dě xii Jèsús:

—¿Ná cuendá duha ndùu tnúhu càháⁿ cue tée-a cuendá-n? Te cáháⁿ nùu nása cunduu tnúhu cáháⁿ-n —càchí-dé xáhaⁿ-dě xii-gá.

⁶³ Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni cǎháⁿ-gá. Te té cùu dútú cùnù-gá-áⁿ nĩ xáhaⁿ tùcu-dé xii-gá:

—Yúhú, cǎcú nèhe-í Yǎ Ndiǒxí chi cuìní-í sǎ cǎchí tñúhu ndáá-n xii-ndí nñu sǎ díú Crístú Déhe Yá Ndiǒxí Yaá ní tendaha-gǎ véxi ñuyíú-a cùu-n —cachí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gǎ.

⁶⁴ Te Jèsús ní xǎhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Dìu Yaá-áⁿ cùu-í dàtná cǎchí-n-ǎⁿ, te na cǎchí tñúhu-í xii-ndo sǎ sǎá nduu te quini-ndó yǎhú Tée cùu ñaní tnáhá-ndó nchaa-ndo cunucóo-í xio cùha Dútú Ndiǒxí Yaá ndácú quide nchaandi túhú sǎ vǎha. Te dàvá-áⁿ quini ñáhá-ndó xii-í quee-í andiu quixi-í ichi xití vícǎ —cǎchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

⁶⁵ Te dútú cùnùu-gǎ-áⁿ nǐ ndátá-dě dóó níhnú-dě cuendá sǎ ñà túú ní tnáhá iní-dé nàcuáa ní cǎháⁿ Jèsús, te ní xǎhaⁿ-dě xii nchaa cue tée xǐndecu jùndá:

—Tée-a cǎháⁿ úhú-dé cuendá Yǎ Ndiǒxí, te vitna ñá túú-gǎ xini ñùhu-xi cue tée cǎháⁿ ndáá nñu ndáá sǎ ndècuéchi-dé àdi ñá túú ndècuéchi-dé, chi sa ní tecú dóho-o nàcuáa ndùu tñúhu ní cǎháⁿ-dé ní cǎháⁿ úhú-dé cuendá Yǎ Ndiǒxí. ⁶⁶ Te nchaa-ndo chí cǎháⁿ vitna nñu nása sàni iní-ndó cùnduu cuendá tée-a —cǎchí-dé xǎhaⁿ-dě xii nchaa cue tée-áⁿ.

Te cue tée-áⁿ nǐ xǎhaⁿ-güedě:

—Nchúhú cǎchí-ndí sǎ tàú-xi cuú-dé chi ndècuéchi-dé —cǎchí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

⁶⁷ Te ní ngüíta-güedé ní tiú díí ñáhá-güedě xii-gǎ te ní caniha-güedě, te tnáhá núú-gǎ ní cani-güedé. ⁶⁸ Te ní cudíquí ndeé ñáhá-güedě xii-gǎ, te xǎhaⁿ-güedě:

—Yòhó Tée cǎchí sǎ cúú Crístú Yaá ní tendaha Yǎ Ndiǒxí véxi ñuyíú-a, cǎháⁿ ná còto yoo ní caniha xii-n —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě xii-gǎ.

*Té Pèlú xǎhaⁿ-dě xii ñáyíu sǎ ñà túú xini-dé Jèsús
(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)*

69 Te nini nùcòo té Pèlú quehé, te ní sáháⁿ ñⁿ xíchí xínú cuèchi vehe-áⁿ nùú-dě, te xǎhaⁿ-xi xii-dé:

—Yòhó tnàhá-n cùu-n téé xìca cuu ndihi Jèsús téé distrítú Galileá —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-dé.

70 Te té Pèlú ñá túú ní nǔnuu-dé, te ndèdóho nchaa ñáyiú xǐndecu-áⁿ nǐ xáhaⁿ-dě xii xíchí-ǎⁿ:

—Yúhú, ñá túú cùtnuní iní-í nása ndùu tnúhu càháⁿ-n —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-xi.

71 Te ní xica té Pèlú cuáháⁿ-dé ndàa nacuáa nchìi yuyèhe vehe-áⁿ, te ní xini ñáhá tùcu ingá xíchí xínú cuèchi vehe-áⁿ, te xǎhaⁿ-xi xii nchaa ñáyiú xǐndecu-áⁿ:

—Tée-a tnàhá-dé xíca cùu-dé ndihi Jèsús téé ñuú Nazàrét —càchí-xi xǎhaⁿ-xi xii-yu.

72 Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě:

—Nchàcùiti Yá Ndiõxí sá ñà túú xini-í téé càcunehe-ndo-áⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

73 Te tna tnaa-ni ní cuu, te dava ñáyiú xǐndecu xíaⁿ nǐ xáhaⁿ tùcú-yu xii té Pèlú:

—Ndáá sá tnàhá-n xìca cuu-n ndihi téé ndèca-güedé cuánguìhu-ǎⁿ, chi ñáyúhú càháⁿ-n —càchí-yu xǎháⁿ-yu xii-dé.

74 Te té Pèlú ní xáhaⁿ-dě xii-yu:

—Nchàcùiti Yá Ndiõxí sá yùhú càháⁿ ndáá-í sá ñà túú xini-í téé càcunehe-ndo-áⁿ —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-yu.

Te òré-ni-áⁿ nǐ cana ñⁿ lǐhi. 75 Te ní ndacu iní té Pèlú nàcuáa ní xáhaⁿ Jèsús xii-dé sá cùmání-gǎ cana ñⁿ lǐhi te úní xito cáháⁿ-dé sá ñà túú xini ñáhá-dě xii-gá. Te ní quee-dé tnuú ñáyiú-áⁿ cuáháⁿ-dé ñⁿ xio ní ndáhyú víhí-dě ní ndixi cuèchi iní-dé.

27

*Ndèca-güedé Jèsús cuáháⁿ núú tẽ Pìlatú
(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)*

¹ Te sátá nĩ túndaá te nchaa cue tée cùu dútú cúnùu, ndihĩ cue tée cùu sacuéhé nũú ñǎyiu isràél ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé cahni-güedé Jèsús. ² Te ní dácútú ñàha-güedé xii-gá, te ndèca ñàha-güedé cuáháⁿ núú tẽ Pìlatú tée cùu gobiernú.

Ní xihí té Jùdás

³ Te té Jùdás tée ní sáha cuendá ñáhá xii Jèsús ní cutnùní iní-dé sá cáhnĩ ñàha-güedé xii-gá, te ní ndixi cuéchi iní-dé sá ñà túú ní quide váha-dé sá dúcáⁿ nĩ quide-dé ní sáha cuendá ñáhá-dě xii-gá núú cuè tée cùu úhú iní ñáhá, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé danchòcáva-dé ócó úxí díhúⁿ cuixínⁿ núú cuè dútú cúnùu-áⁿ, ndihĩ núú cuè tée cùu sacuéhé nũú ñǎyiu isràél, chi diu cue tée-áⁿ nĩ sáñaha-güedé díhúⁿ xii-dé. ⁴ Te òré ní quexìo té Jùdás-áⁿ nũú ndécú-güedé, te xǎhaⁿ-dě xii-güedé:

—Yúhú, ñá túú ní quide váha-í sá dúcáⁿ nĩ quide-í ní taxi cuendá-í ñⁿ tée ñá túú tnàhĩ cuéchi-xi cahni-ndo-dě —càchĩ-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

Te cue tée-áⁿ nĩ xáhaⁿ-güedé xii-dé:

—Nchúhú, ñá túú nǎgá cuendú cuínĩ-ndĩ cáhánⁿ ndihĩ ñàha-ndĩ xii-n, te mee-n nàha núu nása sàni iní-n càda-n —cachĩ-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-dé.

⁵ Te té Jùdás ní dǎngoyo-dé díhúⁿ-ǎⁿ xitĩ veñúhu càhnu sá ïo cúnùu, te ní xica-dé cuáháⁿ-dé ní dácüèhné-dé méé-dě.

⁶ Te cue dútú cúnùu ní naqueheⁿ-güedé díhúⁿ-ǎⁿ, te ní xitnàha-güedé:

—Díhúⁿ-a ní quáyǎhu cuendá sá cùú ìⁿ ñáyiu, núu xíǎⁿ vá cúú nàchihí-o xítí cǎjá núú ñúhú sǎ cúú cuendá Yǎ Ndiǒxí —càchí-güedé xǐtnàha-güedé.

⁷ Te ní ndatnúhu-güedé te ní cuu ìⁿnuu-güedé cuendá nacuaaⁿ-güedé ìⁿ xichí núú cáá ñùhu danani-güedé Núú Cuǎha Nchaa Sá Cuǎha Ñuhu, te xíǎⁿ ñí saaⁿ-güedé cuendá xíǎⁿ nguĩndǔxi nchaa ñáyiu véxi xica. ⁸ Te ní nadáma ðùu ñùhu-ǎⁿ, te vitna dànani-güedé Ñuhu Yáhu Níñí, duha dànani-güedé. ⁹ Te ducaⁿ ñí cuu chí ní quee ndáá-xí nàcuáa ní cáháⁿ ndí Jeremiás téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndéé sanaha, te duha ní cachí ndí: “Cue téé isráél ní cachí-güedé sá òcò úxí díhúⁿ cuìxíⁿ cháhu-güedé cuendá ìⁿ téé queheⁿ cuendá-güedé. Te díhúⁿ-ǎⁿ nàqueheⁿ-güedé, ¹⁰ te cuaaⁿ-güedé ìⁿ xichí núú nání Núú Cuǎha Nchaa Sá Cuǎha Ñuhu, te ducaⁿ càda-xí chí ducaⁿ ñí cachí Yǎ Ndiǒxí cunduu”, duha ní cachí ndí Jeremiás-ǎⁿ.

Jèsús ndécú-gǎ núú tǎ Pilatú

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Te Jèsús ndécú-gǎ núú tǎ Pilatú téé cùu go-biernú, te téé-ǎⁿ ñí xícáⁿ tnúhú-dě núú-gǎ, te xǎhaⁿ-dě xii-gǎ:

—¿Ndáá sá díú-n cùu-n téé yíndaha ñaha xii ñáyiu isráél-ǎⁿ? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xii-gǎ.

Te Jèsús ní xáhaⁿ-gǎ xii-dé:

—Ðiú-í yíndàha-í-yu —càchí-gǎ xǎhaⁿ-gǎ xii-dé.

¹² Te cue dútú cúnùu ndihí cue téé cùu sacuéhé núú ñáyiu isráél sàcáⁿ cuéchi-güedé núú tǎ Pilatú cuendá Jèsús, dico mee-gǎ ni ìⁿ tnúhu ñá túú ní cáháⁿ-gǎ. ¹³ Te té Pilatú ní xáhaⁿ-dě xii-gǎ:

—Cáháⁿ, ná cuendá ñá túú càháⁿ-n, te cundehe ñá ndéé duha titní cuéchi dàcaa cue téa-díquí-n — cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-gá.

¹⁴ Dico Jèsús ñá túú tnàhí ni căháⁿ-gá, te té Pìlatú téa cùu gobiernú-áⁿ ïo ní cuñúhu-dé sá dúcáⁿ ñá túú tnàhí ni căháⁿ-gá.

*Ní quide ndáá-güedé sá cáhni-güedě Jèsús
(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)*

¹⁵ Te ndi tnahá nduu vico pascuá dácăcu té Pìlatú téa cùu gobiernú-áⁿ ñⁿ téa yîhi vecaá chi ducaⁿ tnàhí quide-dé, te mee ñăyiu căháⁿ-yu te núu ndědacăa téa yîhi vecaá-áⁿ căcu-dé te téa-áⁿ dácăcu-dé. ¹⁶ Te dăvă-áⁿ yîhí ñⁿ téa nàni Barrabás vecaá, te téa-áⁿ ïo cuendú-dé sá ïo nèhé ní quide-dé. ¹⁷ Te ní natacá nchaa ñăyiu, te té Pìlatú ní xícăⁿ tnúhú-dě núu-yu, te xăhaⁿ-dě:

—¿Ndědacăa núú ùú cue téa-a cuiní-ndó dăcăcu-í-güedé-í? ¿Té Barrabás ăⁿ Jèsús téa nàni Cristú? —cächí-dé xăhaⁿ-dě xii-yu.

¹⁸ Te ducaⁿ ñí căháⁿ té Pìlatú, chi ní cutnùní iní-dé sá dicó sá cuedú iní-güedě ducaⁿ ñí quide-güedé ní sáha cuendá ñáhă-güedě xii Jèsús núú-dě.

¹⁹ Te ñini núcóo té Pìlatú núú xèhndé-dé cuéchi ní tendaha ñădihí-dé tnúhu cuáhăⁿ núú-dě, te duha ndùu tnúhu ní tendaha-aⁿ: “Vă cání iní-n ñă cada-n téa ní taxi cuendá ñáhă-güedě xii-n, téa ñá túú tnàhí cuéchi-xi, chi icuini ïo nèhé ní dăcótó ñăha saní-í cuendă-dé”, duha ndùu tnúhu ní xăhaⁿ-aⁿ xii té Pìlatú.

²⁰ Dico cue téa cùu dútú cúnùu, ndihí cue téa cùu sacuéhé núú ñăyiu isràél ní xăhaⁿ-güedě xii ñăyiu sá ná cŭñăhá-yu xii té Pìlatú dăcăcu-dé té

Barràbás te cahni-dé Jèsús, te ní quidé-yu nàcuáa ní xáhaⁿ-güedě. ²¹ Te té Pìlatú-án ñí xáhaⁿ tùcu-dé xií-yu:

—¿Ndědacàa núú ùú cue téa-a cuìní-ndó dàcácu-í? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xií-yu.

Te ní xǎhǎⁿ-yu xii-dé:

—Té Barràbás dàcácu-n —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-dé.

²² Te té Pìlatú ní xícáⁿ tnúhú-dě núú-yu, te xǎhaⁿ-dě:

—¿Te ná cuìní-ndó càda-í Jèsús téa nàni Cristú téa càchí sá Yǎ Ndiǒxí ní tendaha ñàha xii-dé véxi-dé ñuyíú-a-í? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xií-yu.

Te nchaá-yu ní cáháⁿ-yu, te xǎhǎⁿ-yu:

—Cata caa-dé núú cùrúxí —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-dé.

²³ Te té Pìlatú ní xáhaⁿ tùcu-dé xií-yu:

—¿Te ná cúú cuěchi ní guide-dé nǔu ducaⁿ cuìní-ndó càda-í-dé-í? —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xií-yu.

Dico nchaá-yu uuⁿ-gá níhi ní cáháⁿ-yu, te xǎhǎⁿ-yu xii-dé:

—¡Cata caa-dé núú cùrúxí! —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu xii-dé.

²⁴ Te té Pìlatú ní cutnùní iní-dé sá vǎ nihí-dé nàcuáa cada-dé, chí uuⁿ-gá ní nguíta ñáyíu xícuaá-yu, te xǎhǎⁿ ní xícáⁿ-dé ndute ní ndáhá-dě núú nchàa ñáyíu, te ní xáhaⁿ-dě xií-yu:

—Téa-a cùu-dé ñíⁿ téa ñá túú tnàhí cuěchi-xi, te nchòhó cuìní-ndó sǎ cùu-dé, dico ñíu-ni mee-ndo cuído yáhu-ndo-dě chí yúhú vǎ cuído yǎhu-í-dé —càchí-dé xǎhaⁿ-dě xií-yu.

²⁵ Te nchaá-yu ní xǎhǎⁿ-yu xii-dé:

—¡Diu nchúhú ndihí cue déhe-ndí cuido yǎhu-ndí-dé! —càchí-yu xǎhǎⁿ-yu.

²⁶ Te sátá dúcáⁿ te té Pilatú ní dácǎcu-dé té Barrábás, te ní táuchíúⁿ-dě ní caní-güedé Jèsús. Te sátá dúcáⁿ nǐ quide ñaha-güedé xii-gá, te ní táuchíúⁿ-dě candeca ñaha-güedé xii-gá quíhíⁿ cata caa ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí.

²⁷ Te cue téé cùu sandadú té Pilatú ndécá-güedé Jèsús cuánguihu xití vehe càhnu cuu cuendá-dé, te cue téé cùu sandadú-áⁿ nǐ cana-güedé dava-gá cue sandadú núú dúcáⁿ ndéca-güedé Jèsús cuánguihu-áⁿ. ²⁸ Te xíaⁿ nǐ taunuu-güedé dóó-gǎ, te ní dácuihnú ñaha-güedé xii-gá ñⁿ dóó tícuèhé víhí. ²⁹ Te ní cadúha-güedé ñⁿ coróná iñu ní chihi-güedé díquí-gǎ, te ní chitnǐ-güedé ñⁿ carrutí ndaha cùha-gá, te ní ngüíñí xití-güedé núú-gǎ cúdíquí ndeé ñáhá-güedé xii-gá, te xǎhaⁿ-güedé:

—¡Ío càhnu cuu yohó téé yìndaha ñaha xii ñáyiu isráel! —càchí-güedé xǎhaⁿ-güedé xii-gá.

³⁰ Te ní tiú díí ñáhá-güedé xii-gá, te ní queheⁿ-güedé carrutí sá nǐ sǎñaha-güedé xii-gá te ní ducuⁿ-güedé díquí-gǎ. ³¹ Te sátá nǐ yáha ní cudíquí ndeé ñáhá-güedé xii-gá, te ní nataunuu ñaha-güedé xii-gá dóó tícuèhé víhí sǎ nǐ dácuihnú ñaha-güedé xii-gá, te ní dándíúnuu ñaha-güedé xii-gá dóó méé-gǎ, te dǎtnùní ndécá ñaha-güedé cuáháⁿ núú catá càa ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí.

*Sàta caa-güedé Jèsús núú cùrúxí
(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)*

³² Te ñùhu-güedé ndihí-gá ichi, te ní naníhí-güedé ñⁿ téé ñuú Cìrené nání-dě Xǐmú, te téé-án ñⁿ quide yica-güedé ní xido-dé cùrúxí sá nchídó Jèsús.

³³ Te ní sáá-güedé ndihí-gá ñⁿ xichi núú nání Gǒlgotá, te tnúhu-ánⁿ quée-xí: Núú nání yìqui díquí ndǐyi, duha quèe-xi tnúhu-ánⁿ. ³⁴ Te xíaⁿ sǎñaha-güedé ndudí úá coho-gá ní cùu, te ñá túú ní xìhi-gá chi dico-ni ní xito ndée-gá.

³⁵ Te ní sata caa ñaha-güedé xii-gá núú cùrúxí, te sátá dúcáⁿ te cue téé cùu sandadú-ánⁿ ñⁿ xito ndée-güedé ñuú ndédacàa-güedé cuu cuendá-güedé dóó-gá. Te ducaⁿ ñⁿ cuu chi ní quee ndáá-xi nàcuáa ní cáháⁿ ñⁿ téé ní xóo cáháⁿ tnúhu Yá Ndiǒxí ndée sanaha yòdo tnuní núú tùtú-gá, te duha càchí-xi: “Ní xito ndée-güedé ñuú ndédacàa-güedé cuu cuendá-güedé dóó-gá”, duha ní cachí téé-ánⁿ te ducaⁿ ñⁿ ngódó tnuní núú tùtú-gá. ³⁶ Te sátá dúcáⁿ ñⁿ quide-güedé, te ní ngóo-güedé ndée ñáhá-güedé xii-gá. ³⁷ Te ní taxi ndecu-güedé ñⁿ sá ndée lètrá ndaa díquí-gá. Te lètrá-ánⁿ càháⁿ-xi ná cuendá ducaⁿ ñⁿ quide ñaha-güedé xii-gá, te duha càháⁿ lètrá-ánⁿ: “Tée-a cùu-dé téé yìndaha ñaha xii ñáyiu isràél”, duha càchí-xi. ³⁸ Te tnàhá úú cue téé cùu ñadúhú ñⁿ sata caa-güedé ñuú-ni núú cùrúxí tucu, te ñⁿ-dé ní sata caa-güedé xio cùha-gá, te ingá-dé ní sata caa-güedé xio dàtni-gá. ³⁹ Te nchaa ñáyiu yǎha yatni núú tácaà-gá-áⁿ, te dàcuicó-yu díquí-yu ndèhe ñáhá-yu xii-gá, te xǐcuèhé ñáhǎ-yu. ⁴⁰ Te xǎhǎⁿ-yu xii-gá:

—Yòhó càchí-n sǎ dàngoyo-n veñúhu càhnu sá ïo cùnuu, te dandaa-n ingá veñúhu saa, te xítí úní-ni nduu sa nadaxǐnu-n, te vitna tanùu núú cùrúxí-ánⁿ

dàcácu-n mée-n te núu ndisa sá Dêhe Yá Ndiôxí cúú-n —càchí-yu xăhăⁿ-yu xii-gá.

⁴¹ Te ðiu-ni ducaⁿ cùdiquí ndeé ñáhá cuè téé cùu dútú cúnùu xii-gá, ndihí cue téé dàcuaha ñaha xii ñáyi u nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndi Moisés, ndihí cue téé cùu fariséú, ndihí cue téé cùu sacuéhé núú ñáyi u isrâél, te xîtnàha-güedé:

⁴² —Tée-a ní ndacu-dé ní dácăcu-dé dava ñáyi u, te mee-dě ñá ndácú-dě dàcăcu nihnu-dé mée-dě. Te núu ndisa sá cúú-dě téé yîndaha ñaha xii ñáyi u isrâél, te na cundehe-o nuu-dé núú cùrúxí-a cuendá quíndáá iní-ó-dě. ⁴³ Te càchí-dé sá sàndáá iní-dé Yă Ndiôxí, te mee-gă ná dàcăcu ñaha-gă xii-dé te núu cùndahú iní ñáhá-gă, chi mee-dě càchí-dé sá Dêhe-gá cúú-dě —càchí-güedé xîtnàha-güedé.

⁴⁴ Te ndeé tnàhá cue téé cùu ñadúhú táca xio xio ðîñi-gá xîcuèhé ñáhá-güedě xii-gá.

Ní xîhí Jèsús

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Te òré ní cuu cuádava nduu te ní cunee ñîhî ñuyíú, te ducaⁿ-ni càa ní cuu caá úní sacuaa. ⁴⁶ Te òré sa ta cùyatni cuu caá úní sacuaa-áⁿ, te níhi ní cáháⁿ Jèsús, te càchí-gá:

—Èlí, Èlí, ¿láma sabàctaní? —càchí-gá.

Te tnúhu-áⁿ quée-xí: Ndiôxí mée-í, Ndiôxí mée-í, ¿ná cuendá ní dáñá ñàha-n xii-í?, duha quée-xi tnúhu-áⁿ.

⁴⁷ Te dava cue téé xîndecu yatni núú táca-gá-áⁿ ñî tecú dóho-güedé nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te ní xîtnàha-güedé:

—Tée-a càna-dé té Èliás —càchí-güedé xîtnàha-güedé.

⁴⁸ Te òré-ni-áⁿ nĩ quene cunu ìⁿ cue tée xĩndecu-áⁿ nĩ queheⁿ-dé luha cáchí, te ní chindóyo-dé xitĩ ndudí íá, te ní chinenu-dé díquí ìⁿ yutnu càni te ní ndocani-dé ní chihi-dé yuhu-gá. ⁴⁹ Te dava-güedé ní xáhaⁿ-güedě xii tée-áⁿ:

—Cundetú tnaa na cùndehe-o nacoto núu quixi té Èlías dàcácu ñaha-dě xii-dé —càchí-güedé xáhaⁿ-güedě xii tée-áⁿ.

⁵⁰ Te Jèsús níhi ní cana saa-gá, te ní xíhí-ni-gá.

⁵¹ Te sátá dúcáⁿ te ní ndátá dǒo cúu còtiná xitĩ veñúhu cànhu sá ìo cùnuu ní quée dava ndáá, te ndàa núu ñnu ní ngüíta-xi ní ndátá, te ní tnáa, te dava cava nànhu ní táhú. ⁵² Te dava yaú núu yĩndüxi ñáyiu ní xíhí ní sándáá iní ñáhá xii Yá Ndiǒxí ní nacaáⁿ te ní ndotó-yu. ⁵³ Te sátá nĩ yáha ní ndoto Jèsús, te cue ñáyiu ní ndoto-áⁿ cuànguihú-yu xitĩ ñuú Jerusàlén, te cue ñáyiu ñuú-áⁿ ìo vại-yu ní xiní-yu cue ñáyiu ducaⁿ nĩ ndoto-áⁿ.

⁵⁴ Te sá dúcáⁿ nǎndi ní quide-xi, ndihí sá dúcáⁿ nĩ tnáa xíáⁿ ío ní yùhú tée cùu capitáⁿ ndihí nchaa dava-gá cue tée ndècu ndihí-dé ndèé-güedé yiqui cùñú Jèsús, te ní xitnàha-güedé:

—Sá ndáa ndisa sá díú tǔe-a cùu-dé Déhe Yá Ndiǒxí ní cùu —cachí-güedé xitnàha-güedé.

⁵⁵ Te xica xĩnutnì vại ñáyiu dìhí ndéhě-yu nchaa nàcuáa ní quide ñaha-güedě xii Jèsús, te ñáyiu-áⁿ cúu-yu ñáyiu ní chindéé-yu Jèsús, te ndéé distritú Galiléa ní chinchícúⁿ ñáhă-yu xii-gá. ⁵⁶ Te tnuú ñáyiu-áⁿ tnàhá tá Màriá Magdaléná, ndihí tá Màriá nǎná tǔ Jàcobó ndihí té Chéé, ndihí nǎná cue déhe té Zebèdeú.

*Chindúxi-güedé Jèsús**(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)*

⁵⁷ Te ndècu ìnⁿ tée cuica nàni-dé Chèé te cùu-dé tée ñuú Arimàtea, te tnàhá-dé ní tnàhá tnúhu-dé ndihì Jèsús. Te òré sa ní cuaa, ⁵⁸ te ní sáháⁿ-dé núú tẽ Pilatú, te xàhaⁿ-dẽ nõu vá cùndèe iní-dé daña-dẽ chindúxi-dé yiqui cùñú Jèsús. Te té Pilatú-án ñí sáha-dé tnúhu, te ní táúchíúⁿ-dẽ sá cuàha cuendá-güedé té Chèé-án yiqui cùñú-gá. ⁵⁹ Te té Chèé-án ñí queheⁿ cuendá-dé yiqui cùñú-gá, te ní chidúcúⁿnuu-dé ìnⁿ dóó cuìxíⁿ dóó cándò. ⁶⁰ Te sa nchìì ìnⁿ yaú sáá ñí caáⁿ té Chèé-án ìnⁿ yiqui naha càva te xiáⁿ cúu cuendá-dé, te yaú-án ñí chihi-dé yiqui cùñú Jèsús, te dàtnùnì ní sadí-dé ìnⁿ yúú cáhnú yúú quèhéⁿ yuhu yàú-án, te ní xica-dé cuánuhú-dé. ⁶¹ Te tnàhá tá Màriá Magdalèná, ndihì ingá xíchí nání Màriá ní quexió-yu ní ngóo-yu yatni núú nchìì yaú-án.

Cue tée ndèé yaú núú yíhí yìqui cùñú Jèsús

⁶² Te sátá ñí yáha ní quide túha ñáyiú nchaa sá nándihì-yu nduu tnèé nduu ndètátú-yu-án, te ñu-ni nduu ndètátú-yu-án ñí sáháⁿ cue dútú cùnù, ndihì cue tée cùu fariséú ní cáháⁿ ndihì-güedé té Pilatú. ⁶³ Te xàhaⁿ-güedẽ xii-dé:

—Yòhó tée cùnùu, véxi-ndí càchí tnúhu-ndí sá ñí ndacu iní-ndí sá tẽe ndehnde ñí xíhí-ãⁿ càchí-dé òré ndécú-gá-dé sá ndùu úní sá cùú-dé, te ndoto-dé. ⁶⁴ Te tendaha-n cuè tée na quíhíⁿ-güedé cundèé-güedé yuhu yàú núú ñí chihi-güedé yiqui cùñú-dé, chi na cuáháⁿ quíhíⁿ cue tée ní xica cuu ndihì-dé duhu-güedẽ yiqui cùñú-dé, te cúñaha-güedẽ xii ñáyiú sá ñí ndoto-dé. Chi núu

ducaⁿ na càda-güedé te ío-gá dandàhú-güedé cue ñáyiú dàcúúxí dàtná ní quide mee tée ní xíhí-ǎⁿ —cachí-güedé xǎhaⁿ-güedě.

⁶⁵ Te té Pìlatú ní xáhaⁿ-dě xii-güedé:

—Náu cue sandàdú-a candeca-ndo-güedě quíhíⁿ, te cadí váha-ndo ndìhi-güedé yuhu yaú-áⁿ nàcuáa tàú-xi cunduu, te na cùndeé-güedé nàcuáa sàni iní-ndó cunduu —cachí-dé xǎhaⁿ-dě xii-güedé.

⁶⁶ Te cue tée-áⁿ nǐ xica-güedé cuáháⁿ-güedé, te ní tee-güedé ìⁿ sèñá yúú ndèdí yèhe yaú-áⁿ, te ní dándóo-güedé cue sandàdú-áⁿ ndèé-güedé yaú-áⁿ, te ducaⁿ nǐ quide-güedé cuendá sá vǎ yǎo quíhíⁿ nacaáⁿ yaú-áⁿ.

28

Ní ndoto Jèsús

(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Te sátá nǐ yáha nduu ndètatú ñáyiú, te ndumìngú nehé víhí-ní nǐ xica tá Màriá Magdalèná ndìhi ìngá xíchí nání Màriá cuángotó-yu yaú núú nǐ chihi-güedé yìquì cùnú Jèsús. ² Te uuⁿni níhi víhi ní tnáa, te òré ducaⁿ nǐ quide-xi chi ìⁿ espíritú xínú cuèchi núú Yǎ Ndiǒxí ní quexìo-xi núú dúcáⁿ nchìí yaú núú nǐ chihi-güedé yìquì cùnú Jèsús, te ní xócání espíritú-áⁿ yúú ndèdí yèhe yaú-áⁿ te ní ngóo-xi núú yúú-ǎⁿ. ³ Te dàtná dátásaⁿ-xi òré sàá ndúté dùcaⁿ datásaⁿ-xi núú espíritú-áⁿ, te dóo níhnú-xí cuèxíⁿ quiyí. ⁴ Te òré ducaⁿ nǐ quide-xi te cue sandàdú ndèé yaú-áⁿ nǐ quidi ñaha-xi xii-güedé sá nǐ yùhú-güedé, te ní nduá-güedé, te ní xíta sá

xìní tnùní-güedé. ⁵ Te espíritú-án nǐ xáhaⁿ-xi xìi cue ñáyiú dǐhí cuángoto yaú-áⁿ:

—Nchòhó ñáyiú dǐhí véxi coto yaú-a, vá yùhú-ndó chi yúhú cútnùní iní-í sá nchòhó véxi-ndo nànducu-ndo yìqui cuñú Jèsús Yaá ní xíhí núú cùrúxí. ⁶ Dico Yaá-áⁿ chi ñá túú-gǎ ndécú yìqui cuñú-gǎ iha, chi sa ní ndoto-gǎ, te diu ducaⁿ nǐ cachí-gǎ sá ndótó-gǎ cútnàhá vátá cùú-gǎ, te chí táquixi cundehe-ndo núú nǐ sacáⁿ-güedé yìqui cùñú-gǎ ní cùu te quiní-ndó nǎ ñá túú-gǎ. ⁷ Te vitna ío ndǐhi chí cuàháⁿ núú xǐndecu cue téé ní xica cuu ndǐhi-gǎ, te duha cúñaha-ndo xìi-güedé: “Ní ndoto Jèsús Yaá ní xíhí ní cùu, te codonùu-gǎ núú-ndó quǐhíⁿ distrítú Galileá te yàcáⁿ quiní-ndó-gǎ”, duha cúñaha-ndo xìi-güedé. Duha ndùu tnúhu ní cachí tnúhu-í xii-ndo —càchí espíritú-án xáhaⁿ-xi xìi cue ñáyiú dǐhí-áⁿ.

⁸ Te cue ñáyiú dǐhí-áⁿ nǐ natnǐi-yu ichi, te súúní ndǐhi cuánuhú-yu núú xǐndecu cue téé ní xica cuu ndǐhi Jèsús cuèndá nacani tnúhu-yu núú-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ espíritú-án xií-yu, te cuèi ní yùhú-yu dico súúní cùdǐi ìní-yu. ⁹ Te ichi ñùhú-yu cuánuhú-yu, te na iní-yu ní quexìo Jesús núu-yu ní dándácõ vaha ñaha-gǎ xií-yu. Te ñáyiú-áⁿ nǐ ngüñí xítí-yu núú-gǎ, te ní numi ñàhá-yu xii-gǎ, te ní chiñuhu ñàhá-yu. ¹⁰ Te ní xáhaⁿ-gǎ xií-yu:

—Vá yùhú-ndó, chí cuàháⁿ cúñaha-ndo xìi cue téé ní xica cuu ndǐhi-í sá ná quǐhíⁿ-güedé distrítú Galileá, te yàcáⁿ quiní ñàhá-güedé xii-í —càchí-gǎ xáhaⁿ-gǎ xií-yu.

Nàcuáa ndùu tnúhu ní nacani cue sandàdú

11 Te nini ñùhu cue ñáyiú dîhî-áⁿ ichi cuánuhú-yu, te dava cue sandàdú cue téé ndèé yaú-áⁿ ní cùu ní xica-güedé cuánuhú-güedé ñuú cuendá nacani tnúhu-güedé núú cuè téé cùu dútú cúnùu nacuáa ní cuu. 12 Te cue téé cùu dútú cúnùu-áⁿ ñí quide-güedé jùndá ndîhi cue téé cùu sacuéhé nùú ñáyiú isràél, te ní ndatnúhu-güedé nàcuáa cada-güedé, te ní quide ndáá-güedé ndîhi cue sandàdú-áⁿ sã cuñaha-güedé vâi dîhúⁿ cuendá dacuàndehnde-güedé. 13 Te ní xáhaⁿ-güedé xii cue sandàdú-áⁿ:

—Cuîní-ndî sá vã càháⁿ ndáá-ndó nùú ñáyiú nàcuáa ní cuu, chi cúñaha-ndo xîi-yu sá òré xîdí-ndó ñí quixi cue téé ní xica cuu ndîhi-dé ní dúhú-güedé yiqui cùñú-dé néhé-güedé cuáháⁿ, duha cúñaha-ndo xîi-yu. 14 Te núu na ñîhî té Pilatú téé cùu gobiernú tnúhu nàcuáa cúñaha-ndo xîi ñáyiú, te nchúhú cada ndáá-ndî ndîhi-dé cuendá sá ñà túú nã cada ñaha-dé xii-ndo —càchî-güedé xãhaⁿ-güedé xii cue sandàdú-áⁿ.

15 Te cue sandàdú-áⁿ ñí queheⁿ cuendá-güedé dîhúⁿ, te ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé te ní cáháⁿ-güedé nàcuáa ní xáhaⁿ cuè téé-áⁿ cãháⁿ-güedé. Te nchaa ñáyiú isràél ní ñîhî-yu tnúhu ní cáháⁿ-güedé-áⁿ, te diu-ni tnúhu-áⁿ càháⁿ-yu ndéé vitna.

Jèsús xãhaⁿ-gã xii cue téé ní xica cuu ndîhi-gã nàcuáa ndùu chiúⁿ cada-güedé

(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

16 Te ndî ùxî ìⁿ cue téé ní xica cuu ndîhi Jèsús ní xica-güedé cuáháⁿ-güedé ìⁿ yucu càa dis-tritú Galileá núú ñí xáhaⁿ-gã nanîhî tnáhá-güedé

ndihi-gá. ¹⁷ Te òré ní xini-güedé Jèsús te ní chiñuhu ñaha-güedě xii-gá, dico dava-güedé sàni ñⁿ sani úú iní-güedé nũu diu-gá àdi ñá díú-gă. ¹⁸ Te Jèsús ní sàndehe yatni-gá ndée núú-güedě, te ní xáhaⁿ-gă xii-güedé:

—Yúhú ndécú ndihi-í tnúhu ndee ìní táxí tnùn-í cuěi andiu te cuěi ñuyíú-a. ¹⁹ Te vítna tàuchiuⁿ-í sá quíhíⁿ-ndó ñiíí ñuyíú cǎháⁿ-ndó tnũhu-í núú ñăyiu cuendá tuha ñàhá-yu xii-í, te dacuàndute-ndó-yu. Te òré ducaⁿ càda-ndo, te cacunehe-ndo tǎtá-ó Dǔtú Ndiǒxí ndihi yúhú Yaá cúú Děhe-gá ndihi Espiritú-gá. ²⁰ Te cúñaha-ndo xii-yu sá ná càdá-yu nchaa nàcuáa sa ní dánèhé ñáhà-í xii-ndo càda-ndo. Te na cǎchí tnúhu-í sá cùndècu ndihi ñaha-ni-í xii-ndo ñùyíú-a ndée ná sàá nduu nàa-xi — cǎchí-gá xǎhaⁿ-gă xii-güedé. Te ducaⁿ na cùnduu.

Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiõxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939